rolnictwo
w 2016 r.

agriculture
in 2016

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
DEPARTAMENT ROLNICTWA

WARSZAWA 2017

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Rolnictwa
CSO, Agriculture Department

kierujący
supervisor

Artur Łączyński – Dyrektor Departamentu Rolnictwa
Director of the Agriculture Department

zespół pod kierunkiem
Team supervised by

Elżbiety Ziółkowskiej - naczelnika
Head of Section

zespół
team

Anna Bogumił
Bogumiła Dawidek
Monika Pawelec-Potapska
Karolina Wasilewska
Mariusz Wojciechowski
Anna Wróblewska

wykresy
graphs

Karolina Wasilewska

Projekt okładki
Cover design

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 1507-9724

Publikacja dostępna na http://www.stat.gov.pl/
Publication available on http://www.stat.gov.pl/

PRZEDMOWA

Opracowanie „Rolnictwo w 2016 r.” jest kolejną edycją publikacji zbiorczej z zakresu statystyki rolnictwa, ujmującą podstawowe informacje zarówno o wynikach produkcyjnych rolnictwa, jak też o warunkach produkcyjno-ekonomicznych i zużyciu środków produkcji.

Publikację opracowano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych i spisów rolniczych oraz szacunków prowadzonych przez Departament Rolnictwa, przy wykorzystaniu wyników badań cen prowadzonych przez Departament Handlu i Usług.

Publikacja zawiera informacje o:

- produkcji roślinnej (plony i zbiory) i zwierzęcej (produkcja żywca, mleka) oraz wynikach produkcyjnych rolnictwa w ujęciu wartościowym, tj. rolniczej produkcji globalnej, końcowej i towarowej z wyodrębnieniem wartości i ilości skupionych produktów rolnych,
- warunkach produkcyjno-ekonomicznych produkcji rolniczej, w tym m.in. o użytkowaniu gruntów, warunkach agrometeorologicznych, cenach ziemi oraz cenach produktów rolnych, środków produkcji i ich relacjach,
- zaopatrzeniu i zużyciu środków produkcji w rolnictwie.

W publikacji przedstawiono podsumowanie wyników produkcyjnych rolnictwa w 2016 r. na tle lat 2010-2015 oraz informacje określające sytuację produkcyjno-rynkową w rolnictwie w 2016 r., z uwzględnieniem ujęć kwartalnych i miesięcznych; w zakresie podstawowym – w przekroju wojewódzkim.

Publikacja opracowana została w Wydziale Analiz i Opracowań Rolniczych, przy udziale pracowników innych wydziałów Departamentu Rolnictwa.

Departament Rolnictwa wyraża podziękowanie Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi za udostępnienie bieżących danych, dotyczących wsparcia gospodarstw rolnych po akcesji do Unii Europejskiej w Systemie Jednolitej i Uzupełniającej Płatności Obszarowej.

Dyrektor
Departamentu Rolnictwa
Artur Łączyński

Warszawa, wrzesień 2017 r.

PREFACE

The elaboration „Agriculture in 2016" is a follow-up edition of a comprehensive publication concerning agricultural statistics. Basic information on production results of agriculture, economic and production conditions as well as data on consumption of means of production are included.

Publication was elaborated on the basis of results of reports, sample surveys, agricultural censuses and estimations carried out by the Agriculture Department, data from survey on prices conducted by the Trade and Services Department.

Publication includes information on:

- *crop production (yields and harvests), animal production (animals for slaughter, milk) and production results of agriculture according to value, i.e. gross, final and market agricultural output making distinction of the value and quantity of purchased agricultural products,*
- *production and economic conditions of agricultural output, of which data on land use, agrometeorological conditions, land and agricultural products as well as means of production prices and their relations,*
- *supply and consumption of means of production in agriculture.*

Publication presents a recapitulation of production results of agriculture in 2016 in comparison with 2010-2015 and information showing production and market state of agriculture in 2016. Data are also presented in quarterly and monthly series and in basic scope by voivodships.

Publication was prepared by Agriculture Analyses and Studies Section in co-operation with a staff from other sections of Agriculture Department.

The Agriculture Department would like to thank to the Ministry of Agriculture and Rural Development for making current data accessible, which concern support of farms in Single Area Payment Scheme and Complementary Area Payment after the accession to the European Union.

Director of Agriculture Department
Artur Łączyński

Warsaw, September of 2017

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa	3
Uwagi ogólne	13
Rolnictwo w 2016 r. – podsumowanie	23
UWAGI ANALITYCZNE	27
Uwarunkowania produkcyjno-rynkowe w rolnictwie w 2016 r.	27
Wyniki produkcyjne rolnictwa w 2016 r.	45
Produkcja roślinna	49
Produkcja zwierzęca	62

Część tabelaryczna

	Tabl.	Str.
DZIAŁ I. PRODUKCJA ROLNICZA		
Wartość produkcji rolniczej		
Produkcja rolnicza (ceny bieżące)	1	77
Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe)	2	78
Produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych (ceny bieżące)	3	79
Globalna produkcja rolnicza według produktów (ceny bieżące)	4	80
Struktura globalnej produkcji rolniczej według produktów	5	81
Towarowa produkcja rolnicza według produktów (ceny bieżące)	6	82
Struktura towarowej produkcji rolniczej według produktów	7	83
Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji rolniczej (ceny bieżące)	8	84
Towarowość produkcji rolniczej (ceny bieżące)	9	84
Produkcja roślinna		
Powierzchnia zasiewów	10	85
Struktura zasiewów	11	87
Dynamika powierzchni zasiewów	12	89
Plony głównych ziemiopłodów	13	91
Dynamika plonów głównych ziemiopłodów	14	93
Zbiory głównych ziemiopłodów	15	95
Dynamika zbiorów głównych ziemiopłodów	16	97
Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji głównych ziemiopłodów	17	99
Produkcja zwierzęca		
Zwierzęta gospodarskie	18	100
Pogłowie bydła	19	101
Dynamika pogłowia bydła	20	102
Pogłowie bydła według grup użytkowych	21	103
Pogłowie trzody chlewnej	22	105

	Tabl.	Str.
Dynamika pogłowia trzody chlewnej	23	107
Pogłowie trzody chlewnej według grup użytkowych	24	109
Produkcja żywca rzeźnego	25	111
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych	26	112
Dynamika produkcji żywca rzeźnego, mleka i jaj	27	113
Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji żywca, mleka i jaj	28	113
Sztuczne unasienianie krów	29	113
Skup produktów rolnych		
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	30	114
Dynamika skupu produktów rolnych (ceny stałe)	31	115
Skup ważniejszych produktów rolnych	32	116
Skup zbóż i ziemniaków w latach gospodarczych	33	119
Skup zbóż i ziemniaków w latach gospodarczych według miesięcy	34	120
Dynamika skupu zbóż i ziemniaków w latach gospodarczych według miesięcy	35	121
Skup żywca rzeźnego i mleka według miesięcy	36	122
Dynamika skupu żywca rzeźnego i mleka według miesięcy	37	123
DZIAŁ II. CZYNNIKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNICZEJ		
Użytkowanie gruntów		
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	38	124
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych użytków rolnych	39	126
Gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych według grup obszarowych	40	127
Agrometeorologia		
Średnie miesięczne temperatury powietrza	41	128
Średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych	42	129
Usłonecznienie	43	130
Zaopatrzenie rolnictwa w środki produkcji		
Zaopatrzenie rolnictwa w kwalifikowany materiał siewny	44	131
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w latach gospodarczych (w przeliczeniu na czysty składnik)	45	132
Produkcja nawozów mineralnych lub chemicznych według miesięcy (w przeliczeniu na czysty składnik)	46	133
Produkcja pestycydów według miesięcy	47	134
Sprzedaż środków ochrony roślin	48	135
Zużycie środków ochrony roślin w wybranych uprawach w 2016 r.	49	136

	Tabl.	Str.
Ceny w rolnictwie i opłacalność produkcji rolniczej		
Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym	50	137
Wskaźniki cen produkcji rolniczej	51	137
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	52	138
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy	53	139
Wskaźniki cen skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy	54	140
Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach	55	142
Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach według miesięcy	56	144
Wskaźniki cen ważniejszych produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach według miesięcy	57	146
Relacje cen wybranych produktów rolnych według miesięcy	58	147
Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu niektórych produktów rolnych	59	148
Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu niektórych produktów rolnych według miesięcy	60	150
Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie	61	153
Wskaźniki cen towarów i usług	62	153
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	63	154
DZIAŁ III. PODSTAWOWE DANE O ROLNICTWIE W PRZEKROJU WOJEWÓDZKIM W 2016 R.		
Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym	64	155
Powierzchnia użytków rolnych według siedziby użytkownika	65	156
Powierzchnia zasiewów	66	157
Plony głównych ziemiopłodów	67	159
Zbiory głównych ziemiopłodów	68	160
Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji roślinnej ogółem	69	161
Pogłowie bydła	70	161
Pogłowie trzody chlewnej	71	162
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)	72	164
Wartość skupu produktów rolnych w I i II półroczu (ceny bieżące)	73	164
Skup zbóż	74	166
Skup zbóż w roku gospodarczym 2015/16	75	167
Skup ziemniaków	76	167
Skup bydła	77	168
Skup trzody chlewnej	78	168
Skup drobiu	79	169
Skup żywca rzeźnego	80	169
Skup mleka krowiego	81	170
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik w roku gospodarczym 2015/16	82	170
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	83	172
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	84	173

ANEKS

Bilanse produktów roślinnych w roku gospodarczym 2015/16

	Tabl.	Str.
Bilans zbóż	1	174
Bilans nasion i owoców roślin oleistych	2	175
Bilans tłuszczów i olejów roślinnych	3	176
Bilans makuchów	4	177
Bilans buraków cukrowych, cukru i miodu	5	178
Bilans owoców, warzyw i orzechów	6	178
Bilans ziemniaków	7	179
Bilans nasion roślin strączkowych	8	179

Wykresy

	Wykr.	Str.
Produkcja ważniejszych produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych	1	25
Ceny skupu żywca wieprzowego i ich relacja do cen żyta	2	31
Ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków	3	32
Zmiany cen towarowej produkcji rolniczej	4	33
Indeks „nożyc cen” w rolnictwie	5	34
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych w kg NPK na 1 ha użytków rolnych	6	38
Płatności obszarowe do gruntów rolnych	7	43
Dynamika globalnej produkcji rolniczej	8	48
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2016 r.	9	49
Plony głównych ziemiopłodów	10	53
Zbiory i skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi)	11	59
Zbiory głównych ziemiopłodów	12	60
Ceny skupu żywca wieprzowego	13	64
Produkcja i skup mleka	14	71
Produkcja i skup żywca rzeźnego (w wbc)	15	72
Ceny skupu żywca wieprzowego i ich relacja do cen żyta oraz pogłowie trzody chlewnej	16	73
Pogłowie trzody chlewnej i produkcja żywca wieprzowego	17	74
Pogłowie bydła i produkcja żywca wołowego	18	75
Przebieg temperatury powietrza, opadów i usłonecznienia na tle normy (średnia z okresu 1971 – 2000)	19	76

CONTENTS

	Page
Preface	5
General notes	18
Agriculture in 2016 – Summary	24
ANALITICAL NOTES	27
Market-productive conditionings in agriculture in 2016	27
Productions results in agriculture in 2016	45
Crop production	49
Animal production	62

Tables

	Table	Page
CHAPTER I. AGRICULTURAL OUTPUT		
Value of agricultural output		
Agricultural output (current prices)	1	77
Indices of agricultural output (constant prices)	2	78
Agricultural output per 1 ha of agricultural land (current prices)	3	79
Gross agricultural output by group of products (current prices)	4	80
Structure of gross agricultural output by products	5	81
Market agricultural output by products (current prices)	6	82
Structure of market agricultural output by products	7	83
Share of private farms in agricultural output (current prices)	8	84
Yield of marketable agricultural output (current prices)	9	84
Crop production		
Sown area	10	85
Structure of sown area	11	87
Indices of sown area	12	89
Yields of main crops	13	91
Indices of yields of main crops	14	93
Harvests of main crops	15	95
Indices of harvests of main crops	16	97
Share of private farms in main crops production	17	99
Animal production		
Livestock	18	100
Cattle stocks	19	101
Indices of cattle stocks	20	102
Cattle stocks by category	21	103
Pig stocks	22	105

	Table	Page
Indices of pig stocks	23	107
Pig stocks by category	24	109
Production of animals for slaughter	25	111
Production of cows' milk and hen eggs	26	112
Indices of animals for slaughter, milk and eggs production	27	113
Share of private farms in animals for slaughter, milk and eggs production	28	113
Artificial insemination of cows	29	113
Procurement of agricultural products		
Procurement value of agricultural products (current prices)	30	114
Indices of agricultural products procurement (constant prices)	31	115
Procurement of major agricultural products	32	116
Procurement of cereals and potatoes by farming years	33	119
Procurement of cereals and potatoes by farming years by months	34	120
Indices of procurement of cereals and potatoes by farming years by months	35	121
Procurement of animals for slaughter and milk by months	36	122
Indices of procurement of animals for slaughter and milk by months	37	123
CHAPTER II. FACTORS OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION		
Land use		
Agricultural land area by land type	38	124
Farms by area groups of agricultural land	39	126
Private farms exceeding 1 ha of agricultural land by area group	40	127
Agrometeorology		
Monthly average air temperatures	41	128
Monthly average sums of atmospheric precipitation	42	129
Insolation	43	130
Supply of agriculture with means of production		
Supply of agriculture with qualified seeds	44	131
Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in farming years (in terms of pure ingredients)	45	132
Production of mineral or chemical fertilizers by months (in terms of pure ingredients)	46	133
Production of pesticides by months	47	134
Sales of plant protection products by types	48	135
Consumption of plant protection products in selected crops in 2016	49	136

	Table	Page
Prices in agriculture and profitability of agricultural production		
Average prices of arable land and meadows in private turnover	50	137
Price indices of agricultural production	51	137
Average procurement prices of major agricultural products	52	138
Average procurement prices of major agricultural products by months	53	139
Procurement prices indices of major agricultural products by months	54	140
Average market-place prices of major agricultural products received by farmers	55	142
Average market-place prices of major agricultural products received by farmers by months	56	144
Indices of prices of major agricultural products received by farmers on market-places by months	57	145
Price relations of selected agricultural products by months	58	147
Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products	59	148
Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products by months	60	150
Price indices of sold agricultural products and goods and services purchased by private farms in agriculture	61	153
Price indices of goods and services	62	153
Price indices of consumer goods and services	63	154
CHAPTER III. BASIC AGRICULTURE DATA BY VOIVODSHIPS IN 2016		
Average prices of arable land in private turnover	64	155
Agriculture area according to the holder residence	65	156
Sown area	66	157
Yields of main crops	67	159
Harvests of main crops	68	160
Share of private farms in plant production	69	161
Cattle stocks	70	161
Pig stocks	71	162
Procurement value of agricultural products (current prices)	72	164
Procurement value of agricultural products in the first and in the second half-year (current prices)	73	164
Procurement of cereals	74	166
Procurement of cereals in 2015/16 farming year	75	167
Procurement of potatoes	76	167
Procurement of cattle	77	168
Procurement of pigs	78	168
Procurement of poultry	79	169
Procurement of animals for slaughter	80	169
Procurement of cows' milk	81	170
Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient in 2015/16 farming year	82	170
Average procurement prices of major agricultural products	83	172
Average marketplace prices received by farmers	84	173

	Table	Page
ANNEX		
Crop products balance sheets in farming year 2015/16		
Cereals balance sheet	1	174
Oleaginous seeds and fruit balance sheet	2	175
Vegetable fats and oils balance sheet	3	176
Oilcakes balance sheet	4	177
Sugar beet, sugar and honey balance sheet	5	178
Fruit, vegetables and nuts balance sheet	6	178
Potatoes balance sheet	7	179
Dried pulses balance sheet	8	179

	Graph	Page
Graphs		
Production of major agricultural products per 1 ha of agricultural land	1	25
Procurement prices of pigs for slaughter and relations between them and rye prices	2	31
Procurement prices of cereals and market-place prices of potatoes	3	32
Changes of prices of market agricultural output	4	33
Index of price relations ("price gap") in agriculture	5	34
Consumption of mineral or chemical fertilizers in kg of NPK per 1 ha of agricultural land	6	38
Supplementary area payments	7	43
Indices of gross agricultural output	8	48
Structure of market agricultural output in 2016	9	49
Yields of main crops	10	53
Production and procurement of basic cereals (with cereal mixed)	11	59
Production of main crops	12	60
Procurement prices of pigs for slaughter	13	64
Production and procurement of cows' milk	14	71
Production and procurement of animals for slaughter (in post-slaughter warm weight)	15	72
Procurement prices of pigs for slaughter and relations between them and rye prices as well as pigs stocks	16	73
Pig stocks and production of pigs for slaughter	17	74
Cattle stocks and production of cattle for slaughter	18	75
Air temperatures, atmospheric precipitation and insolation in comparison with the long-term period (1971 – 2000)	19	76

UWAGI OGÓLNE

1. Dane o produkcji rolniczej opracowano **metodą rodzaju działalności**, co oznacza sumaryczne ujęcie produkcji roślinnej i zwierzęcej niezależnie od tego, do której sekcji gospodarki narodowej (według Polskiej Klasyfikacji Działalności) zaliczane są podmioty gospodarcze, które tę produkcję wytworzyły.

W związku z wprowadzeniem od 2010 r. stopniowych zmian metodologii badań rolniczych, mających na celu dostosowanie do standardów unijnych oraz uwzględnienie przemian dokonujących się w polskim rolnictwie, a także szersze wykorzystanie źródeł administracyjnych, **zmianie uległa definicja gospodarstwa rolnego.**

2. Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

— gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
— gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki sarny daniele) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (zgodnie z normami).

Zgodnie z obowiązującą definicją, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze - utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi Ustawy z dnia 5 II 2015 r. o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1551) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych.

Dane dotyczące drzew i krzewów owocowych do 2014 r. uwzględniały ich uprawę poza sadami. W 2015 r. dane o powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych nie uwzględniały już upraw poza sadami, ale dane o zbiorach z tego okresu obejmowały produkcję owoców zarówno w sadach, jak i poza sadami. Od 2016 r. dane dotyczące powierzchni i zbiorów owoców z drzew i krzewów odnoszą się jedynie do ich uprawy w sadach.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek **(sady)**, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

4. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);

2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej od 2004 r. uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. uprawy chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

1) w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich – ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług – VAT),

- dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,

- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych - ceny skupu pomniejszone o 5%,

2) w cenach stałych:

- ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2016 r. – z lat 2015 i 2016.

6. Wskaźniki cen globalnej i towarowej produkcji rolniczej przedstawiają w sposób syntetyczny zmiany cen sprzedawanych produktów rolnych, tj. średnich cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach. Wskaźniki te oblicza się jako iloraz wskaźnika wartości i wskaźnika wolumenu, uzyskanych ze zbiorczych rachunków produkcji rolniczej, przy czym wskaźnik wartości obliczany jest jako stosunek poziomu produkcji wyrażonej w cenach bieżących w badanym okresie do poziomu tej produkcji w roku poprzednim, a wskaźnik wolumenu – w cenach stałych.

7. Ceny skupu są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów. Prezentowane ceny skupu produktów rolnych pochodzą z badania miesięcznego (meldunek o skupie produktów rolnych realizowanym przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej) i półrocznego (sprawozdawczość uwzględniająca korekty danych meldunkowych oraz skup realizowany przez osoby fizyczne o wartości co najmniej 10 tys. zł).

Wskaźniki cen skupu obliczono w zakresie porównywalnym: dla miesięcy na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

8. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankieterów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie

arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw; przeciętne ceny kwartalne, półroczne i roczne - jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Źródłem informacji o **cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym** jest kwartalne badanie przeprowadzane w formie wywiadu przez ankietera z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych. Przeliczenia cen gruntów na żyto i żywiec rzeźny wieprzowy dokonano przy przyjęciu przeciętnych rocznych cen targowiskowych tych produktów.

9. Wskaźniki **cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie** obliczono przyjmując jako system wag strukturę sprzedaży produktów rolnych oraz zakupu towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany.

Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych na cele konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjne. Jako system wag przyjęto w zakresie towarów i usług przeznaczonych na cele:

- konsumpcyjne - strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych rolników, uzyskaną z badania budżetów gospodarstw domowych;
- bieżącej produkcji rolniczej - strukturę zakupów dokonanych przez gospodarstwa indywidualne;
- inwestycyjne - strukturę wydatków pieniężnych ustaloną na podstawie danych o akumulacji, wynikającą z rachunków narodowych.

10. Wskaźnik relacji cen („nożyce cen") jest to stosunek wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych do wskaźnika cen towarów i usług zakupywanych.

11. Relacje cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych informują, jaką ilość produktu rolnego należy sprzedać, aby zakupić dany środek produkcji. Relacje cen obliczono przy przyjęciu przeciętnych cen miesięcznych, kwartalnych i rocznych.

12. Wielkość produkcji roślinnej obliczono na podstawie:

- wyników czerwcowych badań reprezentacyjnych (w 2010 r. Powszechnego Spisu Rolnego) w zakresie powierzchni zasiewów,
- wyników reprezentacyjnych badań plonów i zbiorów oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS,
- sprawozdań statystycznych (badanie pełne) z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych.

13. Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranych z jednostki powierzchni (ha).

14. Zboża, jeżeli nie zaznaczono inaczej, to:
- zboża podstawowe: pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto,
- mieszanki zbożowe na ziarno,
- kukurydza na ziarno, gryka, proso i pozostałe zbożowe.

15. Strączkowe na ziarno to:
- konsumpcyjne (groch, fasola, bób i inne),
- pastewne (mieszanki zbożowo-strączkowe, peluszka, wyka, bobik, łubin i inne).

16. Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

17. Uprawy pastewne obejmują:
- strączkowe pastewne na zielonkę,
- motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami na zielonkę,
- okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa i inne),
- oraz kukurydzę na zielonkę.

18. Pozostałe uprawy to: warzywa, truskawki, wysadki okopowych oraz inne, np. zioła.

19. Dane o **pogłowiu zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych (w 2010 r. wyników Powszechnego Spisu Rolnego) oraz szacunków. Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków

zwierząt gospodarskich – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu. Wskaźniki dynamiki liczone są w zakresie porównywalnym na bazie danych ze sprawozdawczości.

20. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową zwierząt rzeźnych oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem żywych zwierząt.

Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

a) w tys. sztuk (liczba zwierząt rzeźnych);

b) w tys. ton:

- „w wadze żywej", tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- „w wadze poubojowej ciepłej" (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i – jeżeli tak zaznaczono – z podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

21. Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Dane o skupie:

- **zbóż,** jeżeli nie zaznaczono inaczej, dotyczą ziarna zbóż konsumpcyjnych, paszowych i siewnych z wyodrębnieniem zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta,
- **ziemniaków** - poza dostawami do punktów skupu, również dostaw do gorzelni, płatkarni i suszarni,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) - dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport) bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej -** nie obejmują prosiąt i warchlaków.

22. Dane o skupie produktów rolnych:

- za okresy miesięczne dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej,

- za okresy półroczne w danych uwzględnia się korekty wynikające ze sprawozdawczości półrocznej obejmującej również skup realizowany przez osoby fizyczne o wartości co najmniej 10 tys. zł.

Wskaźniki dynamiki skupu liczone są w zakresie porównywalnym: dla miesięcy na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

23. Informacje dotyczące warunków atmosferycznych (temperatury, opadów i usłonecznienia) opracowano w oparciu o dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej uzyskane z obserwacji i notowań prowadzonych na stacjach meteorologicznych.

24. Informacje o zaopatrzeniu rolnictwa w kwalifikowany materiał siewny podano na podstawie szacunków rzeczoznawców GUS.

25. Dane dotyczące **zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych** opracowane zostały na podstawie sprawozdawczości i wyników badań reprezentacyjnych (w 2010 r. Powszechnego Spisu Rolnego).

26. Dane miesięczne w zakresie produkcji nawozów i środków ochrony roślin dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Dane roczne korygowane są w II półroczu dodatkowo o wyniki obejmujące producentów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i nie jest wyższa niż 49 osób. Wskaźniki dynamiki obliczono w warunkach porównywalnych na bazie danych ze sprawozdawczości miesięcznej.

27. Sprzedaż środków ochrony roślin na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż tych środków przez producentów i importerów. Do 2004 r. badaniami sprzedaży objęte były wybrane środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania. Od 2005 r. zgodnie z wymogami EUROSTAT-u, badane są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce. W 2016 r. było ich 1651.

28. Dane o zużyciu środków ochrony roślin dotyczą zużycia tych środków w uprawach o największym znaczeniu gospodarczym. Źródłem informacji są wywiady przeprowadzane przez ankieterów z Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w wylosowanej przez DR próbie gospodarstw rolnych. Opracowaniem danych zajmuje się Instytutu Ochrony Roślin- PIB Oddział w Sośnicowicach.

29. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2015/16 oznacza okres od 1 VII 2015 r. do 30 VI 2016 r.).

30. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r., według stanu w dniu 30 VI.

31. Departament Rolnictwa w ramach swoich prac sporządza **bilanse produktów rolniczych**. Przedstawione w ”Aneksie” bilanse produktów roślinnych opracowano według nieznacznie skorygowanej metodologii uwzględniającej zalecenia Eurostatu. Do opracowania bilansów wykorzystywane są informacje pochodzące z badań Departamentu Rolnictwa – powierzchnia upraw, plony, zbiory; Departamentu Produkcji – produkcja wyrobów przemysłowych; Departamentu Handlu i Usług – zapasy, obroty handlu zagranicznego. Również wykorzystywane są opinie i oceny rzeczoznawców centralnych GUS, oraz ekspertów spoza resortu statystyki np. Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Finansów, Agencji Rynku Rolnego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencji Rezerw Materiałowych.

32. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

33. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” lub mogą nie sumować się na 100%.

34. Bardziej szczegółowe ujęcia liczbowe (zarówno pod względem zakresu, jak i przekrojów) dotyczące poszczególnych tematów można znaleźć w innych publikacjach Departamentu Rolnictwa oraz w opracowaniach zbiorczych wydawanych przez GUS na bieżąco z częstotliwością miesięczną tj. w „Biuletynie Statystycznym” i „Informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju”.

GENERAL NOTES

1. *Data regarding agricultural production were compiled using the* ***kind-of- activity method,*** *what is understood as a summing up of the crop and animal production conducted by economic entities, regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.*

Accordingly with the introduction from 2010 of gradual changes in the methodology of agricultural surveys, aimed primarily at adaptation to EU standards and taking into account the changes taking place in Polish agriculture, as well as the increased use of administrative sources, ***a definition of the agricultural farm has changed.***

2. An agricultural holding *is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which* ***conduct agricultural activity****.*

Private farm *is understood as an agricultural holding used by natural person.*
Private farms include:

- *holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;*
- *holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities*

An agricultural activity *includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).*

According to the existing current definition since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

3. Agricultural land area *includes agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.*

Agricultural land in good agricultural conditions – maintained in accordance with norms complying the requirements of the Act of 5 February 2015 on payments under the direct support system (unified text Journal of Laws of 2015, item 1551)- presented in the division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land *— agricultural land not cultivated and not used and maintained in a good agricultural condition.*

Sown area *is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.*

Data on the area and production of vegetables and strawberries include cultivation in the kitchen garden.

Data regarding fruit trees and fruit bushes until 2014 included its cultivation outside the orchards. In 2015 data on the cultivation area of fruit trees and fruit bushes had not include cultivation outside the orchards, but data on crop production from that period included fruit production in orchards as well as outside. Since 2016 data regarding the cultivation area and crop production of fruit from trees and bushes relate only to its crop cultivation in the orchards.

Fallow land *is the arable land not used for production purposes but maintained in good agricultural condition, in compliance with environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers)*

Permanent crops *stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under cover*

Orchards *are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.*

Kitchen gardens *stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area , should not be treated as part of kitchen gardens.*

Meadows and pastures *are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.*

4. Gross agricultural output *includes of:*

1) ***crop output,*** *i.e. raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year),*

2) ***animal output,*** *i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.*

Final agricultural output *is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.*

Agricultural market output *is the sum of agricultural products sales at procurement centres and on marketplaces.*

In agricultural output since 2004 includes supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. *The following prices were assumed in calculating agricultural output:*

1) current prices:

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks – procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax – VAT),

- for market sales – prices received by farmers at marketplaces,

- for production consumption and stocks of products of plant origin – purchase prices reduced by 5%,

2) constant prices:

- current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from, the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2016 – the prices from 2015 and 2016, are assumed.

6. Price indices of gross and market agricultural output *expressed synthetically the changes of prices of the sold products, i.e. average procurement prices and prices received by farmers on market-places. These indices are calculated as a ratio of value and volume indices obtained from aggregated agricultural output accounts. Value indices are calculated as a relation of the production level, expressed in current prices in the period under the survey, to the production level of the preceding year. Volume indices are calculated in constant prices.*

7. Procurement prices *are average prices calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of several agricultural products purchased at a given period by economics entities purchasing agricultural products directly from producers. Presented procurement prices come from monthly survey (reports on procurement of agricultural products from legal persons and organizational entities without legal personality) and semi-annual survey (reports taking into consideration data revisions and procurement level of at least 10 thousand zl fulfilled by natural persons).*

Procurement price indices are calculated in comparative range: for months – based on reporting data and for semi-annual periods – including revisions.

8. *The information on prices of* ***agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces*** *comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices were calculated as the arithmetic mean of all quotations at the national and voivodship level. Average*

quarter, semi-annual and annual prices were calculated as the arithmetic means of average monthly prices.

The source of information on ***prices of arable land in private turnover*** *is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average quarterly prices. Recalculation of arable land prices into rye and pigs for slaughter have been made using their average annual prices on marketplaces.*

9. Price indices of sold agricultural products and price indices of goods and services purchased by private farms *have been calculated using as a weight system – the structure of sold agricultural products as well as the structure of purchased goods and services from the year preceding the one under the survey.*

Price indices of sold agricultural products reflect changes in average weighted procurement prices and marketplace prices received by farmers.

Price indices of purchased goods and services illustrate changes in retail prices of goods and services purchased for consumer, current agricultural production or investment purposes.

The following weight systems have been applied for goods and services intended for:

- *consumption – the structure of expenditure (excluding own consumption) of households of farmers resulting from households budget survey;*
- *current agricultural production – the structure of purchases which were carried out by private farms;*
- *investment – the structure of monetary expenditure based on data from national accounts concerning gross capital formation.*

10. Index of price relations ("price gap") *constitutes the ratio of price index of sold agricultural products to price index of purchased goods and services.*

11. Relations between retail prices of means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products *inform about a quantity of agricultural products that should be sold to buy the given mean of production. Relations have been computed with the use of average monthly, quarterly and annual prices.*

12. Crop output value *has been calculated on the basis of:*

- *June sample survey results (in 2010 – The Agricultural Censuses) on sown area,*
- *sample surveys results on the crop production, the CSO experts' assessments,*
- *statistical reports (full survey of the state farms, co-operatives and others).*

13. Yield *is understood as a weight unit's (dt) of particular agricultural products harvested from the area unit (ha).*

14. Cereals, *unless otherwise stated, are:*

- *basic cereals: wheat, rye, barley, oats and triticale,*
- *cereal mixed for grain,*
- *buckwheat, millet, maize for grain and other cereals.*

15. Pulses for grain *are:*

- *edible pulses (peas, bean, broad bean and other),*
- *feed pulses (mixed cereals and pulses, field pea, vetch, field bean, lupine, and other).*

16. Industrial crops *include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, turnip rape, poppy, sun flower, soya, mustard and oily flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hops, chicory).*

17. Feed plants *include:*

- *Pulses for green forage,*
- *legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses for green forage,*
- *root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip and others),*
- *maize for green forage.*

18. Other plants *contain: vegetables, strawberries, seedlings of roots plants and others, i.e. herbs.*

19. *Data regarding* ***livestock and animal production*** *have been elaborated on the basis of reports, sample survey results (in 2010– the Agricultural Censuses) and estimates. Surveys of pig stocks and production of pigs for slaughter are conducted three times a year – in March as of 1st March, in June as of 1st June and in December as of 1st December, while surveys of cattle and other farm animal species – twice a year – state as at June and December. Indices are compiled in comparable conditions on the basis of reporting.*

20. *Data regarding production of* ***animals for slaughter*** *concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales of animals for slaughter and slaughter intended for own consumption. Production of animals for shlaughter is balanced by import and export of live animals.*

Production of animals for slaughter is presented in:

a) thousand units (quantity of animals for slaughter),

b) in thousand t:

- in "live weight", i.e. by weight of animals before slaughter,

- in "post-slaughter warm weight" (WWC), i.e. in terms of meat (meat and bone mass) incl. fats and – if marked –including pluck, applying conversion factors to determine the post-slaughter efficiency of several animal kinds.

21. *Information about* ***procurement of agricultural products*** *concern quantity and the value of several agricultural products (plant and animal) purchased by economic entities directly from producers.*

Data about procurement of:

- ***cereals****, unless otherwise stated, concern grain of cereals for consumption, for feeds and sowing, with separation of basic cereals (incl. cereal mixed), wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale.*
- ***potatoes****, apart from delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potatoes flakes and drying houses,*
- ***animals for slaughter****, (cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding.*
- ***pigs****, excluding piglets and young pigs from 20 to 50 kg.*

22. *Data about procurement of agricultural products:*

- *for monthly periods concern reporting about procurement quantity realized by legal persons and units without legal personality,*
- *for semi-annual period concern corrections of semi-annual reporting and procurement level of at least 10 thous. zl, fulfilled by natural persons.*

Procurement indices are compiled in comparable conditions: for months – on the basis of data reported; after half-year periods – with the corrections revisions from reporting half-year system.

23. *Information concerning atmospheric conditions (temperature, precipitation, insolation) have been elaborated by Institute of Meteorology and Water Management (obtained from quotation of meteorological stations).*

24. *Information concerning supply for agriculture in sowing material was presented on the basis of CSO experts estimates.*

25. *Data regarding* ***consumption of mineral, chemical or lime fertilizers*** *were elaborated on the basis of reporting from statistical reports and sample survey results (In 2010 was compiled on the basis of Agricultural Census).*

26. *Monthly data on the production of fertilizers and plant protection products concern entities in which the number of employees exceeds 49 persons. Annual data are revised in the second half year, in addition, by the results including producers in which the number of employees exceeds 9 person and not higher than 49 persons. Indices are calculated in comparable conditions based on data from monthly reporting.*

27. *Sales of plant protection products for agricultural provision covering sale by producers and from import. The selected plant protection products allowed for using were included in surveys of sale until 2004. Since 2005 according to EUROSTAT requirements all plant protection products allowed for using in Poland are surveyed. In 2016 it was 1651.*

28. *Data on consumption of plant protection products covering consumption of these to crops with the greatest economic importance. Sources of information are interviews conducted by interviewers from Main Inspectorate of Plant Health and Seed Inspection in randomly selected by Agriculture Department. Data processing takes branch of Institute of Plant Protection in Sosnicowice.*

29. ***Farming years*** *cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2015/16 farming year covers the period from 1 VII 2015 to 30 VI 2016).*

30. *Data for 2010 regarding land use, sown area, livestock, tractors and use of mineral, chemical and lime fertilizers was compiled on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010, as of 30th June.*

31. *Agriculture Department compiles* ***balance sheets of agricultural products*** *in the scope of its works. The balance sheets of the crop products presented in the Annex, have been elaborated according to the methodology, in compliance with recommendation of Eurostat. During compiling the balance sheets, information from surveys of the following divisions have been used for: the Agriculture Department – cultivation area, yields, crops; the Production Department – production of industrial products; the Trade and Services Department – stocks and foreign trade turnover. For compiling the balance sheets have been used opinions and estimations of experts from the CSO as well as opinions of experts from the Institute of Agriculture and Food Economics-National Research Institute, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Finance, Agricultural Market Agency and Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture.*

32. ***Relative numbers (indices, percents)*** *have been calculated on the basis of absolute data, expressed with higher precision than presented in the tables.*

33. *Due to electronic data processing techniques, in some cases, the components sum can differ from "total values", or don't sum up to 100%.*

34. *More detailed figures (both by the scope and the profile) in particular topics are available in several publication of the Agriculture Department and monthly publications published by the Central Statistical Office – "Statistical Report" and "Information on the socio-economic situation of the country".*

ROLNICTWO W 2016 ROKU – PODSUMOWANIE

W 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost **globalnej produkcji rolniczej o 7,1%,** który był wynikiem wzrostu produkcji roślinnej (o 10,3%) oraz produkcji zwierzęcej (o 3,8%).

Na wzrost **produkcji roślinnej** wpłynęło zwiększenie zbiorów większości ziemiopłodów. Wyższe niż przed rokiem plonowanie upraw było m.in. wynikiem korzystnych warunków termiczno-wilgotnościowych występujących w okresie wegetacji i wzrostu nawożenia.

Wzrost **produkcji zwierzęcej** wynikał ze zwiększenia produkcji wszystkich podstawowych gatunków żywca oraz jaj kurzych. Produkcja mleka krowiego utrzymała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. W ciągu roku poprawiała się stopniowo opłacalność produkcji mleka i chowu trzody chlewnej. Ceny żywca wołowego i drobiowego wykazywały spadek.

Przy wzroście podaży produktów rolnych na rynkach krajowych i zagranicznych dominowały spadki cen.

Powierzchnia użytków rolnych w użytkowaniu gospodarstw wyniosła podobnie jak przed rokiem ok. 14,5 mln ha. **Ogólna powierzchnia zasiewów pod zbiory 2016 r.** wyniosła 10,6 mln ha i była mniejsza 1,1% od powierzchni zasianej w 2015 r. Zmniejszyła się przede wszystkim powierzchnia uprawy zbóż, strączkowych na ziarno oraz przemysłowych (w tym rzepaku i rzepiku).

Rok 2016 był kolejnym rokiem w którym pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. **Wskaźnik relacji cen („nożyce cen")** wynosił 99,0 wobec 97,3 w 2015 r. Dynamika spadku cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne była wyższa od dynamiki spadku przeciętnych cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne.

W roku gospodarczym 2015/16 **zużycie nawozów mineralnych** (NPK) w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zwiększyło się w stosunku do okresu poprzedniego o 5,8% i wynosiło 130,3 kg. Odnotowano również wzrost zużycia nawozów wapniowych. Przeciętne zużycie tych nawozów wyniosło ok. 68 kg/ha UR wobec ok. 36 kg w 2015 r.

Sprzedaż **środków ochrony roślin** na potrzeby rolnictwa w przeliczeniu na substancję czynną, w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się o 1,9%.

AGRICULTURE IN 2016 – SUMMARY

In 2016, in relation to the previous year, ***gross agricultural output increased by 7,1%.*** *This increase was the result of a growth in crop production (by 10.3%) and a growth in animal production (by 3.8%).*

The increase in crop production was achieved by increasing the harvest of most crops. Higher than last year crop yields were among others the result of favorable thermo-humidity conditions occurring during the growing season as well as the growth in fertilization.

The growth in level of ***livestock production*** *resulted from an increase in the production of all main species of livestock as well as hen eggs. Cow's milk production remained at a level similar to that of the previous year. During the year the profitability of milk production and pigs breeding gradually improved. Prices of cattle and poultry for slaughter have declined.*

With the increase in the supply of agricultural products on domestic and foreign markets, price declines were predominant.

The area of agricultural land *in the use of farms amounted like a year ago about 14.5 million ha. The total sown area for harvest in 2016 reached 10.6 million ha and was less by 1.1% of the sown area in the previous year. The sown area under cereals, legumes for grain, as well as industrial crops (including rape and turnip rape) decreased primarily.*

Year 2016 was following year in which market conditions of agricultural production have worsened. The ***index of prices relations ("price scissors")*** *amounted to 99.0 in comparison of 97.3 in 2015. The decrease rate of agricultural prices of products sold by individual farmers was higher than the decrease rate of the average prices of goods and services purchased for the current agricultural production and investment purposes.*

Consumption of mineral fertilizers (NPK) per 1 ha of agricultural land in the farming year 2015/16 has increased in comparison to the previous period by 5.8% and amounted to 130.3 kg. There also has been reported an increase in the consumption of lime fertilizers. Average consumption of lime fertilizers amounted to approx. 68 kg per 1 ha of agricultural land against approx. 36 kg in 2015.

Sale of ***plant protection products*** *for agricultural needs, in terms of the active substance, increased by 1.9% in relation to the previous year.*

Zboża

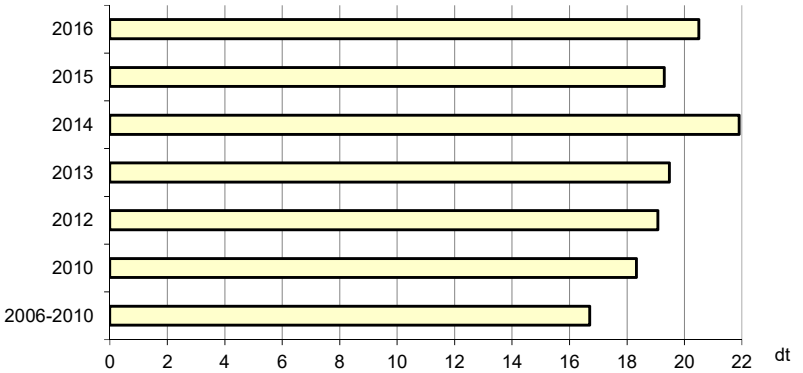

Ziemniaki

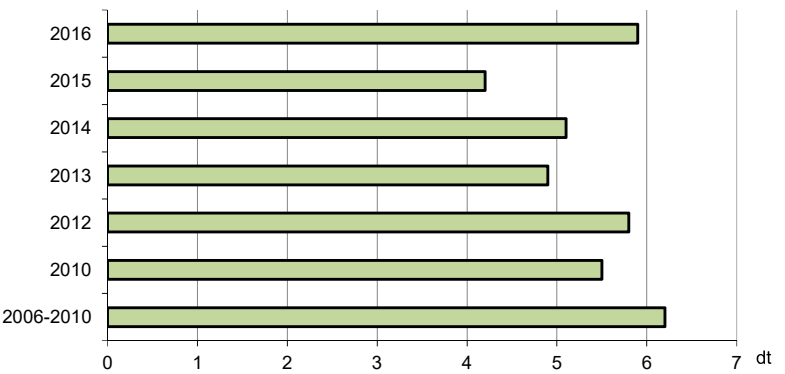

Buraki cukrowe

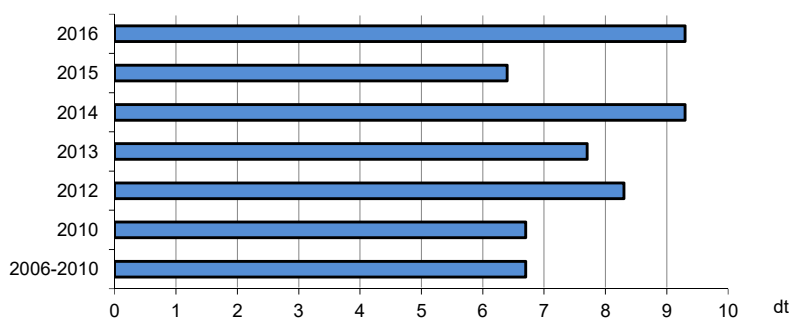

Wyk. 1. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH NA 1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH (dok.)**

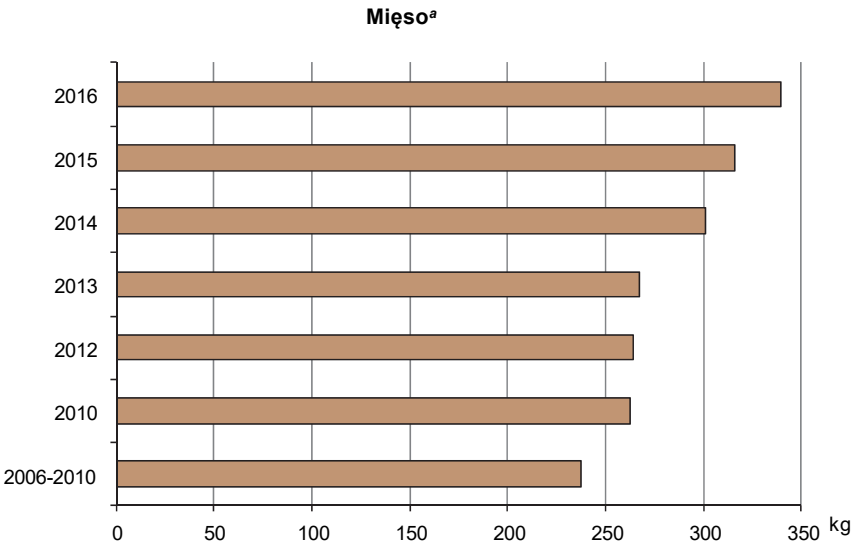

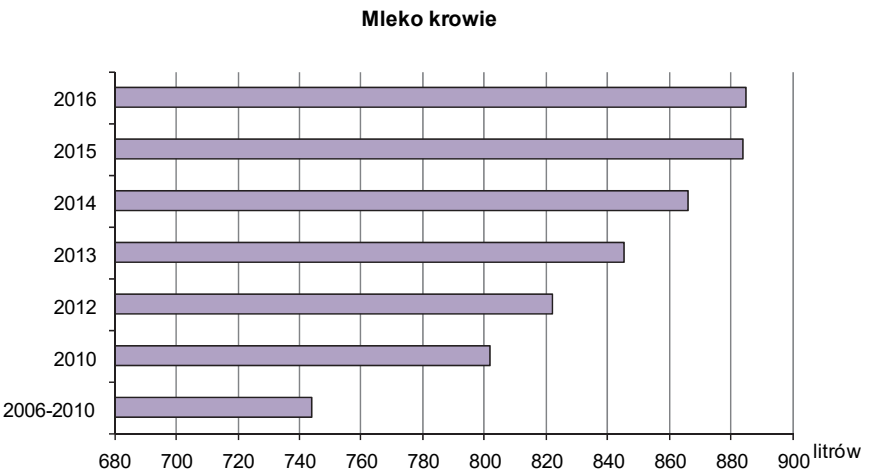

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej

UWAGI ANALITYCZNE

Uwarunkowania produkcyjno-rynkowe w rolnictwie w 2016 r.

W 2016 r. tempo wzrostu gospodarczego w Polsce było wolniejsze niż w dwóch poprzednich latach (w 2014 r. – 3,3%, w 2015 – 3,9%). Produkt krajowy brutto w skali roku zwiększył się realnie o 2,7% (w cenach stałych), podczas gdy średnio w krajach Unii Europejskiej – o 1,9%. Spośród 28 państw UE, wyższą niż w Polsce dynamikę wzrostu PKB wykazało 10 państw. Pod względem udziału PKB danego kraju do całkowitego unijnego dochodu brutto (w cenach bieżących), w czołówce znajdowały się Niemcy (ok. 21%), Wielka Brytania (16%) i Francja (15%), a Polska znalazła się na 8 pozycji (2,9%).

W rolnictwie **globalna produkcja** (w cenach stałych) **zwiększyła się** w porównaniu z rokiem poprzednim o **7,1%**. Wpłynął na to **wzrost produkcji roślinnej** (o 10,3%) oraz **produkcji zwierzęcej** (o 3,8%).

W 2016 r., podobnie jak w czterech poprzednich latach koniunktura w rolnictwie nie była korzystna dla producentów rolnych. Szacuje się, że w latach od 2012 do 2016 tempo zmian przeciętnych cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne było wyższe od dynamiki zmian cen produktów sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne. **Wskaźnik relacji cen *(„nożyce cen”)*** w 2016 r. wynosił **99,1** wobec 99,1 w 2015 r., 95,1 w 2014 r., 99,1 w 2013 r. i 97,8 w 2012 r.

W 2016 r. na koniunkturę w rolnictwie, przy zwiększonej podaży większości produktów rolnych (w stosunku do roku poprzedniego) wpływały przede wszystkim zmiany cen produktów rolnych zachodzące w ciągu roku na ryku krajowym powiązane silnie z wahaniami cen na światowych i europejskich rynkach. Rosyjskie embargo na import żywności z UE, w tym z Polski, pogłębiało dekoniunkturę na niektóre produkty rolne na rynkach zagranicznych. Przeciętne ceny większości podstawowych produktów rolnych były niższe niż w 2015 r. Wyniki ekonomiczne gospodarstw uzależnione były przede wszystkim od kierunku specjalizacji i efektywności produkcji. Biorąc pod uwagę w/w uwarunkowania, w 2016 r. w rolnictwie polskim odnotowano:

- **Ceny zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych**, przy wysokiej krajowej podaży ziarna, wykazały w większości tendencję spadkową. Przeciętne ceny skupu pszenicy (62,02 zł/dt), kukurydzy (52,94 zł/dt) i jęczmienia (58,21 zł/dt) obniżyły się w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku od ok. 7% do ok. 5%. W obrocie targowiskowym ceny zbóż kształtowały się na wyższym poziomie niż w skupie, a tempo ich zmian w ciągu roku było wolniejsze.

- Przy zwiększonej podaży, przeciętne **ceny ziemniaków** w skupie (ok. 38 zł/dt) w 2016 r. obniżyły się o ok. 4%. W obrocie targowiskowym, gdzie sprzedaż w coraz większym stopniu ma charakter detaliczny, przeciętna cena ziemniaków jadalnych (ok. 96 zł/dt) wzrosła o ponad 17%.

- Przy wzroście produkcji roślinnej w 2016 r. ogólna **liczba gospodarstw** prowadzących uprawę ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych była mniejsza o 2,0% (blisko 26 tys.) niż w 2015 r. i wynosiła ok. 1 190 tys. co stanowiło 84,4% ogólnej liczby gospodarstw rolnych.

- Od 2013 r. z prowadzenia gospodarstwa w typie rolniczym zrezygnowało ogółem ponad 30% użytkowników najmniejszych gospodarstw do 1 ha użytków rolnych, a z produkcji roślinnej ogółem – 2,0% rolników. Najwyższy odsetek gospodarstw, w których prowadzący zrezygnowali z produkcji roślinnej wystąpił w grupie gospodarstw o najmniejszej powierzchni użytków rolnych do 1 ha i wynosił ok. 40% w przypadku zbóż podstawowych i ziemniaków, a w grupie o powierzchni do 2 ha największy spadek liczby gospodarstw – czterokrotny – dotyczył produkcji buraków cukrowych oraz ziół i przypraw.

- Ogólna **powierzchnia zasiewów** w 2016 r. była mniejsza o 1,1 % w porównaniu z rokiem poprzednim.
- Krajowe ceny **żywca wieprzowego,** silnie skorelowane z cenami na rynku unijnym, wykazywały (przy nieznacznie zwiększonej podaży) tendencję wzrostową. Za 1 kg żywca wieprzowego płacono w skupie 4,68 zł a na targowiskach 4,61 zł, tj. więcej niż w 2015 r. odpowiednio o 8,9% i o 1,5%.
- Przy utrzymującej się w ciągu kilku ostatnich lat spadkowej tendencji cen pasz i cen zbóż, wzrost cen żywca wieprzowego wpłynął na poprawę **opłacalności tuczu trzody**. **Relacja cen skupu żywca do cen targowiskowych żyta** w ciągu roku kształtowała się w granicach od 6,4 do 9,3 wobec 6,3 do 7,9 przed rokiem, tj. nadal poniżej poziomu przyjętego (co najmniej 10-11) za opłacalny dla tuczu świń.

- Obserwowany był dalszy **wzrost importu młodych świń**. W okresie styczeń--grudzień 2016 roku import żywca wieprzowego do 50 kg wyniósł 5306 tys. szt. (wobec 4778 tys. sztuk w 2015 r.) i był o 9,4% większy niż przed rokiem. Przeciętna waga jednej importowanej sztuki wynosiła ponad 30 kg wobec 29 kg w roku poprzednim. Na uwagę zasługuje wzrost importu żywych świń hodowlanych czystorasowych, który może zapowiadać początek procesu odbudowy polskiego materiału zarodowego.

- **Eksport żywca wieprzowego**, w porownaniu z 2015 r. zwiększył się o 41% (do ok. 54,8 tys. szt.). Głównymi odbiorcami były kraje UE, przy czym najwięcej żywca wywieziono z Polski do Niemiec (25,7 tys. szt.) oraz Włoch (9,5 tys. szt.) i Czech (9,0 tys. szt.).

- Na rynku wołowiny w 2016 r., przy zwiększonej krajowej podaży i spadku cen na rynku unijnym, przeciętne ceny skupu żywca kształtowały się na poziomie nieco niższym niż w roku poprzednim. Średnia roczna cena skupu **żywca wołowego** (5,91 zł/kg) i **młodego bydła rzeźnego** (6,13 zł/kg) obniżyła się w porównaniu z 2015 r. odpowiednio o 2,7% i o 2,0%. W obrocie targowiskowym ceny żywca wołowego (6,54 zł) kształtowały się na poziomie sprzed roku (wzrost o 0,3%), a młodego bydła rzeźnego (7,03 zł) wzrosły o 1,7%.

- Przy dalszym rozwoju produkcji drobiarskiej i wysokim poziomie krajowej podaży żywca drobiowego, **przeciętna cena drobiu rzeźnego** w okresie styczeń–grudzień 2016 r. (3,68 zł/kg) była o 6,5% niższa od notowanej przed rokiem.

- W Polsce w 2015 r. po głębokim spadku **cen mleka** (w skali roku o 17,3%) utrzymującym się jeszcze w I półroczu 2016 r., na dynamiczny wzrost cen i poprawę opłacalności produkcji w II półroczu 2016 r. wpłynęło ożywienie popytu i wzrost cen surowca na zagranicznych rynkach rolnych. W 2016 r. (w skali roku) przy spadku cen mleka w okresie I-VI o ok. 10% i wzroście cen w okresie VII-XII o 5,7% przeciętnie w roku producenci uzyskiwali za surowiec ok. 111 zł/hl, tj. o 2,3% mniej niż w 2015 r.

- W 2016 r. w obrocie targowiskowym średnia **cena krowy dojnej** (ok. 3078 zł) była zbliżona do notowanej przed rokiem, a **jałówki jednorocznej** (ok. 2001 zł) – wyższa o 2,8%.

- W sezonie 2015/2016 odnotowano wyraźny wzrost poziomu **nawożenia wapniowego**. Przy utrzymującym się znacznym zróżnicowaniu regionalnym stosowania nawozów, przeciętnie w kraju wskaźnik zużycia nawozów wapniowych w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych wynosił 68 kg wobec 39 kg przed rokiem.

- W roku gospodarczym 2015/16 zwiększone (o 5,8%) **zużycie nawozów mineralnych** (NPK), w korzystnych warunkach agrometeorologicznych w okresie wegetacji, wpłynęło na wzrost plonowania większości upraw. Przeciętnie w kraju zużycie nawozów w czystym składniku (NPK) w przeliczeniu na 1 ha UR wyniosło ponad 130 kg NPK, w tym na użytki rolne w dobrej kulturze – ok. 132 kg NPK.

- Zwiększyło się również zużycie **nawozów naturalnych**. W rolnictwie wykorzystano ok. 50 mln t obornika i po ok. 10 mln t gnojówki i gnojowicy, co w przeliczeniu na czysty składnik NPK wzbogaciło użytki rolne w dobrej kulturze o ponad 48 kg.

- **Sytuacja dochodowa gospodarstw rolnych** w zmieniających się uwarunkowaniach rynkowych, uzależniona była przede wszystkim od kierunku specjalizacji. W II półroczu 2016 r. spośród respondentów oceniających opłacalność produkcji pozytywnie wypowiadali się rolnicy specjalizujący się w chowie bydła, w szczególności bydła mlecznego. Najwięcej negatywnych opinii wyrażali producenci prowadzący plantacje drzew i krzewów owocowych, warzyw gruntowych, a także hodowcy drobiu rzeźnego.

- Wyniki **badania struktury gospodarstw rolnych** przeprowadzonego w 2016 r., w porównaniu z wynikami tego badania z 2013 r., wskazują na kontynuację procesu likwidacji nierentownych gospodarstw małych i jednocześnie intensyfikację oraz koncentrację działalności w gospodarstwach o wysokiej skali produkcji. W porównaniu z wynikami badania z 2013 r. liczba gospodarstw zajmujących się produkcją żywca wieprzowego zmniejszyła się o ok. 38%, a pogłowie trzody spadło o 3,4%. Najwyższy odsetek gospodarstw, w których prowadzący zrezygnowali z chowu świń wystąpił w grupie o najmniejszej skali chowu (1-2 szt.) i wynosił ponad 63%, najniższy w gospodarstwach o skali chowu ponad 200 szt. – ok. 7%.

- W 2016 r. utrzymał się obserwowany od akcesji Polsku do UE wzrost obrotów **polskiego handlu artykułami rolno-spożywczymi**. Wartość eksportu tych towarów wzrosła do ok. 24 mld euro (o 1,2%), a importu do 17 mld euro (o 6,2%). Dodatnie saldo handlu zagranicznego wyniosło 7,1 mld euro. Udział towarów rolno-pożywczych w wartości ogółem polskiego eksportu wynosił 13,2%.[1]

[1] Na podstawie Biuletynu Informacyjnego ARR nr 1/2017.

W 2016 r., przy zwiększonej podaży większości podstawowych produktów rolnych, odnotowano w skali roku spadek cen skupu: pszenicy (o 7,2%), kukurydzy (o 6,4%), ziemniaków (o 3,8%) żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego (odpowiednio o 2,7% i o 3,0%), żywca drobiowego (o 6,5%) i mleka (o 2,3%).

Wyk. 2. **CENY SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO I ICH RELACJA DO CEN ŻYTA**

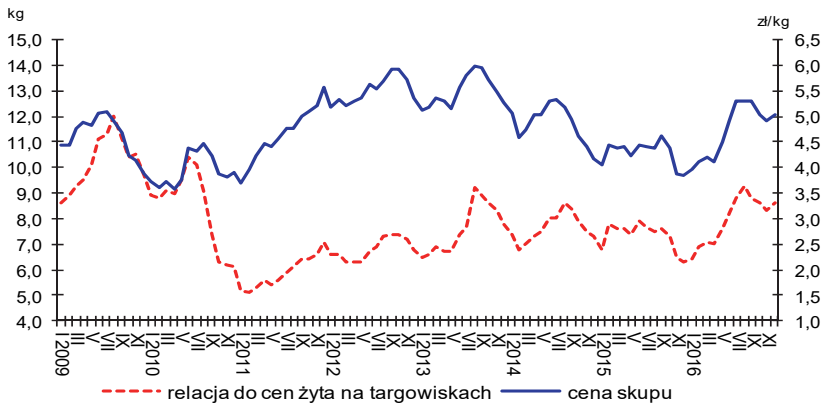

W omawianym okresie tylko ceny skupu żywca wieprzowego i niektórych gatunków zbóż, w tym również ceny żyta, wykazały wzrost (odpowiednio o 8,9% i o 0,6%). W obrocie targowiskowym odnotowano natomiast niewielki wzrost cen podstawowych produktów rolnych. Jedynie przeciętna cena ziemniaków jadalnych, po głębokim spadku przed rokiem – o 18,1%, wzrosła aż o 17,0%. Nieznaczny spadek (o 0,6%) wykazały tylko ceny pszenicy. Ceny krów dojnych i prosiąt na chów kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem. Średnioroczny wzrost ceny jałówki w obrocie targowiskowym wynosił 2,8%.

Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów rolnych w 2016 r., w skupie i na targowiskach kształtowały się następująco:

Produkty rolne	Skup		Targowiska	
	w zł	2015 = 100	w zł	2015 = 100
Ziarno zbóż – za 1 dt :				
pszenica	62,02	92,8	75,11	99,4
żyto	51,73	100,6	59,33	101,1
kukurydza	52,94	93,6	.	.
Ziemniaki[a] – za 1 dt	38,41	96,2	96,02	117,0
Żywiec rzeźny- za 1 kg :				
bydło (bez cieląt)	5,91	98,3	6,54	100,3
trzoda chlewna	4,68	108,9	4,61	101,5
drób	3,68	93,5	.	.
Mleko – za 1 hl	110,76	97,7	.	.

a Na targowiskach cena ziemniaków jadalnych.

W 2016 r. ogólna **wartość produktów rolnych** dostarczonych do skupu (w cenach bieżących) wyniosła ponad 58 mld zł i była o 2,5% większa (o 1,4 mld) niż przed rokiem. Wartościowo, w stosunku do 2015 r., skup produktów roślinnych był większy o 1,3%, a zwierzęcych o 3,0%. Na wzrost wartości skupu produktów roślinnych i zwierzęcych wpłynął przede wszystkim wzrost wolumenu większości skupionych surowców.

Wyk. 3. **CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW**

W 2016 r. skup produktów rolnych liczony w cenach stałych był o 2,8% większy niż przed rokiem. W porównaniu z rokiem poprzednim wolumen skupu produktów roślinnych i zwierzęcych wyrażony w cenach stałych był większy odpowiednio o 5,2% i o 1,7%.

Wskaźniki cen **towarowej produkcji rolniczej**

Produkcja	2015	2016		
	rok poprzedni = 100		2005 = 100	2010 = 100
Towarowa ogółem	**97,4**	**97,6**	**132,7**	**109,4**
w tym skup	96,3	98,4	123,7	110,5
Roślinna	104,8	94,8	146,0	104,7
Zwierzęca	92,8	99,6	126,9	114,3

Wskaźniki cen towarowej produkcji rolniczej w sposób syntetyczny przedstawiają zmiany cen sprzedawanych produktów rolnych, tj. średnich cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach. W 2016 r., w stosunku do roku

poprzedniego odnotowano spadek wskaźnika cen towarowej produkcji rolniczej ogółem – o 2,4%, na który wpłynął spadek cen towarowej produkcji roślinnej i zwierzęcej – odpowiednio o 5,2% i 0,4%.

Wyk. 4. **ZMIANY CEN TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**

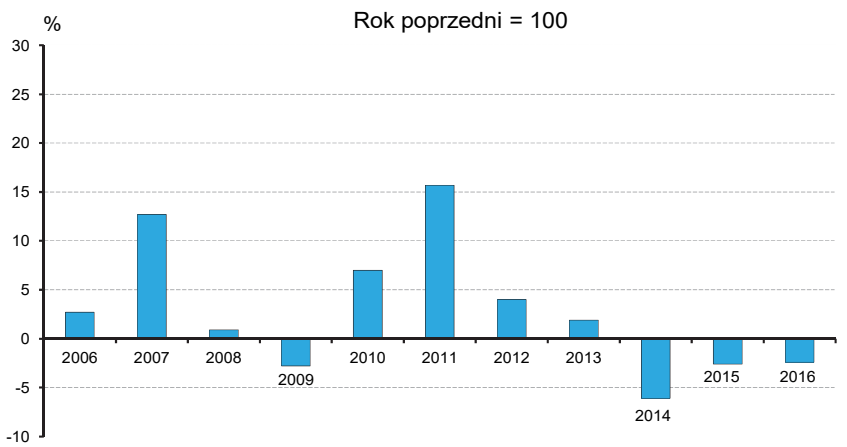

Rok 2016 r. był kolejnym rokiem, w którym rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej (przy znacznych wahaniach w latach 2012-2016) pomimo niskich cen środków produkcji, nie były korzystne dla producentów rolnych. Szacuje się, że spadek cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne wynosił 2,1% wobec 3,3% przed rokiem. Zadecydował o tym głęboki spadek cen produktów roślinnych – o 5,7% (w 2015 r. – wzrost o 4,3%) przy nieznacznym wzroście cen produktów zwierzęcych – o 0,3% (w 2015 r. spadek o 8,0%). Przy niewielkich zmianach dynamiki cen przeciętnych cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej (spadek o 1,5%) i cen towarów i usług zakupywanych na cele inwestycyjne (wzrost o 1,0%) spadek cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne o 2,1% wpłynął na wielkość wskaźnika relacji cen („nożyce cen"). W 2016 r. **wskaźnik relacji cen („nożyce cen")** wyniósł 99,1.

Według wstępnych szacunków KE[2] z marca 2017 r., w 2016 r. dochód rolniczy w Polsce w przeliczeniu na pracującego (AWU) w ujęciu realnym zwiększył się

[2] http://ec.europa.eu/agriculture/rural-area-economics/briefs/index_en.htm

w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,6%. Na poziomie UE-28 odnotowano spadek dochodu rolniczego średnio 0,4%. Spadek dochodu wystąpił w 13 krajach UE.

Wyk. 5. **INDEKS „NOŻYC CEN" W ROLNICTWIE**

W UE-28 na poziom dochodów producentów rolnych decydujący wpływ miały przede wszystkim spadki cen na unijnych i światowych rynkach zbóż, mleka krowiego oraz drobiu. Średnie roczne ceny takich produktów roślinnych jak pszenica twarda i jęczmień obniżyły się odpowiednio o 24,2% i o 10,1%. Z grupy produktów pochodzenia zwierzęcego spadek cen mleka krowiego i mięsa drobiowego wynosił stosownie 5,7% oraz 5,0%.

Wyniki **badania koniunktury gospodarstw rolnych** przeprowadzonego w grudniu 2016 r. (biorąc pod uwagę salda odpowiedzi respondentów na pytania dotyczące ogólnej sytuacji gospodarstw rolnych, opłacalności produkcji i popytu na wytwarzane produkty rolne) potwierdzają utrzymywanie się niekorzystnych uwarunkowań w produkcji rolniczej. W porównaniu do wyników uzyskanych w poprzednich edycjach badania (począwszy od II półrocza 2015 r.) rolnicy udzielili jednak mniej negatywnych opinii. Optymistyczne opinie rolników dotyczyły prognozowanej na I półrocze 2017 r. sytuacji ogólnej gospodarstw rolnych i zapotrzebowania na produktu rolne, przy utrzymujących się negatywnych opiniach o opłacalności produkcji rolniczej.

W grudniu 2016 r. optymistyczne opinie (oprócz opinii dotyczących popytu na produkty rolne) wyrażali rolnicy prowadzący gospodarstwa ukierunkowane na produkcję zwierzęcą, w szczególności użytkownicy gospodarstw specjalizujących się w chowie bydła mlecznego i rzeźnego, a także gospodarstw prowadzących uprawy

buraków cukrowych. Najgorzej swoją sytuację ocenili rolnicy prowadzący plantacje drzew i krzewów owocowych oraz hodowcy drobiu rzeźnego.

W II półroczu 2016 r. spośród respondentów oceniających sytuację i opłacalność produkcji pozytywnie wypowiadali się rolnicy specjalizujący się w chowie bydła, w szczególności bydła mlecznego. Najwięcej negatywnych opinii, analogicznie jak w grudniu 2015 r., wyrażali producenci prowadzący plantacje drzew i krzewów owocowych, warzyw gruntowych, a także hodowcy drobiu rzeźnego.

W opinii rolników w I półroczu 2017 r. należy spodziewać się poprawy sytuacji ogólnej gospodarstw rolnych i popytu na produkty rolne. Wśród użytkowników gospodarstw nastawionych na produkcję zwierzęcą, pozytywne opinie o poprawie ogólnej sytuacji gospodarstwa, opłacalności produkcji i popycie wyrażali rolnicy specjalizujący się w chowie bydła mlecznego i rzeźnego, a także hodowcy drobiu nieśnego. Wśród użytkowników gospodarstw nastawionych na produkcję roślinną opinie o poprawie ogólnej sytuacji gospodarstwa, opłacalności produkcji i popycie wyrażali rolnicy prowadzący uprawy rzepaku i rzepiku.

Dynamika cen detalicznych środków do produkcji rolnej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	2014	2015	2016
	rok poprzedni = 100					
Nasiona siewne, drzewka, sadzonki i inne	102,9	96,9	98,9	102,4	94,5	105,9
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe	89,4	109,6	101,0	95,7	100,1	95,8
w tym:						
azotowe	91,4	109,5	101,4	95,7	100,3	93,3
fosforowe	82,9	109,5	101,4	92,7	99,0	100,4
wapniowe	101,6	104,4	103,7	103,4	101,8	100,6
Środki ochrony roślin	100,8	102,3	102,2	102,0	101,6	101,3
Zwierzęta hodowlane i ptactwo	104,8	108,6	104,4	102,2	101,3	99,6
Pasze	100,4	107,6	104,0	96,4	97,2	99,3
Maszyny i narzędzia rolnicze	101,4	103,3	102,4	101,0	100,6	100,6
Materiały budowlane	99,2	102,4	99,3	100,1	99,6	100,0
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem	108,8	110,4	96,9	96,3	89,8	94,4
Obsługa maszynowa produkcji rolniczej i ogrodniczej	103,5	106,4	102,9	101,1	101,5	100,3
Usługi weterynaryjne	101,6	102,3	101,5	101,7	101,0	100,6

W 2016 r. ceny detaliczne większości prezentowanych środków do produkcji rolnej były zbliżone do notowanych przed rokiem. W przypadku nawozów fosforowych, wapniowych, maszyn i narzędzi rolniczych, materiałów budowlanych, obsługi maszynowej produkcji rolniczej i ogrodniczej, pasz oraz zwierząt hodowlanych dynamika zmian cen nie przekroczyła 1%. Wyższe tempo wzrostu wykazały ceny nasion siewnych, drzewek, sadzonek oraz środków ochrony roślin (odpowiednio 5,9% i 1,3%). W porównaniu z rokiem poprzednim widoczny był natomiast spadek cen detalicznych nawozów azotowych (o 6,7%) oraz paliw, olejów i smarów technicznych (o 5,6%).

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych:

Wyszczególnienie	Lata/ Kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowego	wołowego	
Ciągnik rolniczy – szt.	**2015**	**2626**	**3412**	**409**	**292**	**1547**
	2016	**2824**	**3386**	**374**	**296**	**1581**
	I	2710	3149	428	301	1607
	II	2789	3225	389	289	1733
	III	2890	3494	330	290	1653
	IV	2816	3326	352	292	1364
Saletra amonowa – 1 dt	**2015**	**2,1**	**2,8**	**0,33**	**0,24**	**1,3**
	2016	**2,1**	**2,5**	**0,28**	**0,22**	**1,2**
	I	2,1	2,5	0,34	0,24	1,3
	II	2,2	2,5	0,30	0,22	1,3
	III	2,1	2,5	0,24	0,21	1,2
	IV	1,9	2,3	0,24	0,20	0,9
Mieszanka paszowa dla tuczników – 1 dt	**2015**	**2,0**	**2,6**	**0,32**	**0,23**	**1,2**
	2016	**2,2**	**2,6**	**0,29**	**0,23**	**1,2**
	I	2,1	2,5	0,34	0,24	1,3
	II	2,2	2,5	0,30	0,23	1,4
	III	2,3	2,7	0,26	0,23	1,3
	IV	2,2	2,6	0,28	0,23	1,1
Olej napędowy – 1 hl	**2015**	**6,8**	**8,8**	**1,06**	**0,76**	**4,0**
	2016	**6,7**	**8,0**	**0,89**	**0,70**	**3,8**
	I	6,0	6,9	0,94	0,66	3,5
	II	6,5	7,6	0,91	0,68	4,1
	III	7,0	8,4	0,80	0,70	4,0
	IV	7,2	8,5	0,90	0,74	3,5

W 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wystąpiła poprawa relacji cen prezentowanych środków produkcji przede wszystkim do cen skupu żywca wieprzowego i żyta. W przypadku cen detalicznych oleju napędowego i saletry amonowej odnotowano polepszenie relacji cen tych środków produkcji do cen skupu wszystkich podstawowych produktów rolnych (tj. pszenicy, żyta, żywca wieprzowego i wołowego oraz mleka).

W 2016 r. **krajowa produkcja** nawozów azotowych i fosforowych w przeliczeniu na czysty składnik, łącznie z wieloskładnikowymi wynosiła odpowiednio 1970 tys. t i 470 tys. t i była mniejsza niż przed rokiem stosownie o 2,0% i o 1,1%.
W okresie 2015/2016 **dostawy nawozów mineralnych** od producentów i importerów na rynek krajowy (w przeliczeniu na czysty składnik, łącznie z nawozami wieloskładnikowymi) wynosiły:

- nawozów azotowych – ok. 1564 tys. t i były o ok. 3% większe niż w sezonie 2014/2015,
- nawozów fosforowych – ok. 327 tys. t – na tym samym poziomie jak w analogicznym okresie przed rokiem,
- nawozów potasowych – ok. 546 tys. t – ok. 4% większe,
- nawozów wapniowych – ok. 1312 tys. t – o ok. 3% większe.

Pod zbiory 2016 r. ok. 1194 tys. gospodarstw rolnych (ponad 85%) stosowało nawozy, w tym nawozy mineralne lub wapniowe zastosowało ok. 1066 tys. gospodarstw (ok. 76% jednostek biorących udział w badaniu). W celu optymalizacji wzrostu plonów powszechnie używane były nawozy azotowe i wieloskładnikowe. Nawozy z grupy azotowych i wieloskładnikowych wykorzystało odpowiednio ok. 864 tys. i ok. 724 tys. użytkowników gospodarstw (stosownie 82% i 69% jednostek stosujących nawozy mineralne). Stopień wykorzystania pozostałych grup nawozów był wyraźnie mniejszy.

W roku gospodarczym 2015/16 **zużycie nawozów mineralnych** (NPK) w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zwiększyło się w stosunku do okresu poprzedniego o 5,8% i wynosiło 130,3 kg. Rolnicy zastosowali pod uprawy ok. 1895,4 tys. t nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik. Zużycie nawozów wyniosło: azotowych – 1043,0 tys. t, fosforowych – 325,9 tys. t, potasowych – 526,5 tys. t i wapniowych – 995,1, tys. t. Wyniki badania wskazują, że do najczęściej wykorzystywanych nawozów należą: z grupy nawozów azotowych – mocznik, saletra amonowa i saletrzak; fosforowych – superfosfat; potasowych – sól potasowa; wieloskładnikowych – polifoska, lubofoska i fosforan amonu.

W 2015/2016 wskaźnik zużycia nawozów wapniowych na 1 ha użytków rolnych wzrósł w stosunku do roku poprzedniego i kształtował się na poziomie 68 kg wobec 39 kg przed rokiem.

Przeciętnie w kraju, pod zbiory 2016 r. zużycie nawozów w czystym składniku (NPK) w przeliczeniu na 1 ha UR wyniosło 130,3 kg NPK, w tym na użytki rolne w dobrej kulturze – 131,6 kg, przy czym w gospodarstwach indywidualnych odpowiednio 127,0 kg i 128,0 kg NPK. W omawianym roku wskaźnik użyźniania gleby na 1 ha UR nawozami azotowymi (N), fosforowymi (P_2O_5) i potasowymi (K_2O) wynosił odpowiednio 71,7 kg, 22,4 kg i 36,2 kg i zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego stosownie o 3,9%, 7,2%, 8,7%.

W ocenie poziomu nawożenia gleb należy również uwzględnić **nawożenie naturalne**, które obok nawożenia mineralnego stanowi cenne źródło niezbędnych składników pokarmowych roślin. Nawozy naturalne podczas rozkładu wzbogacają glebę w próchnicę i polepszają jej właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne. Zwiększają także możliwości sorbowania (zatrzymywania) w glebie i powolnego rozkładania fosforu (4 lata) i potasu (2 lata). W sezonie 2015/16 ok. 674 tys. użytkowników gospodarstw zastosowało nawozy naturalne, przy czym obornik – ok. 662 tys. gospodarstw, gnojówkę – ok. 116 tys. i ok. 48 tys. gospodarstw wykorzystało do nawożenia gnojowicę. Do nawożenia zużyto ok. 50 mln ton obornika, i po ok. 10 m^3 gnojówki i gnojowicy, co w przeliczeniu na czysty składnik wzbogaciło użytki rolne w dobrej kulturze o ponad 46 kg NPK.

Wyk. 6. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH W kg NPK NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH**

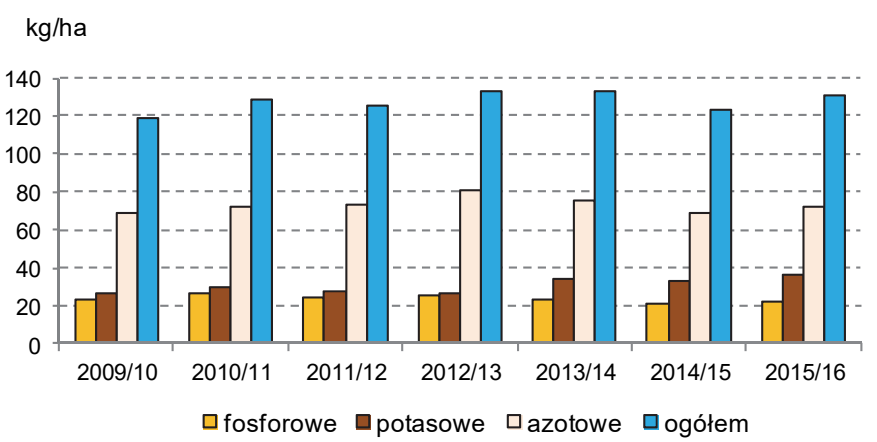

W 2016 r. krajowa **produkcja pestycydów** wyniosła 35,7 tys. t i była mniejsza o 9,1% niż przed rokiem. Na potrzeby rolnictwa sprzedano ok. 68 tys. t środków ochrony roślin w masie towarowej, tj. o 1,2% więcej niż w 2015 r. Zdecydowana większość (ok. 74%) środków pochodziła z importu. W strukturze sprzedaży dominowały środki chwastobójcze (ponad 39 tys. t w masie towarowej), które stanowiły 58,1% sprzedaży wszystkich środków ochrony roślin. Dostawy środków grzybobójczych (ponad 18 tys. t w masie towarowej) stanowiły odpowiednio 26,8%. Udział w sprzedaży pozostałych środków ochrony roślin (owadobójczych, regulatorów wzrostu, gryzoniobójczych i pozostałych) stanowił łącznie 15,1%. Sprzedaż substancji czynnej zawartej w środkach ochrony roślin na potrzeby rolnictwa zwiększyła się w stosunku do 2015 r. o 456 t (o 1,9%) i wyniosła 24,5 tys. t.

Od 2007 roku, zgodnie z metodologią określoną w przepisach rozporządzenia (WE) Nr 1185/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie statystyk dotyczących pestycydów, w Polsce realizowane jest **badanie zużycia środków ochrony roślin**. Badanie to prowadzone jest przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównym Urzędem Statystycznym oraz Instytutem Ochrony Roślin – PIB w Sośnicowicach. Celem badania jest uzyskanie danych dotyczących przeciętnego zużycia substancji czynnej na określone gatunki roślin (w cyklach 5-cio letnich). W wybranych losowo gospodarstwach rolnych przeprowadza się szczegółową ankietę o stosowaniu środków ochrony roślin na uprawy przewidziane w danym roku do badania. Opracowaniem wyników zajmuje się Instytut Ochrony Roślin – PIB.

Zestawienie wyników **badania zużycia środków ochrony roślin** (w kg/ha)

2011	2012	2013	2014	2015	2016
pszenica ozima - 1,5	żyto- 0,3	jęczmień jary- 0,6	owies – 0,5	mieszanki zbożowe- 0,5	pszenżyto ozime- 0,8
burak cukrowy- 2,8	ziemniaki- 1,9	rzepak ozimy- 2,0	pszenica jara – 0,7	jęczmień ozimy- 1,1	kukurydza- 0,8
pomidor gruntowy- 9,7	kapusta głowiasta- 1,1	burak ćwikłowy- 0,8	porzeczka – 1,7	czereśnie- 2,1	burak cukrowy- 2,7
ogórek gruntowy- 3,8	jabłoń- 10,5	malina- 2,0	śliwa – 2,4		cebula- 4,6
marchew- 2,0	truskawki- 2,5	wiśnia- 5,4	burak pastewny – 0,9		marchew- 1,7
					grusza- 6,1

Zużycie środków ochrony roślin dla poszczególnych rodzajów upraw jest bardzo zróżnicowane, przy czym generalnie najwięcej środków na jednostkę powierzchni stosuje się w uprawach sadowniczych i warzywniczych. W 2016 r.

wskaźnik zużycia środków ochrony roślin w substancji czynnej na 1 ha uprawy pszenżyta ozimego wynosił 0,76 kg, kukurydzy – 0,75 kg, buraka cukrowego – 2,67 kg, cebuli – 4,56 kg, marchwi – 1,66 kg oraz gruszy – 6,08 kg. W uprawie czereśni największy udział w ogólnej ilości zużytych środków ochrony roślin stanowiły środki grzybobójcze i bakteriocydy, w przeliczeniu na substancje czynne ok. 92%. Przy uprawie kukurydzy, buraka cukrowego i marchwi użytkownicy stosowali przede wszystkim środki zaliczane do grupy herbicydów, środków hamujących wzrost pędów i środków mchobójczych – odpowiednio ok. 95%, ok. 88% i ok. 58% (w substancji czynnej). Natomiast w uprawie cebuli i pszenżyta ozimego znaczące zastosowanie miały środki grzybobójcze i bakteriocydy (odpowiednio ok. 54% i ok. 31%) oraz herbicydy, środki hamujące wzrost pędów i środki mchobójcze (odpowiednio ok. 39% i ok. 58%).

Sprzedaż **pasz przemysłowych** stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich w 2016 roku wyniosła ogółem ok. 9515 tys. t i była większa niż w 2015 r. o 1,3%. Producenci trzody chlewnej zakupili 2071,8 tys. t pasz, a producenci bydła – 916,8 tys. t, tj. więcej niż przed rokiem odpowiednio o 9,6% i o 4,3%. Sprzedaż premiksów wzrosła o 1,2% i wynosiła ok. 247 tys. t. Zmniejszyła się sprzedaż pasz dla drobiu do ok. 5990 tys. t, tj. o 1,6%. W strukturze sprzedaży pasz ogółem w 2016 roku, jak zwykle największy odsetek – 63,0% stanowiły pasze dla drobiu. Udział pasz dla trzody chlewnej wynosił 21,8%, pasz dla bydła – 9,6% oraz pasz dla pozostałych zwierząt – 3,0%. Przy niewielkim wzroście wolumenu sprzedanych pasz, wartość pasz ogółem (przy spadku cen – średnio o 0,7%) kształtowała się na poziomie zbliżonym (o 0,4% mniejsza) do notowanego w 2015 r. i wyniosła 12501 mln zł. Najwięcej jednostek produkujących lub importujących pasze dla zwierząt gospodarskich prowadzi swoją działalność w województwie wielkopolskim (64 jednostki), mazowieckim (39) i kujawsko-pomorskim (31). Pod względem wielkości udziału pasz dostarczonych na rynek krajowy w dostawach pasz ogółem stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich przodowały województwa wielkopolskie i mazowieckie (odpowiednio 28% i 26%).

Do uzyskania wysokich plonów o dobrych parametrach jakościowych niezbędne jest wykorzystanie **materiału siewnego** wysokiej jakości. Na podstawie szacunku rzeczoznawców GUS sprzedaż materiału siewnego zbóż podstawowych pod zbiory 2016 r. wynosiła ok. 174 tys. t i była niewiele większa (o 0,7%) niż w poprzednim sezonie. Największy udział w sprzedaży materiału siewnego zbóż wysokiej jakości mają nasiona pszenicy, tj. 46%. Sprzedaż kwalifikowanych nasion pszenicy wyniosła 80,6 tys. t i była o 4,8% mniejsza niż pod zbiory 2015 r. Większa

była natomiast sprzedaż pozostałych kwalifikowanych nasion zbóż: jęczmienia, żyta, pszenżyta i owsa (odpowiednio o 8,5%, 6,2%, 4,5% i o 4,3%), które w ogólnej ilości sprzedaży materiału siewnego zbóż stanowiły stosownie 19%, 8%, 22% i 6%. Sprzedaż kwalifikowanych sadzeniaków ziemniaków w roku gospodarczym 2015/16 wyniosła ponad 55,9 tys. t i była większa o 6,4% niż przed rokiem.

Od 2007 r. Agencja Rynku Rolnego w ramach pomocy *de minimis* w rolnictwie udziela dopłat dla rolników do wykorzystywanego materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Podstawą do stworzenia powyższego systemu wsparcia był opracowany w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Program poprawy jakości produktów rolnych poprzez zwiększenie zużycia kwalifikowanego materiału siewnego". Dopłatom podlegał kwalifikowany materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany, zakupiony w okresie od 15 lipca 2015 r. do 15 czerwca 2016 r. i zużyty do siewu jesienią 2015 r. (oziminy) lub wiosną 2016 r. (rośliny jare).

W 2016 r. wysokość stawki dopłaty (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 września 2016 r. w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany za rok 2016) z tytułu wykorzystania materiału siewnego wysokiej jakości wynosiła:

- 69,40 zł – w przypadku zbóż, mieszanek zbożowych i pastewnych;
- 111 zł – w przypadku roślin strączkowych;
- 347 zł – w przypadku ziemniaków.

W 2016 r. producenci rolni złożyli do ARR ponad 72 tys. wniosków o przyznanie dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (o 8% mniej niż przed rokiem). W łącznej powierzchni gruntów ornych (objętych dopłatami) obsianych lub obsadzonych kwalifikowanym materiałem siewnym udział areału obsianego zbożami wynosił 94,3%, roślinami strączkowymi – 3%, a obsadzony ziemniakami – 2,7%. ARR zrealizowała dopłaty do 1,1 mln ha gruntów rolnych i wypłaciła rolnikom z tego tytułu ok. 88 mln zł. Największe zainteresowanie uzyskaniem dopłaty wystąpiło na terenie województw: wielkopolskiego i kujawsko-pomorskiego (w % ogółu złożonych wniosków odpowiednio 21 i 15).

W 2016 r. **powierzchnia użytków rolnych UR** wynosiła **14543 tys. ha.** Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze** wynosiła blisko **14406 tys. ha** i stanowiła ok. 99% ogólnej powierzchni użytków rolnych. W gospodarstwach

indywidualnych znajdowało się 13294 tys. ha UR, w tym w dobrej kulturze rolnej 13183 tys. ha.

Powierzchnia **gruntów ugorowanych w użytkach rolnych w dobrej kulturze** wyniosła ok. 166 tys. ha, w tym w gospodarstwach indywidualnych ok. 151 tys. ha.

W 2016 r. w Polsce było 1410,7 tys. **gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą.** W ogólnej liczbie gospodarstw ponad 74% stanowiły gospodarstwa małe o powierzchni 1-10 ha użytków rolnych, które użytkowały ok. 28% powierzchni UR. Udział gospodarstw większych obszarowo, o powierzchni ponad 10 ha UR wynosił ok. 26%. W tych gospodarstwach znajdowało się ok. 72% użytkowanych gruntów. W porównaniu z wynikami badania struktury gospodarstw rolnych przeprowadzonego w 2013 r., liczba gospodarstw ogółem zmniejszyła się o ponad 1%. Zmiany w strukturze gospodarstw rolnych w największym stopniu dotyczyły redukcji gospodarstw najmniejszych o powierzchni 0-1 ha i 1-2 ha UR – razem o 5,7%. Wyniki badania wskazują na zwiększanie się liczby gospodarstw wysoko produkcyjnych w grupie obszarowej 2-5 ha (o 2,3%) i 50-300 ha (o ok. 10%) przy czym największy wzrost zanotowano w grupie obszarowej 100-200 ha – 12,6%. Bardzo wolno zwiększa się przy tym przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie, która w 2016 r. wynosiła 10,3 ha.

Ceny ziemi zarówno w obrocie prywatnym, jak i z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przy dużym zróżnicowaniu regionalnym wykazują tendencję wzrostową.

W 2016 r. ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym kształtowały się średnio na poziomie 39,7 tys. zł za 1 ha i były o ponad 1 tys. zł (o 2,9%) wyższe niż przed rokiem. Za 1 ha średnich (żytnio-ziemniaczanych) gruntów ornych płacono średnio ponad 40 tys. zł podobnie jak w roku ubiegłym, dobrych (pszenno-buraczanych) ok. 52 tys. zł, a słabych (piaszczystych) – ok. 28 tys. zł, tj. w obu przypadkach więcej niż przed rokiem o 3%. Najwyższe ceny za 1 ha gruntów ogółem notowano w woj. kujawsko-pomorskim i wielkopolskim – ponad 52 tys. zł, a najniższe w woj. podkarpackim – ponad 23 tys. zł.

Średnia cena gruntów rolnych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (WRSP) w 2016 r. wyniosła **32 255 zł** za 1 ha i była o 9% większa niż przed rokiem. Przy dużym regionalnym zróżnicowaniu cen **najwięcej za 1 ha** płacono w województwach śląskim ok. 51 tys. zł, łódzkim ponad 46 tys. zł oraz wielkopolskim ponad 45 tys. zł, a najmniej – w województwach lubelskim i podlaskim, gdzie ceny wyniosły odpowiednio ok. 18 tys. zł i 20 tys. zł. Najwyższe średnie ceny transakcyjne uzyskano za nieruchomości o powierzchni 100-300 ha – 36,7 tys. zł/ha, najniższe

w grupie obszarowej 2–10 ha – 23,2 tys. **W 2016 r. ANR sprzedała 17,7 tys. ha** gruntów na podstawie **1,8 tys. umów sprzedaży.**[3]

Wyk. 7. **PŁATNOŚCI OBSZAROWE DO GRUNTÓW ROLNYCH**

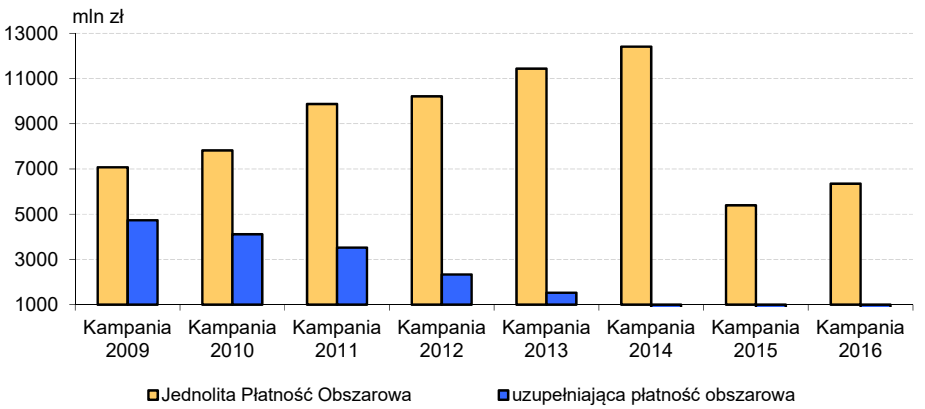

Rok 2016 jest drugim rokiem stosowania nowego systemu płatności bezpośrednich, który został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013. System ten obejmuje 18 różnych rodzajów płatności. Całkowita koperta finansowa przeznaczona na realizację pomocy dla polskich rolników w 2016 r. wynosiła 14,810 mld zł. Do 30 czerwca 2017 r. ARiMR wypłaciła 14,5 mld zł w ramach płatności bezpośrednich za 2016 r. Wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich za 2016 r. złożyło 1,351 mln rolników, a pieniądze otrzymało ok. 1,345 mln producentów rolnych.

Z tytułu płatności ONW w ramach kampanii 2016 do 30 czerwca 2017 r. wypłacono 1,3 mld zł dla 741 tys. rolników, a w ramach płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych i płatności ekologicznych na konta bankowe 92,5 tys. rolników trafiło 1,1 mld zł.

W ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2016 r. stosowane były następujące rodzaje płatności:

1) **jednolita płatność obszarowa**,
2) **płatność za zazielenienie,**
3) **dla młodych rolników,**
4) **płatność dodatkowa,**

[3] Na podstawie Raportu z działalności Agencji Nieruchomości Rolnych na Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2016 r., strona internetowa ANR, http://www.bip.anr.gov.pl

5) **płatności związane z produkcją** (do bydła, krów, owiec, kóz, owoców miękkich, chmielu, roślin wysokobiałkowych, buraków cukrowych, ziemniaków skrobiowych, pomidorów, lnu i konopi włóknistych),
6) **przejściowe wsparcie krajowe** (do tytoniu).

Na podstawie danych uzyskanych z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (według stanu na dzień 30.06.2017 r.) w trakcie **kampanii 2016** wypłacono środki z tytułu:

- jednolitej płatności obszarowej – ok. 6 347 113 tys. zł
- uzupełniających płatności – ok. 143 731 tys. zł.

Płatności obszarowe do gruntów rolnych zrealizowane w ramach kampanii 2010--2016 prezentuje poniższe zestawienie:

Rodzaj płatności obszarowej	Kampania 2010	Kampania 2011	Kampania 2012	Kampania 2013	Kampania 2014	Kampania 2015	Kampania 2016
	w mln zł						
Jednolita płatność obszarowa	7816	9876	10215	11442	12675	6283	6347
Uzupełniająca płatność bezpośrednia	4109	3526	2336	1527	197	152	144

Wysokość stawek **płatności bezpośrednich** realizowanych przez ARiMR w 2016 r.:

Rodzaj płatności	Stawka płatności	Koperta finansowa na rok 2016 w tys. zł
Jednolita Płatność Obszarowa	462,05 zł/ha	6555246
Płatność na zazielenienie ..... …	310,10 zł/ha	4399494
Płatność dla młodego rolnika	231,97 zł/ha	293300
Płatność dodatkowa	172,79 zł/ha	1217193
Płatność do bydła	256,20 zł/szt.	745682
Płatność do krów	322,62 zł/szt.	659434
Płatność do owiec	111,95 zł/szt.	20209
Płatność do kóz	68,25 zł/szt.	1157
Płatność do roślin wysokobiałkowych	430,49 zł/ha	293300
Płatność do chmielu	2317,00 zł/ha	3634
Płatność do ziemniaków skrobiowych	1287,75 zł/ha	37606
Płatność do buraków cukrowych	1952,25 zł/ha	352452
Płatność do pomidorów	3074,09 zł/ha	18282
Płatność do owoców miękkich	904,78 zł/ha	65108
Płatność do lnu	289,94 zł/ha	2479

Rodzaj płatności	Stawka płatności	Koperta finansowa na rok 2016 w tys. zł
Płatność do konopi włóknistych	547,59 zł/ha	404
Płatność do tytoniu – Virginia	4,12 zł/kg	93200
Płatność do tytoniu – pozostały tytoń	2,89 zł/kg	52310

Źródło: Na podstawie informacji ze strony internetowej ARiMR, wwww.arimr.gov.pl

Nowy system płatności bezpośrednich jest komplementarny z pozostałymi formami wsparcia rolnictwa i obszarów wiejskich do których należą m.in.:

- działania restrukturyzacyjne w PROW 2014-2020, m.in. wsparcie rolników przekazujących małe gospodarstwa, wsparcie dla młodych rolników i na rzecz restrukturyzacji,
- działania rolno-środowiskowe PROW 2014-2020 (ich komplementarność z wymogami zazielenienia) oraz wsparcie ONW,
- zmiany w ramach wspólnej organizacji rynków rolnych, ze szczególnym wparciem tworzenia organizacji producentów rolnych i ich zrzeszeń, mającym na celu wzmacnianie pozycji rolników w łańcuchu marketingowym oraz rozbudowanie instrumentów zarzadzania rynkami w sytuacjach kryzysowych,
- planowane w programach operacyjnych Polityki Spójności wsparcie reorientacji zawodowej rolników i członków ich rodzin.

Planuje się, że łączne środki publiczne przeznaczone na realizację PROW 2014-2020 wyniosą **13 612 211 428 euro**, w tym: 8 697 556 814 z budżetu UE (EFRROW) i 4 915 654 614 euro wkładu krajowego.

Wyniki produkcyjne rolnictwa w 2016 r.

Koniunktura w rolnictwie polskim w 2016 r., przy wzroście podaży większości surowców roślinnych i zwierzęcych (w skali roku) kształtowała się przede wszystkim pod wpływem notowań na światowych i europejskich rynkach rolnych. Zmiany cen produktów rolnych zachodzące w ciągu całego roku wpływały na poprawę lub pogorszenie sytuacji finansowej gospodarstw w zależności od kierunku ich specjalizacji. W 2016 r., spadek cen wpłynął niekorzystnie na sytuację producentów zbóż, żywca drobiowego i wołowego. W stosunku do roku poprzedniego zaznaczyła się natomiast poprawa koniunktury w gospodarstwach specjalizujących się w produkcji żywca wieprzowego i mleka.

Wartość produkcji globalnej sektora rolnego w cenach bieżących w 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się o 4,8% w wyniku wzrostu wartości

produkcji roślinnej o 6,1%, jak również produkcji zwierzęcej o 3,4%. W produkcji roślinnej we wszystkich grupach produktów, oprócz warzyw, wystąpił wzrost wartości produkcji w cenach bieżących – największy w grupie buraków cukrowych i ziemniaków (odpowiednio o ok. 54% i o ok. 43%). Wartościowy wzrost produkcji zbóż ogółem był niewielki (o 2,6%), przy czym wartość produkcji zbóż podstawowych, w wyniku znacznego spadku wartości produkcji pszenicy (o 8,1%), była o 2,3% mniejsza niż przed rokiem. Zwiększenie wartości produkcji zwierzęcej wynikało przede wszystkim z wysokiego, ponad trzykrotnego wzrostu wartości przyrostu stada podstawowego i obrotowego, jak również w znacznie mniejszym stopniu wzrostu wycenionej produkcji żywca rzeźnego (o 4,8%) i jaj kurzych (o 4,2%).

W 2016 r., podobnie jak w trzech poprzednich latach, ceny zbóż wykazały tendencję spadkową. Zmiany cen poszczególnych gatunków zbóż w skali roku były rożne. W skupie obniżyły się przede wszystkim ceny pszenicy (o 7,2%), jęczmienia (o 4,6%) i kukurydzy (o 6,4%). Wyhamowany został natomiast spadek cen żyta. W porównaniu z rokiem poprzednim średnia roczna cena 1 dt żyta była o 0,6% wyższa. W obrocie targowiskowym ceny ziarna kształtowały się podobnie, przy czym dynamika spadku cen w skali roku była niższa niż w skupie. Przeciętna cena 1 dt pszenicy obniżyła się o 0,6%, jęczmienia o 1,7%, a cena żyta wzrosła o 1,1%. Pomimo zwiększonej podaży żywca wieprzowego, na rynku krajowym ceny żywca wzrosły, co przy jednoczesnym spadku cen zbóż i pasz wpłynęło na poprawę relacji cen skupu żywca do cen zbóż wskazując oczekiwany wzrost opłacalności tuczu trzody. W warunkach dalszego rozwoju produkcji drobiarskiej i utrzymującej się na rynku krajowym wysokiej podaży żywca drobiowego, ceny drobiu rzeźnego kształtowały się na poziomie niższym niż w 2015 r. Na rynku wołowiny odnotowano również spadek cen. Sytuacja na rynku mleka w I połowie 2016 r. (po likwidacji w 2015 r. systemu kwotowania w UE) kształtowała się pod wpływem zwiększonej podaży i utrzymującej się spadkowej tendencji cen surowca. W II półroczu ub. roku pod wpływem malejącej podaży i rosnącego popytu na mleko i przetwory mleczne na rynku światowym odnotowano wyraźny wzrost cen mleka. Przeciętna cena mleka w Polsce w 2016 r. była jednak o 2,3% niższa niż przed rokiem.

W porównaniu z 2016 r. na wynik **produkcji roślinnej wpłynął** wzrost produkcji większości ziemiopłodów rolnych największy w przypadku uprawy buraków cukrowych – o ok. 44%, ziemniaków – o ok.. 41%, warzyw gruntowych – o ok. 20%, owoców z drzew – o ok. 15%, oraz owoców z plantacji jagodowych i krzewów owocowych – ok. 14%, jak również zbóż – o ok. 7%. Większe niż przed rokiem były również zbiory z trwałych użytków zielonych – o ok. 25% w przeliczeniu na siano.

W skali roku przede wszystkim zmniejszyły się zbiory upraw oleistych – o ok. 17%, strączkowych pastewnych na ziarno – o ok. 16% oraz okopowych pastewnych – o ok. 7%.

Zmiany poziomu produkcji rolniczej w poszczególnych latach ilustrują **wskaźniki dynamiki globalnej produkcji rolniczej**, które w ujęciu realnym (w cenach stałych) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
rok poprzedni = 100							
Produkcja globalna	**97,3**	**102,2**	**99,1**	**103,4**	**105,5**	**96,1**	**107,1**
Produkcja roślinna	90,6	105,9	99,4	104,5	104,0	89,1	110,3
Produkcja zwierzęca	105,0	97,9	98,6	102,1	107,2	103,4	103,8
2005=100							
Produkcja globalna	**107,5**	**109,9**	**108,9**	**112,6**	**118,8**	**114,2**	**122,3**
Produkcja roślinna	104,4	110,6	109,9	114,8	119,4	106,4	117,4
Produkcja zwierzęca	109,4	107,1	105,6	107,8	115,6	110,5	124,0
2010=100							
Produkcja globalna	**100,0**	**102,2**	**101,3**	**104,7**	**110,5**	**106,2**	**113,7**
Produkcja roślinna	100,0	105,9	105,3	110,0	114,4	101,9	112,4
Produkcja zwierzęca	100,0	97,9	96,5	98,5	105,6	109,2	113,3

Blisko 4-procentowy wzrost **produkcji zwierzęcej** w cenach stałych wynikał przede wszystkim ze zwiększenia wolumenu produkcji żywca rzeźnego ogółem (w wbc) – o 5,1%, na który złożył się wzrost produkcji żywca drobiowego (o 6,4%), wieprzowego (o 1,9%), wołowego łącznie z cielęcym (o 10,9%) oraz mleka (o 2,0%) i jaj kurzych (o 2,1%).

Na przestrzeni lat 2000-2015 **towarowość produkcji rolniczej** w cenach bieżących[a] kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	udział towarowej produkcji rolniczej w produkcji globalnej							
Ogółem	**67,7**	**70,3**	**70,8**	**72,7**	**74,4**	**72,8**	**75,2**	**74,1**
W tym w gospodarstwach indywidualnych	65,7	67,7	69,0	71,1	73,1	71,4	73,6	71,1

a Od 2004 r. łącznie z naliczonymi za dany rok płatnościami uzupełniającymi.

Od 2000 r. notowany był stopniowy wzrost udziału towarowej produkcji rolniczej w produkcji globalnej, przy czym od 2009 r. udział ten stanowił ponad 70%.

W 2016 r., przy wysokiej podaży produktów rolnych i występujących trudnościach związanych ze znalezieniem rynków zbytu na niektóre z nich (m.in. objętych embargiem rosyjskim) zarówno w rolnictwie ogółem, jak i w gospodarstwach indywidualnych odnotowano wyhamowanie wzrostu udziału produkcji towarowej w produkcji globalnej. Udział towarowej produkcji w produkcji globalnej w 2016 r. wynosił ogółem 74,1%, w tym w gospodarstwach indywidualnych – 71,1% wobec odpowiednio 75,2% i 73,6% w 2015 r. Z uwagi na dominującą presję podaży surowców na europejskich i światowych rynkach rolnych i związane z tym trudności ze zbytem produktów rolnych od 2015 r. zintensyfikowane zostały działania mające na celu dywersyfikację kierunków eksportu towarów rolno-spożywczych.

W 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, udział skupu i produktów rolnych sprzedanych w obrocie targowiskowym w produkcji towarowej wynosił odpowiednio 75,0% (wobec 76,4% w 2015 r.) i 22,0% (wobec 21,1%). W gospodarstwach indywidualnych zmniejszył się udział skupu w produkcji towarowej (o 0,9 pkt. proc.), przy jednoczesnym zwiększeniu udziału sprzedaży na targowiskach (o 0,3 pkt. proc.).

Wyk. 8. **DYNAMIKA GLOBALNEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**

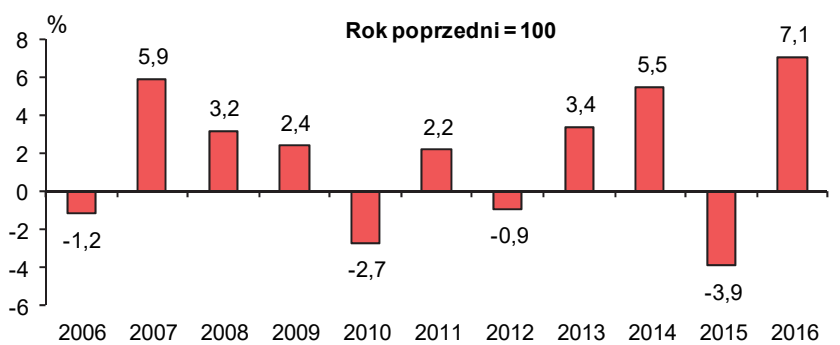

W 2016 r. w strukturze towarowej produkcji rolniczej udział produkcji roślinnej zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,3 pkt. proc., przede wszystkim z powodu wzrostu udziału towarowej produkcji zbóż (o 0,2 pkt. proc.) i ziemniaków (o 0,9 pkt. proc.). Na zmniejszenie udziału towarowej produkcji zwierzęcej w towarowej produkcji ogółem wpłynął spadek udziału towarowej produkcji mleka (o 0,7 pkt. proc.).

Wyk. 9. **STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2016 R.**

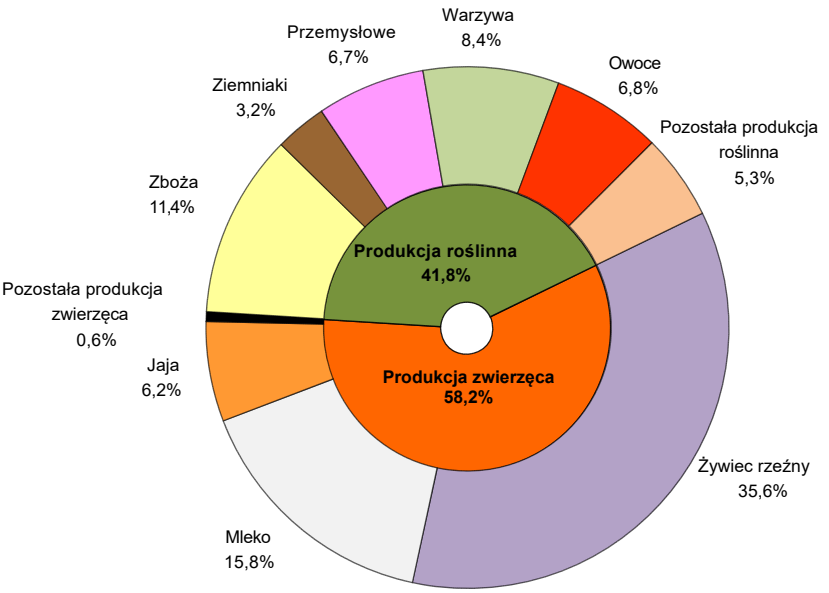

Produkcja roślinna

Pod zbiory 2016 r. zasiano ponad 4,0 mln ha zbóż ozimych z mieszankami zbożowymi ozimymi, tj. o niecałe 0,4 mln ha (o ok. 9%) mniej niż przed rokiem. Powierzchnia większości zbóż ozimych była mniejsza niż przed rokiem: mieszanek zbożowych ozimych – do 60 tys. ha (o 41,6%), jęczmienia ozimego – do 0,1 mln ha (o 40,6%), pszenicy ozimej – do 1,9 mln ha (o 9,6%), pszenżyta ozimego – do 1,2 mln (o 8,6%). Zwiększyła się natomiast powierzchnia uprawy żyta – do niecałych 0,8 mln ha (o 6,9%).

Jesienią 2015 r. rozpoczęto przygotowanie pól pod zasiewy ozimin. We wrześniu, ciepła i na ogół bezdeszczowa pogoda niekorzystnie wpływała na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Na początku września zakończono siewy rzepaku i rzepiku ozimego oraz rozpoczęto siewy żyta i pszenżyta, a w połowie miesiąca pszenicy ozimej. Warunki wilgotnościowe we wrześniu nie sprzyjały kiełkowaniu ziarna oraz wschodom roślin, jednak notowane w październiku częste opady znacznie poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby i korzystnie wpłynęły na procesy rozwoju ozimin. Do końca drugiej dekady października zakończono siewy żyta i pszenżyta oraz pszenicy ozimej. Przebieg pogody w listopadzie oraz wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza podtrzymywała wegetację roślin i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. Pogoda w grudniu nie stwarzała większych

zagrożeń dla zimujących roślin. W styczniu w 2016 r., ujemne temperatury powietrza oraz braki okrywy śnieżnej spowodowały straty w zasiewach ozimin. Wymarzanie roślin było zróżnicowane regionalnie, a największe uszkodzenia mrozowe roślin odnotowano w północnej części kraju. Wysoka temperatura powietrza w lutym powodowała dalsze zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Pogoda w marcu i kwietniu wpływała korzystnie na wegetacje ozimin i trwałych użytków zielonych, a wschody zbóż jarych przebiegały na ogół w sprzyjających warunkach. W maju, w pierwszej dekadzie, warunki wegetacji sprzyjały rozwojowi zbóż ozimych oraz roślin zasianych wiosną, w drugiej dekadzie warunki uwilgotnienia gleby znacznie się pogorszyły co spowolniło wzrost roślin. W drugiej i trzeciej dekadzie czerwca, opady deszczu, miejscami dość obfite, poprawiły stan uwilgotnienia przesuszonej wierzchniej warstwy gleby. W pierwszej połowie lipca obserwowano dojrzewanie upraw, a opady deszczu zapewniały dobre uwilgotnienie gleby. W drugiej dekadzie miesiąca lokalnie przystąpiono do koszenia rzepaku i rzepiku, a następnie poszczególnych zbóż. Przebieg warunków pogodowych w okresie żniw był zróżnicowany lokalnie i regionalnie. W niektórych regionach obfite opady deszczu, pod koniec lipca oraz w sierpniu, wpłynęły na utrudnienie w przebiegu żniw oraz na pogorszenie jakości zbieranych płodów.

W 2016 roku ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła ok. 10,6 mln ha i była mniejsza o ok. 113 tys. ha (o 1,1%) w stosunku do roku poprzedniego. Powierzchnia uprawy zbóż ogółem (zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, jęczmienia, owsa, kukurydzy, gryki, prosa i innych zbożowych) zmniejszyła się o 1,5% do ok. 7,4 mln ha. Znacznie wzrosła powierzchnia zasiewów gryki – o 39,2% oraz w mniejszym stopniu jęczmienia (o 9,1%), żyta (o 6,9%) i owsa (o 2,6%). Powierzchnia zasiewów pszenicy jarej wzrosła aż o 53,2 % przy jednoczesnym spadku powierzchni zasiewów pszenicy ogółem – o 1,3% w stosunku do roku poprzedniego. Zmniejszyła się także powierzchnia uprawy pozostałych zbożowych (o 55%), prosa (o 12,4%), kukurydzy na ziarno (o 11,5%), pszenżyta (o 9,4%) oraz mieszanek zbożowych (o 1,8%).

W porównaniu z rokiem poprzednim:

- w grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, powierzchnia uprawy **zbóż jarych** wyniosła 2,7 mln ha i zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego roku o 346,4 tys. ha (o 15,0%). Powierzchnia **zbóż ozimych** wyniosła ponad 4,0 mln ha i zmniejszyła się o niecałe 0,4 mln ha (o 9,0%).
- powierzchnia uprawy **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) zwiększyła się o 46,6 tys. ha (o 2,3%) w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła

ok. 2,0 mln ha. Natomiast powierzchnia uprawy **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wyniosła ponad 4,6 mln ha i była mniejsza niż w 2015 r. o 98 tys. ha (o 2,1 %).

Zbiory większości głównych ziemiopłodów rolnych były wyższe niż przed rokiem. Na wzrost produkcji wpłynęło głównie zwiększenie powierzchni niektórych upraw jak również plonowania, wynikające m.in. ze wzrostu nawożenia i korzystnych warunków agrometeorologicznych prawie w całym okresie wegetacji. Odnotowano wzrost produkcji zbóż, strączkowych jadalnych, ziemniaków, buraków cukrowych, strączkowych pastewnych na zielonkę, motylkowych drobnonasiennych na ziarno i zielonkę, kukurydzy na zielonkę oraz produkcji siana z trwałych użytków zielonych, warzyw gruntowych, owoców z drzew i z plantacji jagodowych oraz z krzewów owocowych w sadach. Przy ograniczeniu powierzchni zasiewów zmniejszyły się natomiast zbiory upraw oleistych i okopowych pastewnych.

Zbiory zbóż ogółem (tj. zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, kukurydzy na ziarno, gryki, prosa i innych zbożowych) wyniosły w 2016 r. 29849,2 tys. t i przy wzroście plonów o 8,0% były wyższe od uzyskanych przed rokiem o ponad 1,8 mln t (o 6,6%) oraz większe od średniej z lat 2011-2015 o blisko 6,8 mln t (o 29,5%).

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosły 25,3 mln t i były o 2,4% wyższe od zbiorów z roku poprzedniego. Zbiory zbóż ozimych zmniejszyły się o ok. 1,4 mln t (o 8,0%) i wyniosły blisko 16,5 mln t. Natomiast zbiory zbóż jarych (bez gryki, prosa, pozostałych zbożowych i kukurydzy na ziarno) zwiększyły się o ponad 2,0 mln t (o 29,8%) i wyniosły ok. 8,9 mln t.

W ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi udział zbiorów zbóż ekstensywnych (żyto, owies, mieszanki zbożowe) zwiększył się do 23,6% (w 2015 r. – 22,2%), a udział zbiorów zbóż intensywnych zmniejszył się (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) i wyniósł 76,4% (w 2015 r. – 77,8%).

Według wyników produkcji upraw rolnych i ogrodniczych, **plony i zbiory głównych ziemiopłodów** w 2016 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Zbiory			Plony		
	w mln t	2015=100	2011--2015[a]= =100	w dt/ha	2015=100	2011--2015[a]= =100
Zboża ogółem	29,8	106,6	129,5	40,3	108,0	133,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	25,3	102,4	125,8	37,8	103,0	129,9

Wyszczególnienie	Zbiory			Plony		
	w mln t	2015=100	2011--2015[a]= =100	w dt/ha	2015=100	2011--2015[a]= =100
pszenica	10,8	98,8	133,6	45,8	100,2	126,5
żyto	2,2	109,3	106,8	28,4	102,2	135,2
jęczmień	3,4	116,2	125,2	37,6	106,5	127,0
owies	1,3	111,4	122,8	28,7	108,3	126,4
pszenżyto	5,1	95,6	140,4	37,1	105,4	127,9
mieszanki zbożowe	2,4	107,3	96,9	30,3	109,4	126,3
Rzepak i rzepik	2,2	82,2	114,4	27,0	94,7	76,6
Ziemniaki[b]	8,9	140,5	136,9	286	136,2	150,5
Buraki cukrowe	13,5	144,4	144,3	665	127,9	140,0
Warzywa gruntowe	4,5	119,9	104,3	x	x	x
Owoce z drzew[c]	4,0	114,8	x	x	x	x
Owoce jagodowe[c]	0,6	114,1	x	x	x	x

a Przeciętne roczne. *b* Łącznie ze zbiorami w ogrodach przydomowych. *c* W sadach

Plony zbóż intensywnych i ekstensywnych były wyższe niż w 2015 r. odpowiednio o 1,1 dt/ha (o 2,7%) i o 1,8 dt/ha (o 6,6%).

Plony **zbóż jarych ogółem** (33,4 dt/ha) były wyższe od uzyskanych w 2015 r. o 3,8 dt/ha (o 12,8%), natomiast **plony zbóż ozimych** ogółem (40,8 dt/ha) pozostały na porównywalnym poziomie co w roku poprzednim.

Produkcja **rzepaku i rzepiku** w 2016 r. wyniosła 2219,3 tys. t i była niższa od uzyskanej w 2015 r. o 481,5 tys. t (o 17,8%), ale wyższa o 278,5 tys. t (o 14,4%) od średniej z lat 2011-2015.

Wyk.10. **PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**

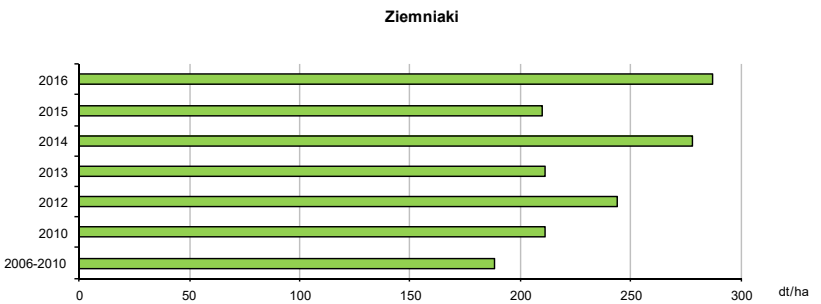

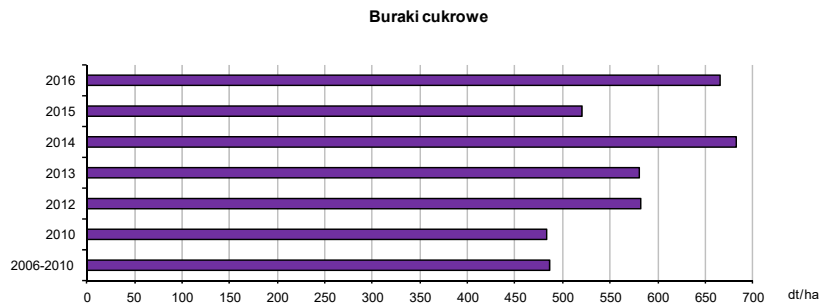

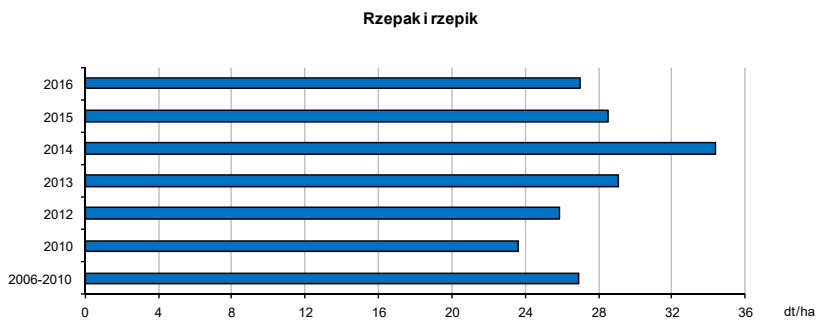

Produkcja **ziemniaków** w 2016 r. przy zwiększonej powierzchni uprawy o 3,8%, wyniosła 8872,4 tys. t i była większa o 40,5% niż przed rokiem i o 36,9% od średnich zbiorów z lat 2011-2015.

Produkcja **buraków cukrowych** w 2016 r. przy zwiększonej powierzchni uprawy o 14,1% wyniosła 13523,8 tys. t i była wyższa o 44,4% niż przed rokiem i o 44,3% od średniej z lat 2011-2015.

Zbiory warzyw gruntowych:

Wyszczególnienie	2011-2015[a]	2015	2016		
	w tysiącach ton			2011-2015[a]=100	2015=100
Ogółem	**4358,4**	**3792,8**	**4547,3**	**104,3**	**119,9**
Kapusta	1075,7	875,0	1017,7	94,6	116,3
Kalafiory	226,6	194,6	240,3	106,1	123,5
Cebula	613,9	548,4	651,3	106,1	118,8
Marchew jadalna	793,0	677,7	822,0	103,7	121,3
Buraki ćwikłowe	333,6	297,0	341,1	102,2	114,8
Ogórki	264,0	220,6	261,2	98,9	118,4
Pomidory	262,5	236,4	260,4	99,2	110,1
Pozostałe[b]	789,2	743,1	953,2	120,8	128,3

a Przeciętne roczne. *b* Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper i inne.

Łącznie zbiory warzyw (gruntowych i spod osłon) wyniosły w 2016 r. 5610,2 tys. t i były o 17,0% większe od produkcji uzyskanej w roku poprzednim. **Zbiory warzyw gruntowych** w 2016 r. przy nieznacznie zwiększonej powierzchni uprawy (łącznie z powierzchnią uprawy w ogrodach przydomowych) do 178,5 tys. ha (o 1,6%) wyniosły ponad 4,5 mln ton, tj. o blisko 20% więcej od słabych zbiorów uzyskanych w 2015 r. Wzrost powierzchni (według szacunku rzeczoznawców) dotyczył przede wszystkim gatunków należących do grupy pozostałe, w tym kukurydzy cukrowej, dyni, warzyw liściowych i łodygowych.

Ceny skupu podstawowych gatunków wszystkich warzyw, przy zwiększonej produkcji, były w większości niższe niż w 2015 r. Cena 1 dt marchwi wyniosła niecałe 39 zł (niższa o 33%), ogórków i pomidorów – kolejno ok. 141 zł i ok. 142 zł (o 21,8%

i o 21,1%), cebuli – ok. 85 zł (o 8,4%) i kapusty – ok. 82 zł (o 3,3%). Wyższe niż w 2015 r. były tylko ceny za 1dt buraków – ok. 41 zł (o 11,8%) i kalafiorów ok. 124 zł (o 6,8%).

Zbiory warzyw spod osłon (przy zwiększonej powierzchni uprawy o 2,8%) łącznie z cyklu wiosennego i jesiennego wyniosły 1062,9 tys. t i były o ok. 6% wyższe od uzyskanych w poprzednim roku.

Zbiory owoców z drzew w sadach:

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w tysiącach ton		2015=100
Ogółem	**3541,6**	**4064,7**	**114,8**
Jabłonie	3145,8	3604,3	114,6
Grusze	65,8	81,5	123,8
Śliwy	90,8	109,5	120,6
Wiśnie	174,1	194,8	111,9
Czereśnie	45,9	53,8	117,1
Brzoskwinie	9,4	10,6	112,8
Morele	3,4	3,1	89,5
Orzechy włoskie	6,4	7,2	113,3

Produkcja owoców z drzew, w sprzyjających warunkach termicznych i wilgotnościowych, była bardzo wysoka, wyniosła 4064,7 tys. t, tj. o blisko 15% większa od uzyskanej w roku poprzednim i o ok. 62% od średnich zbiorów z wielolecia 2006-2010. Wyraźny wzrost plonowania wystąpił w większości gatunków owoców z drzew. Niższe od uzyskanych przed rokiem były tylko zbiory moreli. Na skutek wprowadzania nowych, bardziej plennych odmian potencjał produkcyjny sadów rośnie z każdym rokiem. Wyjątkowo wysokie plonowanie odnotowano szczególnie w intensywnych sadach wchodzących w okres pełnego owocowania, przede wszystkim w sadach jabłoniowych i czereśniowych. Plon biologiczny poszczególnych gatunków owoców był bardzo wysoki, ale z uwagi na spadek cen i niską opłacalność produkcji część owoców nie zebrano.

Ceny skupu podstawowych gatunków owoców z drzew, przy bardzo wysokiej podaży, obniżyły się w skali roku. Głęboki spadek cen dotyczył jabłek (ok.59 zł/dt) – o ok. 25%, śliwek (ok., 117 zł/dt) – o ok. 22% oraz wiśni (ok. 135 zł/dt)

i czereśni (ok. 436 zł/dt) – o ok. 20%. W znacznie mniejszym stopniu obniżyły się ceny gruszek (ok. 195 zł/dt) – o ok. 3%.

W 2016 r. pomimo trudnej sytuacji na rynku owoców, przy wysokiej podaży i ograniczonym popycie, m.in. wynikającym z rosyjskiego embarga przede wszystkim na jabłka, polski eksport owoców świeżych był wartościowo o ok. 3% większy niż przed rokiem. Przychody z eksportu owoców świeżych wyniosły ok. 583 mln EUR. Największy wpływ na wyniki eksportu miał wzrost wywozu jabłek. W 2016 r. z kraju wywieziono ok. 1093 tys. t jabłek o wartości ok. 318 mln EUR, tj. o ok. 16% więcej niż przed rokiem. Na rynek UE sprzedano ok. 371 tys. t tych owoców za 124 mln EUR. Głównymi odbiorcami na rynku unijnym były: Rumunia, Czechy, Niemcy, Łotwa i Litwa. Poza UE wywieziono 722 tys. t jabłek, m.in. na Białoruś, do Kazachstanu, Serbii i Egiptu.[4]

Na podstawie art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w Polsce w roku szkolnym 2016/2017 w szkołach podstawowych kontynuowano realizację unijnego programu „Owoce i warzywa w szkole". Celem tego programu jest przeciwdziałanie niewłaściwemu odżywianiu i postępującej otyłości uczniów poprzez działania mające na celu zwiększenie spożycia owoców i warzyw, a w rezultacie zmiana nawyków żywieniowych u dzieci. Od uruchomienia programu „Owoce i warzywa w szkole" w roku szkolnym 2009/2010 do 31 grudnia 2016 r. ARR wypłaciła 409,5 mln zł i udostępniła bezpłatnie 378 mln porcji owoców i warzyw.[4]

W 2016 r. **zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych ogółem** wyniosły 579,0 tys. t i były wyższe o ponad 14% od łącznych zbiorów z roku poprzedniego. W stosunku do 2016 r. zmniejszyła się tylko produkcja truskawek.

Spadek zbiorów **truskawek** wynikał z ograniczonej powierzchni ich uprawy i zmniejszonego plonowania. Część plantacji została wiosną zaorana z uwagi na zły stan z powodu uszkodzeń mrozowych, jak również z osłabienia kondycji po suszy w poprzednim sezonie wegetacyjnym. Niezbyt korzystne warunki agrometeorologiczne w czasie wegetacji truskawek w 2016 r. wpłynęły również na zmniejszone plonowanie tych owoców. Do szacunku produkcji truskawek włączono powierzchnię ich uprawy z ogrodów przydomowych oraz doszacowaną, na podstawie danych administracyjnych z lat poprzednich, znaczącą powierzchnię ekologicznych plantacji truskawek.

[4] Na podstawie „Sprawozdania z działalności ARR w 2016 r."
[4]Tamże.

Zbiory owoców z **plantacji jagodowych** oraz z **krzewów owocowych w sadach**

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w tysiącach ton		2015=100
Ogółem	**507,3**	**579,0**	**114,1**
Truskawki i poziomki	204,9	197,0	96,1
Maliny	78,3	129,1	164,8
Porzeczki	154,2	166,1	107,7
Agrest	10,8	12,5	115,0
Pozostałe[b]	59,0	74,4	126,1

a Przeciętne roczne. *b* Aronia, borówka wysoka oraz inne krzewy owocowe i plantacje jagodowe.

Produkcja **malin** w sadach w 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, była większa o blisko 65% i wyniosła ponad 129 tys. t. Na poziom zbiorów wpływają przede wszystkim nowe wysoko plonujące nasadzenia tych krzewów.

Łączne zbiory **porzeczek** w 2016 r. wyniosły blisko 87 tys. t i były wyższe o blisko 8% w porównaniu z rokiem 2015. Plon biologiczny owoców był bardzo wysoki, a zbiory mogły być znacznie wyższe gdyby nie rezygnacja plantatorów ze zbioru na skutek niskich cen skupu. Pomimo powtarzającego się od lat problemu związanego z opłacalnością produkcji porzeczek obserwuje się duże zainteresowanie uprawą tego gatunku owoców.

Ceny skupu większości gatunków **owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych** uzależnione przede wszystkim od wysokiej krajowej podaży były niższe niż przed rokiem.

W 2016 r. wolumen eksportu warzyw (łącznie z grzybami) i przetworów warzywnych oraz owoców (łącznie z orzechami) i przetworów owocowych wynosił odpowiednio 1,7 mln t i 1,8 mln t był wyższy niż przed rokiem (stosownie o ok. 3% i o ok. 12%). Wartościowo wpływy z eksportu warzyw i owoców zwiększyły się o po ok. 4%. W 2016 r. zarówno wolumen, jak i wartość sprzedaży jabłek (dominujących w eksporcie owoców) w skali roku były większe i wyniosły 1,1 mln t (o ok. 16%) oraz 318 mln euro (o ok. 6%). Głównym kierunkiem eksportu jabłek stały się kraje WNP, do których sprzedano blisko 604 tys. t jabłek, tj. o ok. 64% więcej niż przed rokiem. Głównym rynkiem zbytu soków owocowych i warzywnych były kraje UE. Wolumen

eksportu tych soków wyniósł 513 tys. t, a wartość 550 mln euro, tj. więcej niż przed rokiem odpowiednio o ok. 8% i ok. 14%.[5]

W związku z przedłużeniem embarga rosyjskiego na przywóz niektórych unijnych produktów rolno-spożywczych, Komisja Europejska rozporządzeniem 2015/1396 z 7 sierpnia 2015 r. umożliwiła kontynuowanie wsparcia finansowego dla unijnych producentów owoców i warzyw. Czwarta transza tymczasowego wsparcia obejmowała działania związane z wycofaniem owoców i warzyw z rynku w celu bezpłatnej dystrybucji lub innego przeznaczenia (na pasze i biogaz), przeprowadzone od 2 listopada 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. Z tytułu rozliczenia czwartej transzy pomocy Agencja wydała 6968 decyzji skutkujących płatnościami na łączną kwotę ok. 574 mln zł do ok. 313 tys. t owoców i warzyw (90% wolumenu stanowiły jabłka). Najwięcej środków finansowych otrzymali producenci owoców i warzyw z województwa mazowieckiego, świętokrzyskiego i lubelskiego, odpowiednio ok. 55%, ok. 21% i ok. 8% łącznej kwoty wsparcia w ramach IV transzy pomocy.[6]

Skup zbóż w sezonie 2016/2017 kształtował się następująco (dane sprawozdawcze):

Wyszczególnienie	VII-XII 2016		I-VI 2017	
	w tys. t	VII-XII 2015=100	w tys. t	I-VI 2016=100
Ziarno zbóż[a]	**6480,1**	**104,8**	**2812,1**	**109,7**
w tym:				
pszenica	4710,3	114,3	2295,4	111,9
żyto	519,8	88,3	162,7	63,2
Kukurydza ogółem	1985,6	145,9	555,2	137,0

a Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W okresie styczeń – grudzień 2016 r. **ceny skupu większości gatunków zbóż** kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem. Przeciętne ceny skupu pszenicy (62,02 zł/dt), kukurydzy (52,94 zł/dt) i jęczmienia (58,21 zł/dt) obniżyły się w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku odpowiednio o ok. 7%, ok. 6% i ok. 5%. Niewielki wzrost cen (od ok. 1% do ok. 2%) odnotowano w przypadku żyta (51,73 zł/dt) i pszenżyta (57,19 zł/dt). W obrocie targowiskowym ceny zbóż kształtowały się na wyższym poziomie niż w skupie, a tempo ich zmian w ciągu roku było znacznie wolniejsze. W 2016 r. dynamika przeciętnych cen podstawowych gatunków zbóż w skali roku zawierała się w granicach od 0,4% do 1,8%.

[5] Na podstawie Biuletynu Informacyjnego ARR nr 1/2017.
[6] Na podstawie „Sprawozdania z działalności ARR w 2016 r."

Pomimo rosnącego globalnego popytu rekordowe zbiory zbóż na świecie wpłynęły na obniżenie cen ziarna. Do spadku cen zbóż na rynkach europejskich przyczynił się wzrost eksportu zbóż z Rosji i Ukrainy. W Polsce ceny zbóż kształtowały się na poziomie niższym od średniej ceny w UE, były również niższe od cen głównych unijnych eksporterów (Niemcy, Francja). W 2016 r. konkurencyjne ceny i dobra jakość ziarna wpłynęły na wzrost eksportu polskich zbóż. W stosunku do roku poprzedniego eksport zbóż był o ok. 4% większy i wyniósł blisko 6,4 mln t. Łącznie z przetworami zbożowymi wyrażonymi w ekwiwalencie ziarna wywieziono 7,4 mln t zbóż (7 mln t przed rokiem) o wartości 2,9 mld EUR (o ok. 6% więcej). W ujęciu ilościowym i wartościowym najwyższy udział w strukturze eksportu ziarna miała pszenica.

Wyk. 11**. ZBIORY I SKUP ZBÓŻ PODSTAWOWYCH (z mieszankami zbożowymi)**

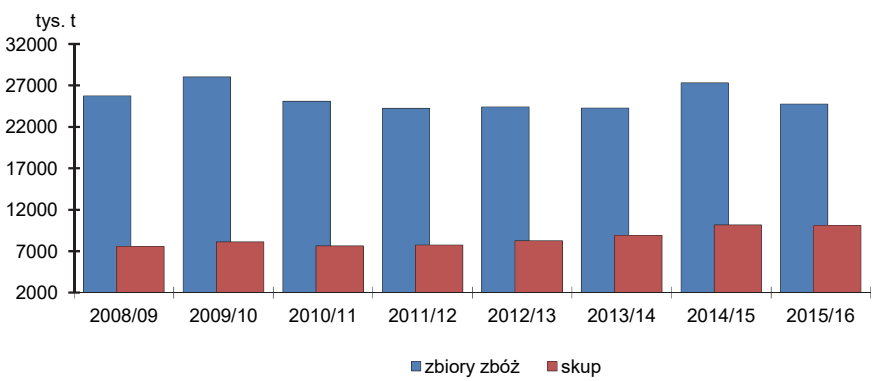

Przy zwiększonej podaży, przeciętne **ceny ziemniaków** w skupie (ok. 38 zł/dt) w 2016 r. obniżyły się o ok. 4%. W obrocie targowiskowym, gdzie sprzedaż w coraz większym stopniu ma charakter detaliczny, przeciętna cena ziemniaków jadalnych (ok. 96 zł/dt) wzrosła o ponad 17%. Na podstawie wyników badania struktury gospodarstw rolnych przeprowadzonego w 2013 r. i w 2016 r. powierzchnia uprawy ziemniaków zmniejszyła się w okresie między tymi badaniami o blisko 10%, a liczba gospodarstw z uprawą ziemniaków o ok. 25%. Utrzymujący się od wielu lat spadek powierzchni uprawy ziemniaków wyhamowany został w 2015 r. W okresie trzech lat między badaniami 2013-2016 zauważalne były zmiany w kierunku koncentracji produkcji ziemniaków w gospodarstwach większych obszarowo. Powierzchnia uprawy ziemniaków w grupie gospodarstw o areale ponad 50 ha UR wzrosła w tym okresie o 8,1 pkt. proc.

W 2016 r. zebrano 2,2 mln t **rzepaku i rzepiku ogółem** (ok. 18% mniej niż w poprzednim roku rekordowym pod względem zbiorów, ale o ok. 16% więcej niż przeciętnie w latach 2011-2015, z tego skupiono 1898,3 tys. t, tj. o 29% mniej niż przed rokiem. Przeciętna cena skupu rzepaku i rzepiku w okresie od lipca do października wyniosła ok. 162 zł/dt i była o ok. 7% wyższa niż w 2015 r.
Rzepak należy do podstawowych upraw, które są niezbędne do wytworzenia jednego z dwóch rodzajów biokomponentów produkowanych w Polsce, tj. do produkcji estrów metylowych. Produkcja estrów metylowych stosowanych jako dodatek do oleju napędowego systematycznie rośnie i w 2016 r. wyniosła ok. 867 tys. t (wobec ok. 43 tys.t w 2007 r.) i była o ok. 14% większa niż przed rokiem.[7]

Wyk. 12. **ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**

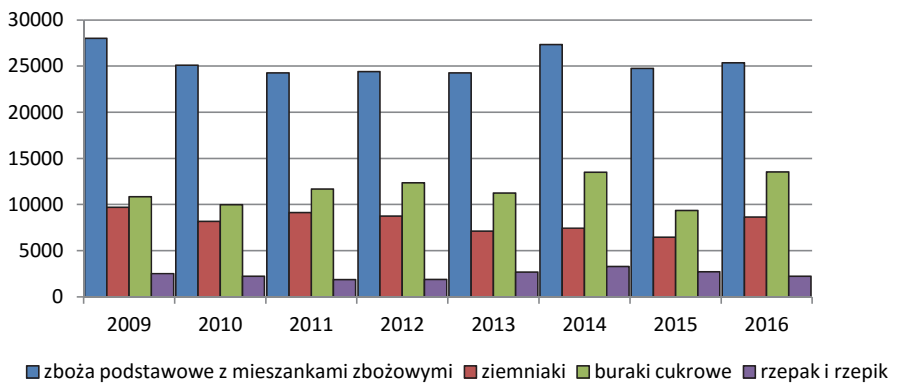

W 2016 r. **ogólna powierzchnia paszowa** roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie z areałem trwałych użytków zielonych, wyniosła ponad 4 mln ha i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła o ok. 34 tys. ha. (o 0,8%). Odnotowano wzrost powierzchni polowych upraw pastewnych przeznaczonych na paszę (o ok. 38 tys. ha, tj. o 3,6%) i jednocześnie niewielki (o 32 tys. ha, tj. o 0,2%) spadek powierzchni trwałych użytków zielonych. Powierzchnia trwałych użytków zielonych zmniejsza się systematycznie, przy czym spadek tej powierzchni w ostatnich latach został wyhamowany. Ograniczanie powierzchni trwałych użytków zielonych wpływa na wyliczany corocznie wskaźnik stosunku powierzchni trwałych użytków zielonych do całkowitej powierzchni użytków rolnych, który zgodnie

[7] Na podstawie wydanego przez ARR „Biuletynu Informacyjnego nr 2/2017".

z obwieszczeniem ministra rolnictwa w listopadzie ub. roku wynosił 14,34%. Wielkość wyliczonego wskaźnika względem wskaźnika referencyjnego ustalonego w 2015 r. i wynoszącego 18,75% określa aktualne możliwości przekształcania TUZ. W przypadku, gdy udział trwałych użytków zielonych do wszystkich użytków rolnych w danym roku dla całego kraju zmniejszy się w stosunku do wskaźnika referencyjnego o więcej niż 5% wprowadzony zostanie zakaz ich przekształcania. Dodatkowo rolnicy, którzy przekształcili TUZ będą zobowiązani do przywrócenia określonej powierzchni gruntu w TUZ lub odtworzenia takiej samej powierzchni TUZ na innym gruncie do 31 maja roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności.

W 2016 r. zbiory **roślin pastewnych** przeznaczonych na paszę, z wyjątkiem okopowych pastewnych, były wyraźnie większe niż przed rokiem.

Zbiory roślin pastewnych na paszę:

Wyszczególnienie	2011-2015[a]	2015	2016		
	w tysiącach ton			2011--2015[a]=100	2015=100
Okopowe pastewne	649,5	337,8	314,0	48,3	93,0
Strączkowe pastewne	423,9	591,9	613,1	144,6	103,6
Motylkowe drobnonasienne[b]	9286,9	8343,2	10188,3	109,7	122,1
Kukurydza na zielonkę	22912,9	19801,8	29685,0	129,6	149,9
Trwałe użytki zielone[c].....	14955,7	12399,4	15545,9	103,9	125,4
łąki trwałe	12808,0	11126,4	14097,8	110,1	126,7
pastwiska trwałe	2147,8	1273,0	1448,1	67,4	113,8

a Przeciętne roczne. *b* Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. *c* W przeliczeniu na siano.

W 2016 r. utrzymał się obserwowany od akcesji Polsku do UE wzrost obrotów polskiego handlu artykułami rolno-spożywczymi. Wartość eksportu towarów rolno-spożywczych wzrosła do ok. 24 mld euro (o 1,2%), a importu do 17 mld euro (o 6,2%). Dodatnie saldo handlu zagranicznego wyniosło 7,1 mld euro. Udział towarów rolno-spożywczych w wartości ogółem polskiego eksportu wynosił 13,2%. Produkty rolno-spożywcze eksportowane są przede wszystkim na rynek unijny (ok. 81% udziału w eksporcie), a głównym partnerem handlowym Polski są Niemcy. W 2016 r. zwiększył się udział eksportu towarów rolno-spożywczych do krajów Wspólnoty Niepodległych Państw, (wartościowo o ok. 6%). Przy utrzymującym się spadku eksportu do Rosji (wartościowo o ok. 6% w skali roku) odnotowano wzrost eksportu towarów rolno-spożywczych na Ukrainę, Białoruś (odpowiednio o ok. 10%

i ok. 43%), jak również do Tadżykistanu (o ok.18%) i Mołdawii (o ok. 13%). Eksport do krajów spoza UE i WNP zwiększył się również w porównaniu z rokiem poprzednim (wartościowo o ok. 7%).[8]

Na jesieni 2016 r. przeprowadzono, na ogół w optymalnych warunkach agrotechnicznych, siewy zbóż ozimych, które zakończono do końca drugiej dekady października. Notowane w październiku częste opady deszczu znacznie poprawiły stan uwilgotnienia gleby i korzystnie wpływały na procesy kiełkowania ziarna i wschody ozimin. Temperatura powietrza w listopadzie podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju późno zasianych ozimin. Rośliny weszły w stan zimowego spoczynku dobrze wyrośnięte i rozkrzewione. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin. Na ogół przebieg pogody w grudniu nie stwarzał większego zagrożenia dla zimujących roślin, ale utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin.

Produkcja zwierzęca

Sytuacja w produkcji zwierzęcej, przy spadku cen zbóż utrzymującym się w ciągu kilku ostatnich lat, kształtowała się pod wpływem dalszego rozwoju produkcji drobiarskiej, zahamowania spadku pogłowia trzody chlewnej i rozwoju chowu młodego bydła rzeźnego. Odnotowano wysoki wzrost podaży żywca drobiowego na rynek krajowy oraz w warunkach poprawy koniunktury na rynku wieprzowiny niewielki wzrost żywca wieprzowego.

Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wbc

Wyszczególnienie	I-VI 2016		I-XII 2016	
	w tys. t	I-VI 2015 =100	w tys. t	I-XII 2015=100
Ogółem[a]	**1658,1**	**115,1**	**3705,8**	**105,8**
w tym:				
wołowy (z cielętami)	101,3	99,7	307,3	98,3
wieprzowy	582,1	107,6	1465,1	101,4
drobiowy	973,1	122,1	1926,8	110,9

a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy.

W 2016 r., w wyniku zwiększonej krajowej podaży żywca drobiowego (o 10,9%) i wieprzowego (o 1,4%) skup żywca rzeźnego ogółem (w wadze poubojowej ciepłej) wyniósł 3705,8 tys. t i był o 5,8% większy niż przed rokiem.

[8] Na podstawie Biuletynu Informacyjnego ARR nr1/2017.

W 2016 r. krajowe ceny **żywca wieprzowego,** silnie skorelowane z cenami na rynku unijnym, wykazywały (przy nieznacznie zwiększonej podaży) tendencję wzrostową. Wzrost cen trzody chlewnej na rynku krajowym notowany w kolejnych miesiącach 2016 r. wynikał m.in. z ożywienia eksportu, uruchomienia przez KE (w styczniu 2016 r.) mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny, jak również sezonowego wzrostu popytu wewnętrznego. Na rynkach unijnych wzrost cen stymulowany był niską podażą wieprzowiny przy równoczesnym silnym ożywieniu popytu na mięso wieprzowe przede wszystkim ze strony państw azjatyckich.

Dynamiczny wzrost cen żywca wieprzowego wystąpił w I połowie 2016 r. Przeciętna cena skupu żywca wzrosła z 3,96 zł/kg w styczniu do 4,90 zł/kg w czerwcu. W II półroczu tempo wzrostu cen żywca wyraźnie osłabło. W czerwcu 2016 r., w porównaniu z grudniem 2015 r., za 1 kg skupionego żywca płacono o 27,5% więcej. Najwyższa cena skupu notowana w sierpniu (5,31 zł/kg) była wyższa niż przed rokiem o 21,3%. Na koniec roku cena żywca w skupie (5,03 zł) i na targowiskach (4,96 zł) była wyższa stosownie o 31,0% i o 11,5% niż przed rokiem. Średnio w roku za 1 kg żywca wieprzowego płacono w skupie 4,65 zł a na targowiskach 4,61 zł, tj. więcej niż w 2015 r. odpowiednio o 8,1% i o 1,5%. Uwarunkowania produkcyjno-rynkowe przez kolejny sezon kształtowały rentowność produkcji żywca wieprzowego poniżej poziomu przyjętego za opłacalny dla tuczu świń (co najmniej 10-11). Notowany w 2016 r. spadek cen zbóż i pasz przy jednoczesnym wzroście cen żywca wieprzowego wpłynął jednak na poprawę opłacalności tuczu świń w porównaniu z rokiem poprzednim. **Relacja cen skupu żywca do cen targowiskowych żyta** w ciągu roku kształtowała się w granicach od 6,4 do 8,6 wobec 6,3 do 7,9 przed rokiem. Wynikiem postępującej w 2016 r. poprawy ekonomicznych warunków chowu był wzrost pogłowia świń w porównaniu do 2015 r. Wyniki badania przeprowadzonego w marcu i czerwcu 2016 r. wykazywały jeszcze zmniejszenie stada trzody w skali roku odpowiednio o 9,1% i o 6,7%. Wzrost pogłowia loch prośnych (o 5,2%) w czerwcu 2016 r. (w porównaniu do stanu w marcu) zapowiadał rozpoczęcie procesu odbudowy krajowego stada trzody.

Niekorzystny wpływ na odbudowę stada miało wystąpienie w 2016 r. 19 ognisk ASF (ogółem z poprzednimi latami 23 ogniska) i związany z tym ubój asekuracyjny.[9]

[9] Na podstawie danych Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej.

W 2016 r. padło ogółem ponad 1816 tys. szt. świń, tj. o ponad 39% więcej niż przed rokiem, w tym padło o ok. 28% więcej prosiąt (ok. 1200 tys. szt.) które w urodzonych stanowiły 6,7%.

Według kolejnych badań reprezentacyjnych **pogłowie trzody chlewnej**[a] kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016		VI 2016		XII 2016		
	w tys. szt.	III 2015= =100	w tys. szt.	VI 2015= =100	w tys. szt.	XII 2015= =100	w %
Ogółem	**10464,9**	**90,9**	**10865,3**	**99,3**	**11106,7**	**104,9**	**100,0**
Prosięta do 20 kg	2664,9	89,5	2943,8	94,1	2789,8	108,3	25,1
Warchlaki od 20 kg do 50 kg	2837,0	90,7	3076,6	95,9	3169,8	106,7	28,5
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:							
na ubój	4115,0	93,0	3974,2	91,6	4271,1	101,4	38,5
na chów	848,1	86,2	870,7	90,0	875,9	105,5	7,9
w tym lochy	831,7	86,5	853,7	90,1	859,0	105,5	7,7
w tym prośne	557,1	85,8	586,1	91,5	581,7	108,3	5,2

a Według stanu na dzień: 1 III, 1 VI, 1 XII.

Wyk. 13. **CENY SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO**

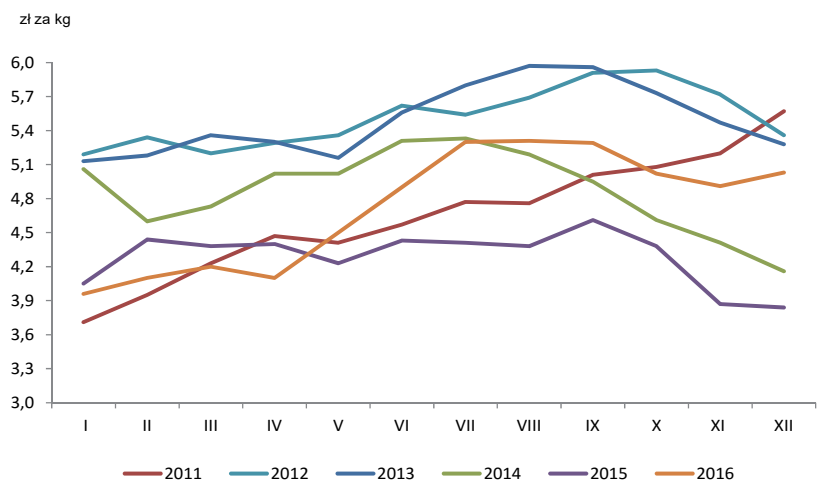

Wzrost cen skupu żywca wieprzowego i poprawa opłacalności chowu trzody chlewnej w drugiej połowie 2016 r. przyczyniły się do zahamowania spadkowej tendencji w krajowym pogłowiu świń. Na początku grudnia 2016 r. **pogłowie trzody**

chlewnej liczyło **11106,7** tys. sztuk i było o 4,9% większe niż przed rokiem o czym zdecydowało zwiększenie (w skali roku) liczebności wszystkich grup użytkowych, a w największym stopniu trzody chlewnej decydującej o rozwoju stada, tj. loch prośnych i prosiąt w wadze do 20 kg (o 8,3%). Udział obcego stada w polskiej produkcji wieprzowiny stale rośnie i jest już bardzo wysoki. W 2016 r. import młodych świń o wadze ok. 50 kg wzrósł do 5306 tys. szt. (wobec 4778 tys. szt. w 2015 r.) Przeciętna waga jednej importowanej sztuki wynosiła ponad 30 kg wobec 29 kg w roku poprzednim. Należy zaznaczyć, że rośnie również import żywych świń hodowlanych czystorasowych, który wynosił 746,2 tys. szt. (262,4 tys. szt. przed rokiem). Wzrost krajowego pogłowia macior prośnych może zapowiadać proces odbudowy polskiego materiału zarodowego. W grudniu 2016 r. obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wynosiła 77 szt. wobec 73 szt. przed rokiem, a obsada loch na 100 ha użytków rolnych zwiększyła się i wynosiła przeciętnie 6,0 szt. wobec 5,6 szt. w 2015 r. i 6,6 szt. w 2014 r.

W układzie regionalnym wzrost pogłowia trzody chlewnej w grudniu 2016 r., w porównaniu ze stanem rejestrowanym przed rokiem, wystąpił w 13 województwach. Największy wzrost pogłowia świń odnotowano w województwie śląskim (o 31,7%) i łódzkim (o 23,9%). Redukcję pogłowia odnotowano tylko w województwie podlaskim (o 3,0%), dolnośląskim (o 2,0%) i małopolskim (o 1,8%). Udział województwa wielkopolskiego w krajowym pogłowiu trzody był nadal największy i wynosił 35,7% wobec 36,7% w 2015 r. Pogłowie świń w przeliczeniu na 100 ha było również najwyższe w województwie wielkopolskim i wynosiło 233,2 sztuk.

Według wyników badania struktury gospodarstw rolnych przeprowadzonego w czerwcu 2016 r., w Polsce chów i hodowlę świń prowadziło ok. 172 tys. jednostek. W porównaniu z wynikami badania z 2013 r. liczba gospodarstw zajmujących się produkcją żywca wieprzowego zmniejszyła się o ok. 38%, a pogłowie trzody spadło o 3,4%. Najwyższy odsetek gospodarstw, w których prowadzący zrezygnowali z chowu świń wystąpił w grupie o najmniejszej skali chowu (1-2 szt.) i wynosił ponad 63%, najniższy w gospodarstwach o skali chowu ponad 200 szt. – ok. 7%. Za wielkość pogłowia trzody chlewnej odpowiedzialne są duże fermy, a w małej skali produkcja trzody jest nieopłacalna. W latach miedzy badaniami 2013-2016 najwyższy spadek pogłowia – blisko 65% odnotowano w gospodarstwach o skali chowu 1-2 szt., natomiast w gospodarstwach o skali chowu ponad 200 szt. wystąpił znaczący wzrost pogłowia – o 17%. Wynik badania wskazują, że ponad 61% trzody koncentruje się w gospodarstwach wysoko produkcyjnych, wobec ok. 52% w 2016 r. i potwierdzają postępujące zmiany strukturalne w sektorze trzodowym.

W warunkach zwiększającego się stopniowo stada loch i wzroście urodzeń prosiąt średnio w roku od 1 lochy o 8,9% (wzrost z 17,8 szt. do 21,3 szt.) oraz dużego importu młodych świń, przeciętna cena 1 prosięcia na targowiskach w 2016 r. (ok. 155 zł/szt.) była zbliżona do notowanej przed rokiem (wzrost o 0,4%). W I półroczu 2016 r. ceny prosiąt kształtowały się jeszcze na poziomie sprzed roku, dopiero po systematycznym, sezonowym wzroście cen w II półroczu, były już w skali roku wyższe. W grudniu 2016 r. roku za 1 prosię płacono rolnikom ok. 165 zł, tj. o 14,7% więcej niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku.

Krajowa **produkcja żywca wieprzowego** (2409,8 tys. t w wadze żywej) w wadze poubojowej ciepłej (1879,7 tys. ton) w porównaniu do 2015 r. była większa o 2,4%.

W 2016 r. zwiększony popyt na wieprzowinę przede wszystkim ze strony krajów pozaeuropejskich przyczynił się do wzrostu **eksportu mięsa wieprzowego** z Polski, który w porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł (o 5,9%) do ok. 432 tys. ton. Do krajów UE skierowano 326 tys. ton wieprzowiny, tj. 76% eksportu, o 3,2% mniej niż w 2015 r. Największym rynkiem zbytu dla mięsa wieprzowego produkowanego w Polsce były Włochy (54,7 tys. ton). W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano dalszy spadek eksportu mięsa wieprzowego do państw WNP (wywieziono 3,7 tys. ton – o 1,2 tys. ton mniej). Utrata tego rynku zbytu została zrekompensowana zwiększonym (do 105,5 tys. ton, tj. o 49%) eksportem wieprzowiny do państw trzecich. Z tej grupy państw do największych importerów należał Hongkong (38,9 tys. ton) i USA (30,0 tys. ton). **Eksport żywca wieprzowego**, w porownaniu z 2015 r. zwiększył się o 41% i wynosił ok. 54,8 tys. szt. Głównymi odbiorcami były kraje UE, przy czym najwięcej żywca wieprzowego wywieziono z Polski do Niemiec (25,7 tys. szt.), Włoch (9,5 tys. szt.) i Czech (9,0 tys. szt.). Zmniejszone zainteresowanie krajów WNP wynikało najprawdopodobniej z wystąpienia ASF.[10]

Wartość wywiezionego asortymentu wieprzowego (żywca, mięsa, tłuszczów i przetworow wieprzowych w ekwiwalencie mięsa) wyniosła 1370 mln EUE i była o ok. 10% większa niż w 2015 r.[11]

Import mięsa i żywca wieprzowego w 2016 r. pochodził w zasadzie z UE. Na rynek polski zaimportowano 665,3 tys. t mięsa wieprzowego, a głównymi dostawcami były Belgia (ok. 183 tys. t), Wielkia Brytania (ok. 183 tys. t), Niemcy (ok. 165 tys. t) i Dania (ok. 116 tys. t). Od wejścia Polski do UE dynamicznie rośnie import żywych świń, z tego większość stanowią prosięta i warchlaki do dalszego

[10] Na podstawie opracowania IERiGŻ „Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi" – kwiecień 2017 r.
[11] Na podstawie „Sprawozdanie z działalności ARR w 2016 r."

chowu. Podobnie jak w 2015 r. najwięcej żywca wieprzowego zakupiono w Danii (4803,5 tys. szt.), Niemczech (676,5 tys. szt.), Holandii (464,4 tys. szt.) i na Litwie (198,9 tys. szt.). [12]

W związku z trudną sytuacją na rynku wieprzowiny, na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2334, uruchomione zostały dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny. Wdrożenie mechanizmu WPR miało za zadanie ograniczenie presji podaży i zahamowanie spadku cen. Ogółem w 2016 r. ARR w zakresie mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania wypłaciła 9 192 tys. zł do 6 661 ton wieprzowiny. Dodatkowo w ramach realizacji tymczasowej nadzwyczajnej pomocy dla producentów trzody ARR do 20 czerwca 2016 r. wypłaciła ok. 123 mln zł do 3 869 tys. szt. świń.[13]

Krajowa **produkcja mięsa drobiowego** w wadze żywej wyniosła 3201,4 tys. ton, w wadze poubojowej ciepłej (wbc) – 2241,0 tys. t i była większa w obu przypadkach o 12,7% niż w 2015 r. Udział żywca drobiowego w ogólnej produkcji żywca rzeźnego w skali roku wzrósł do 48,3% (o 2,2 p. proc.).

Przy wysokim poziomie krajowej podaży żywca drobiowego **przeciętna cena drobiu rzeźnego** w okresie styczeń–grudzień 2016 r. (3,68 zł/kg) była o 6,5% niższa od notowanej przed rokiem.

Od 2014 r. Polska jest liderem w UE pod względem produkcji **mięsa drobiowego.** Wyniki badania struktury gospodarstw rolnych z 2016 r. wskazują na wzrost pogłowia drobiu, w porównaniu do 2013 r., w wysokości ponad 120%. Największy (ok. 163%) w fermach produkcyjnych o skali chowu powyżej 10 tys. szt. Wzrost produkcji drobiu wynika głównie z możliwości zwiększania sprzedaży zagranicznej, dzięki przewadze cenowej polskiego drobiu na rynku UE i wysokiej jakości naszych produktów. W znacznie mniejszym stopniu, ze wzrostu popytu wewnętrznego i sprzyjających rozwojowi produkcji relatywnie niskich cen pasz. W produkcji drobiarskiej eksport stanowi istotny element działalności, z uwagi na wysoki poziom produkcji znacznie przekraczający możliwości zagospodarowania krajowego rynku. W 2016 r. udział sprzedaży zagranicznej w produkcji wyniósł ponad 54% wobec ok. 50% przed rokiem i 40% w 2014 r. W 2016 r. eksport mięsa drobiowego łącznie z podrobami wynosił **1023,8 tys. t** na sumę ponad **2,1 mld EUR** i był większy wagowo niż przed rokiem o ponad 20%. Największymi rynkami zbytu dla mięsa drobiowego były państwa UE, tj. Niemcy, Wielka Brytania, Czechy, Holandia, Francja, Bułgaria i Słowacja. Eksport przetworów drobiowych (98% do UE) wynosił

[12] Na podstawie opracowaniaIERiGŻ „Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi" – kwiecień 2017 r.
[13] Na podstawie „Sprawozdanie z działalnosci ARR w 2016 r."

ok. 88 tys. t i był o 8,2% większy niż w 2015 r. Import drobiu wyniósł ok. 165 tys. t, przy czym dominującymi dostawcami na nasz rynek były Niemcy, Wielka Brytania, Słowacja i Węgry.[14]

Podobnie jak w przypadku drobiu, produkcja jaj w Polsce rośnie dzięki rozwojowi możliwości eksportowych. Pod względem wielkości produkcji jaj konsumpcyjnych Polska zajmuje na świecie siódme miejsce. Około 40% wyprodukowanych jaj trafia na stoły zagranicznych konsumentów. W 2016 r. produkcja jaj kurzych wynosiła 10599,6 tys. ton i była wyższa o 1,2% w porównaniu do poprzedniego roku.

Pogłowie bydła kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2016			XII 2016		
	w tys. szt.	VI 2015= =100	w %	w tys. szt.	XII 2015= =100	w %
Ogółem	**5939,0**	**99,6**	**100,0**	**5970,2**	**103,6**	**100,0**
Cielęta poniżej 1 roku	1728,1	103,6	29,1	1717,8	106,2	28,8
Młode bydło od 1 do 2 lat	1575,9	103,1	26,5	1637,3	106,9	27,4
Bydło 2-letnie i starsze	2635,1	95,4	44,4	2615,1	100,0	43,8
w tym krowy	2332,2	95,4	39,3	2303,5	100,0	38,6
w tym mleczne	2145,8	94,1	36,1	2129,5	99,8	35,7

Na rynku wołowiny w 2016 r., przy zwiększonej krajowej podaży, przeciętne ceny skupu żywca kształtowały się na poziomie nieco niższym niż w poprzednim roku. Średnia roczna cena skupu **żywca wołowego** (5,93 zł/kg) i **młodego bydła rzeźnego** (6,18 zł/kg) obniżyła się w porównaniu z 2015 r. odpowiednio o 2,7% i o 3,0%. W grudniu 2016 r. roku ceny skupu 1 kg żywca były o ok. 1% wyższe niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym w okresie styczeń-grudzień 2016 r. za 1 kg żywca wołowego (6,54 zł) i młodego bydła rzeźnego (7,03 zł) płacono nieco więcej niż przed rokiem (odpowiednio o 0,3% i o 1,7%).

W grudniu 2016 r. **pogłowie bydła ogółem** liczyło **5970,2** tys. szt. i było o 207,7 tys. szt. (o 3,6%) większe niż w analogicznym okresie 2015 r. Zwiększenie liczebności stada było wynikiem wzrostu pogłowia cieląt (o 6,2%) i młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 6,9%). Wyniki badania wykazały również wyhamowanie spadku pogłowia krów w skali roku, które utrzymało się na tym samym poziomie jak w grudniu 2015 r., ale ich udział w stadzie zmniejszył się (z 40,0% do 38,6%). Wyhamowanie redukcji pogłowia krów mlecznych było przede wszystkim rezultatem poprawy

[14] Na podstawie opracowania IERiGŻ „Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi" – kwiecień 2017 r.

opłacalności produkcji mleka w wyniku wzrostu cen na rynku krajowym i światowym w drugiej połowie 2016 roku. Zmiany zachodzące w strukturze pogłowia bydła wskazują na stopniową restrukturyzację chowu w kierunku produkcji bydła mięsnego, czego potwierdzeniem jest stopniowy wzrost udziału cieląt i młodego bydła w wieku 1-2 lat. Utrzymujące się zainteresowanie rolników chowem bydła mięsnego wynika głównie z, względnie korzystnych i stabilnych cen zbytu żywca przy obniżających się cenach pasz, a co za tym idzie zadowalającego poziomu opłacalności produkcji i dodatkowo systemu dopłat do pogłowia bydła w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020.

Wzrost pogłowia bydła w grudniu 2016 r. w przekroju terytorialnym wystąpił w 13 województwach, największy w wielkopolskim (o 10%), pomorskim (o 8%), kujawsko-pomorskim (o 5,6%), śląskim (o 5,5%), opolskim (o 5,2%) oraz łódzkim i małopolskim (o 5%). Tylko w 3 województwach populacja bydła spadła, najsilniej w województwach podkarpackim (o 5,5%), zachodniopomorskim (o 3,6%), dolnośląskim (o 2%). Województwo podlaskie charakteryzuje się, podobnie jak w latach poprzednich, najwyższą obsadą bydła na 100 ha UR, która wynosiła 89,4 szt. (wobec 89,7 szt. przed rokiem i 87,1 szt. przed dwoma laty) przy średniej krajowej 41,5 szt.

Podobnie jak w przypadku trzody, w ciągu trzech lat między badaniami struktury gospodarstw rolnych, widoczny jest proces koncentracji produkcji bydła, w tym krów, przy występującej jednocześnie znacznej redukcji pogłowia w jednostkach prowadzących chów o małej skali i gospodarstw z niewielką obsadą bydła.

W 2016 r. **eksport mięsa wołowego (wraz z cielęcym) schłodzonego i mrożonego** wyniósł ok. 359 tys. t **w wadze produktu** i był o ok. 11 tys. t (o ok. 3%) mniejszy niż w 2015 r. Z tego eksport do UE zmniejszył się do ok. 311 tys. t (o 4,2%), a do państw trzecich zwiększył się do ok. 48 tys. t (o 6,5%). Największymi odbiorcami polskiego mięsa wołowego i cielęcego były państwa UE, tj. Włochy (ok. 79 tys.t), Niemcy (ok. 52 tys. t) i Holandia (ok. 40 tys. t). W omawianym roku utrzymał się spadek eksportu żywego bydła i cieląt, który (przy niższej cenie od uzyskiwanej rok wcześniej) zmniejszył się do ok. 85 tys. szt. Głównymi rynkami zbytu żywego bydła i cieląt były nadal państwa UE, tj. Włochy (ok. 25 tys. szt.), Holandia (ok. 24 tys. szt.) i Hiszpania (ok. 16 tys. szt.). Przy spadku cen na rynkach europejskich odnotowano natomiast wzrost importu żywego bydła i cieląt. Import żywego bydła wyniósł ok. 179 tys. szt., głównie w wyniku zwiększenia importu krów czystorasowych i krów do uboju w wadze powyżej 300 kg. Wzrostowi importu sprzyjały też płatności do krów i do bydła. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się również (o ok.16%)

import mięsa wołowego i wynosił blisko 27 tys. t. Najważniejszymi dostawcami mięsa na rynek polski były Włochy, Niemcy i Irlandia. Import asortymentu wołowego i cielęcego na nasz rynek, pomimo wzrostu, kształtował się nadal na bardzo niskim poziomie.[15]

W latach 2014-2015 i pierwszej połowie 2016 r. na światowym rynku produktów mleczarskich utrzymywała się dekoniunktura, na którą wpłynęła wysoka podaż mleka w warunkach rosyjskiego embarga (od 2014 r.), likwidacji systemu kwotowania w UE oraz zmniejszonego popytu na mleko przede wszystkim ze strony krajów azjatyckich. W Polsce w 2015 r. po głębokim spadku cen mleka (w skali roku o 17,3%) utrzymującym się jeszcze w I półroczu 2016 r., na dynamiczny wzrost cen i poprawę opłacalności produkcji w II półroczu 2016 r. wpłynęło ożywienie popytu i wzrost cen surowca na zagranicznych rynkach rolnych. W czerwcu 2016 r. cena mleka kształtowała się na najniższym poziomie w roku (ok. 100 zł/hl), ale już w grudniu wzrosła do ok. 136 zł/hl i była ok. 20% wyższa od notowanej w tym samym miesiącu przed rokiem. Przeciętnie w roku producenci uzyskiwali za surowiec ok. 111 zł/hl, tj. o 2,3% mniej niż w 2015 r. Na sytuację ekonomiczną gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka wpływała dodatkowo konieczność zapłacenia kolejnych rat kar za przekroczenie kwot mlecznych w ostatnim roku kwotowym (2014/2015).

W 2016 r. **eksport mleka** płynnego i śmietany osiągnął rekordowy poziom ok. 603 tys. t i był (przy niższych o ok. 10% cenach transakcyjnych) większy niż przed rokiem o ok. 14%. Zmniejszył się natomiast wolumen i wartość wywiezionych przetworów mleczarskich. Głównym rynkiem zbytu mleka płynnego i śmietany były Niemcy (320 tys. t), Wielka Brytania (ok. 29 tys. t) i Włochy (ok. 10 tys. t). Poza UE duże ilości mleka wyeksportowano na Białoruś (ok. 104 tys. t) i do Chin (ok. 18 tys. t). Produkty mleczarskie były importowane przede wszystkim z krajów UE. Głównymi partnerami handlowymi były: Niemcy, Holandia, Irlandia, Litwa oraz Czechy.

Obsługiwany przez ARR Fundusz Promocji Mleka (FPM), współfinansował: program ”Mleko w szkole”, z którego łącznie z tytułu dopłaty unijnej i krajowej w 2016 r. wypłacono ok. 161 mln zł dla 2,64 mln dzieci (53,7 tys. t mleka i jego przetworów).[16]

[15] Na podstawie opracowania IERiGŻ „Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi” – kwiecień 2017 r.
[16] Tamże.

Wyk. 14. **PRODUKCJA I SKUP MLEKA**

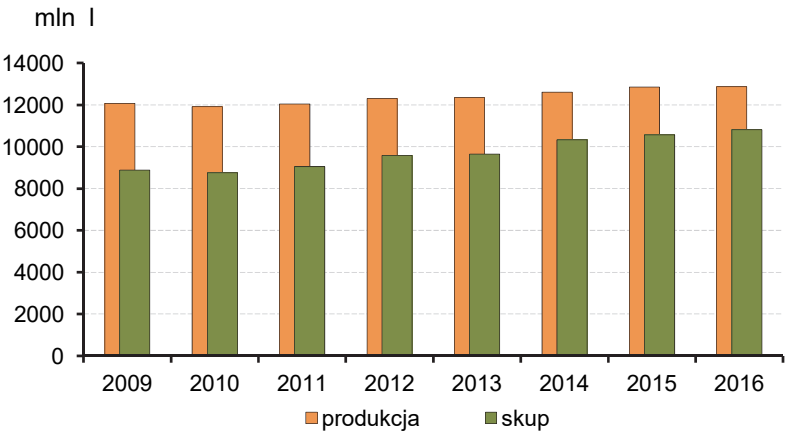

Produkcja mleka w 2016 r. wyniosła ogółem 12867 mln l i kształtowała się na poziomie zbliżonym do uzyskanego przed rokiem. W porównaniu z latami 2005 i 2010 była wyższa odpowiednio o 11,2% i o 7,9%.

W 2016 r. w obrocie targowiskowym średnia **cena krowy dojnej** (ok. 3078 zł) była niższa od notowanej przed rokiem o 0,4%, a **jałówki jednorocznej** (ok. 2001 zł) o 2,8% wyższa.

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wbc:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	w tys. t	analogiczny okres ub. roku = 100	w tys. t	analogiczny okres ub. roku = 100
Ogółem[a]	**4601**	**105,1**	**4939**	**107,3**
w tym:				
wołowy	476	113,7	501	105,2
wieprzowy	1836	101,9	1880	102,4
drobiowy	1988	106,4	2241	112,7

a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, kozi, króliczy i dziczyznę

Produkcja żywca rzeźnego (wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny) w 2016 r. wyniosła ogółem 4939 tys. t (w wbc) i w wyniku wzrostu produkcji wszystkich podstawowych gatunków żywca rzeźnego, kształtowała się na poziomie wyższym (o 7,3%) od uzyskanej przed rokiem.

Wyk. 15. **PRODUKCJA I SKUP ŻYWCA RZEŹNEGO (w wbc)**

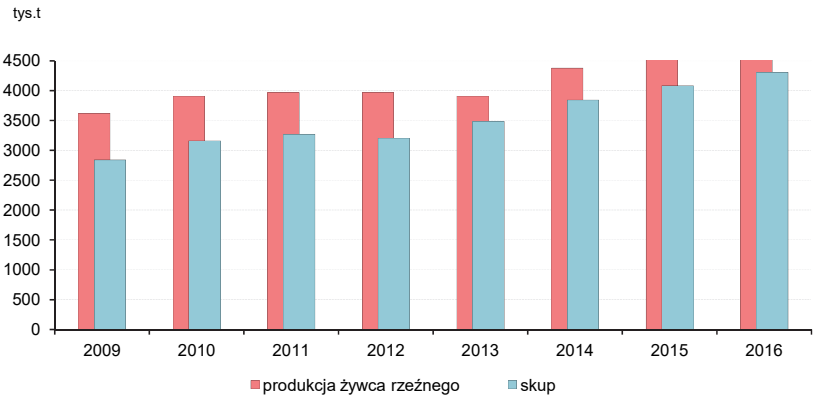

W 2016 r. spożycie większości podstawowych produktów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosło i w porównaniu z rokiem poprzednim wynosiło: mięsa i podrobów – 77,7 kg, w tym mięsa – 73,5 kg, masła – 4,7 kg, tłuszczy jadalnych zwierzęcych 6,2 kg, mleka – 220 l, jaj kurzych 145 szt., cukru 41,9 kg, warzyw – 106 kg, owoców – 54,0 kg. Przy spadku cen żywca wieprzowego odnotowano znaczący wzrost (o 2,6 kg) konsumpcji mięsa wieprzowego na mieszkańca – do 41,7 kg. W spożyciu mięsa największy udział miało mięso wieprzowe (ok. 53%) i drobiowe (ok. 38%). Zmniejszyło się jedynie spożycie ziemniaków do 97,0 kg (spożycie ziemniaków na 1 mieszkańca w 1950 r. wynosiło 270 kg).

Wyk.16. **CENY SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO I ICH RELACJA DO CEN ŻYTA ORAZ POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ**

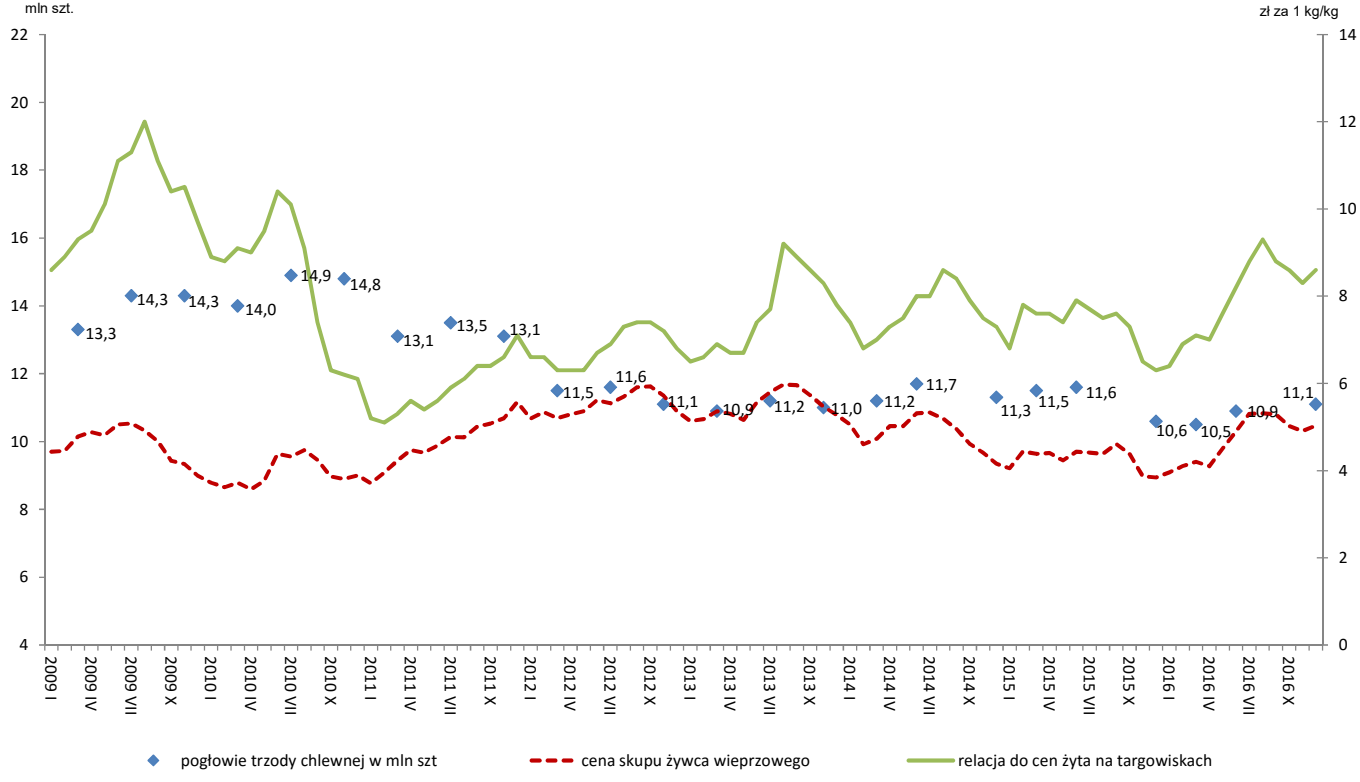

Wyk.17. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ I PRODUKCJA ŻYWCA WIEPRZOWEGO**

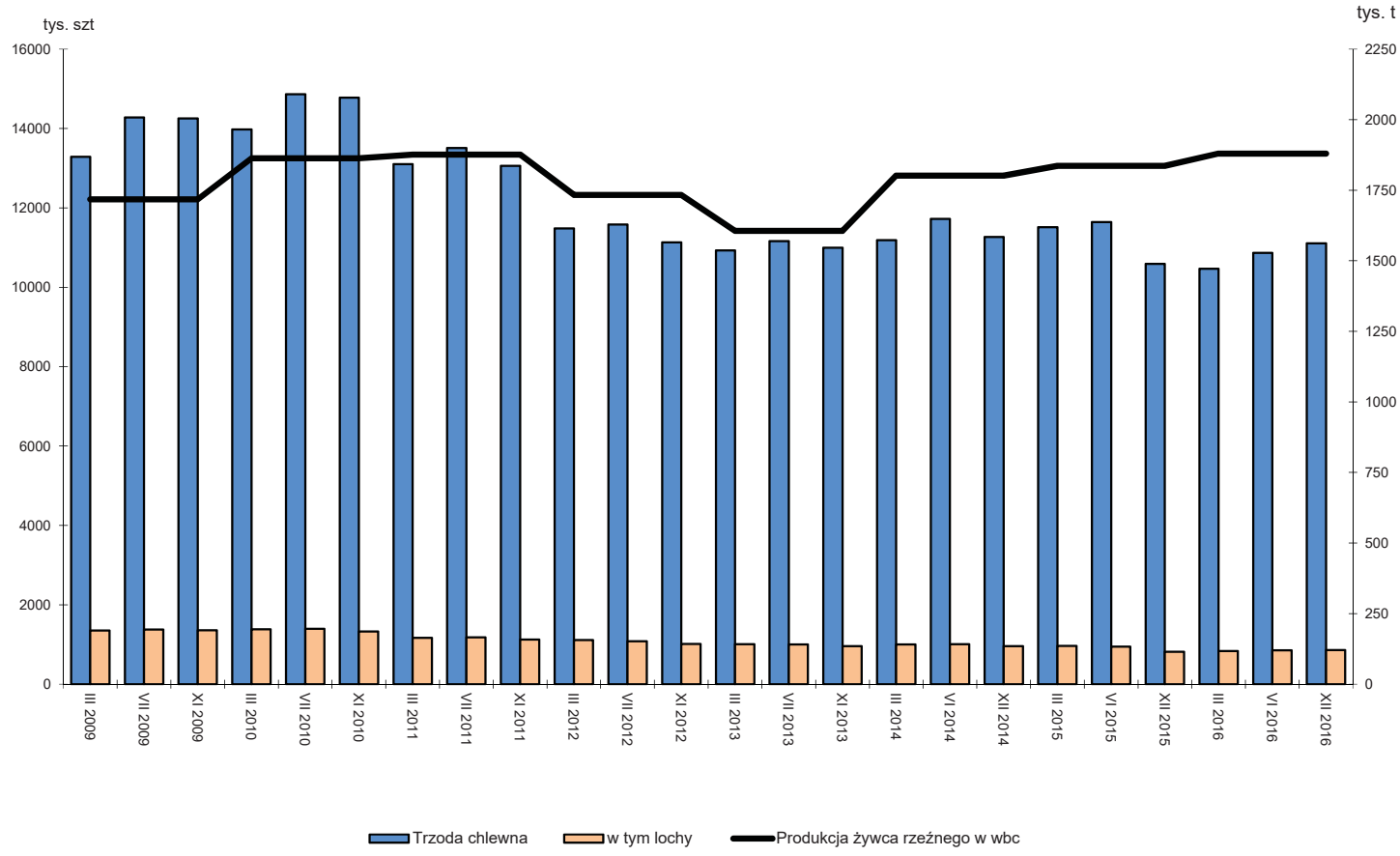

Wyk. 18. **POGŁOWIE BYDŁA I PRODUKCJA ŻYWCA WOŁOWEGO**[a]

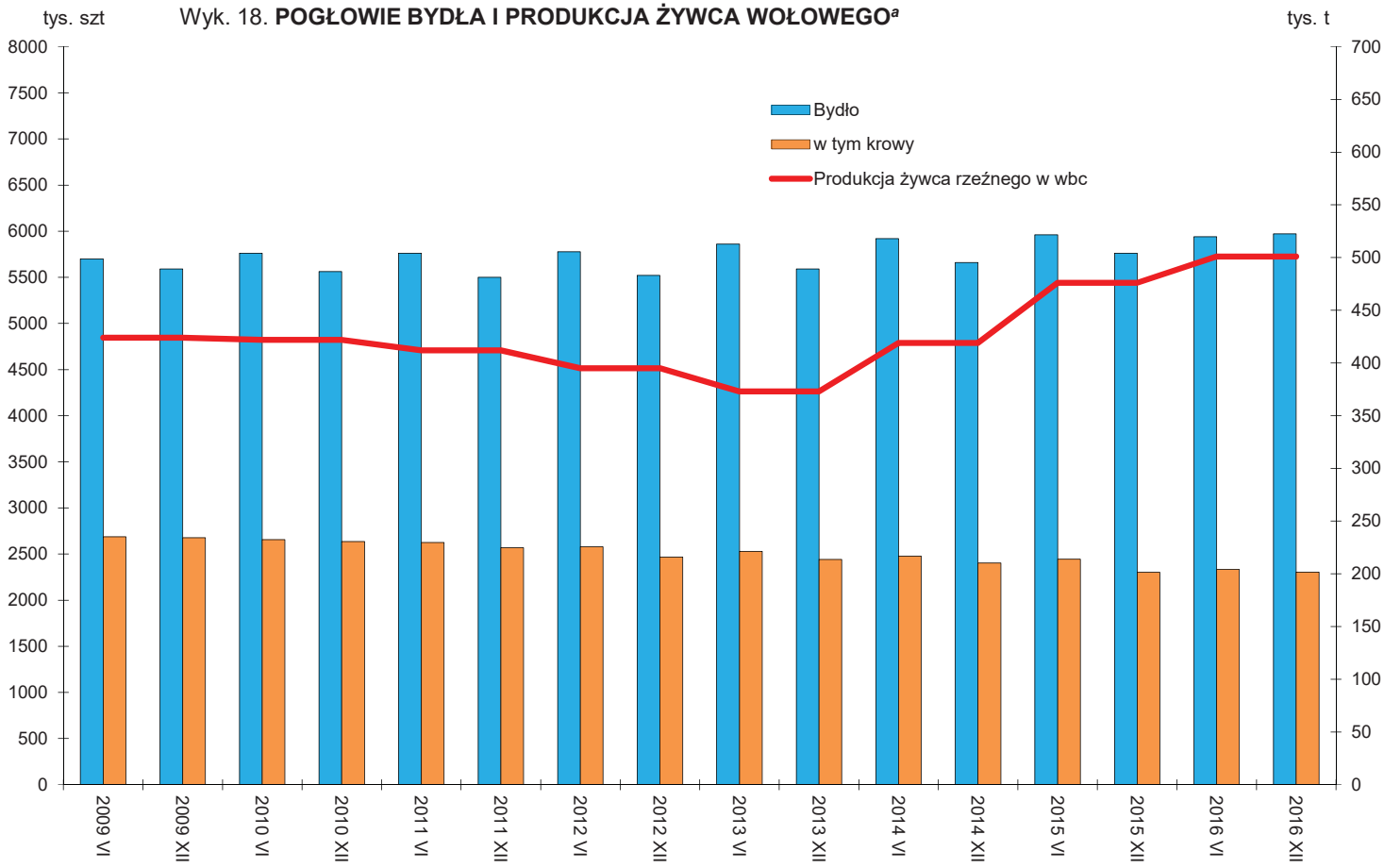

a Łącznie z cielęcym.

Wyk. 19. **PRZEBIEG TEMPERATURY POWIETRZA, OPADÓW I USŁONECZNIENIA NA TLE NORMY (średnia z okresu 1971-2000)**

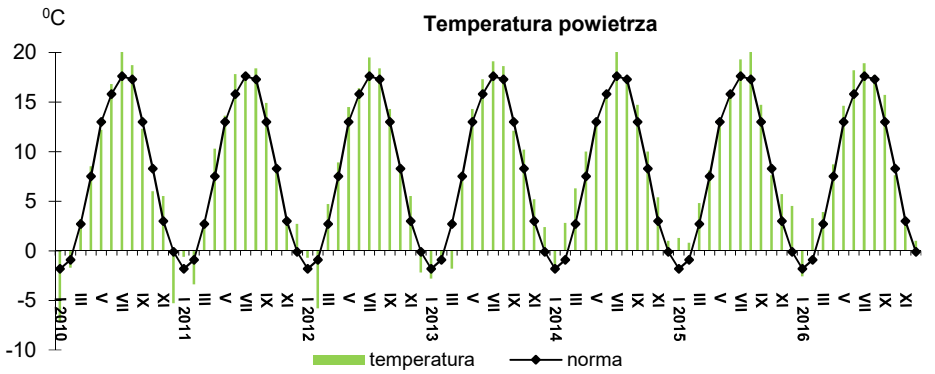

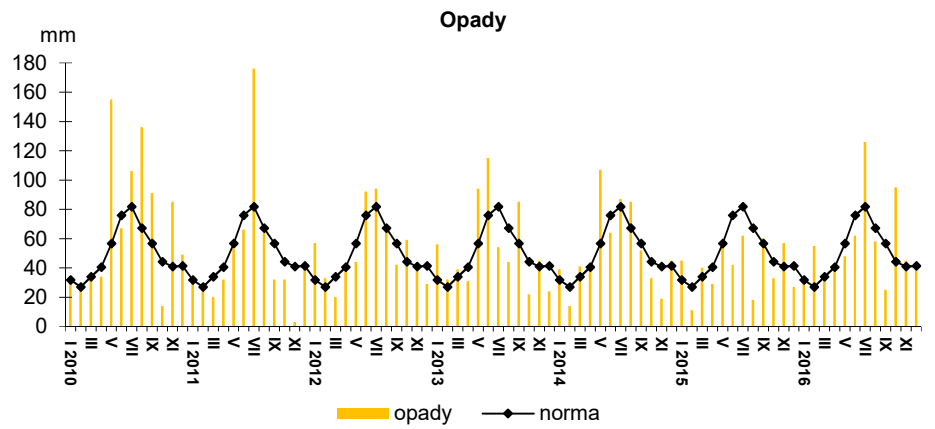

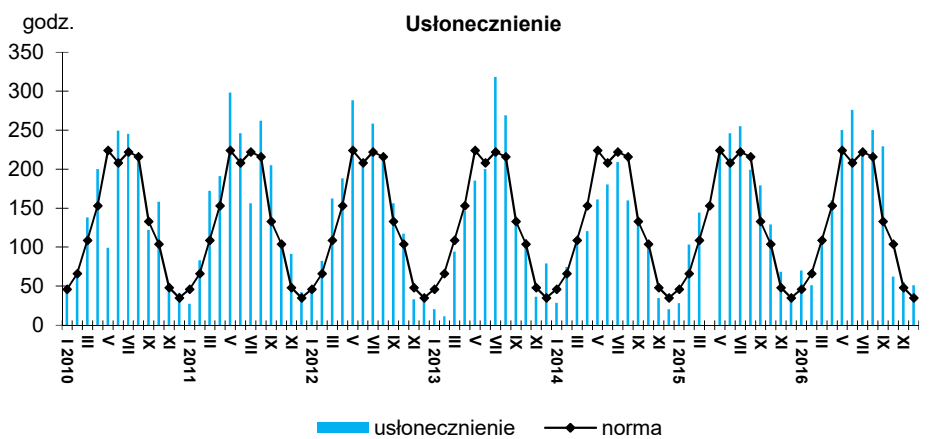

DZIAŁ I. PRODUKCJA ROLNICZA
CHAPTER I. AGRICULTURAL OUTPUT

Wartość produkcji rolniczej
Value of agricultural output

Uwaga do tablic 1-9. Za 2016 r. dane nieostateczne.
Note to tables 1-9. Data for 2016 are preliminary.

TABL. 1. **PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
		w mln zł	*in mln zł*	
PRODUKCJA GLOBALNA *GROSS OUTPUT*				
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**84484,2**	**107503,6**	**98638,3**	**103357,0**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	74573,3	95272,8	86586,0	91469,1
Produkcja roślinna ..... ***Crop output***	**44916,5**	**57722,9**	**49436,1**	**52470,2**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	39539,3	51257,6	43923,9	47204,5
Produkcja zwierzęca ..... ***Animal output***	**39567,7**	**49780,7**	**49202,2**	**50886,8**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	35034,0	44015,2	42662,1	44264,6
PRODUKCJA KOŃCOWA *FINAL OUTPUT*				
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**66518,9**	**88258,3**	**81227,1**	**85473,5**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	57922,4	77346,6	70460,5	74730,4
Produkcja roślinna ..... ***Crop output***	**28874,5**	**40477,2**	**33799,8**	**36334,8**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	24688,4	35186,3	29449,7	32099,7
Produkcja zwierzęca ..... ***Animal output***	**37644,4**	**47781,1**	**47427,3**	**49138,7**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	33234,0	42160,3	41010,8	42630,7
PRODUKCJA TOWAROWA *MARKET OUTPUT*				
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**59357,1**	**79997,0**	**74202,7**	**76546,2**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	50473,7	69637,3	63713,9	65039,0
Produkcja roślinna ..... ***Crop output***	**26116,3**	**35955,9**	**30815,4**	**31971,8**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	21647,9	31123,3	26637,5	27098,9
Produkcja zwierzęca ..... ***Animal output***	**33240,8**	**44041,1**	**43387,3**	**44574,4**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	28825,8	38514,0	37076,4	37940,1

TABL. 2. **DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)**
INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016		
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				2005=100	2010=100
PRODUKCJA GLOBALNA *GROSS OUTPUT*						
OGÓŁEM ***TOTAL***	**97,3**	**103,4**	**96,1**	**107,1**	**122,3**	**113,7**
W tym gospodarstwa indywidualne… *Of which private farms*	97,0	102,6	95,4	108,3	122,2	115,0
Produkcja roślinna ***Crop output***	**90,6**	**104,5**	**89,1**	**110,3**	**117,4**	**112,4**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	90,0	104,0	89,1	112,4	118,6	115,4
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**105,0**	**102,1**	**103,4**	**103,8**	**124,0**	**113,3**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	105,2	100,9	101,7	104,3	121,4	112,6
PRODUKCJA KOŃCOWA *FINAL OUTPUT*						
OGÓŁEM ***TOTAL***	**97,3**	**106,0**	**97,0**	**107,9**	**129,5**	**118,0**
W tym gospodarstwa indywidualne… *Of which private farms*	97,2	105,1	96,1	109,3	129,0	119,8
Produkcja roślinna ***Crop output***	**87,5**	**110,7**	**88,0**	**113,6**	**130,1**	**121,1**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	86,9	110,3	88,1	116,2	132,9	126,5
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**105,1**	**102,1**	**103,3**	**104,0**	**124,8**	**113,8**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	105,3	100,9	101,6	104,4	122,8	113,2
PRODUKCJA TOWAROWA *MARKET OUTPUT*						
OGÓŁEM ***TOTAL***	**98,4**	**104,7**	**99,3**	**105,7**	**134,1**	**117,7**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	98,3	104,1	98,4	105,1	133,5	119,1
Produkcja roślinna ***Crop output***	**89,0**	**107,3**	**94,1**	**109,5**	**131,8**	**117,3**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	87,9	107,5	94,5	108,5	133,6	121,1
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**106,1**	**102,5**	**102,8**	**103,1**	**133,1**	**117,0**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	106,6	101,1	100,9	102,8	130,2	116,4

TABL. 3. **PRODUKCJA ROLNICZA NA 1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
AGRICULTURAL OUTPUT PER 1 HA OF AGRICULTURAL LAND (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	w zł *in zl*			
PRODUKCJA GLOBALNA *GROSS OUTPUT*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**5686**	**7359**	**6782**	**7107**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	5644	7182	6539	6881
Produkcja roślinna ***Crop output***	**3023**	**3951**	**3399**	**3608**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	2992	3864	3317	3551
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**2663**	**3408**	**3383**	**3499**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	2652	3318	3222	3330
PRODUKCJA KOŃCOWA *FINAL OUTPUT*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**4476**	**6042**	**5585**	**5877**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	4384	5830	5321	5621
Produkcja roślinna ***Crop output***	**1943**	**2771**	**2324**	**2498**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	1869	2652	2224	2415
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**2533**	**3271**	**3261**	**3379**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	2515	3178	3097	3206
PRODUKCJA TOWAROWA *MARKET OUTPUT*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**3995**	**5476**	**5102**	**5263**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	3820	5249	4812	4892
Produkcja roślinna ***Crop output***	**1758**	**2461**	**2119**	**2198**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	1638	2346	2012	2038
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**2237**	**3015**	**2983**	**3065**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	2182	2903	2800	2854

TABL. 4. **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA WEDŁUG PRODUKTÓW (ceny bieżące)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT BY PRODUCTS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	w mln zł *in mln zł*			
OGÓŁEM ***TOTAL***	**84484,2**	**107503,6**	**98638,3**	**103357,0**
Produkcja roślinna ***Crop output***	**44916,5**	**57722,9**	**49436,1**	**52470,2**
w tym: *of which:*				
Zboża *Cereals*	15067,8	20578,9	16316,3	16738,0
w tym zboża podstawowe *of which basic cereals*	12557,5	16161,1	13380,6	13076,8
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	5980,4	7851,9	7162,5	6579,9
żyto *rye*	1520,2	2185,4	1047,2	1154,2
jęczmień *barley*	1796,5	2279,5	1683,8	1857,3
Ziemniaki *Potatoes*	4094,5	4198,1	3170,0	4533,0
Przemysłowe *Industrial*	5496,5	7501,7	6232,8	6915,5
w tym buraki cukrowe *of which sugar beets*	1652,7	2980,5	1733,8	2674,5
Warzywa *Vegetables*	6275,6	8836,8	9396,8	8461,3
Owoce *Fruit*	3985,2	6354,7	6416,0	6494,9
Siano łąkowe *Meadow hay*	2372,0	1887,9	1457,4	1805,0
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**39567,7**	**49780,7**	**49202,2**	**50886,8**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*	20322,9	26162,1	27980,9	29330,7
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	3406,1	4430,3	5540,6	5806,0
cielęta *calves*	482,3	327,3	132,7	59,6
trzoda chlewna *pigs*	9269,8	11100,9	10836,8	11266,8
drób *poultry*	6889,6	10108,8	11236,3	11954,4
Przyrost stada podstawowego i obrotowego *Increase the basic and working herd*	249,0	42,3	-89,9	464,6
Mleko krowie *Cows' milk*	13203,3	17053,7	14652,2	14278,6
Jaja kurze *Hen eggs*	4145,9	4989,1	5175,8	5391,7

TABL. 5. **STRUKTURA GLOBALNEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ WEDŁUG PRODUKTÓW**
STRUCTURE OF GROSS AGRICULTURAL OUTPUT BY PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	w odsetkach *in percent*			
OGÓŁEM ***TOTAL***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Produkcja roślinna ***Crop output***	**53,2**	**53,7**	**50,1**	**50,8**
w tym: *of which:*				
Zboża *Cereals*	17,9	19,1	16,6	16,2
w tym zboża podstawowe *of which basic cereals*	14,9	15,0	13,6	12,6
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	7,1	7,3	7,3	6,4
żyto *rye*	1,8	2,0	1,0	1,1
jęczmień *barley*	2,1	2,1	1,7	1,8
Ziemniaki *Potatoes*	4,9	3,9	3,2	4,4
Przemysłowe *Industrial*	6,5	7,0	6,3	6,7
w tym buraki cukrowe *of which sugar beets*	2,0	2,8	1,8	2,6
Warzywa *Vegetables*	7,4	8,2	9,5	8,2
Owoce *Fruit*	4,7	5,9	6,5	6,3
Siano łąkowe *Meadow hay*	2,8	1,8	1,5	1,7
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**46,8**	**46,3**	**49,9**	**49,2**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*	24,1	24,3	28,4	28,4
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	4,0	4,1	5,6	5,6
cielęta *calves*	0,6	0,3	0,2	0,1
trzoda chlewna *pigs*	11,0	10,3	11,0	10,9
drób *poultry*	8,2	9,4	11,4	11,6
Przyrost stada podstawowego i obrotowego *Increase the basic and working herd*	0,3	0,1	-0,1	0,4
Mleko krowie *Cows' milk*	15,6	15,9	14,9	13,8
Jaja kurze *Hen eggs*	4,9	4,6	5,2	5,2

TABL. 6. **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA WEDŁUG PRODUKTÓW (ceny bieżące)**
MARKET AGRICULTURAL OUTPUT BY PRODUCTS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	w mln zł *in mln zl*			
OGÓŁEM ***TOTAL***	**59357,1**	**79997,0**	**74202,7**	**76546,2**
Produkcja roślinna ***Crop output***	**26116,3**	**35955,9**	**30815,4**	**21971,8**
w tym: *of which:*				
Zboża *Cereals*	8100,8	10558,0	8317,0	8670,7
w tym zboża podstawowe *of which basic cereals*	7230,7	8452,1	7022,7	7017,8
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	4011,5	4801,0	4726,7	4926,8
żyto *rye*	1114,7	1445,4	628,5	658,5
jęczmień *barley*	779,5	980,8	674,0	641,1
Ziemniaki *Potatoes*	2288,5	2353,3	1681,3	2460,0
Przemysłowe *Industrial*	5047,8	6782,9	5091,3	5151,5
w tym buraki cukrowe *of which sugar beets*	1616,2	2980,5	1883,3	2643,2
Warzywa *Vegetables*	4454,8	7168,8	7576,8	6460,3
Owoce *Fruit*	3111,6	5498,8	5327,8	5175,3
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**33240,8**	**44041,1**	**43387,3**	**44574,4**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*	18655,1	25322,4	26213,9	27271,2
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	3202,2	4156,2	5225,8	5452,6
cielęta *calves*	386,7	259,8	103,9	49,9
trzoda chlewna *pigs*	8191,1	10993,0	9895,4	10099,2
drób *poultry*	6631,1	9741,8	10764,7	11434,2
Mleko krowie *Cows' milk*	10691,1	14045,5	12212,4	12103,4
Jaja kurze *Hen eggs*	3478,3	4313,2	4492,7	4767,6

TABL. 7. **STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ WEDŁUG PRODUKTÓW**
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT BY PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	w odsetkach *in percent*			
OGÓŁEM *TOTAL*	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Produkcja roślinna ***Crop output***	**44,0**	**45,0**	**41,5**	**41,8**
w tym: *of which:*				
Zboża *Cereals*	13,7	13,2	11,2	11,4
w tym zboża podstawowe *of which basic cereals*	12,2	10,6	9,5	9,2
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	6,8	6,0	6,4	6,4
żyto *rye*	1,9	1,8	0,8	0,9
jęczmień *barley*	1,3	1,2	0,9	0,8
Ziemniaki *Potatoes*	3,9	2,9	2,3	3,2
Przemysłowe *Industrial*	8,5	8,5	6,8	6,7
w tym buraki cukrowe *of which sugar beets*	2,7	3,7	2,5	3,5
Warzywa *Vegetables*	7,5	9,0	10,2	8,4
Owoce *Fruit*	5,2	6,9	7,2	6,8
Produkcja zwierzęca ***Animal output***	**56,0**	**55,0**	**58,5**	**58,2**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*	31,4	31,6	35,3	35,6
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	5,4	5,2	7,0	7,1
cielęta *calves*	0,7	0,3	0,1	0,1
trzoda chlewna *pigs*	13,8	13,7	13,3	13,2
drób *poultry*	11,2	12,2	14,5	14,9
Mleko krowie *Cows' milk*	18,0	17,6	16,5	15,8
Jaja kurze *Hen eggs*	5,9	5,4	6,1	6,2

TABL .8. **UDZIAŁ GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH W PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny bieżące)**
SHARE OF PRIVATE FARMS IN AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	w %		*in %*	
PRODUKCJA GLOBALNA *GROSS AGRICULTURAL OUTPUT*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**88,3**	**88,6**	**87,8**	**88,5**
Produkcja roślinna *Crop output*	88,0	88,8	88,8	90,0
Produkcja zwierzęca *Animal output*	88,5	88,4	86,7	87,0
PRODUKCJA KOŃCOWA *FINAL OUTPUT*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**87,1**	**87,6**	**86,7**	**87,4**
Produkcja roślinna *Crop output*	85,5	86,9	87,1	88,3
Produkcja zwierzęca *Animal output*	88,3	88,2	86,5	86,8
PRODUKCJA TOWAROWA *MARKET OUTPUT*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**85,0**	**87,0**	**85,9**	**85,0**
Produkcja roślinna *Crop output*	82,9	86,6	86,4	84,8
Produkcja zwierzęca *Animal output*	86,7	87,5	85,5	85,1

TABL. 9. **TOWAROWOŚĆ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny bieżące)**
YIELD OF MARKETABLE AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

Wyszczególnienie *Specification*	2010	2013	2015	2016	2010	2013	2015	2016
	udział produkcji towarowej w % *share of market output in %*							
	produkcji globalnej *gross output*				produkcji końcowej *final output*			
OGÓŁEM ***TOTAL***	**70,3**	**74,4**	**75,2**	**74,1**	**89,2**	**90,6**	**91,4**	**89,6**
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*	67,7	73,1	73,6	71,1	87,1	90,0	90,4	87,0

Produkcja roślinna

Crop production

TABL. 10. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
SOWN AREA
Stan w czerwcu
As of June

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010[a]	2013	2015	2016
	w tys. ha *in thous. ha*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**10428**	**10313**	**10753**	**10640**
Zboża *Cereals*	7638	7479	7512	7400
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	7187	6753	6750	6698
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	2142	2138	2395	2364
żyto *rye*	1063	1173	725	775
jęczmień *barley*	974	820	839	915
owies *oats*	577	434	461	472
pszenżyto *triticale*	1330	1177	1516	1374
kukurydza na ziarno *maize for grain*	333	614	670	594
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	173	173	407	321
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	44	40	91	98
Ziemniaki[b] *Potatoes*[b]	388	337	292	301
Przemysłowe *Industrial*	1212	1152	1191	1080
w tym: *of which:*				
buraki cukrowe *sugar beets*	206	194	180	203
rzepak i rzepik *rape and turnip rape*	946	921	947	823
Pastewne *Feed*	732	902	1056	1094
Pozostałe uprawy[b] *Other crops*[b]	285	270	295	444
w tym warzywa gruntowe[bc] *of which ground vegetables*[bc]	139	128	151	190

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Bez upraw w ogrodach przydomowych. *c* W 2016 r. uwzględniono dodatkowo powierzchnię upraw ekologicznych, klasyfikowanych w rejestrach administracyjnych – jako warzywa, przy czym w szacunku produkcji ogrodniczej uprawy te nie spełniają definicji warzyw.
a Data of Agricultural Census. b Excluding kitchen gardens. c In 2016, was additionally included the area of organic crops classified in the administrative registers - as vegetables, while in the estimation of horticultural production these crops do not meet the definition of vegetables.

TABL. 10. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (dok.)**
SOWN AREA (cont.)
Stan w czerwcu
As of June

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010[a]	2013	2015	2016
	w tys. ha		*in thous. ha*	
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**9169**	**9220**	**9679**	**9616**
Zboża *Cereals*	6894	6808	6857	6773
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	6540	6204	6206	6176
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	1775	1825	2051	2029
żyto *rye*	999	1102	684	741
jęczmień *barley*	869	740	762	837
owies *oats*	554	420	448	458
pszenżyto *triticale*	1251	1109	1450	1316
kukurydza na ziarno *maize for grain*	243	500	564	495
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	158	160	378	296
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	41	36	84	93
Ziemniaki[b] *Potatoes[b]*	372	325	279	286
Przemysłowe *Industrial*	882	878	932	840
w tym: *of which:*				
buraki cukrowe *sugar beets*	165	158	148	167
rzepak i rzepik *rape and turnip rape*	662	686	725	624
Pastewne *Feed*	620	804	960	1000
Pozostałe uprawy[b] *Other crops[b]*	243	245	273	421
w tym warzywa gruntowe[bc] *of which field vegetables[bc]*	132	123	141	179

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Bez upraw w ogrodach przydomowych. *c* W 2016 r. uwzględniono dodatkowo powierzchnię upraw ekologicznych, klasyfikowanych w rejestrach administracyjnych – jako warzywa, przy czym w szacunku produkcji ogrodniczej uprawy te nie spełniają definicji warzyw.
a Data of Agricultural Census. b Excluding kitchen gardens. c In 2016, was additionally included the area of organic crops classified in the administrative registers - as vegetables, while in the estimation of horticultural production these crops do not meet the definition of vegetables.

TABL 11. **STRUKTURA ZASIEWÓW**
STRUCTURE OF SOWN AREA
Stan w czerwcu
As of June

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010[a]	2013	2015	2016
	w odsetkach *in percent*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zboża *Cereals*	73,2	72,5	69,9	69,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	68,9	65,5	62,8	63,0
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	20,5	20,7	22,3	22,2
żyto *rye*	10,2	11,4	6,7	7,3
jęczmień *barley*	9,3	8,0	7,8	8,6
owies *oats*	5,5	4,2	4,3	4,4
pszenżyto *triticale*	12,8	11,4	14,1	12,9
kukurydza na ziarno *maize for grain*	3,2	6,0	6,2	5,6
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	1,7	1,7	3,8	3,0
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	0,4	0,4	0,8	0,9
Ziemniaki[b] *Potatoes[b]*	3,7	3,3	2,7	2,8
Przemysłowe *Industrial*	11,6	11,2	11,1	10,2
w tym: *of which:*				
buraki cukrowe *sugar beets*	2,0	1,9	1,7	1,9
rzepak i rzepik *rape and turnip rape*	9,1	8,9	8,8	7,7
Pastewne *Feed*	7,0	8,7	9,8	10,3
Pozostałe uprawy[b] *Other crops[b]*	2,8	2,6	2,9	4,1
w tym warzywa gruntowe[bc] *of which field vegetables[bc]*	1,3	1,2	1,4	1,8

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Bez upraw w ogrodach przydomowych. *c* W 2016 r. uwzględniono dodatkowo powierzchnię upraw ekologicznych, klasyfikowanych w rejestrach administracyjnych – jako warzywa, przy czym w szacunku produkcji ogrodniczej uprawy te nie spełniają definicji warzyw.
a Data of Agricultural Census. b Excluding kitchen gardens. c In 2016, was additionally included the area of organic crops classified in the administrative registers - as vegetables, while in the estimation of horticultural production these crops do not meet the definition of vegetables.

TABL 11. **STRUKTURA ZASIEWÓW (dok.)**
STRUCTURE OF SOWN AREA (cont.)
Stan w czerwcu
As of June

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010[a]	2013	2015	2016
	w odsetkach *in percent*			
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zboża *Cereals*	75,2	73,8	70,8	70,4
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	71,3	67,3	64,1	64,2
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	19,4	19,8	21,2	21,1
żyto *rye*	10,9	12,0	7,1	7,7
jęczmień *barley*	9,5	8,0	7,9	8,7
owies *oats*	6,0	4,6	4,6	4,8
pszenżyto *triticale*	13,6	12,0	15,0	13,7
kukurydza na ziarno *maize for grain*	2,7	5,4	5,8	5,1
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	1,7	1,3	3,9	3,1
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	0,4	0,4	0,9	1,0
Ziemniaki[b] *Potatoes*[b]	4,1	3,5	2,9	3,0
Przemysłowe *Industrial*	9,6	9,5	9,6	8,7
w tym: *of which:*				
buraki cukrowe *sugar beets*	1,8	1,7	1,5	1,7
rzepak i rzepik *rape and turnip rape*	7,2	7,4	7,5	6,5
Pastewne *Feed*	6,8	8,7	9,9	10,4
Pozostałe uprawy[b] *Other crops*[b]	2,6	3,2	2,9	4,4
w tym warzywa gruntowe[bc] *of which ground vegetables*[bc]	1,4	1,3	1,5	1,9

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Bez upraw w ogrodach przydomowych. *c* W 2016 r. uwzględniono dodatkowo powierzchnię upraw ekologicznych, klasyfikowanych w rejestrach administracyjnych – jako warzywa, przy czym w szacunku produkcji ogrodniczej uprawy te nie spełniają definicji warzyw.
a Data of Agricultural Census. b Excluding kitchen gardens. c In 2016, was additionally included the area of organic crops classified in the administrative registers - as vegetables, while in the estimation of horticultural production these crops do not meet the definition of vegetables.

TABL. 12. **DYNAMIKA POWIERZCHNI ZASIEWÓW**
INDICES OF SOWN AREA

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	rok poprzedni = 100		*previous year = 100*	
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**x**	**98,9**	**103,2**	**98,9**
Zboża *Cereals*	89,0	97,1	100,4	98,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	87,3	95,6	100,8	99,2
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	91,3	102,9	102,4	98,7
żyto *rye*	76,2	112,5	81,8	106,9
jęczmień *barley*	84,2	70,7	103,8	109,1
owies *oats*	109,9	84,4	96,3	102,6
pszenżyto *triticale*	90,8	118,6	116,1	90,6
kukurydza na ziarno *maize for grain*	121,5	113,0	98,8	88,5
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	140,0	80,8	188,7	78,9
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	157,1	114,6	171,1	107,9
Ziemniaki *Potatoes*	80,0	90,4	109,5	102,8
Przemysłowe *Industrial*	114,7	120,1	99,2	90,7
w tym: *of which:*				
buraki cukrowe *sugar beets*	103,2	91,3	91,1	112,9
rzepak i rzepik *rape and turnip rape*	116,8	127,8	99,6	86,9
Pastewne *Feed*	79,2	98,8	110,8	103,7
Pozostałe uprawy *Other crops*	x	97,2	98,0	150,5
w tym warzywa gruntowe *of which field vegetables*	77,7	84,8	95,3	125,8

TABL. 12. **DYNAMIKA POWIERZCHNI ZASIEWÓW (dok.)**
INDICES OF SOWN AREA (cont.)

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	rok poprzedni = 100		*previous year = 100*	
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**x**	**98,7**	**103,8**	**99,3**
Zboża *Cereals*	87,7	97,1	100,8	98,8
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	86,2	95,4	101,1	99,5
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	88,2	102,6	102,9	98,9
żyto *rye*	76,0	111,8	81,9	108,4
jęczmień *barley*	83,6	71,1	104,7	109,8
owies *oats*	110,1	85,0	96,3	102,1
pszenżyto *triticale*	90,2	118,5	117,1	90,8
kukurydza na ziarno *maize for grain*	66,7	120,8	99,5	87,7
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	136,9	82,0	188,7	78,3
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	157,5	115,4	174,3	109,9
Ziemniaki *Potatoes*	78,0	90,3	110,3	102,6
Przemysłowe *Industrial*	116,2	120,3	100,2	90,1
w tym: *of which:*				
buraki cukrowe *sugar beets*	101,5	91,3	92,8	112,8
rzepak i rzepik *rape and turnip rape*	119,5	132,0	100,4	86,0
Pastewne *Feed*	74,7	99,6	112,3	104,2
Pozostałe uprawy *Other crops*	x	94,4	96,8	154,2
w tym warzywa gruntowe *of which field vegetables*	76,3	85,2	94,1	126,8

TABL. 13. **PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
YIELDS OF MAIN CROPS

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	z 1 ha w dt *per 1 ha in dt*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
Zboża *Cereals*	35,6	38,0	37,3	40,3
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	34,9	35,9	36,7	37,8
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	43,9	44,4	45,7	45,8
żyto *rye*	26,8	28,6	27,8	28,4
jęczmień *barley*	34,9	35,8	35,3	37,6
owies *oats*	26,3	27,4	26,5	28,7
pszenżyto *triticale*	34,4	36,3	35,2	37,1
kukurydza na ziarno *maize for grain*	59,8	65,8	47,1	73,2
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	20,8	21,9	17,7	21,1
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	20,0	21,3	18,8	22,3
Ziemniaki[a] *Potatoes[a]*	211	211	210	287
Buraki cukrowe *Sugar beets*	483	580	520	665
Oleiste[b] *Oilseeds[b]*	23,1	28,8	27,8	26,4
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	23,6	29,1	28,5	27,0
Okopowe pastewne *Feed root plants*	405	436	360	436
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	49,0	50,8	41,9	52,3
z roślin motylkowych *from legumes*	47,6	48,9	36,8	44,7

a Bez upraw w ogrodach przydomowych. *b* Łącznie z lnem oleistym.
a Excluding kitchen gardens. b Including oily flax.

TABL. 13. **PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW (dok.)**
YIELDS OF MAIN CROPS (cont.)

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	z 1 ha w dt *per 1 ha in dt*			
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
Zboża *Cereals*	34,1	36,1	35,3	38,7
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	33,5	34,2	34,6	36,5
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	41,0	41,1	42,1	43,7
żyto *rye*	26,5	27,7	27,0	27,9
jęczmień *barley*	33,9	34,6	33,6	36,5
owies *oats*	26,2	27,3	26,3	28,6
pszenżyto *triticale*	33,8	35,5	34,6	36,8
kukurydza na ziarno *maize for grain*	60,3	64,2	46,3	71,5
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	21,4	21,8	17,5	21,1
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	19,7	20,6	18,4	22,3
Ziemniaki[a] *Potatoes[a]*	209	206	204	281
Buraki cukrowe *Sugar beets*	483	585	526	678
Oleiste[b] *Oilseeds[b]*	21,8	26,7	25,4	26,0
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	22,4	27,0	26,1	26,6
Okopowe pastewne *Feed root plants*	411	444	361	436
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	50,1	51,9	41,8	53,2
z roślin motylkowych *from legumes*	48,3	50,0	36,6	44,3

a Bez upraw w ogrodach przydomowych. *b* Łącznie z lnem oleistym.
a Excluding kitchen gardens. b Including oily flax.

TABL. 14. **DYNAMIKA PLONÓW GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
INDICES OF YIELDS OF MAIN CROPS

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*			
OGÓŁEM *T O T A L*				
Zboża *Cereals*	102,3	102,7	87,4	108,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	102,3	103,8	90,0	103,0
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	105,3	107,2	92,0	100,2
żyto *rye*	100,8	103,2	88,3	102,2
jęczmień *barley*	101,5	99,4	87,2	106,5
owies *oats*	97,8	95,8	86,9	108,3
pszenżyto *triticale*	96,4	107,4	87,6	105,4
kukurydza na ziarno *maize for grain*	96,0	89,5	71,5	155,4
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	92,9	94,8	79,0	119,2
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	93,0	86,2	86,6	118,6
Ziemniaki *Potatoes*	110,0	87,2	75,5	136,7
Buraki cukrowe *Sugar beets*	89,0	99,7	76,1	127,9
Oleiste *Oilseeds*	76,2	112,9	82,2	95,0
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	76,6	112,4	82,8	94,7
Okopowe pastewne *Feed root plants*	96,7	100,9	75,0	121,1
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	99,6	97,9	80,4	124,8
z roślin motylkowych *from legumes*	101,9	98,0	74,5	121,5

TABL. 14. **DYNAMIKA PLONÓW GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW (dok.)**
INDICES OF YIELDS OF MAIN CROPS (cont.)

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*			
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
Zboża *Cereals*	103,0	102,6	87,4	109,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	102,8	103,0	89,6	105,5
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	104,9	105,1	91,7	103,8
żyto *rye*	102,7	103,0	87,9	103,3
jęczmień *barley*	102,7	99,4	87,3	108,6
owies *oats*	98,1	96,5	86,8	108,7
pszenżyto *triticale*	96,6	107,6	88,0	106,4
kukurydza na ziarno *maize for grain*	99,5	91,1	71,6	154,4
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	94,7	94,4	77,4	120,6
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	94,7	89,2	85,2	121,2
Ziemniaki *Potatoes*	111,0	86,6	75,0	137,7
Buraki cukrowe *Sugar beets*	87,3	100,3	75,1	128,9
Oleiste *Oilseeds*	76,0	113,6	79,1	102,4
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	76,5	113,0	79,3	101,9
Okopowe pastewne *Feed root plants*	98,1	101,6	74,8	120,8
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	99,0	97,7	78,6	127,3
z roślin motylkowych *from legumes*	103,2	98,8	73,9	121,0

TABL. 15. **ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
HARVESTS OF MAIN CROPS

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	w tys. t *in thous. t*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
Zboża *Cereals*	27228	28455	28003	29849
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	25088	24262	24741	25344
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	9408	9485	10958	10828
żyto *rye*	2852	3359	2013	2200
jęczmień *barley*	3397	2934	2961	3441
owies *oats*	1516	1190	1220	1358
pszenżyto *triticale*	4576	4273	5339	5102
kukurydza na ziarno *maize for grain*	1994	4040	3156	4343
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	360	379	718	677
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	88	84	172	219
Ziemniaki[a] *Potatoes[a]*	8188	7111	6152	8624
Buraki cukrowe *Sugar beets*	9973	11234	9364	13524
Oleiste[b] *Oilseeds[b]*	2273	2703	2763	2280
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	2229	2678	2701	2219
Okopowe pastewne *Feed root plants*	672	505	338	314
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	12893	13028	11126	14098
z roślin motylkowych *from legumes*	1437	1991	1669	2038

a Bez upraw w ogrodach przydomowych. *b* Łącznie z lnem oleistym.
a Excluding kitchen gardens. b Including oily flax.

TABL. 15. **ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW (dok.)**
HARVESTS OF MAIN CROPS (cont.)

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	w tys. t *in thous. t*			
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
Zboża *Cereals*	23476	24571	24179	26230
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	21878	21218	21464	22541
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	7283	7504	8626	8856
żyto *rye*	2650	3054	1843	2068
jęczmień *barley*	2945	2565	2560	3053
owies *oats*	1453	1148	1180	1311
pszenżyto *triticale*	4230	3937	5013	4848
kukurydza na ziarno *maize for grain*	1463	3209	2613	3536
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	337	349	662	625
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	81	74	155	206
Ziemniaki[a] *Potatoes[a]*	7757	6674	5674	8037
Buraki cukrowe *Sugar beets*	7972	9224	7798	11337
Oleiste[b] *Oilseeds[b]*	1522	1875	1950	1713
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	1482	1853	1894	1661
Okopowe pastewne *Feed root plants*	661	495	336	312
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	12377	12748	10614	13810
z roślin motylkowych *from legumes*	1244	1834	1537	1871

a Bez upraw w ogrodach przydomowych. *b* Łącznie z lnem oleistym.
a Excluding kitchen gardens. b Including oily flax.

TABL. 16. **DYNAMIKA ZBIORÓW GŁOWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
INDICES OF HARVESTS OF MAIN CROPS

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
Zboża *Cereals*	91,3	99,7	87,7	106,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	89,5	99,4	90,5	102,4
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	96,1	110,2	94,2	98,8
żyto *rye*	76,8	116,3	72,1	109,3
jęczmień *barley*	85,3	70,2	90,4	116,2
owies *oats*	107,1	81,1	83,6	111,4
pszenżyto *triticale*	87,4	127,6	101,8	95,6
kukurydza na ziarno *maize for grain*	116,9	101,1	70,6	137,6
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	129,4	77,3	148,6	94,3
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	146,2	99,0	148,6	127,8
Ziemniaki *Potatoes*	87,0	78,6	82,9	140,2
Buraki cukrowe *Sugar beets*	91,9	91,0	69,4	144,4
Oleiste *Oilseeds*	89,9	142,5	83,1	82,5
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	89,3	143,5	82,4	82,2
Okopowe pastewne *Feed root plants*	54,5	62,8	62,5	93,0
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	106,3	99,6	81,1	126,7
z roślin motylkowych *from legumes*	66,2	107,7	90,3	122,1

TABL. 16. **DYNAMIKA ZBIORÓW GŁOWNYCH ZIEMIOPŁODÓW (dok.)**
INDICES OF HARVESTS OF MAIN CROPS (cont.)

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*			
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
Zboża *Cereals*	90,1	99,6	87,9	108,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	88,4	98,1	90,6	105,0
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	92,7	107,8	94,3	102,7
żyto *rye*	78,2	115,0	72,0	112,2
jęczmień *barley*	85,7	70,7	91,4	119,2
owies *oats*	108,2	82,0	83,6	111,1
pszenżyto *triticale*	87,1	127,3	103,0	96,7
kukurydza na ziarno *maize for grain*	121,9	110,1	71,2	135,3
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	129,4	76,4	146,3	94,4
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	148,7	103,0	148,4	132,9
Ziemniaki *Potatoes*	87,0	78,1	82,5	141,7
Buraki cukrowe *Sugar beets*	88,8	91,7	69,7	145,4
Oleiste *Oilseeds*	92,4	147,8	80,6	87,8
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	91,4	149,2	79,7	87,7
Okopowe pastewne *Feed root plants*	54,9	62,0	64,7	92,8
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	104,8	99,5	79,3	130,1
z roślin motylkowych *from legumes*	61,6	109,4	92,2	121,8

TABL. 17. **UDZIAŁ GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH W PRODUKCJI GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SHARE OF PRIVATE FARMS IN MAIN CROPS PRODUCTION

ZIEMIOPŁODY *CROPS*	2010	2013	2015	2016
	w % *in %*			
Zboża *Cereals*	86,2	86,4	86,3	87,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	87,2	87,5	86,8	88,9
w tym: *of which:*				
pszenica *wheat*	77,4	79,1	78,7	81,8
żyto *rye*	92,9	90,9	91,6	94,0
jęczmień *barley*	86,7	87,4	86,5	88,7
owies *oats*	95,8	96,5	96,8	96,5
pszenżyto *triticale*	92,5	92,1	93,9	95,0
kukurydza na ziarno *maize for grain*	73,4	79,4	82,8	81,4
Strączkowe na ziarno *Pulses for grain*	92,3	92,2	92,1	91,8
w tym konsumpcyjne *of which consumer*	94,1	87,7	90,5	92,9
Ziemniaki *Potatoes*	94,7	93,9	92,2	93,2
Buraki cukrowe *Sugar beets*	79,9	82,1	83,3	83,8
Oleiste *Oil-seeds*	67,0	69,4	70,6	75,1
w tym rzepak i rzepik *of which rape and turnip rape*	66,5	69,2	70,1	74,8
Okopowe pastewne *Feed root plants*	98,4	98,1	99,4	99,2
Siano: *Hay:*				
łąkowe *meadows*	96,0	97,9	95,4	98,0
z roślin motylkowych *from legumes*	86,6	92,1	92,1	91,8

Produkcja zwierzęca
Animal production

TABL. 18. **ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE**[a]
LIVESTOCK[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010[b]	2013	2015	2016
O G Ó Ł E M *T O T A L*				
W tys. sztuk *In thous. heads*				
Bydło	**5742**	**5860**	**5961**	**5939**
Cattle				
w tym krowy	2646	2531	2445	2332
of which cows				
Trzoda chlewna	**15244**	**11162**	**11640**	**10865**
Pigs				
w tym lochy	1424	998	947	854
of which sows				
Na 100 ha użytków rolnych w sztukach *Per 100 ha of agricultural land in heads*				
Bydło	**39**	**40**	**41**	**41**
Cattle				
w tym krowy	18	17	17	16
of which cows				
Trzoda chlewna	**103**	**76**	**80**	**75**
Pigs				
w tym lochy	9,6	6,8	6,5	5,9
of which sows				
W TYM W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
W tys. sztuk *In thous. heads*				
Bydło	**5400**	**5560**	**5648**	**5631**
Cattle				
w tym krowy	2499	2403	2315	2207
of which cows				
Trzoda chlewna	**13099**	**8964**	**9182**	**8475**
Pigs				
w tym lochy	1225	809	750	673
of which sows				
W % ogółem *In % of total*				
Bydło	**94,0**	**94,9**	**94,7**	**94,8**
Cattle				
w tym krowy	94,4	95,0	94,7	94,6
of which cows				
Trzoda chlewna	**85,9**	**80,3**	**78,9**	**78,0**
Pigs				
w tym lochy	86,1	81,1	79,2	78,8
of which sows				
Na 100 ha użytków rolnych w sztukach *Per 100 ha agricultural land in heads*				
Bydło	**41**	**42**	**43**	**42**
Cattle				
w tym krowy	19	18	18	17
of which cows				
Trzoda chlewna	**99**	**68**	**69**	**64**
Pigs				
w tym lochy	9,3	6,1	5,7	5,1
of which sows				

a Stan w czerwcu, dane dotyczące trzody chlewnej w 2013 r. – stan w końcu lipca. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a As of June, data concerning pigs – in 2013 - as of the end of July. b Data of the Agricultural Census.

TABL.19. **POGŁOWIE BYDŁA**
CATTLE STOCKS

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	krowy *cows*	pozostałe *others*	Ogółem *Total*	krowy *cows*	pozostałe *others*
		w tysiącach sztuk *in thousand heads*			w odsetkach *in percent*		
		O G Ó Ł E M *T O T A L*					
2010	Czerwiec *Junea*	5724,0	2655,7	3068,3	100,0	46,4	53,6
	Grudzień *December*	5561,7	2636,2	2925,5	100,0	47,4	52,6
2013	Czerwiec *June*	5859,5	2530,5	3329,0	100,0	43,2	56,8
	Grudzień *December*	5589,5	2441,9	3147,6	100,0	43,7	56,3
2015	Czerwiec *June*	5960,7	2444,5	3516,2	100,0	41,0	59,0
	Grudzień *December*	5762,4	2302,8	3459,6	100,0	40,0	60,0
2016	**Czerwiec *June***	**5939,0**	**2332,2**	**3606,8**	**100,0**	**39,3**	**60,7**
	Grudzień *December*	**5970,2**	**2303,5**	**3666,7**	**100,0**	**38,6**	**61,4**
		W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*					
2010	Czerwiec *June*	5422,8	2526,9	2895,9	100,0	46,6	53,4
	Grudzień *December*	5266,0	2509,9	2756,1	100,0	47,7	52,3
2013	Czerwiec *June*	5560,3	2403,1	3157,2	100,0	43,2	56,8
	Grudzień *December*	5282,5	2313,7	2968,8	100,0	43,8	56,2
2015	Czerwiec *June*	5647,6	2315,2	3332,4	100,0	41,0	59,0
	Grudzień *December*	5444,4	2174,6	3269,8	100,0	39,9	60,1
2016	**Czerwiec *June***	**5630,8**	**2206,9**	**3423,9**	**100,0**	**39,2**	**60,8**
	Grudzień *December*	**5675,7**	**2186,2**	**3489,5**	**100,0**	**38,5**	**61,5**

TABL. 20. **DYNAMIKA POGŁOWIA BYDŁA**
INDICES OF CATTLE STOCKS

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	krowy *cows*	pozostałe *others*	Ogółem *Total*	krowy *cows*	pozostałe *others*
		poprzedni okres = 100 *previous period = 100*			analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*		
		O G Ó Ł E M *T O T A L*					
2010	Czerwiec *June*	102,4	99,2	105,4	100,4	98,8	101,9
	Grudzień *December*	97,2	99,3	95,3	99,5	98,4	100,5
2013	Czerwiec *June*	106,1	102,5	109,1	101,4	98,2	104,1
	Grudzień *December*	95,4	96,5	94,6	101,3	98,9	103,1
2015	Czerwiec *June*	105,3	101,7	107,9	100,7	98,6	102,2
	Grudzień *December*	96,7	94,2	98,4	101,8	95,8	106,2
2016	**Czerwiec *June***	**103,1**	**101,3**	**104,3**	**99,6**	**95,4**	**102,6**
	Grudzień *December*	**100,5**	**98,8**	**101,7**	**103,6**	**100,0**	**106,0**
		W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*					
2010	Czerwiec *June*	102,6	99,2	105,8	100,7	99,0	102,2
	Grudzień *December*	97,1	99,3	95,2	99,7	98,6	100,7
2013	Czerwiec *June*	106,3	102,5	109,5	101,4	98,1	104,1
	Grudzień *December*	95,0	96,3	94,0	101,0	98,7	102,9
2015	Czerwiec *June*	105,9	102,0	108,8	100,8	98,6	102,3
	Grudzień *December*	96,4	95,9	98,1	102,1	95,8	106,7
2016	**Czerwiec *June***	**103,4**	**101,5**	**104,7**	**99,7**	**95,3**	**102,7**
	Grudzień *December*	**100,8**	**99,1**	**101,9**	**104,2**	**100,5**	**106,7**

TABL. 21. **POGŁOWIE BYDŁA WEDŁUG GRUP UŻYTKOWYCH**
CATTLE STOCKS BY CATEGORY

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	Cielęta w wieku poniżej 1 roku *Calves less than 1 year old*	Młode bydło w wieku 1-2 lat *Bovines aged between 1 and 2*	Bydło w wieku 2 lat i więcej *Bovines of 2 years and over*	krowy *cows*	mleczne *dairy*
		W TYSIĄCACH SZTUK *IN THOUSAND HEADS*					
		Ogółem *Total*					
2015	Czerwiec *June*	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5	2279,2
	Grudzień *December*	5762,4	1616,9	1531,5	2614,0	2302,8	2134,1
2016	**Czerwiec *June***	**5939,0**	**1728,1**	**1575,9**	**2635,1**	**2332,2**	**2145,8**
	Grudzień *December*	**5970,2**	**1717,8**	**1637,3**	**2615,1**	**2303,5**	**2129,9**
		W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*					
2015	Czerwiec *June*	5647,6	1576,4	1460,6	2610,6	2315,2	2166,1
	Grudzień *December*	5444,4	1526,8	1456,1	2461,6	2174,6	2021,4
2016	**Czerwiec *June***	**5630,8**	**1638,9**	**1503,2**	**2488,7**	**2206,9**	**2036,5**
	Grudzień *December*	**5675,7**	**1628,6**	**1569,8**	**2477,3**	**2186,2**	**2027,3**
		W ODSETKACH *IN PERCENT*					
		Ogółem *Total*					
2015	Czerwiec *June*	100,0	28,0	25,6	46,4	41,0	38,2
	Grudzień *December*	100,0	28,1	26,6	45,4	40,0	37,0
2016	**Czerwiec *June***	**100,0**	**29,1**	**26,5**	**44,4**	**39,3**	**36,1**
	Grudzień *December*	**100,0**	**28,8**	**27,4**	**43,8**	**38,6**	**35,7**
		W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*					
2015	Czerwiec *June*	100,0	27,9	25,9	46,2	41,0	38,4
	Grudzień *December*	100,0	28,0	26,7	45,2	39,9	37,1
2016	**Czerwiec *June***	**100,0**	**29,1**	**26,7**	**44,2**	**39,2**	**36,2**
	Grudzień *December*	**100,0**	**28,7**	**27,7**	**43,6**	**38,5**	**35,7**

TABL. 21. **POGŁOWIE BYDŁA WEDŁUG GRUP UŻYTKOWYCH (dok.)**
CATTLE STOCKS BY CATEGORY (cont.)

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	Cielęta w wieku poniżej 1 roku *Calves less than 1 year old*	Młode bydło w wieku 1-2 lat *Bovines aged between 1 and 2*	Bydło w wieku 2 lat i więcej *Bovines of 2 years and over*		
						krowy *cows*	mleczne *dairy*
		OKRES POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS PERIOD = 100*					
		Ogółem *Total*					
2015	Czerwiec *June*	105,3	115,1	105,8	99,9	101,7	101,4
	Grudzień *December*	96,7	96,9	100,2	94,6	94,2	93,6
2016	**Czerwiec *June***	**103,1**	**106,9**	**102,9**	**100,8**	**101,3**	**100,5**
	Grudzień *December*	**100,5**	**99,4**	**103,9**	**99,2**	**98,8**	**99,3**
		W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*					
2015	Czerwiec *June*	105,9	116,5	106,4	100,1	102,0	101,6
	Grudzień *December*	96,4	96,9	99,7	94,3	93,9	93,3
2016	**Czerwiec *June***	**103,4**	**107,3**	**103,2**	**101,1**	**101,5**	**100,8**
	Grudzień *December*	**100,8**	**99,4**	**104,4**	**99,5**	**99,1**	**99,5**
		ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIOD OF PREVIOUS YEAR = 100*					
		Ogółem *Total*					
2015	Czerwiec *June*	100,7	103,7	106,7	96,0	98,6	98,7
	Grudzień *December*	101,8	111,5	106,0	94,5	95,8	94,9
2016	**Czerwiec *June***	**99,6**	**103,6**	**103,1**	**95,4**	**95,4**	**94,1**
	Grudzień *December*	**103,6**	**106,2**	**106,9**	**100,0**	**100,0**	**99,8**
		W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*					
2015	Czerwiec *June*	100,8	103,9	107,2	95,9	98,6	98,7
	Grudzień *December*	102,1	112,8	106,1	94,3	95,8	94,8
2016	**Czerwiec *June***	**99,7**	**104,0**	**102,9**	**95,3**	**95,3**	**94,0**
	Grudzień *December*	**104,2**	**106,7**	**107,8**	**100,6**	**100,5**	**100,3**

TABL. 22. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ**
PIG STOCKS

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*	Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*
		w tysiącach sztuk *in thousand heads*			w odsetkach *in percent*		
		O G Ó Ł E M ***T O T A L***					
2010	Marzec *March*	13977,8	1383,5	895,6	100,0	9,9	6,4
	Lipiec *July*	14865,4	1396,4	866,3	100,0	9,4	5,8
	Listopad *November*	14775,7	1328,2	836,5	100,0	9,0	5,7
2013	Marzec *March*	10931,3	1007,2	665,9	100,0	9,2	6,1
	Lipiec *July*	11162,5	997,6	668,2	100,0	8,9	6,0
	Listopad *November*	10994,4	955,1	633,6	100,0	8,7	5,8
2015	Marzec *March*	11511,7	962,1	648,9	100,0	8,4	5,6
	Czerwiec *June*	11639,8	947,0	640,4	100,0	8,1	5,5
	Grudzień *December*	10590,2	814,4	537,3	100,0	7,7	5,1
2016	**Marzec *March***	**10464,9**	**831,7**	**557,1**	**100,0**	**7,9**	**5,3**
	Czerwiec *June*	**10865,3**	**853,7**	**586,1**	**100,0**	**7,9**	**5,4**
	Grudzień *December*	**11106,7**	**859,0**	**581,7**	**100,0**	**7,7**	**5,2**

TABL. 22. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ (dok.)**
PIG STOCKS (cont.)

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*	Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*
		w tysiącach sztuk *in thousand heads*			w odsetkach *in percent*		
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*							
2010	Marzec *March*	12040,5	1193,1	768,3	100,0	9,9	6,4
	Lipiec *July*	12804,5	1205,2	739,1	100,0	9,4	5,8
	Listopad *November*	12713,3	1142,9	711,9	100,0	9,0	5,6
2013	Marzec *March*	8882,6	821,6	545,5	100,0	9,2	6,1
	Lipiec *July*	8964,1	809,4	544,4	100,0	9,0	6,1
	Listopad *November*	8798,2	770,8	512,8	100,0	8,8	5,8
2015	Marzec *March*	9150,1	766,4	513,3	100,0	8,4	5,6
	Czerwiec *June*	9181,6	749,8	506,1	100,0	8,2	5,5
	Grudzień *December*	8106,0	627,6	414,7	100,0	7,7	5,1
2016	**Marzec *March***	**8118,2**	**653,3**	**438,7**	**100,0**	**8,0**	**5,4**
	Czerwiec *June*	**8474,5**	**673,0**	**464,1**	**100,0**	**7,9**	**5,5**
	Grudzień *December*	**8764,6**	**676,2**	**461,8**	**100,0**	**7,7**	**5,3**

TABL. 23. **DYNAMIKA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ**
INDICES OF PIG STOCKS

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*	Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*
		okres poprzedni = 100 *previous period = 100*			analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year = 100*		
		O G Ó Ł E M *T O T A L*					
2010	Marzec *March*	98,1	101,7	102,3	105,2	102,5	100,6
	Lipiec *July*	106,4	100,9	96,7	104,1	101,6	99,9
	Listopad *November*	99,4	95,1	96,6	103,7	97,6	95,6
2013	Marzec *March*	98,2	99,5	99,0	95,2	90,4	88,9
	Lipiec *July*	102,1	99,0	100,4	96,4	92,2	94,1
	Listopad *November*	98,5	95,7	94,8	98,8	94,4	94,2
2015	Marzec *March*	102,2	100,6	100,9	102,9	96,1	96,9
	Czerwiec *June*	101,1	98,4	98,7	99,3	93,9	92,9
	Grudzień *December*	91,0	86,0	83,9	94,0	85,2	83,6
2016	**Marzec *March***	**98,8**	**102,1**	**103,7**	**90,9**	**86,5**	**85,8**
	Czerwiec *June*	**103,8**	**102,6**	**105,2**	**93,3**	**90,1**	**91,5**
	Grudzień *December*	**102,2**	**100,6**	**99,2**	**104,9**	**105,5**	**108,3**

TABL. 23. **DYNAMIKA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ (dok.)**
INDICES OF PIG STOCKS (cont.)

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*	Ogółem *Total*	lochy na chów *breeding sows*	prośne *in farrow*
		okres poprzedni = 100 *previous period = 100*			analogiczny okres roku poprzedniego = 100 *corresponding period of previous year=100*		
		W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*					
2010	Marzec *March*	97,6	101,4	102,2	105,1	102,0	99,5
	Lipiec *July*	106,3	101,0	96,2	103,5	101,2	98,8
	Listopad *November*	99,3	94,8	96,3	103,1	97,2	94,7
2013	Marzec *March*	97,8	98,5	98,3	94,0	88,6	87,2
	Lipiec *July*	100,9	98,5	99,8	94,3	90,0	92,3
	Listopad *November*	98,1	95,2	94,2	96,9	92,4	92,4
2015	Marzec *March*	102,5	100,8	99,4	102,3	94,2	93,8
	Czerwiec *June*	100,3	97,8	98,6	97,6	91,7	89,6
	Grudzień *December*	88,3	83,7	82,0	90,8	82,5	80,3
2016	**Marzec *March***	**100,2**	**104,1**	**105,8**	**88,7**	**85,2**	**85,5**
	Czerwiec *June*	**104,4**	**103,0**	**105,8**	**92,3**	**89,8**	**91,7**
	Grudzień *December*	**103,4**	**100,5**	**99,5**	**108,1**	**107,8**	**111,3**

TABL. 24. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ WEDŁUG GRUP UŻYTKOWYCH**
PIG STOCKS BY CATEGORY

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	Prosięta o wadze do 20 kg *Piglets up to 20 kg*	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg *Pigs from 20-50 kg*	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej *Pigs 50 kg and more*			
					na ubój *for slaughter*	na chów *for breeding*	lochy *sows*	lochy prośne *in farrow*
		W TYSIĄCACH SZTUK *IN THOUSAND HEADS*						
		Ogółem *Total*						
2015	Marzec *March*	11511,7	2976,2	3129,4	4422,5	983,6	962,1	648,9
	Czerwiec *June*	11639,8	3127,7	3207,4	4337,2	967,5	947,0	640,4
	Grudzień *December*	10590,2	2575,5	2969,9	4214,2	830,6	814,4	537,3
2016	**Marzec *March***	**10464,9**	**2664,9**	**2837,0**	**4115,0**	**848,1**	**831,7**	**557,1**
	Czerwiec *June*	**10865,3**	**2943,8**	**3076,6**	**3974,2**	**870,7**	**853,7**	**586,1**
	Grudzień *December*	**11106,7**	**2789,8**	**3169,8**	**4271,1**	**875,9**	**859,0**	**581,7**
		W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*						
2015	Marzec *March*	9150,1	2266,7	2543,1	3555,4	785,0	766,4	513,3
	Czerwiec *June*	9181,6	2378,9	2571,9	3463,8	767,0	749,8	506,1
	Grudzień *December*	8106,0	1874,7	2308,0	3282,2	641,1	627,6	414,7
2016	**Marzec *March***	**8118,2**	**1952,5**	**2221,4**	**3277,1**	**667,2**	**653,3**	**438,7**
	Czerwiec *June*	**8474,5**	**2232,7**	**2426,3**	**3128,3**	**687,2**	**673,0**	**464,1**
	Grudzień *December*	**8764,6**	**2064,8**	**2539,1**	**3470,9**	**689,8**	**676,2**	**461,8**
		W ODSETKACH *IN PERCENT*						
		Ogółem *Total*						
2015	Marzec *March*	100,0	25,9	27,2	38,4	8,5	8,4	5,6
	Czerwiec *June*	100,0	26,9	27,5	37,3	8,3	8,1	5,5
	Grudzień *December*	100,0	24,3	28,1	39,8	7,8	7,7	5,1
2016	**Marzec *March***	**100,0**	**25,5**	**27,1**	**39,3**	**8,1**	**7,9**	**5,3**
	Czerwiec *June*	**100,0**	**27,1**	**28,3**	**36,6**	**8,0**	**7,9**	**5,4**
	Grudzień *December*	**100,0**	**25,1**	**28,5**	**38,5**	**7,9**	**7,7**	**5,2**

TABL. 24. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ WEDŁUG GRUP UŻYTKOWYCH (cd.)**
PIG STOCKS BY CATEGORY (cont.)

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	Prosięta o wadze do 20 kg *Piglets up to 20 kg*	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg *Pigs from 20-50 kg*	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej *Pigs 50 kg and more*			
					na ubój *for slaughter*	na chów *for breeding*	lochy *sows*	lochy prośne *in Barrow*
		OKRES POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS PERIOD = 100*						
		Ogółem *Total*						
2015	Marzec *March*	102,2	105,0	99,4	102,7	100,9	100,6	100,9
	Czerwiec *June*	101,1	105,1	102,5	98,1	98,4	98,4	98,7
	Grudzień *December*	91,0	82,3	92,6	97,2	85,8	86,0	83,9
2016	**Marzec *March***	**98,8**	**103,5**	**95,5**	**97,6**	**102,1**	**102,1**	**103,7**
	Czerwiec *June*	**103,8**	**110,5**	**108,4**	**96,6**	**102,7**	**102,6**	**105,2**
	Grudzień *December*	**102,2**	**94,8**	**103,0**	**107,5**	**100,6**	**100,6**	**99,2**
		W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*						
2015	Marzec *March*	102,5	105,3	100,0	102,8	101,2	100,8	99,4
	Czerwiec *June*	100,3	105,0	101,1	97,4	97,7	97,8	98,6
	Grudzień *December*	88,3	78,8	89,7	94,8	83,6	83,7	82,0
2016	**Marzec *March***	**100,2**	**104,1**	**96,2**	**99,8**	**104,1**	**104,1**	**105,8**
	Czerwiec *June*	**104,4**	**114,3**	**109,2**	**95,5**	**103,0**	**103,0**	**105,8**
	Grudzień *December*	**103,4**	**92,5**	**104,6**	**111,0**	**100,4**	**100,5**	**99,5**
		ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIOD OF PREVIOUS YEAR = 100*						
		Ogółem *Total*						
2015	Marzec March	102,9	104,1	106,7	101,2	96,0	96,1	96,9
	Czerwiec June	99,3	97,0	98,5	103,0	93,9	93,9	92,9
	Grudzień December	94,0	90,9	94,3	97,8	85,2	85,2	83,6
2016	**Marzec March**	**90,9**	**89,5**	**90,7**	**93,0**	**86,2**	**86,5**	**85,8**
	Czerwiec June	**93,3**	**94,1**	**95,9**	**91,6**	**90,0**	**90,1**	**91,5**
	Grudzień December	**104,9**	**108,3**	**106,7**	**101,4**	**105,5**	**105,5**	**108,3**

TABL. 24. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ WEDŁUG GRUP UŻYTKOWYCH (dok.)**
PIG STOCKS BY CATEGORY (cont.)

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*		Ogółem *Total*	Prosięta o wadze do 20 kg *Piglets up to 20 kg*	*Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg Pigs from 20-50 kg*	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej *Pigs 50 kg and more*			
					na ubój *for slaughter*	na chów *for breeding*	lochy *sows*	lochy prośne *in farrow*
ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIOD OF PREVIOUS YEAR = 100*								
W tym gospodarstwa indywidualne *Of which private farms*								
2015	Marzec *March*	102,3	104,3	107,7	99,5	94,2	94,2	93,8
	Czerwiec *June*	97,6	94,0	96,1	102,9	91,7	91,7	89,6
	Grudzień *December*	90,8	87,1	90,8	94,9	82,6	82,5	80,3
2016	**Marzec *March***	**88,7**	**86,1**	**87,4**	**92,2**	**85,0**	**85,2**	**85,5**
	Czerwiec *June*	**92,3**	**93,9**	**94,3**	**90,3**	**89,6**	**89,8**	**91,7**
	Grudzień *December*	**108,1**	**110,1**	**110,0**	**105,7**	**107,6**	**107,8**	**111,3**

TABL. 25. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO**[a]
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
W TYSIĄCACH SZTUK *IN THOUSAND HEADS*				
Bydło (bez cieląt) ..... *Cattle (excluding calves)*	1331	1280	1569	1664
Cielęta ..... *Calves*	663	379	149	70
Trzoda chlewna..... *Pigs*	19745	15593	15773	15875
Owce..... *Sheep*	129	110	78	94
Konie..... *Horses*	66	32	41	40

a Zwierzęta rzeźne sprzedane do skupu, na targowiskach i ubite z przeznaczeniem na spożycie naturalne; produkcja zbilansowana importem i eksportem żywych zwierząt.
a Animals for slaughter sold at procurement centres and on market-places and slaughtered intended for own consumption; production balanced of live animals by import and export.

TABL. 25. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO**[a] (dok.)
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER[a] *(cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*				
W wadze żywej[b] *In live weight*[b]				
Ogółem[c] *Total*[c]	5205	5206	6157	6621
w tym: bydło (bez cieląt) *of which: cattle (excluding calves)*	743	714	918	972
cielęta *calves*	55	33	14	6
trzoda chlewna *pigs*	2388	2059	2354	2410
drób *poultry*	1971	2373	2840	3201
W wadze poubojowej ciepłej (w wbc)[d] *In post-slaughter warm weight*[d]				
Ogółem[e] w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami i podrobami *Total*[e] *in terms of meat including fats and pluck*	3909	3906	4601	4939
w tym mięso i tłuszcze[f] *of which meat and fats*[f]	3703	3696	4351	4670
wołowe *beef*	389	373	476	501
cielęce *veal*	33	20	8	4
wieprzowe *pork*	1863	1606	1836	1880
drobiowe *poultry*	1380	1661	1988	2241

a Zwierzęta rzeźne sprzedane do skupu, na targowiskach i ubite z przeznaczeniem na spożycie naturalne; produkcja zbilansowana importem i eksportem żywych zwierząt *b* Według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem. *c* Bydło, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki. *d* W przeliczeniu na mięso, tj. masę mięsno-kostną (łącznie z tłuszczami i podrobami) za pomocą współczynników określających wydajność poubojową poszczególnych gatunków zwierząt. *e* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. *f* Bez podrobów.
a Animals for slaughter sold at procurement centers and on market-places and slaughtered intended for own consumption; production balanced of live animals by import and export. b According to pre-slaughter animals weights. c Cattle, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits. d In terms of meat, e.g. meat with bones (including fats and pluck) using coefficients which take into consideration the post-slaughter weight of each of the species. e Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. f Excluding pluck.

TABL. 26. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
Produkcja mleka w mln l *Milk production in mln l*	11921	12348	12859	12867
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l *Average annual quantity of milk per cow in l*	4487	4978	5395	5563
Produkcja jaj w mln szt. *Egg production in mln units*	11124	10042	10474	10600
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt. *Average annual number of eggs per laying-hen in units*	227	209	223	219

TABL. 27. **DYNAMIKA PRODUKCJI ŻYWCA RZEŹNEGO, MLEKA I JAJ**
INDICES OF ANIMALS FOR SLAUGHTER, MILK AND EGGS PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016		
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				2005= =100	2010= =100
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso[a] (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej ..... *Animals for slaughter in terms of meat[a] (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight*	107,9	98,8	105,1	107,4	138,5	126,4
w tym mięso i tłuszcze[b] ..... *of which meat and fats[b]*	108,0	98,7	105,0	107,3	137,9	126,1
w tym *of which*: wołowe *beef*	100,6	100,9	113,7	105,2	160,0	128,8
cielęce *veal*.....	89,7	81,4	46,0	44,3	9,9	11,0
wieprzowe *pork*.....	108,5	92,7	101,9	102,4	94,9	100,9
drobiowe *poultry*	110,6	105,0	106,4	112,7	220,5	162,4
Mleko krowie *Cows' milk*	98,6	100,4	102,0	100,1	111,2	107,9
Jaja kurze *Hen eggs*.....	102,2	105,3	102,1	101,2	110,0	95,3

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. *b* Bez podrobów.
a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. b Excluding pluck.

TABL. 28. **UDZIAŁ GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH W PRODUKCJI ŻYWCA, MLEKA I JAJ**
SHARE OF PRIVATE FARMS IN ANIMALS FOR SLAUGHTER, MILK AND EGGS PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso[a](łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej ..... *Animals for slaughter in terms of meat[a] (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight*	87,4	87,1	85,6	84,5
w tym mięso i tłuszcze[b]..... *of which meat and fats[b]*	87,2	86,9	85,4	84,3
w tym *of which*: wołowe *beef*	94,6	94,6	95,7	95,4
cielęce *veal*	97,3	96,8	92,2	83,2
wieprzowe *pork*	85,2	80,5	80,3	79,9
drobiowe *poultry*.....	88,2	92,4	88,7	86,6
Mleko krowie *Cows' milk*	92,9	92,5	93,0	93,6
Jaja kurze *Hen eggs*.....	76,4	72,2	82,5	75,5

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. *b* Bez podrobów.
a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. b Excluding pluck

TABL. 29. **SZTUCZNE UNASIENIANIE KRÓW**
ARTIFICIAL INSEMINATION OF COWS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
Punkty unasieniania (stan w dniu 31 XII) ..... *Insemination facilities (as of 31 XII)*	3432	4 215	6770	9143
Unasienione krowy i jałówki *Inseminated cows and heifers* w tysiącach sztuk ..... *in thousand heads*	2282	2 167	2295	2175
w % ogólnej liczby krów i jałówek[a] . *in % of total cows and heifers[a]*	78,4	80,0	86,1	85,4

a Stan w czerwcu. *a As of June.*
Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa I Rozwoju Wsi. *Source: Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.*

Skup produktów rolnych
Procurement of agricultural products

TABL. 30. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
PROCUREMENT VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	W MILIONACH ZŁOTYCH *IN MILLION ZLOTY*			
OGÓŁEM ***TOTAL***	**41324,5**	**58916,3**	**57040,2**	**58446,1**
Produkty roślinne ***Crop products***	**13777,6**	**20324,8**	**18600,1**	**18838,4**
w tym: *of which:*				
Zboża *Cereals*	5241,3	7666,5	7492,6	7558,5
w tym zboża podstawowe[a] *of which basic cereals[a]*	4575,7	5940,6	6287,0	6227,8
Ziemniaki *Potatoes*	417,7	674,1	610,9	722,8
Produkty zwierzęce ***Animal products***	**27546,9**	**38591,5**	**38440,1**	**39607,7**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny[b] *Animals for slaughter[b]*	17006,2	24496,3	25497,0	26744,9
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	2797,4	3999,4	5008,0	4837,8
trzoda chlewna *pigs*	7731,9	10875,6	9665,4	10827,5
drób *poultry*	6245,8	9396,1	10550,8	10856,2
Mleko krowie *Cows' milk*	9338,2	13079,2	11983,7	11972,3
	W ODSETKACH *IN PERCENT*			
OGÓŁEM ***TOTAL***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Produkty roślinne ***Crop products***	**33,3**	**34,5**	**32,6**	**32,2**
w tym: *of which:*				
Zboża Cereals	12,7	13,0	13,1	12,9
w tym zboża podstawowe[a] *of which basic cereals[a]*	11,1	10,1	11,0	10,7
Ziemniaki *Potatoes*	1,0	1,1	1,1	1,2

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *b* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób.
a Including cereal mixed. b Cattle, calves, pigs sheep, horses and poultry.

TABL. 30. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
PROCUREMENT VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
W ODSETKACH *IN PERCENT*				
Produkty zwierzęce ***Animal products***	**66,7**	**65,5**	**67,4**	**67,8**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny[b] *Animals for slaughter*[b]	41,2	41,6	44,7	45,8
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	6,8	6,8	8,8	8,3
trzoda chlewna *pigs*	18,7	18,5	16,9	18,5
drób *poultry*	15,1	15,9	18,5	18,6
Mleko krowie *Cows' milk*	22,6	22,2	21,0	20,5
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł *PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zl*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**2781**	**4033**	**3922**	**4019**
Produkty roślinne ***Crop products***	**927**	**1391**	**1279**	**1295**
w tym: *of which:*				
Zboża *Cereals*	353	525	515	520
w tym zboża podstawowe[a] *of which basic cereals*[a]	308	407	432	428
Ziemniaki *Potatoes*	28	46	42	50
Produkty zwierzęce ***Animal products***	**1854**	**2642**	**2643**	**2723**
w tym: *of which:*				
Żywiec rzeźny[b] *Animals for slaughter*[b]	1144	1677	1753	1839
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	188	274	344	333
trzoda chlewna *pigs*	520	744	665	745
drób *poultry*	420	643	725	746
Mleko krowie *Cows' milk*	628	895	824	823

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *b* Obejmuje bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób.
a Including cereal mixed. b Data include cattle, calves, pigs sheep, horses and poultry.

TABL. 31. **DYNAMIKA SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny stałe)**
INDICES OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016		
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				2005= =100	2010= =100
OGÓŁEM ***TOTAL***	**105,8**	**106,7**	**99,7**	**102,8**	**149,8**	**125,6**
Produkty: roślinne *Products: crop*	96,1	107,0	93,8	105,2	162,0	128,3
zwierzęce *animal*	110,5	106,6	102,5	101,7	142,4	123,3

TABL. 32. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
OGÓŁEM *TOTAL*				
Zboża w tys. t *Cerelas in thous. t*	9383,2	10636,2	12005,0	12776,0
w tym zboża podstawowe[a] *of which basic cereals[a]*	8275,4	8076,0	9896,7	10299,9
pszenica *wheat*	5603,2	5040,0	6785,5	7652,7
żyto *rye*	940,6	1280,3	889,5	790,9
jęczmień *barley*	850,9	948,3	877,2	814,4
owies i mieszanki zbożowe *oats and cereal mixed*	103,4	126,3	117,3	112,4
pszenżyto *triticale*	777,3	681,1	1227,2	929,5
kukurydza na ziarno *maize for grain*	650,2	1706,6	2098,9	2461,5
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe *of which consumer and for feeds cereals*	9322,6	10558,0	11889,8	12705,7
w tym zboża podstawowe[a] *of which basic cereals[a]*	8221,2	8005,7	9787,5	10239,2
pszenica *wheat*	5581,0	5014,0	6739,4	7624,9
żyto *rye*	936,1	1273,9	876,5	787,3
jęczmień *barley*	838,6	931,0	856,8	802,3
owies i mieszanki zbożowe *oats and cereal mixed*	98,1	122,3	110,7	108,6
pszenżyto *triticale*	767,4	664,5	1204,1	916,1
kukurydza na ziarno *maize for grain*	643,9	1695,7	2092,9	2452,0
Ziemniaki w tys. t *Potatoes in thous. t*	1143,4	1379,9	1530,4	1881,8
Buraki cukrowe w mln t[b] *Sugar beets in mln t[b]*	9,6	11,9	10,7	13242,1
Rzepak i rzepik w tys. t *Rape and turnip rape in thous. t*	1986,1	2290,1	1898,3	1345,8
Warzywa w tys. t. *Vegetables in thous. t*	1370,5	1683,2	1652,0	1740,7
Owoce w tys. t *Fruit in thous. t*	1615,1	2882,4	2554,7	2539,7

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *b* Łącznie ze skupem ze zbiorów w 2014 r., który w I kwartale 2015 r. wyniósł 1100,4 tys. t.
a Including cereal mixed. b Including the procurement from the harvests in 2014 which in the first quarter 2015 amounted to 1100,4 thous t.

TABL. 32. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (cd.)**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
OGÓŁEM *TOTAL*				
Żywiec rzeźny[a] w tys. t *Animals for slaughter[a] in thous. t*	4448,9	4915,1	5795,8	6108,4
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	613,5	645,5	832,1	818,1
cielęta *calves*	13,5	11,6	14,6	9,3
trzoda chlewna *pigs*	1988,3	2017,2	2250,4	2315,0
drób *poultry*	1814,3	2225,3	2680,8	2949,4
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso[b] (łącznie z tłuszczami) w tys. t *Animals for slaughter in terms of meat[b] (including fats) in thous. t*	3161,8	3483,8	4083,4	4308,4
Mleko krowie w mln l *Cows' milk in mln l*	8760,9	9643,0	10567,4	10809,6
W % PRODUKCJI[a] *IN % OF PRODUCTION[a]*				
Żywiec rzeźny[b] Animals *for slaughter[b]*	85,6	94,5	94,2	92,3
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	82,6	90,4	90,6	84,2
cielęta *calves*	24,4	35,0	105,6	153,1
trzoda chlewna *pigs*	83,3	98,0	95,6	96,1
drób *poultry*	92,0	93,8	94,4	92,1
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso[c](łącznie z tłuszczami) *Animals for slaughter in terms of meat[c](including fats)*	85,8	94,9	94,5	92,9
Mleko krowie *Cows' milk*	73,5	78,1	82,2	84,0

a Produkcja zbilansowana importem i eksportem żywych zwierząt. *b* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. *c* Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).
a Production balanced of live animals by import and export. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry – in post–slaughter warm weight.. c Cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry - in live weight.

TABL. 32. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (cd.)**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*				
Zboża *Cerelas*	98,6	95,5	97,1	106,4
w tym zboża podstawowe[a] *of which basic cereals[a]*	97,3	95,4	100,5	104,1
pszenica *wheat*	99,8	88,6	99,6	112,8
żyto *rye*	72,6	127,4	80,7	88,9
jęczmień *barley*	108,3	90,7	108,1	92,8
owies i mieszanki zbożowe *oats and cereal mixed*	101,8	107,7	99,8	95,8
pszenżyto *triticale*	110,2	111,6	121,8	75,7
kukurydza na ziarno *maize for grain*	110,7	96,0	83,9	117,3
Ziemniaki *Potatoes*	102,2	91,4	94,8	123,0
Buraki cukrowe[b] *Sugar beets[b]*	88,8	98,2	85,2	123,9
Rzepak i rzepik *Rape and turnip rape*	81,0	151,8	90,6	70,9
Warzywa *Vegetables*	102,7	100,3	90,9	105,4
Owoce *Fruit*	73,9	100,3	88,9	99,4
Żywiec rzeźny[c] *Animals for slaughter[c]*	111,2	109,0	107,0	105,4
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	108,5	122,2	123,3	98,3
cielęta *calves*	93,6	114,8	96,6	64,0
trzoda chlewna *pigs*	112,5	108,8	102,1	102,9
drób *poultry*	111,2	106,0	107,0	110,0
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso[d] (łącznie z tłuszczami) *Animals for slaughter in terms of meat[d] (including fats)*	111,4	108,8	106,3	105,5
Mleko krowie *Cows' milk*	110,5	100,6	102,3	102,3

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *b* Łącznie ze skupem ze zbiorów w 2014 r., który w I kwartale 2015 r. wyniósł 1100,4 tys. t. *c* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. *d* Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).
a Including cereal mixed. b Including the procurement from the harvests in 2014 which in the first quarter 2015 amounted to 1100,4 thous t. c Cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry - in live weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry – in post–slaughter warm weight.

TABL. 32. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg	*PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg*			
Zboża	631	728	825	878
Cerelas				
w tym zboża podstawowe[a]	557	553	680	708
of which basic cereals[a]				
pszenica	377	345	467	526
wheat				
żyto	63	88	61	54
rye				
jęczmień	57	65	60	56
barley				
owies i mieszanki zbożowe	7	9	8	8
oats and cereal mixed				
pszenżyto	52	47	84	64
triticale				
kukurydza na ziarno	74	174	144	169
maize for grain				
Ziemniaki	77	95	105	129
Potatoes				
Buraki cukrowe[b]	648	817	735	911
Sugar beets				
Rzepak i rzepik[b]	134	157	131	93
Rape and turnip rape				
Warzywa	92	115	114	120
Vegetables				
Owoce	109	197	176	175
Fruit				
Żywiec rzeźny[c]	299	336	398	420
Animals for slaughter[c]				
w tym: *of which:*				
bydło (bez cieląt)	41	44	57	56
cattle (excluding calves)				
cielęta	1	1	1	1
calves				
trzoda chlewna	134	138	155	159
pigs				
drób	122	152	184	203
poultry				
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso[d] (łącznie z tłuszczami)	213	239	281	296
Animals for slaughter in terms of meat[d] (including fats)				
Mleko krowie	590	660	727	743
Cows' milk				

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *b* Łącznie ze skupem ze zbiorów w 2014 r., który w I kwartale 2015 r. wyniósł 1100,4 tys. t. *c* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób - w wadze żywej. *d* Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).

a Including cereal mixed. b Including the procurement from the harvests in 2014 which in the first quarter 2015 amounted to 1100,4 thous t. d Cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry - in live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry – in post–slaughter warm weight.

TABL. 33. **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH**
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010/11	2012/13	2013/14	2015/16
	W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*			
Zboża	8797,9	11124,1	11514,3	11943,7
Cereals				
w tym zboża podstawowe[a]				
of which basic cereals[a]	7639,9	8252,9	8912,1	10098,5
w tym:				
of which:				
pszenica:	5428,8	5146,3	5789,9	7083,4
wheat				
żyto	708,1	1149,0	1414,6	868,7
rye				
Ziemniaki	1071,4	1541,5	1330,9	1517,3
Potatoes				

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *a Including cereal mixed.*

TABL. 33. **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH (dok.)**
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010/11	2012/13	2013/14	2015/16
	W % ZBIORÓW IN % OF PRODUCTION			
Zboża *Cereals*	32,3	39,0	40,5	42,7
w tym: *of which:* zboża podstawowe[a] *basic cereals[a]*	30,5	33,8	36,7	40,8
w tym: *of which*: pszenica: *wheat*	57,7	59,8	61,0	64,6
żyto *rye*	24,8	39,8	42,1	43,1
Ziemniaki *Potatoes*	12,7	17,6	18,3	24,7
	ROK POPRZEDNI = 100 PREVIOUS YEAR = 100			
Zboża *Cereals*	96,5	115,9	103,5	105,1
w tym zboża podstawowe[a]: *of which basic cereals[a]:*	93,9	106,6	108,0	100,6
w tym: *of which*: pszenica: *wheat*	106,2	87,8	112,5	100,0
żyto *rye*	54,6	185,6	123,1	107,6
Ziemniaki *Potatoes*	92,9	108,9	86,3	110,8

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *a Including cereal mixed.*

TABL. 34. **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG MIESIĘCY[a]**
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS BY MONTHS[a]

ROK GOSPODARCZY *FARMING YEAR* MIESIĄCE *MONTHS*	Ziarno zbóż[b] *Cereal grain[b]*	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	Ziemniaki *Potatoes*
	W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*			
2015/2016	**9992,1**	**7036,3**	**856,1**	**1517,3**
VII	677,8	365,1	33,5	54,9
VIII	1805,9	1158,5	168,5	86,1
IX	740,6	493,1	72,2	289,0
X	644,3	441,2	59,0	328,1
XI	665,3	499,9	55,7	238,4
XII	674,2	511,3	54,1	83,8
VII - XII	**6233,0**	**4121,8**	**588,7**	**1112,4**
I	499,2	388,3	34,0	62,5
II	588,7	426,7	47,5	69,8
III	511,4	404,3	32,0	69,5
IV	543,9	428,1	30,7	71,8
V	533,9	435,5	25,0	45,5
VI	524,7	425,4	35,7	58,8
I - VI	**3759,1**	**2914,5**	**267,4**	**404,9**
2016/2017				
VII	804,1	518,0	64,0	48,7
VIII	1695,7	1186,8	130,0	138,8
IX	986,8	723,5	65,7	349,8
X	604,6	440,0	50,6	356,0
XI	524,0	395,3	41,1	321,2
XII	696,1	576,7	42,1	178,9
VII - XII	**6480,1**	**4710,4**	**519,8**	**1476,9**

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Podstawowych (bez ziarna siewnego) łącznie z mieszankami zbożowymi.
a See general notes item 22 on page 21. b Basic (excluding sowing seed)including cereal mixes.

TABL. 34. **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG MIESIĘCY(cd.)**[a]
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS BY MONTHS[a]*(cont.)*

ROK GOSPODARCZY *FARMING YEAR* MIESIĄCE *MONTHS*	Ziarno zbóż[b] *Cereal grain*[b]	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	Ziemniaki *Potatoes*
	W ODSETKACH *IN PERCENT*			
2015/2016	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
VII	6,8	5,2	3,9	3,6
VIII	18,1	16,5	19,7	5,7
IX	7,4	7,0	8,4	19,0
X	6,4	6,3	6,9	21,6
XI	6,7	7,1	6,5	15,7
XII	6,7	7,3	6,3	5,5
VII - XII	**62,4**	**58,6**	**68,8**	**73,3**
I	5,0	5,5	4,0	3,7
II	5,9	6,1	5,5	4,2
III	5,1	5,7	3,7	4,1
IV	5,4	6,1	3,6	4,7
V	5,3	6,2	2,9	3,0
VI	5,3	6,0	4,2	3,9
I - VI	**37,6**	**41,4**	**31,2**	**26,7**

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Podstawowych (bez ziarna siewnego) łącznie z mieszankami zbożowymi.
a See general notes item 22 on page 21. b Basic (excluding sowing seed)including cereal mixes.

TABL. 35. **DYNAMIKA SKUPU ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG MIESIĘCY**[a]
INDICES OF PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS BY MONTHS[a]

ROK GOSPODARCZY *FARMING YEAR* MIESIĄCE *MONTHS*	Ziarno zbóż[b] *Cereal grain*[b]	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	Ziemniaki *Potatoes*
	ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIOD OF PREVIOUS YEAR = 100*			
2015/2016	**99,1**	**99,8**	**92,0**	**90,2**
VII	72,5	84,3	35,2	98,3
VIII	98,8	98,3	96,2	93,1
IX	76,6	68,1	101,4	90,8
X	89,7	81,5	98,8	93,7
XI	118,2	118,8	129,3	91,4
XII	113,8	108,2	176,4	74,1
VII - XII	**95,5**	**92,9**	**91,6**	**88,0**
I	92,9	92,2	104,9	97,6
II	99,8	92,2	128,8	117,6
III	105,5	113,0	96,7	92,1
IV	105,2	115,5	74,0	95,9
V	119,2	132,3	80,0	72,8
VI	121,5	135,4	107,6	100,8
I - VI	**105,8**	**111,3**	**92,9**	**96,9**
2016/2017				
VII	118,6	141,9	191,0	88,6
VIII	93,9	102,4	77,2	161,1
IX	133,2	146,7	91,1	121,1
X	93,8	99,7	85,7	108,5
XI	78,8	79,1	73,6	134,7
XII	103,2	112,8	77,9	213,5
VII - XII	**104,0**	**114,3**	**88,3**	**132,8**

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Podstawowych (bez ziarna siewnego) łącznie z mieszankami zbożowymi
a See general notes item 22 on page 21. b Basic (excluding sowing seed)including cereal mixes.

TABL. 35. **DYNAMIKA SKUPU ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG MIESIĘCY [a](dok.)**
INDICES OF PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS BY MONTHS[a](cont.)

ROK GOSPODARCZY *FARMING YEAR* MIESIĄCE *MONTHS*		Ziarno zbóż[b] *Cereal grain[b]*	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	Ziemniaki *Potatoes*
		OKRES POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS PERIOD = 100*			
2015/2016	**VII**	156,9	116,2	101,0	94,2
	VIII	266,4	317,3	503,0	156,8
	IX	41,0	42,6	42,8	335,5
	X	87,0	89,5	81,8	113,6
	XI	103,3	113,3	94,4	72,7
	XII	101,3	102,3	97,0	35,1
	VII - XII	**175,4**	**157,5**	**204,6**	**266,1**
	I	74,0	76,0	62,9	74,6
	II	117,9	109,9	139,5	111,8
	III	86,9	94,7	67,4	99,5
	IV	106,3	105,9	96,1	103,2
	V	98,2	101,7	81,3	63,5
	VI	98,3	97,7	142,8	129,0
	I - VI	**60,3**	**70,7**	**45,4**	**36,4**
2016/2017	VII	153,2	121,8	179,3	82,8
	VIII	210,9	229,1	203,3	285,2
	IX	58,2	61,0	50,5	252,1
	X	61,3	60,8	77,0	101,8
	XI	86,7	89,9	81,1	90,2
	XII	132,9	145,9	102,7	55,7
	VII - XII	**172,4**	**161,6**	**194,4**	**364,7**

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Podstawowych (bez ziarna siewnego) łącznie z mieszankami zbożowymi
a See general notes item 22 on page 21. b Basic (excluding sowing seed)including cereal mixes.

TABL. 36. **SKUP ŻYWCA RZEŹNEGO I MLEKA WEDŁUG MIESIĘCY[a]**
PROCUREMENT OF ANIMALS FOR SLAUGHTER AND MILK BY MONTHS[a]

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*	Żywiec rzeźny[b] *Animals for slaughter[b]*					Mleko krowie *Cows' milk*
	w wadze żywej *in live weight*	w przeliczeniu na mięso[c] (łącznie z tłuszczami) *in terms of meat[c] (including fats)*				
		razem *total*	w tym of which			
			wołowy[d] *cattle[d]*	wieprzowy *pigs*	drobiowy *poultry*	
	W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					W MLN LITRÓW
2016	**6108,4**	**4308,4**	**428,9**	**1805,7**	**2064,6**	**10809,6**
I	363,2	258,4	15,3	98,7	144,2	886,9
II	362,1	257,3	16,4	98,7	142,0	854,5
III	501,3	354,1	19,3	102,7	231,7	921,5
IV	372,8	264,2	16,8	93,5	153,6	916,4
V	364,7	259,0	16,1	95,5	147,1	981,5
VI	374,5	265,1	17,4	93,0	154,5	927,5
I - VI	**2955,1**	**2083,3**	**211,1**	**875,5**	**992,1**	**5484,2**
VII	355,1	251,4	15,8	86,8	148,5	937,3
VIII	373,2	265,2	15,7	97,5	151,8	920,4
IX	372,9	264,8	16,0	96,3	152,2	871,7
X	396,5	281,9	15,7	101,2	164,4	866,1
XI	400,3	284,2	17,1	102,6	164,2	828,9
XII	386,2	275,0	16,0	105,2	153,6	891,2
VII - XII	**3153,3**	**2225,1**	**217,8**	**930,2**	**1072,5**	**5325,4**

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób. *c* W wadze poubojowej ciepłej (wbc). *d* Łącznie z cielęcym.
a See general notes item 22 on page 21. b Data include cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry. c In post–slaughter warm weight. d Including calves.

TABL. 36. **SKUP ŻYWCA RZEŹNEGO I MLEKA WEDŁUG MIESIĘCY[a] (dok.)**
PROCUREMENT OF ANIMALS FOR SLAUGHTER AND MILK BY MONTHS[a] (cont.)

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*	Żywiec rzeźny[b] *Animals for slaughter[b]*					Mleko krowie *Cows' milk*
	w wadze żywej *in live weight*	w przeliczeniu na mięso[c] (łącznie z tłuszczami) *in terms of meat[c] (including fats)*				
		razem *total*	w tym *of which*			
			wołowy[d] *cattle[d]*	wieprzowy pigs	drobiowy *poultry*	
	W ODSETKACH IN PERCENT					
2016	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
I - VI	48,4	48,4	49,2	48,5	48,1	50,7
VII - XII	51,6	51,6	50,8	51,5	51,9	49,3

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób. *c* W wadze poubojowej ciepłej (wbc). *d* Łącznie z cielęcym.
a See general notes item 22 on page 21. b Data include cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry. c In post–slaughter warm weight. d Including calves.

TABL. 37. **DYNAMIKA SKUPU ŻYWCA RZEŹNEGO I MLEKA WEDŁUG MIESIĘCY[a]**
INDICIES OF PROCUREMENT OF ANIMALS FOR SLAUGHTER AND MILK BY MONTHS[a]

LATA *YEARS* MIESIĄCE *MONTHS*	Żywiec rzeźny[b] *Animals for slaughter[b]*					Mleko krowie *Cows' milk*
	w wadze żywej *in live weight*	w przeliczeniu na mięso[c] (łącznie z tłuszczami) *in terms of meat[c] (including fats)*				
		razem *total*	w tym *of which*			
			wołowy[d] *cattle[d]*	wieprzowy *pigs*	drobiowy *poultry*	
	ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIOD OF PREVIOUS YEAR = 100*					
2016	**105,4**	**105,5**	**97,1**	**102,9**	**110,0**	**102,3**
I	108,9	109,0	104,4	108,4	110,0	107,6
II	114,5	115,4	97,4	125,3	111,7	112,9
III	133,7	133,3	96,3	97,8	165,3	109,2
IV	113,6	113,9	102,7	112,8	115,9	106,4
V	107,3	107,4	97,7	105,0	110,3	101,7
VI	109,5	109,4	101,2	100,9	116,7	98,3
I - VI	**105,1**	**105,0**	**102,1**	**100,7**	**109,8**	**105,1**
VII	100,1	100,3	86,0	95,0	105,7	97,2
VIII	113,6	114,2	93,9	115,2	116,3	97,7
IX	105,0	105,5	87,7	105,3	108,0	100,0
X	106,3	104,2	84,2	99,0	110,1	99,4
XI	113,1	113,1	97,8	102,1	123,4	101,1
XII	105,1	105,1	97,1	99,9	110,1	102,7
VII - XII	**105,6**	**106,0**	**92,8**	**105,0**	**110,2**	**99,6**
	OKRES POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS PERIOD = 100*					
2016	**105,4**	**105,5**	**97,1**	**102,9**	**110,0**	**102,3**
I	98,8	98,8	93,3	93,7	103,3	102,2
II	99,7	99,6	106,6	100,0	98,5	96,3
III	138,5	137,6	117,7	104,1	163,2	107,8
IV	74,4	74,6	87,0	91,1	66,3	102,2
V	97,8	98,0	95,7	102,1	95,7	106,7
VI	102,7	102,4	108,2	97,3	105,1	94,5
I - VI	**99,0**	**99,2**	**89,9**	**98,8**	**101,9**	**102,6**
VII	94,8	94,8	91,0	93,4	96,1	101,0
VIII	105,1	105,5	99,2	112,3	102,2	98,2
IX	99,9	99,8	102,3	98,8	100,2	94,7
X	106,3	106,5	98,0	105,1	108,0	99,4
XI	100,9	100,8	108,9	101,4	99,9	95,7
XII	96,5	96,8	93,6	102,4	93,5	107,5
VII - XII	**106,7**	**106,8**	**103,2**	**106,2**	**108,1**	**97,1**

a Patrz uwagi ogólne pkt 22 str. 16. *b* Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób. *c* W wadze poubojowej ciepłej (wbc). *d* Łącznie z cielęcym.
a See general notes item 22 on page 21. b Data include cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry. c In post–slaughter warm weight. d Including calves.

DZIAŁ II. CZYNNIKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNICZEJ
CHAPTER II. FACTORS OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTION

Użytkowanie gruntów
Land use

TABL. 38. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**[a]
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE[a]
Stan w czerwcu
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010[b]	2013	2015	2016
	OGÓŁEM *TOTAL*			
	W tysiącach hektarów *In thousand hectares*			
OGÓŁEM *TOTAL*	**14859,7**	**14609,2**	**14545,3**	**14543,3**
W dobrej kulturze rolnej *In good agricultural condition*	**14603,2**	**14409,9**	**14398,2**	**14405,6**
Pod zasiewami *Sown area*	10427,7	10313,0	10753,0	10640,0
Grunty ugorowane *Fallow land*	449,8	446,5	134,1	165,6
Uprawy trwałe *Permanent crops*	398,0	412,2	391,0	393,4
w tym sady *of which orchards*	374,2	362,6	349,9	376,5
Ogrody przydomowe *Kitchen gardens*	44,2	31,8	27,4	31,1
Łąki trwałe *Permanent meadows*	2629,2	2564,6	2658,1	2698,0
Pastwiska trwałe *Permanent pastures*	654,3	641,8	434,7	477,5
Pozostałe *Others*	**256,5**	**199,3**	**147,1**	**137,7**
	W odsetkach *In percent*			
OGÓŁEM *TOTAL*	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
W dobrej kulturze rolnej *In good agricultural condition*	**98,3**	**98,6**	**99,0**	**99,1**
Pod zasiewami *Sown area*	70,2	70,6	73,9	73,2
Grunty ugorowane *Fallow land*	3,0	3,1	0,9	1,1
Uprawy trwałe *Permanent crops*	2,7	2,8	2,7	2,7
w tym sady *of which orchards*	2,5	2,5	2,4	2,6
Ogrody przydomowe *Kitchen gardens*	0,3	0,2	0,2	0,2
Łąki trwałe *Permanent meadows*	17,7	17,6	18,3	18,6
Pastwiska trwałe *Permanent pastures*	4,4	4,4	3,0	3,3
Pozostałe *Others*	**1,7**	**1,4**	**1,0**	**0,9**

a Patrz uwagi ogólne pkt 3 str. 13. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego
a See general notes item 3 on page 18. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 38. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW[a] (dok.)**
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE[a] (cont.)
Stan w czerwcu
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010[b]	2013	2015	2016
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE *OF WHICH PRIVATE FARMS*				
W tysiącach hektarów *In thousand hectares*				
OGÓŁEM *TOTAL*	**13212,4**	**13265,8**	**13241,5**	**13294,2**
W dobrej kulturze rolnej *In good agricultural condition*	**13055,9**	**13103,0**	**13127,0**	**13182,9**
Pod zasiewami *Sown area*	9169,0	9219,8	9679,1	9615,8
Grunty ugorowane *Fallow land*	385,9	412,8	112,8	150,8
Uprawy trwałe *Permanent crops*	387,0	398,2	374,1	386,9
w tym sady *of which orchards*	365,8	356,6	345,2	371,2
Ogrody przydomowe *Kitchen gardens*	43,7	31,5	27,2	31,0
Łąki trwałe *Permanent Meadows*	2469,6	2454,2	2537,2	2589,4
Pastwiska trwałe *Permanent pastures*	600,7	586,6	396,7	409,0
Pozostałe *Others*	**156,5**	**162,7**	**114,6**	**111,3**
W odsetkach *In percent*				
OGÓŁEM *TOTAL*	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
W dobrej kulturze rolnej *In good agricultural condition*	**98,8**	**98,8**	**99,1**	**99,2**
Pod zasiewami *Sown area*	69,4	69,5	73,1	72,4
Grunty ugorowane *Fallow land*	2,9	3,1	0,9	1,1
Uprawy trwałe *Permanent crops*	2,9	3,0	2,8	2,9
w tym sady *of which orchards*	2,8	2,7	2,6	2,8
Ogrody przydomowe *Kitchen gardens*	0,3	0,2	0,2	0,2
Łąki trwałe *Permanent Meadows*	18,7	18,5	19,2	19,5
Pastwiska trwałe *Permanent pastures*	4,5	4,4	3,0	3,1
Pozostałe *Others*	**1,2**	**1,2**	**0,9**	**0,8**

a Patrz uwagi ogólne pkt 3 str. 13. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego
a See general notes item 3 on page 18. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 39. **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH**
FARMS BY AREA GROUPS OF AGRICULTURAL LAND

LATA *YEARS*	Ogółem *Total*	O powierzchni użytków rolnych *Area of agricultural land*					
		0 – 1 ha	1 – 2 ha	2 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 15 ha	15 ha i więcej *15 ha and more*
		GOSPODARSTWA *FARMS* W tysiącach *In thousand*					
2010[a]	1509,1	24,9	300,6	489,8	346,3	151,5	196,1
2013	1429,0	34,4	277,6	455,3	315,2	141,3	205,3
2016	**1410,7**	**22,8**	**271,2**	**465,9**	**309,9**	**137,3**	**203,6**
		W odsetkach *In percent*					
2010[a]	100,0	1,6	19,9	32,6	22,9	10,0	13,0
2013	100,0	2,4	19,4	31,9	22,1	9,9	14,3
2016	**100,0**	**1,6**	**19,2**	**33,1**	**22,0**	**9,7**	**14,4**
		POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH *AGRICULTURAL LAND AREA* W tysiącach ha *In thousand ha*					
2010[a]	14859,7	18,5	441,4	1600,1	2467,4	1839,7	8492,6
2013	14609,2	29,2	404,0	1477,4	2228,3	1709,1	8761,2
2016	**14543,3**	**17,7**	**396,2**	**1507,7**	**2184,2**	**1659,3**	**8778,2**
		W odsetkach *In percent*					
2010[a]	100,0	0,1	3,0	10,8	16,6	12,4	57,2
2013	100,0	0,2	2,8	10,1	15,2	11,7	60,0
2016	**100,0**	**0,1**	**2,7**	**10,4**	**15,0**	**11,4**	**60,4**
		PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWIE W HA *AVERAGE AGRICULTURAL LAND IN THE FARM IN HA*					
2010[a]	9,8	0,7	1,5	3,3	7,1	12,1	43,3
2013	10,2	0,8	1,5	3,2	7,1	12,1	42,7
2016	**10,3**	**0,8**	**1,5**	**3,2**	**7,0**	**12,1**	**43,1**

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

TABL. 40. **GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 HA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
PRIVATE FARMS EXCEEDING 1 HA OF AGRICULTURAL LAND BY AREA GROUP

LATA *YEARS*	Ogółem *Total*	O powierzchni użytków rolnych *Area of agricultural land*				
		1-2 ha	2-5	5-10	10-15	15 ha i więcej *15 ha and more*
GOSPODARSTWA *FARMS* W tysiącach *In thousand*						
2010[a]	1480,2	300,5	489,5	346,1	151,4	192,8
2013	1391,1	277,5	455,1	315,0	141,2	202,3
2016	**1383,9**	**271,1**	**465,7**	**309,7**	**137,0**	**200,4**
W odsetkach *In percent*						
2010[a]	100,0	20,3	33,1	23,4	10,2	13,0
2013	100,0	19,9	32,8	22,6	10,2	14,5
2016	**100,0**	**19,6**	**33,7**	**22,4**	**9,9**	**14,4**
POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH *AGRICULTURAL LAND AREA* W tysiącach ha *In thousand ha*						
2010[a]	13194,0	441,2	1599,3	2465,5	1837,8	6850,2
2013	13236,6	403,9	1476,7	2226,7	1707,6	7421,7
2016	**13276,5**	**396,0**	**1506,9**	**2182,3**	**1656,4**	**7534,9**
W odsetkach *In percent*						
2010[a]	100,0	3,3	12,1	18,7	13,9	51,9
2013	100,0	3,1	11,2	16,8	12,9	56,0
2016	**100,0**	**3,0**	**11,4**	**16,4**	**12,5**	**56,7**
PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWIE W HA *AVERAGE AGRICULTURAL LAND IN THE FARM IN HA*						
2010[a]	8,9	1,5	3,3	7,1	12,1	35,5
2013	9,5	1,5	3,2	7,1	12,1	36,7
2016	**9,6**	**1,5**	**3,2**	**7,0**	**12,1**	**37,6**

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

Agrometeorologia
Agrometeorology

TABL. 41. **ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA**
MONTHLY AVERAGE AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE LATA *METEOROLOGICAL STATIONS/ YEARS*	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
	w stopniach Celsjusza *in degrees centigrade*												
POLSKA *POLAND*													
2010	-7,1	-1,7	3,2	8,5	12,2	16,8	20,9	18,7	12,3	6,0	5,5	-5,3	7,5
2015	1,3	0,8	4,8	8,1	12,6	16,2	19,3	21,5	14,7	7,6	5,7	4,5	9,8
2016	**-2,6**	**3,3**	**3,9**	**8,7**	**14,6**	**18,2**	**18,9**	**17,7**	**15,7**	**7,6**	**3,3**	**1,0**	**9,2**
Bielsko-Biała													
2010	-6,0	-0,9	3,6	8,7	11,8	16,8	19,7	18,2	12,1	6,5	7,2	-3,3	7,9
2015	1,5	0,7	4,8	8,6	12,6	17,1	20,6	21,7	14,8	8,1	6,5	5,5	10,2
2016	-1,4	4,1	4,2	9,0	13,6	18,0	18,9	17,6	16,0	7,7	4,8	0,1	9,4
Kielce													
2010	-7,3	-2,1	2,2	8,3	13,0	16,9	20,3	18,5	11,8	5,1	5,8	-5,4	7,3
2015	0,6	0,2	4,0	7,5	12,3	16,4	19,4	21,6	14,8	6,8	4,4	3,4	9,3
2016	-3,1	3,1	3,6	8,5	14,3	18,5	18,9	17,4	15,0	7,1	2,8	-0,1	8,8
Olsztyn													
2010	-8,9	-2,9	2,2	7,9	11,8	16,0	20,9	19,0	12,0	5,3	4,2	-6,7	6,7
2015	0,4	0,4	4,7	7,3	12,0	15,4	17,8	20,5	14,0	6,7	5,0	3,8	9,0
2016	-3,9	2,4	3,2	8,2	14,7	17,7	18,3	17,3	14,3	6,6	2,6	1,2	8,6
Poznań													
2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
2015	2,0	1,2	5,4	8,7	13,5	16,2	19,7	22,7	15,0	8,0	6,1	5,7	10,4
2016	-1,6	3,7	4,0	9,0	15,9	18,9	19,5	18,2	17,1	8,3	3,1	1,7	9,8
Rzeszów													
2010	-6,7	-2,0	3,4	9,1	14,2	17,8	20,6	19,3	12,4	5,7	7,4	-4,1	8,1
2015	0,9	1,1	4,7	8,7	13,1	18,0	20,6	22,3	15,8	7,6	5,4	3,3	10,1
2016	-2,9	4,2	4,6	9,9	14,4	19,2	19,7	18,3	15,8	7,4	3,4	-0,3	9,5
Suwałki													
2010	-	-4,0	0,6	7,4	13,3	16,2	21,0	19,0	11,4	4,3	3,7	-7,4	6,2
2015	-0,7	-0,6	4,1	6,8	11,1	15,2	17,2	19,7	13,8	5,6	4,3	2,4	8,2
2016	-5,9	1,4	1,9	7,2	14,5	17,3	18,1	17,0	13,3	5,3	1,3	0,2	7,6
Szczecin													
2010	-5,6	-0,4	4,0	8,8	11,1	16,5	21,7	18,5	13,1	7,6	4,8	-4,6	8,0
2015	2,8	1,4	5,7	8,7	12,5	15,6	18,6	21,1	14,1	8,5	7,1	6,7	10,2
2016	-0,9	3,7	4,3	8,8	15,7	18,5	19,0	17,8	16,8	8,6	3,9	3,1	9,9
Ustka													
2010	-5,0	-0,7	3,2	6,3	9,0	14,6	20,4	18,5	13,7	7,6	5,0	-4,0	7,4
2015	2,6	1,7	4,9	7,3	11,4	14,2	17,2	18,7	15,0	8,6	7,0	5,9	9,5
2016	-1,2	3,3	3,8	7,6	12,5	15,6	18,3	17,5	16,0	9,0	4,9	3,8	9,3
Warszawa													
2010	-8,0	-1,9	3,9	9,5	13,6	17,8	21,9	19,7	12,4	6,1	5,8	-5,4	8,0
2015	1,4	1,1	5,5	8,6	13,4	17,7	20,1	23,1	15,4	7,6	5,3	4,7	10,3
2016	-2,9	3,6	4,2	9,7	16,0	19,5	20,0	18,8	16,4	7,6	3,2	1,2	9,8
Włodawa													
2010	-9,0	-2,9	2,9	9,1	14,8	18,0	21,6	19,9	12,0	5,4	5,9	-4,9	7,7
2015	0,7	0,4	4,6	7,9	12,8	17,2	19,6	21,9	15,0	6,8	4,7	3,3	9,6
2016	-4,6	3,0	3,7	9,3	14,7	18,5	19,5	18,2	14,8	6,7	2,1	-0,1	8,8
Wrocław													
2010	-5,8	-0,9	4,0	9,4	12,6	17,6	21,3	18,9	12,7	6,9	6,2	-5,1	8,2
2015	2,9	2,1	6,0	9,4	13,9	17,1	20,9	23,2	15,8	9,0	6,9	6,1	11,1
2016	-0,3	4,9	5,2	9,5	15,7	19,5	20,3	19,0	17,5	9,1	4,1	2,0	10,5

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management data.

TABL. 42. **ŚREDNIE MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH**
MONTHLY AVERAGE SUMS OF ATMOSPHERIC PRECIPITATION

STACJE METEOROLOGICZNE LATA *METEOROLOGICAL STATIONS YEARS*	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
	w milimetrach *in millimetres*												
POLSKA *POLAND*													
2010	33	26	34	34	155	67	106	136	91	14	85	49	830
2015	45	11	40	29	57	42	62	18	60	33	57	27	481
2016	29	55	34	41	48	62	126	58	25	95	45	44	660
Bielsko-Biała													
2010	54	40	25	74	512	165	144	204	115	25	57	64	1478
2015	72	52	63	54	129	47	110	26	78	35	80	22	768
2016	34	98	57	97	72	64	211	87	68	190	54	44	1076
Kielce													
2010	28	32	35	18	129	79	96	127	105	7	47	40	744
2015	44	28	34	26	108	61	49	12	73	33	69	21	558
2016	33	96	31	64	22	35	100	60	37	61	29	52	620
Olsztyn													
2010	29	22	36	15	150	79	65	130	32	21	113	62	753
2015	48	3	44	43	34	33	85	13	74	21	97	73	568
2016	21	44	14	28	49	85	143	68	21	130	82	53	737
Poznań													
2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	59	715
2015	38	9	45	17	23	86	89	26	22	17	45	22	439
2016	39	41	45	48	41	74	128	36	3	75	38	39	608
Rzeszów													
2010	39	49	22	50	177	126	200	99	98	18	38	51	966
2015	37	12	40	31	93	5	65	22	56	38	59	11	469
2016	30	67	36	47	44	86	113	47	39	88	30	54	680
Suwałki													
2010	24	29	30	34	136	80	87	125	51	25	61	48	729
2015	60	9	48	49	50	12	82	34	118	12	71	49	594
2016	27	59	35	39	41	63	80	78	35	95	68	46	666
Szczecin													
2010	35	23	43	27	75	21	63	172	55	32	109	61	715
2015	59	4	40	29	48	33	62	15	34	39	49	27	439
2016	27	41	28	20	19	69	50	48	13,7	55	40	58	468
Ustka													
2010	46	29	24	10	122	28	119	194	112	56	126	81	947
2015	57	9	52	15	38	19	67	26	46	48	90	47	514
2016	28	47	24	16	19	64	131	131	20	63	71	39	652
Warszawa													
2010	25	37	24	39	116	87	92	143	89	3	109	34	798
2015	39	6	30	35	39	19	59	8	58	40	53	17	403
2016	21	67	33	31	28	56	71	61	11	110	41	63	593
Włodawa													
2010	25	27	18	19	91	53	62	129	85	12	54	33	609
2015	36	2	33	35	75	26	47	3	74	44	46	23	444
2016	41	53	60	70	26	67	133	27	8	85	46	38	653
Wrocław													
2010	30	8	40	36	112	33	130	89	108	3	57	47	692
2015	38	8	25	18	33	57	83	4	22	34	51	18	391
2016	32	47	52	45	39	78	111	24	40	80	38	25	611

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management data.

TABL. 43. **USŁONECZNIENIE**
INSOLATION

STACJE METEOROLOGICZNE LATA *METEOROLOGICAL STATIONS/ YEARS*	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
	w godzinach *in hours*												
Kielce													
2010	44	66	138	200	99	249	245	212	122	158	54	41	1628
2015	32	94	175	201	187	240	290	292	151	154	78	79	1973
2016	70	51	111	160	250	276	219	250	229	62	66	51	1795
Poznań													
2010	35	52	107	254	103	302	315	210	156	162	22	17	1735
2015	32	80	143	239	261	233	302	323	194	114	.	49	1970
2016	.	72	66	201	265	280	252	246	234	61	82	48	1807
Rzeszów													
2010	36	81	167	200	160	252	289	272	137	155	68	40	1857
2015	34	81	153	201	188	269	296	311	164	123	69	83	1972
2016	49	50	95	160	.	.	.	.	.	.	.	.	354
Suwałki													
2010	66	33	140	199	192	259	293	241	128	171	35	11	1768
2015	27	59	123	163	190	262	230	313	141	139	14	35	1696
2016	41	32	68	130	261	282	167	169	203	61	28	28	1470
Szczecin													
2010	28	35	82	214	116	301	335	152	145	120	10	15	1553
2015	28	111	125	226	209	191	221	312	186	.	39	51	1699
2016	56	62	117	200	288	268	196	218	256	43	62	49	1815
Warszawa													
2010	48	76	191	238	214	336	351	302	186	190	46	27	2205
2015	26	56	152	201	180	262	273	346	153	139	60	68	1916
2016	58	48	100	164	286	325	228	251	238	47	48	42	1835
Włodawa													
2010	45	55	138	183	184	279	265	225	120	158	52	25	1729
2015	27	88	156	181	178	266	272	319	126	160	61	76	1910
2016	37	48	102	144	257	295	212	237	223	.	40	30	1625
Wrocław													
2010	44	80	144	241	105	287	276	214	177	144	58	30	1800
2015	45	106	175	245	240	228	297	318	207	115	84	100	2160
2016	63	75	100	190	268	271	241	256	247	58	67	83	1919

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Zaopatrzenie rolnictwa w środki produkcji
Supply of agriculture with means of production

TABL. 44. **ZAOPATRZENIE ROLNICTWA W KWALIFIKOWANY MATERIAŁ SIEWNY**
SUPPLY OF AGRICULTURE WITH QUALIFIED SEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010/11	2012/13	2013/14	2015/2016
	SKUP MATERIAŁU SIEWNEGO *PROCUREMENT OF SEEDS*			
	w tonach *in tonnes*			
Zboża podstawowe	54830	82833	74451	106431
Basic cereals				
pszenica	21893	31689	30317	47127
wheat				
żyto	6848	8956	6223	12496
rye				
jęczmień	12470	18761	17951	18445
barley				
owies	4019	5593	3716	5524
oats				
pszenżyto	9600	17834	16244	22839
triticale				
Ziemniaki	28828	35038	39911	30223
Potatoes				
	SPRZEDAŻ MATERIAŁU SIEWNEGO[a] *SALES OF SEEDS*[a]			
	w tonach *in tonnes*			
Zboża podstawowe	159604	170046	171244	173970
Basic cereals				
pszenica	75329	78210	83054	80634
wheat				
żyto	12459	12850	12775	13187
rye				
jęczmień	31125	33003	31615	32290
barley				
owies	10290	10032	9662	10507
oats				
pszenżyto	30401	35951	34138	37352
triticale				
Ziemniaki	55882	55897	55429	55873
Potatoes				
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*			
Zboża podstawowe	108,8	97,5	100,7	100,7
Basic cereals				
pszenica	111,1	93,1	106,2	95,2
wheat				
żyto	107,5	104,0	99,4	106,2
rye				
jęczmień	106,8	90,0	95,8	108,5
barley				
owies	101,6	95,1	96,3	104,3
oats				
pszenżyto	108,7	116,6	95,0	104,5
triticale				
Ziemniaki	89,6	97,0	99,2	106,4
Potatoes				

a Dane według szacunku rzeczoznawców GUS.
a Data by estimates of CSO experts.

TABL. 44. **ZAOPATRZENIE ROLNICTWA W KWALIFIKOWANY MATERIAŁ SIEWNY (dok.)**
SUPPLY OF AGRICULTURE WITH QUALIFIED SEEDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010/11	2012/13	2013/14	2015/2016
SPRZEDAŻ MATERIAŁU SIEWNEGO[a] (dok.) *SALES OF SEEDS[a] (cont.)* na 1 ha powierzchni zasiewów w kg *per 1 ha of sown area in kg*				
Zboża podstawowe *Basic cereals*	26,2	29,6	29,9	28,9
pszenica *wheat*	35,2	36,6	38,9	34,6
żyto *rye*	11,7	11,0	11,0	14,0
jęczmień *barley*	31,9	40,2	38,6	33,6
owies *oats*	17,8	23,1	22,3	21,1
pszenżyto *triticale*	22,9	30,6	29,0	29,2
Ziemniaki *Potatoes*	139,5	161,5	164,4	180,3

a Dane według szacunku rzeczoznawców GUS.
a Data by estimates of CSO experts.

TABL. 45. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W LATACH GOSPODARCZYCH (w przeliczeniu na czysty składnik)**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN FARMING YEARS (in terms of pure ingredient)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010/11	2012/13	2013/14	2015/2016
W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*				
Nawozy mineralne lub chemiczne[a] *Mineral or chemical fertilizers[a]*	1954,4	1943,4	1935,3	1895,4
azotowe *nitrogenous*	1091,1	1179,1	1098,4	1043,0
fosforowe *phosphatic*	408,4	374,1	341,1	325,9
potasowe *potassic*	454,9	390,2	495,8	526,5
Nawozy wapniowe *Lime fertilizers*	568,3	634,7	697,2	995,1
rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				
Nawozy mineralne lub chemiczne[b] *Mineral or chemical fertilizers[b]*	110,3	103,2	99,6	105,8
azotowe *nitrogenous*	106,6	107,7	93,2	103,9
fosforowe *phosphatic*	116,1	100,9	91,2	107,3
potasowe *potassic*	114,9	93,3	127,1	108,6
Nawozy wapniowe *Lime fertilizers*	96,2	125,0	109,8	175,3

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including mixed fertilizers.

TABL. 45. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W LATACH GOSPODARCZYCH (dok.)**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN FARMING YEARS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010/11	2012/13	2013/14	2015/2016
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg *PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg*				
Nawozy mineralne lub chemiczne[a] ..... *Mineral or chemical fertilizers[a]*	129,1	133,0	132,9	130,3
azotowe ..... *nitrogenous*	72,1	80,7	75,5	71,7
fosforowe ..... *phosphatic*	27,0	25,6	23,4	22,4
potasowe ..... *potassic*	30,1	26,7	34,1	36,2
Nawozy wapniowe ..... *Lime fertilizers*	37,6	43,4	47,9	68,4
rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				
Nawozy mineralne lub chemiczne[a] ..... *Mineral or chemical fertilizers[a]*	108,3	105,7	99,9	105,8
azotowe ..... *nitrogenous*	104,6	110,4	93,6	103,9
fosforowe ..... *phosphatic*	113,9	103,2	91,4	107,2
potasowe ..... *potassic*	113,2	95,7	127,7	108,7
Nawozy wapniowe ..... *Lime fertilizers*	94,5	128,0	110,4	175,4

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including mixed fertilizers.

TABL. 46. **PRODUKCJA NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH[a] WEDŁUG MIESIĘCY (w przeliczeniu na czysty składnik)**
PRODUCTION OF MINERAL OR CHEMICAL FERTILIZERS[a] BY MONTHS (in terms of pure ingredient)

NAWOZY *FERTILIZERS*		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII[b]
W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*														
Azotowe *Nitrogenous*	2010	153	148	159	141	120	118	89,8	113	112	126	146	164	1637
	2015	182	162	191	177	175	123	158	120	168	174	179	196	2010
	2016	**180**	**169**	**187**	**175**	**176**	**129**	**108**	**143**	**154**	**167**	**183**	**199**	**1967**
Fosforowe *Phosphatic*	2010	33,8	38,9	40,9	36,8	32,8	37,5	38,0	50,6	39,5	39,8	46,7	42,8	486
	2015	39,3	34,4	44,8	41,3	31,2	45,7	46,9	42,0	33,2	39,4	36,0	34,6	475
	2016	**39,4**	**36,9**	**46,0**	**43,1**	**47,8**	**38,9**	**41,7**	**29,9**	**31,1**	**33,4**	**36,7**	**45,6**	**475**

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi. *b* Sprawozdawcze dane roczne mogą nie być zgodne z danymi wynikającymi z sumy danych miesięcznych.
a Including mixed fertilizers. b Annual data could not correspond with data resulting from the summing up of monthly data.

TABL. 46. **PRODUKCJA NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH[a] WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)**
PRODUCTION OF MINERAL OR CHEMICAL FERTILIZERS[a] BY MONTHS (cont.)

NAWOZY *FERTILIZERS*	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII[b]
	ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*												
Azotowe *Nitrogenous*													
2010	128,3	107,8	98,8	98,8	81,7	100,7	83,4	109,4	101,4	112,5	125,1	128,0	105,9
2015	102,6	103,3	104,4	99,5	112,9	86,2	111,5	92,6	108,6	105,9	99,6	109,8	103,1
2016	98,9	104,3	97,9	98,9	100,6	104,9	68,4	119,2	91,7	96,0	102,2	101,5	97,8
Fosforowe *Phosphatic*													
2010	200,1	166,4	130,9	206,6	266,4	268,4	238,3	247,9	229,1	177,4	232,4	136,6	201,7
2015	137,4	149,6	107,4	94,4	88,5	123,8	130,7	117,3	112,9	134,9	100,8	104,6	115,0
2016	100,3	107,3	102,7	104,4	153,2	85,1	88,9	71,2	93,7	84,8	101,9	131,8	100,0

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi. *b* Sprawozdawcze dane roczne mogą nie być zgodne z danymi wynikającymi z sumy danych miesięcznych.
a Including mixed fertilizers. b Annual data could not correspond with data resulting from the summing up of monthly data.

TABL. 47. **PRODUKCJA PESTYCYDÓW WEDŁUG MIESIĘCY**
PRODUCTION OF PESTICIDES BY MONTHS

LATA MIESIĄCE *YEARS MONTHS*	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII[a]
	W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*												
2010	3,0	3,1	3,6	3,5	1,8	1,6	1,4	1,7	2,0	2,1	1,7	2,2	29,0
2015	2,5	3,8	3,0	2,5	2,4	2,6	2,4	1,5	1,6	2,3	2,6	3,9	43,9
2016	2,4	2,6	2,7	2,7	3,2	3,5	2,1	2,6	2,8	3,1	4,2	3,8	46,5
	ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*												
2010	121,7	99,6	117,2	116,1	86,4	125,3	149,7	187,9	243,2	273,2	198,3	325,6	103,3
2015	78,0	100,7	72,1	74,5	77,2	102,7	96,9	85,3	76,3	103,1	158,3	300,7	108,7
2016	95,6	70,2	90,6	108,4	135,7	135,7	84,8	169,1	175,6	134,5	162,9	98,4	105,9

a Sprawozdawcze dane roczne mogą nie być zgodne z danymi wynikającymi z sumy danych miesięcznych.
a Annual data could not correspond with data resulting from the summing up of monthly data.

TABL. 48. **SPRZEDAŻ ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN**
SALES OF PLANT PROTECTION PRODUCTS BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
W tonach masy towarowej *In tonnes of commodity mass*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**51613**	**61197**	**67298**	**68106**
Owadobójcze *Insecticides*	2945	4381	4687	4569
Grzybobójcze i zaprawy nasienne *Fungicides and seed treatments*	12867	15698	18268	18253
Chwastobójcze *Herbicides*	30228	36676	38799	39544
Regulatory wzrostu *Planth growth regulators*	3014	3045	4293	4251
Gryzoniobójcze *Rodenticides*	147	22	56	46
Pozostałe *Others*	2412	1376	1195	1443
W tonach substancji czynnej *In tonnes of active substances*				
OGÓŁEM ***TOTAL***	**19449**	**22204**	**24006**	**24463**
Owadobójcze *Insecticides*	905	1310	1533	1479
Grzybobójcze i zaprawy nasienne *Fungicides and seed treatments*	5755	6700	7884	7825
Chwastobójcze *Herbicides*	10489	12518	12190	12692
Regulatory wzrostu *Planth growth regulators*	1522	1494	2150	2174
Gryzoniobójcze *Rodenticides*	29	0,3	0,7	0,6
Pozostałe *Others*	748	182	248	292

TABL. 49. **ZUŻYCIE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN W WYBRANYCH UPRAWACH W 2016 R.**[a]
CONSUMPTION OF PLANT PROTECTION PRODUCTS IN CHOSEN CULTIVATION IN 2016[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Pszenżyto ozime *Winter triticale*	Kukurydza *Maize*	Burak cukrowy *Sugar beets*	Cebula *Onions*	Marchew *Carrots*	Grusza *Pear trees*
	Całkowita masa substancji czynnej w kg *Total mass of active substances in kg*					
Ogółem *Total*	**742531,49**	**512674,96**	**500142,44**	**98403,19**	**25401,36**	**26163,38**
Grzybobójcze i bakteriocydy *Fungicides and bacteriocides*	229122,81	16571,30	47371,12	53164,54	8406,18	24124,78
Herbicydy, środki hamujące wzrost pędów i środki mchobójcze *Herbicides, haulm destructors and moss killers*	430400,05	484765,15	440115,53	38421,65	14690,65	536,26
Owadobójcze i akarycydy *Insecticides and acaricides*	9145,48	4533,68	8316,65	403,61	2272,77	1478,10
Moluskocydy *Molluscicides*	—	—	—	—	—	—
Regulatory wzrostu roślin *Plant growth regulators*	70753,19	2,60	4,15	6337,76	0,14	10,52
Pozostałe *Others*	3109,96	6802,23	4334,99	75,63	31,62	13,72
	Średnie zużycie substancji czynnej w kg/ha *Average consumption of active substances in kg/ha*					
Ogółem *Total*	**0,763**	**0,751**	**2,674**	**4,561**	**1,658**	**6,078**
Grzybobójcze i bakteriocydy *Fungicides and bacteriocides*	0,235	0,024	0,253	2,464	0,549	5,605
Herbicydy, środki hamujące wzrost pędów i środki mchobójcze *Herbicides, haulm destructors and moss killers*	0,442	0,710	2,353	1,781	0,959	0,125
Owadobójcze i akarycydy *Insecticides and acaricides*	0,009	0,007	0,044	0,019	0,148	0,343
Moluskocydy *Molluscicides*	—	—	—	—	—	—
Regulatory wzrostu roślin *Plant growth regulators*	0,073	0,000	0,000	0,294	0,000	0,002
Pozostałe *Others*	0,003	0,010	0,023	0,004	0,002	0,003

a Dane opracowane przez Instytut Ochrony Roślin-PIB Oddział w Sośnicowicach. Patrz uwagi ogólne pkt 28 str.16.
a Data was compiled of Institute of Plant Protection in Sośnicowice. See general notes item 28 on page 21.

Ceny w rolnictwie i opłacalność produkcji rolniczej

Prices in agriculture and profitability of agricultural production

TABL.50. **PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH I ŁĄK W OBROCIE PRYWATNYM**
AVERAGE PRICES OF ARABLE LAND AND MEADOWS IN PRIVATE TURNOVER

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*		Cena za 1 ha *Price per ha*		
			w dt *in dt*	
		w zł *in zl*	żyta *rye*	żywca rzeźnego wieprzowego *pigs for slaughter*
Grunty orne	2010	18037	371,3	47,1
Arable land	2015	38579	657,6	85,0
	2016	39706	669,2	86,1
dobre (pszenno-buraczane)	2010	21553	443,7	56,3
fertile	2015	51982	886,0	114,5
	2016	52012	876,7	112,8
średnie (żytnio-ziemniaczane)	2010	18841	387,8	49,2
medium fertile	2015	39149	667,3	86,2
	2016	40341	679,9	87,5
słabe (piaszczyste)	2010	14800	304,7	38,6
barren	2015	26957	459,5	59,4
	2016	27771	468,1	60,2
Łąki: dobre	2010	14612	300,8	38,2
Meadows: fertile	2015	26538	452,3	58,5
	2016	27212	458,7	59,0
słabe	2010	11291	232,4	29,5
poor	2015	20911	356,4	46,1
	2016	**22252**	**375,1**	**48,3**

TABL.51. **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI ROLNICZEJ**[a]
PRICE INDICES OF AGRICULTURAL PRODUCTION[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION* (grupowanie metodą rodzaju działalności) *(grouping by the kind of activity method)*	2010	2013	2015	2016		
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				2005= =100	2010= =100
Produkcja globalna ***Gross output***	**108,6**	**100,9**	**97,4**	**97,9**	**133,3**	**107,7**
Roślinna *Crop*	118,3	99,1	103,1	96,2	145,2	103,8
Zwierzęca *Animal*	99,1	102,9	92,4	99,6	125,8	113,3
Produkcja towarowa ***Market output***	**107,0**	**101,9**	**97,4**	**97,6**	**132,7**	**109,4**
w tym skup *of which procurement*	105,2	99,5	96,3	98,4	123,7	110,5
Roślinna *Crop*	119,2	100,6	104,8	94,8	146,0	104,7
Zwierzęca *Animal*	98,7	103,2	92,8	99,6	126,9	114,3

a Patrz uwagi ogólne pkt 8 str. 14 i 15.
a See general notes item 8 on page 19.

TABL. 52. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
W ZŁ *IN ZL*				
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt: *Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:*				
pszenicy *wheat*	59,84	79,67	66,83	62,02
żyta *rye*	42,12	55,36	51,42	51,73
jęczmienia *barley*	48,98	73,34	61,04	58,21
pszenżyta *triticale*	46,65	65,17	56,23	57,19
Ziemniaki – za 1 dt *Potatoes – per dt*	36,53	48,85	39,92	38,41
w tym: jadalne (bez wczesnych) *of which: edible (excluding early kinds)*	50,86	64,45	51,15	52,27
przemysłowe *industrial*	16,28	24,42	23,37	23,30
Żywiec rzeźny (w wadze żywej) – za 1kg: *Animals for slaughter (in live weight) – per kg:*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excl. calves)*	4,56	6,20	6,02	5,91
trzoda chlewna *pigs*	3,89	5,39	4,30	4,68
drób *poultry*	3,44	4,22	3,94	3,68
Mleko krowie – za 1 hl *Cows' milk – per hl*	106,59	135,64	113,40	110,76
ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*				
Ziarno zbóż (bez siewnego): *Cereal grain (excluding sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	124,0	89,2	97,8	92,8
żyta *rye*	128,7	74,6	96,4	100,6
jęczmienia *barley*	120,0	89,5	97,4	95,4
pszenżyta *triticale*	125,9	81,5	95,3	101,7
Ziemniaki (ogółem) *Potatoes (total)*	115,1	143,8	102,9	96,2
w tym: jadalne (bez wczesnych) *of which: edible (excluding early kinds)*	125,5	143,3	98,4	102,2
przemysłowe *industrial*	98,4	118,0	103,9	99,7
Żywiec rzeźny (w wadze żywej): *Animals for slaughter (in live weight):*				
bydło (bez cieląt) *cattle (excl, calves)*	100,8	96,9	101,0	98,2
trzoda chlewna *pigs*	85,3	99,8	89,2	108,8
drób *poultry*	94,6	101,0	96,6	93,4
Mleko krowie *Cows' milk*	118,9	113,2	82,7	97,7

TABL. 53. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS

OKRESY *PERIODS*	Ziarno zbóż (bez siewnego) *Cereal grain (excluding sowing seed)*		Ziemniaki *Potatoes*	Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*			Mleko krowie w zł za 1hl *Cows' milk in zl per hl*
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*		bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	trzoda chlewna *pigs*	drób *poultry*	
	w zł za 1 dt *in zl per dt*			w zł za 1 kg wagi żywej *in zl per kg live weight*			
2015							
I – III	**70,40**	**52,33**	**47,37**	**6,10**	**4,29**	**3,93**	**121,33**
IV – VI	**66,10**	**51,51**	**56,25**	**6,15**	**4,35**	**3,92**	**113,04**
VII – IX	**65,20**	**51,01**	**38,99**	**5,83**	**4,47**	**4,15**	**108,35**
X – XII	**67,09**	**54,45**	**32,95**	**6,05**	**4,03**	**3,85**	**112,70**
I – VI	**68,21**	**50,79**	**50,48**	**6,18**	**4,35**	**3,89**	**115,81**
VII – XII	**65,95**	**51,72**	**35,95**	**5,87**	**4,24**	**3,98**	**111,06**
I – XII	**66,83**	**51,42**	**39,92**	**6,02**	**4,30**	**3,94**	**113,40**
2016							
I	66,87	56,59	58,09	6,10	3,96	3,64	111,80
II	64,18	55,78	57,20	5,96	4,10	3,70	109,54
III	63,04	54,37	66,84	5,50	4,20	3,69	105,89
IV	62,37	54,35	64,93	5,94	4,10	3,62	102,80
V	62,54	53,80	67,29	6,09	4,50	3,72	100,19
VI	63,36	54,51	68,77	6,11	4,90	3,75	99,97
VII	61,88	51,89	51,62	5,96	5,30	3,91	101,28
VIII	59,54	49,13	35,53	6,08	5,31	3,91	104,88
IX	61,19	50,16	29,26	6,07	5,29	3,72	111,81
X	61,01	51,27	28,39	5,86	5,02	3,55	120,29
XI	61,50	53,05	28,27	5,94	4,91	3,52	129,69
XII	63,88	54,31	32,48	6,22	5,03	3,53	135,97
I – III	**64,66**	**55,63**	**60,80**	**5,83**	**4,09**	**3,68**	**109,03**
IV –VI	**62,75**	**54,26**	**66,82**	**6,05**	**4,50**	**3,70**	**100,96**
VII – IX	**60,53**	**50,07**	**32,90**	**6,04**	**5,30**	**3,85**	**105,85**
X – XII	**62,32**	**52,77**	**29,20**	**6,01**	**4,99**	**3,53**	**128,71**
I – VI	**63,45**	**54,43**	**63,49**	**5,89**	**4,32**	**3,68**	**104,31**
VII – XII	**61,14**	**50,34**	**31,53**	**5,94**	**5,01**	**3,68**	**117,40**
I – XII	**62,02**	**51,73**	**38,41**	**5,91**	**4,68**	**3,68**	**110,76**

TABL. 54. **WSKAŹNIKI CEN SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
PROCUREMENT PRICES INDICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS

OKRESY *PERIODS*	Ziarno zbóż (bez siewnego) *Cereal grain (excluding sowing seed)*		Ziemniaki *Potatoes*	Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*			Mleko krowie *Cows' Milk*
	Pszenicy *Wheat*	żyta *rye*		bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	trzoda chlewna *pigs*	drób *poultry*	
ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIODS OF PREVIOUS YEAR = 100*							
2015							
I – III	**93,7**	**91,5**	**69,5**	**100,1**	**89,3**	**98,0**	**79,9**
IV – VI	**85,5**	**86,2**	**82,9**	**101,6**	**85,1**	**97,0**	**80,6**
VII – IX	**101,6**	**98,9**	**117,7**	**98,7**	**86,8**	**95,4**	**84,0**
X – XII	**103,9**	**104,4**	**115,4**	**106,7**	**91,7**	**95,4**	**90,8**
I – VI	**90,0**	**88,5**	**71,6**	**101,4**	**87,9**	**96,5**	**79,0**
VII – XII	**102,3**	**102,4**	**119,9**	**100,5**	**90,1**	**96,4**	**86,9**
I – XII	**97,8**	**96,4**	**102,9**	**100,9**	**89,1**	**96,4**	**82,7**
2016							
I	94,2	105,7	131,5	101,8	98,0	93,1	91,5
II	90,8	107,3	130,5	97,3	92,3	94,9	90,7
III	90,9	105,6	126,5	89,4	96,0	92,7	87,5
IV	91,5	104,5	120,0	97,7	93,3	94,3	88,3
V	96,6	108,2	126,5	99,4	106,3	96,2	89,0
VI	97,3	103,8	110,4	98,2	110,6	92,6	90,6
VII	92,8	102,7	102,4	102,5	120,4	92,9	93,4
VIII	92,2	97,6	80,4	103,7	121,3	93,2	97,3
IX	93,3	95,1	83,0	104,2	114,8	92,1	102,8
X	92,3	94,8	92,1	99,2	114,5	89,2	107,4
XI	91,5	97,9	91,2	97,2	126,8	91,2	114,6
XII	94,2	98,5	69,4	101,0	131,0	95,1	120,4
I – III	**91,8**	**106,3**	**128,4**	**95,5**	**95,4**	**93,6**	**89,9**
IV – VI	**94,9**	**105,3**	**118,8**	**98,4**	**103,4**	**94,3**	**89,3**
VII – IX	**92,8**	**98,2**	**84,4**	**103,5**	**118,7**	**92,7**	**97,7**
X – XII	**92,9**	**96,9**	**88,6**	**99,2**	**123,7**	**91,7**	**114,2**
I – VI	**93,0**	**107,2**	**125,8**	**95,3**	**99,4**	**94,7**	**90,1**
VII – XII	**92,7**	**97,3**	**87,7**	**101,1**	**118,1**	**92,4**	**105,7**
I – XII	**92,8**	**100,6**	**96,2**	**98,2**	**108,8**	**93,4**	**97,7**

TABL. 54. **WSKAŹNIKI CEN SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)**
PROCUREMENT PRICES INDICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS (cont.)

OKRESY *PERIODS*	Ziarno zbóż (bez siewnego) *Cereal grain (excluding sowing seed)*		Ziemniaki *Potatoes*	Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*			Mleko krowie *Cows' Milk*
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*		bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	trzoda chlewna *pigs*	drób *poultry*	
	OKRES POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS PERIOD = 100*						
2015							
I – III	**109,0**	**100,3**	**165,9**	**107,6**	**97,6**	**97,3**	**97,8**
IV – VI	**93,9**	**98,4**	**118,7**	**100,8**	**101,5**	**99,7**	**93,2**
VII – IX	**98,6**	**99,0**	**69,3**	**94,9**	**102,7**	**105,8**	**95,8**
X – XII	**102,9**	**106,7**	**84,5**	**103,8**	**90,2**	**92,9**	**104,0**
I – VI	**105,8**	**100,6**	**168,3**	**105,8**	**92,5**	**94,3**	**90,6**
VII – XII	**96,7**	**101,8**	**71,2**	**95,0**	**97,4**	**102,3**	**95,9**
I – XII	**97,8**	**96,4**	**102,9**	**100,9**	**89,1**	**96,4**	**82,7**
2016							
I	98,6	102,7	124,1	99,0	103,3	98,1	99,0
II	96,0	98,6	98,5	97,7	103,4	101,6	98,0
III	98,2	97,5	116,9	92,2	102,5	99,7	96,7
IV	98,9	100,0	97,1	108,0	97,7	98,1	97,1
V	100,3	99,0	103,6	102,7	109,6	102,9	97,9
VI	101,3	101,3	102,2	100,2	108,9	100,8	99,8
VII	97,7	95,2	75,1	97,6	108,3	104,1	101,3
VIII	96,2	94,7	68,8	101,9	100,1	100,2	103,6
IX	102,8	102,1	82,4	100,0	99,7	95,1	106,6
X	99,7	102,2	97,0	96,5	94,8	95,4	107,6
XI	100,8	103,5	99,6	101,3	97,8	99,1	107,8
XII	103,9	102,4	114,9	104,8	102,5	100,4	104,8
I – III	**96,4**	**102,2**	**184,5**	**96,3**	**101,5**	**95,5**	**96,7**
IV – VI	**97,0**	**97,5**	**109,9**	**103,8**	**110,0**	**100,5**	**92,6**
VII – IX	**96,5**	**92,3**	**49,2**	**99,8**	**117,9**	**104,0**	**104,8**
X – XII	**103,0**	**105,4**	**88,8**	**99,5**	**94,0**	**91,9**	**121,6**
I – VI	**96,2**	**105,2**	**176,6**	**100,3**	**102,0**	**92,6**	**93,9**
VII – XII	**96,4**	**92,5**	**49,7**	**100,7**	**115,8**	**99,8**	**112,6**
I – XII	**92,8**	**100,6**	**96,2**	**98,2**	**108,8**	**93,4**	**97,7**

TABL. 55. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	W ZŁ	*IN ZL*		
ZIEMIOPŁODY – za 1 dt *CROPS – per dt*				
ziarno zbóż: pszenicy..... *cereal grain of: wheat*	64,91	97,50	75,59	75,11
żyta..... *rye*	48,58	72,89	58,67	59,33
jęczmienia..... *barley*	57,88	87,55	70,74	69,51
owsa ..... *oats*	49,22	70,40	59,92	60,97
ziemniaki jadalne[a] ..... *edible potatoes [a]*	98,51	100,22	82,04	96,02
siano: łąkowe ..... *hay: meadow*	41,00	37,91	38,03	39,24
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE – za 1 szt. *LIVESTOCK – per head*				
krowa dojna..... *dairy cow*	2495	3053	3091	3078
jałówka 1-roczna ..... *one- year heifer*	1573	1965	1947	2001
prosię na chów..... *piglet*	130,20	169,56	154,03	154,62
koń roboczy..... *farm horse*	3675	4193	4275	4459
źrebię 1 – roczne ..... *one-year colt*	2167	2876	3070	3044
ŻYWIEC RZEŹNY – za 1 kg *ANIMALS FOR SLAUGHTER – per kg*				
bydło (bez cieląt)[b]..... *cattle (excluding calves)[b]*	4,79	6,62	6,52	6,54
cielęta..... *calves*	8,72	9,62	9,71	9,87
trzoda chlewna..... *pigs*	3,83	5,36	4,54	4,61

a Bez wczesnych. b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a Excluding early kinds. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated based on a structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 55. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH (dok.)**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS RECEIVED BY FARMERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*			
ZIEMIOPŁODY – za 1 dt *CROPS – per dt*				
ziarno zbóż: pszenicy *cereal grain of: wheat*	113,3	103,0	89,0	99,4
żyta *rye*	106,7	90,2	91,8	101,1
jęczmienia *barley*	109,7	99,3	88,1	98,3
owsa *oats*	101,9	94,4	89,5	101,8
ziemniaki jadalne[a] *edible potatoes[a]*	124,9	165,4	81,9	117,0
siano: łąkowe *hay: meadow*	117,6	99,4	105,6	103,2
ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE – za 1 szt. *LIVESTOCK – per head*				
krowa dojna *dairy cow*	100,3	106,5	97,5	99,6
jałówka 1-roczna *one- year heifer*	100,2	101,8	98,3	102,8
prosię na chów *piglet*	75,4	97,7	93,6	100,4
koń roboczy *farm horse*	97,8	108,1	91,4	104,3
źrebię 1 – roczne *one-year colt*	100,6	113,4	100,6	99,1
ŻYWIEC RZEŹNY – za 1 kg *ANIMALS FOR SLAUGHTER – per kg*				
bydło (bez cieląt)[b] *cattle (excluding calves)[b]*	100,8	105,1	100,5	100,3
cielęta *calves*	102,5	96,7	99,9	101,6
trzoda chlewna *pigs*	84,9	100,2	91,9	101,5

a Bez wczesnych. b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a Excluding early kinds. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated based on a structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 56. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WEDŁUG MIESIĘCY**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS RECEIVED BY FARMERS BY MONTHS

OKRESY *PERIODS*	Ziarno zbóż *Cereal grain*				Ziemniaki jadalne[a] *Edible potatoes*[a]	Zwierzęta gospodarskie w zł za 1 szt. *Livestock - in zl per head*			Żywiec rzeźny – w zł za 1 kg *Animals for slaughter – in zl per kg*	
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	jęczmienia *barley*	owsa *oats*		krowa dojna *dairy cow*	jałówka 1-roczna *one-year heifer*	prosię na chów *piglet*	bydło (bez cieląt)[b] *cattle (excl. calves)*[b]	Trzoda chlewna *pigs*
	w zł za 1 dt			*in zl per dt*						
2015										
I – III	**76,17**	**58,35**	**72,08**	**60,61**	**68,29**	**3070**	**1974**	**154,65**	**6,49**	**4,40**
IV – VI	**74,76**	**57,28**	**70,35**	**58,50**	**67,92**	**3094**	**1980**	**161,46**	**6,69**	**4,56**
VII – IX	**75,24**	**58,92**	**69,54**	**59,52**	**95,06**	**3130**	**1900**	**153,30**	**6,41**	**4,65**
X – XII	**76,19**	**60,11**	**71,00**	**61,06**	**96,89**	**3072**	**1933**	**146,71**	**6,50**	**4,54**
I – VI	**75,46**	**57,82**	**71,21**	**59,56**	**68,11**	**3082**	**1977**	**158,05**	**6,59**	**4,48**
VII – XII	**75,72**	**59,52**	**70,27**	**60,29**	**95,98**	**3101**	**1916**	**150,01**	**6,46**	**4,59**
I – XII	**75,59**	**58,67**	**70,74**	**59,92**	**82,04**	**3091**	**1947**	**154,03**	**6,52**	**4,54**
2016										
I	77,40	61,54	71,78	62,06	99,35	3115	1930	142,93	6,70	4,39
II	76,15	59,37	71,40	60,78	99,27	3121	1978	139,06	6,67	4,29
III	76,45	59,32	71,56	62,22	99,67	3256	1925	145,61	6,54	4,15
IV	75,76	58,45	71,33	61,72	100,68	3027	1976	147,33	6,37	4,20
V	75,30	59,38	69,92	60,86	110,87	3171	1987	153,31	6,60	4,39
VI	75,07	59,98	70,23	61,39	116,86	3170	1971	150,61	6,50	4,51
VII	75,34	60,04	69,95	61,95	106,52	3038	2070	154,93	6,41	4,74
VIII	73,60	56,91	66,28	60,01	95,52	3000	1863	155,33	6,49	4,91
IX	74,26	60,38	67,87	59,94	86,18	3092	1965	163,76	6,38	4,99
X	73,61	58,62	67,30	59,52	79,29	3033	2169	166,76	6,30	4,94
XI	73,86	59,44	67,94	60,02	78,50	2950	2204	171,17	6,79	4,89
XII	74,52	58,51	68,59	61,20	79,55	2961	1979	164,63	6,70	4,96
I – III	**76,67**	**60,08**	**71,58**	**61,69**	**99,43**	**3164**	**1944**	**142,53**	**6,64**	**4,28**
IV – VI	**75,38**	**59,27**	**70,49**	**61,32**	**109,47**	**3123**	**1978**	**150,42**	**6,49**	**4,37**
VII – IX	**74,40**	**59,11**	**68,03**	**60,63**	**96,07**	**3043**	**1966**	**158,01**	**6,43**	**4,88**
X – XII	**74,00**	**58,86**	**67,94**	**60,25**	**79,11**	**2981**	**2118**	**167,52**	**6,60**	**4,93**
I – VI	**76,02**	**59,67**	**71,04**	**61,51**	**104,45**	**3144**	**1961**	**146,48**	**6,56**	**4,32**
VII – XII	**74,20**	**58,98**	**67,99**	**60,44**	**87,59**	**3012**	**2042**	**162,76**	**6,51**	**4,91**
I – XII	**75,11**	**59,33**	**69,51**	**60,97**	**96,02**	**3078**	**2001**	**154,62**	**6,54**	**4,61**

a Bez wczesnych. *b* Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a Excluding early kinds. b Average weighted price of cattle for slaughter compiled with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 57. **WSKAŹNIKI CEN WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANYCH PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WEDŁUG MIESIĘCY**
INDICIES OF PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS RECEIVED BY FARMERS ON MARKETPLACES BY MONTHS

OKRESY *PERIODS*	Ziarno zbóż *Cereal grain*				Ziemniaki jadalne[a] *Edible potatoes*[a]	Zwierzęta gospodarskie *Livestock*			Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*	
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	jęczmienia *barley*	owsa *oats*		krowa dojna *dairy cow*	jałówka 1-roczna *one-year heifer*	prosię na chów *piglet*	bydło (bez cieląt)[b] *cattle (excl. calves)*[b]	Trzoda chlewna *pigs*
	OKRES POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS PERIOD = 100*									
2015										
I – III	**99,6**	**100,3**	**100,9**	**100,3**	**99,3**	**97,5**	**101,3**	**97,1**	**102,0**	**91,7**
IV – VI	**98,1**	**98,2**	**97,6**	**96,5**	**99,5**	**100,8**	**100,3**	**104,4**	**103,1**	**103,6**
VII – IX	**100,6**	**102,9**	**98,8**	**101,7**	**140,0**	**101,2**	**95,9**	**94,9**	**95,8**	**102,0**
X – XII	**101,3**	**102,0**	**102,1**	**102,6**	**101,9**	**98,1**	**101,8**	**95,7**	**101,4**	**97,6**
I – VI	**94,6**	**96,3**	**95,5**	**94,6**	**87,9**	**97,4**	**99,8**	**98,2**	**102,8**	**90,9**
VII – XII	**100,3**	**102,9**	**98,7**	**101,2**	**140,9**	**100,6**	**96,9**	**94,9**	**98,0**	**102,5**
I – XII	**89,0**	**91,8**	**88,1**	**89,5**	**81,9**	**97,5**	**98,3**	**93,6**	**100,5**	**91,9**
2016										
I	101,0	101,5	100,5	101,4	102,1	102,0	98,5	99,6	102,4	98,7
II	98,4	96,5	99,5	97,9	99,9	100,2	102,5	97,3	99,6	97,7
III	100,4	99,9	100,2	102,4	100,4	104,3	97,3	104,7	98,1	96,7
IV	99,1	98,5	99,7	99,2	101,0	93,0	102,7	101,2	97,4	101,2
V	99,4	101,6	98,0	98,6	110,1	104,8	100,5	104,1	103,6	104,5
VI	99,7	101,0	100,4	100,9	105,4	100,0	99,2	98,2	98,5	102,7
VII	100,4	100,1	99,6	100,9	91,2	95,8	105,0	102,9	98,6	105,1
VIII	97,7	94,8	94,8	96,9	89,7	98,7	90,0	100,3	101,2	103,6
IX	100,9	106,1	102,4	99,9	90,2	103,1	105,5	105,4	98,3	101,6
X	99,1	97,1	99,2	99,3	92,0	98,1	110,4	101,8	98,7	99,0
XI	100,3	101,4	101,0	100,8	99,0	97,3	101,6	102,6	107,8	99,0
XII	100,9	98,4	101,0	102,0	101,3	100,4	89,8	96,2	98,7	101,4
I – III	**100,6**	**100,0**	**100,8**	**101,0**	**102,6**	**103,0**	**100,6**	**97,2**	**102,2**	**94,3**
IV – VI	**98,3**	**98,7**	**98,5**	**99,4**	**110,1**	**98,7**	**101,8**	**105,5**	**97,7**	**102,1**
VII – IX	**98,7**	**99,7**	**96,5**	**98,9**	**87,8**	**97,4**	**99,4**	**105,0**	**99,1**	**111,7**
X – XII	**99,5**	**99,6**	**99,9**	**99,4**	**82,3**	**98,0**	**107,7**	**106,0**	**102,6**	**101,0**
I – VI	**100,4**	**100,3**	**101,1**	**102,0**	**108,8**	**101,4**	**102,3**	**97,6**	**101,5**	**94,1**
VII – XII	**97,6**	**98,8**	**95,7**	**98,3**	**83,9**	**95,8**	**104,1**	**111,1**	**99,2**	**113,7**
I – XII	**99,4**	**101,1**	**98,3**	**101,8**	**117,0**	**99,6**	**102,8**	**100,4**	**100,3**	**101,5**

a Bez wczesnych. *b* Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a Excluding early kinds. b Average weighted price of cattle for slaughter compiled with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 57. **WSKAŹNIKI CEN WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH UZYSKIWANYCH PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)**
INDICIES OF PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS RECEIVED BY FARMERS ON MARKETPLACES BY MONTHS (cont.)

OKRESY *PERIODS*	Ziarno zbóż *Cereal grain*				Ziemniaki jadalne[a] *Edible potatoes*[a]	Zwierzęta gospodarskie *Livestock*			Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*	
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	jęczmienia *barley*	owsa *oats*		krowa dojna *dairy cow*	jałówka 1-roczna *one-year heifer*	prosię na chów *piglet*	bydło (bez cieląt)[b] *cattle (excl. calves)*[b]	Trzoda chlewna *pigs*
ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100 *CORRESPONDING PERIODS OF PREVIOUS YEAR = 100*										
2015										
I – III	**84,2**	**85,7**	**82,9**	**86,1**	**54,9**	**98,7**	**98,4**	**93,6**	**98,2**	**90,3**
IV – VI	**83,2**	**84,9**	**82,4**	**81,7**	**55,9**	**95,6**	**101,2**	**94,5**	**102,5**	**91,0**
VII – IX	**90,6**	**95,2**	**89,6**	**90,8**	**110,3**	**98,4**	**94,2**	**94,3**	**99,4**	**91,9**
X – XII	**99,6**	**103,3**	**99,4**	**101,0**	**140,9**	**97,6**	**99,2**	**92,1**	**102,2**	**94,6**
I – VI	**83,7**	**85,3**	**82,7**	**83,9**	**55,4**	**97,1**	**99,8**	**94,0**	**100,3**	**90,7**
VII – XII	**94,9**	**99,1**	**94,3**	**95,7**	**123,8**	**98,0**	**96,7**	**93,2**	**100,8**	**93,1**
I – XII	**89,0**	**91,8**	**88,1**	**89,5**	**81,9**	**97,5**	**98,2**	**93,6**	**100,5**	**91,9**
2016										
I	102,4	102,8	100,1	102,6	145,0	100,3	95,6	93,6	105,2	100,0
II	99,7	103,6	100,1	101,0	143,8	99,1	100,0	91,6	102,3	99,3
III	99,8	102,5	97,8	101,7	148,1	110,3	100,1	91,4	99,5	92,6
IV	100,1	100,3	99,2	103,1	149,6	99,5	103,3	89,8	95,5	91,3
V	99,6	103,5	98,6	104,0	165,1	103,6	98,1	94,2	99,2	96,3
VI	102,9	106,7	102,9	107,5	168,7	99,7	98,4	95,6	96,4	99,8
VII	100,9	104,4	100,9	105,4	118,3	97,7	106,9	100,4	101,9	102,2
VIII	99,2	97,7	96,5	100,7	97,8	95,8	95,8	100,3	100,0	106,0
IX	96,7	99,0	96,1	99,6	88,4	98,2	108,0	108,7	98,9	106,9
X	97,0	97,1	95,4	97,9	81,9	97,3	113,4	110,6	96,8	105,6
XI	97,1	100,1	95,7	98,1	81,4	96,9	114,3	117,3	105,1	109,2
XII	97,3	96,5	96,0	100,0	81,7	96,9	101,1	114,7	102,4	111,5
I – III	**100,7**	**103,0**	**99,3**	**101,8**	**145,6**	**103,1**	**98,5**	**92,2**	**102,3**	**97,3**
IV – VI	**100,8**	**103,5**	**100,2**	**104,8**	**161,2**	**100,9**	**99,9**	**93,2**	**97,0**	**95,8**
VII – IX	**98,9**	**100,3**	**97,8**	**101,9**	**101,1**	**97,2**	**103,5**	**103,1**	**100,3**	**104,9**
X – XII	**97,1**	**97,9**	**95,7**	**98,7**	**81,6**	**97,1**	**109,6**	**114,2**	**101,5**	**108,6**
I – VI	**100,7**	**103,2**	**99,8**	**103,3**	**153,4**	**102,0**	**99,2**	**92,7**	**99,5**	**96,4**
VII – XII	**98,0**	**99,1**	**96,8**	**100,2**	**91,3**	**97,2**	**106,5**	**108,5**	**100,8**	**107,0**
I – XII	**99,4**	**101,1**	**98,3**	**101,8**	**117,0**	**99,6**	**102,8**	**100,4**	**100,3**	**101,5**

a Bez wczesnych. *b* Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.
a Excluding early kinds. b Average weighted price of cattle for slaughter compiled with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 58. **RELACJE CEN WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
PRICE RELATIONS OF SELECTED AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS

MIESIĄCE *MONTHS*	Cena skupu 1 kg żywca wieprzowego wyrażona w *Procurement price of kg pigs for slaughter expressed in*				Cena targowiskowa prosiąt za 1 szt. wyrażona w kg żywca wieprzowego według cen w skupie *Marketplaces price of piglets per head expressed in kg of pigs for slaughter by procurement prices*
	kg żyta według cen *kg of rye by*		kg ziemniaków według cen na targowiskach *kg of potatoes by marketplaces prices*	l mleka krowiego według cen w skupie *l cows' milk by procurement prices*	
	na targowiskach *marketplaces prices*	w skupie *procurement prices*			
2015					
I	6,8	7,6	5,9	3,3	37,8
II	7,8	8,5	6,4	3,7	34,2
III	7,6	8,5	6,5	3,6	36,4
IV	7,6	8,5	6,5	3,8	37,3
V	7,4	8,5	6,3	3,7	38,5
VI	7,9	8,4	6,4	4,0	35,6
VII	7,7	8,7	4,9	4,1	35,0
VIII	7,5	8,7	4,5	4,1	35,4
IX	7,6	8,7	4,7	4,2	32,7
X	7,3	8,1	4,5	3,9	34,4
XI	6,5	7,1	4,0	3,4	37,7
XII	6,3	7,0	3,9	3,4	37,4
2016					
I	6,4	7,0	4,0	3,5	36,1
II	6,9	7,4	4,1	3,7	33,9
III	7,1	7,7	4,2	4,0	34,7
IV	7,0	7,5	4,1	4,0	35,9
V	7,6	8,4	4,1	4,5	34,1
VI	8,2	9,0	4,2	4,9	30,7
VII	8,8	10,2	5,0	5,3	29,2
VIII	9,3	10,8	5,6	5,1	29,3
IX	8,8	10,6	6,1	4,7	31,0
X	8,6	9,8	6,3	4,2	33,2
XI	8,3	9,3	6,3	3,8	34,9
XII	8,6	9,3	6,3	3,7	32,7

TABL. 59. **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	ceny środków produkcji		*prices of means of production*	
CIĄGNIK ROLNICZY *FARM TRACTOR*				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	1298	1909	2626	2824
żyta *rye*	1845	2747	3412	3386
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	17041	24543	29153	29615
wieprzowego pigs	19981	28205	40855	37449
l mleka krowiego *l cows' milk*	72896	112109	154736	158140
SIEWNIK ZBOŻOWY CIĄGNIKOWY, ZAWIESZANY *TRACTOR MOUNTED GRAIN DRILL*				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	284	271	331	353
żyta *rye*	403	390	431	424
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	3726	3487	3679	3705
wieprzowego pigs	4369	4007	5155	4685
l mleka krowiego *l cows' milk*	15938	15927	19525	19782
SALETRA AMONOWA 34% N (1 dt) *AMMONIUM NITRATE,NUTRITIVE CONTENT 34% N (dt)*				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	1,7	1,9	2,1	2,1
żyta *rye*	2,4	2,7	2,8	2,5
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	22,2	23,8	23,8	22,0
wieprzowego pigs	26,0	27,4	33,4	27,9
l mleka krowiego *l cows' milk*	94,9	108,7	126,3	117,7
SUPERFOSFAT GRANULOWANY ok. 20% P_2O_5 (1 dt) *GRANULATED SUPERPHOSPHATE, NUTRITIVE CONTENT 20% P_2O_5 (dt)*				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	1,6	1,3	1,4	1,5
żyta *rye*	2,3	1,9	1,8	1,8

TABL. 59. **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016
	ceny środków produkcji		*prices of means of production*	
SUPERFOSFAT GRANULOWANY ok. 20% P2O5 (1 dt) (dok.) GRANULATED SUPERPHOSPHATE, NUTRITIVE CONTENT 20% P2O5 (dt) (cont.)				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	21,0	17,0	15,6	15,5
wieprzowego *pigs*	24,6	19,6	21,8	19,7
l mleka krowiego *l cows' milk*	89,9	77,8	82,6	83,0
MIESZANKA PASZOWA DLA TUCZNIKÓW (1 dt) COMPOUND FEEDINGSTUFFS FOR POKERSb (dt)				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	1,6	1,9	2,0	2,2
żyta *rye*	2,3	2,7	2,6	2,6
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	21,2	24,5	22,6	23,2
wieprzowego *pigs*	24,9	28,2	31,7	29,3
l mleka krowiego *l cows' milk*	90,7	112,1	120,1	123,8
MIESZANKA PASZOWA DLA BYDŁA (1 dt) COMPOUND FEEDINGSTUFFS FOR CATTLE (dt)				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	2,0	2,2	2,5	2,6
żyta *rye*	2,8	3,1	3,2	3,2
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	25,7	28,0	27,6	27,6
wieprzowego *pigs*	30,1	32,2	38,7	34,9
l mleka krowiego *l cows' milk*	110	127,8	146,4	147,6
"ACROBAT M2 69WG" (1 l)[a] "ACROBAT M2 69WG" (l)[a]				
Wyrażone w: *Expressed in:*				
dt zbóż (bez ziarna siewnego): *dt cereals (excl. sowing seed):*				
pszenicy *wheat*	0,58	0,90	1,15	1,27
żyta *rye*	0,83	1,29	1,50	1,53
kg żywca rzeźnego: *kg animals for slaughter:*				
wołowego *cattle*	7,7	11,5	12,8	13,3
wieprzowego *pigs*	9,0	13,3	17,9	16,9
l mleka krowiego *l cows' milk*	32,8	52,7	67,9	71,3

a W 2010 r. "DITHANE NEO TEC 75 WG" (1 l).
a In 2010 "DITHANE NEO TEC 75 WG" (l)

TABL. 60. **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SELETED AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS

OKRESY *PERIODS*	Ceny środków produkcji wyrażone w *Prices of means of production expressed in*				
	dt zbóż (bez ziarna siewnego) *dt cereals (excluding sowing seed)*		kg żywca rzeźnego *kg animals for slaughter*		hl mleka krowiego *hl cows' milk*
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	wołowego *cattle*	wieprzowego *pigs*	
	CIĄGNIK ROLNICZY *FARM TRACTOR*				
2015					
I – III	**2491**	**3351**	**28750**	**40908**	**1445**
IV – VI	**2656**	**3408**	**28568**	**40354**	**1553**
VII – IX	**2692**	**3441**	**30100**	**39295**	**1620**
X – XII	**2615**	**3222**	**28980**	**43527**	**1556**
2016					
I	2622	3099	28746	44280	1568
II	2729	3140	29384	42714	1599
III	2778	3221	31841	41697	1654
IV	2806	3220	29461	42682	1710
V	2798	3253	28735	38888	1747
VI	2761	3210	28635	35706	1750
VII	2827	3372	29355	33011	1727
VIII	2938	3561	28773	32945	1668
IX	2859	3487	28817	33065	1564
X	2869	3414	29873	34871	1455
XI	2855	3309	29556	35756	1354
XII	2754	3239	28280	34970	1294
I – III	**2710**	**3149**	**30062**	**42835**	**1607**
IV – VI	**2789**	**3225**	**28938**	**38903**	**1733**
VII – IX	**2890**	**3494**	**28982**	**32986**	**1653**
X – XII	**2816**	**3326**	**29221**	**35203**	**1364**
	PŁUG CIĄGNIKOWY 3-SKIBOWY, ZAWIESZANY *TRACTOR MOUNTED, THREE-FURROW PLOUGH*				
2015					
I – III	**147**	**198**	**1696**	**2413**	**85,3**
IV – VI	**153**	**196**	**1645**	**2324**	**89,5**
VII – IX	**154**	**197**	**1724**	**2250**	**92,8**
X – XII	**152**	**187**	**1686**	**2532**	**90,5**
2016					
I	155	183	1697	2614	92,6
II	162	186	1739	2528	94,6
III	164	190	1876	2456	97,4
IV	166	191	1745	2528	101,3
V	159	185	1635	2212	99,4
VI	158	184	1639	2043	100,2
VII	161	192	1674	1882	98,5
VIII	169	205	1653	1893	95,8
IX	166	202	1669	1915	90,6
X	168	199	1744	2036	85,0
XI	166	193	1720	2081	78,8
XII	159	187	1635	2022	74,8
I – III	**160**	**186**	**1775**	**2529**	**94,9**
IV – VI	**161**	**186**	**1672**	**2248**	**100,2**
VII – IX	**166**	**201**	**1665**	**1896**	**95,0**
X – XII	**164**	**193**	**1699**	**2046**	**79,3**

TABL. 60. **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)**

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SELETED AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS (cont.)

OKRESY *PERIODS*	Ceny środków produkcji wyrażone w *Prices of means of production expressed in*				
	dt zbóż (bez ziarna siewnego) *dt cereals (excluding sowing seed)*		kg żywca rzeźnego *kg animals for slaughter*		hl mleka krowiego *hl cows' milk*
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	wołowego *cattle*	wieprzowego *pigs*	
SALETRA AMONOWA 34% N (1 dt) *AMMONIUM NITRATE,NUTRITIVE CONTENT 34%N (dt)*					
2015					
I – III	**2,0**	**2,7**	**23,5**	**33,4**	**1,2**
IV – VI	**2,2**	**2,9**	**24,0**	**33,9**	**1,3**
VII – IX	**2,2**	**2,8**	**24,5**	**32,0**	**1,3**
X – XII	**2,1**	**2,6**	**23,1**	**35,0**	**1,2**
2016					
I	2,1	2,5	22,8	35,1	1,2
II	2,1	2,5	23,1	33,5	1,3
III	2,2	2,5	24,9	32,6	1,3
IV	2,2	2,5	22,9	33,1	1,3
V	2,2	2,5	22,1	30,0	1,4
VI	2,1	2,5	22,0	27,4	1,3
VII	2,1	2,5	21,9	24,6	1,3
VIII	2,1	2,6	20,9	23,9	1,2
IX	2,0	2,5	20,4	23,4	1,1
X	2,0	2,4	20,8	24,3	1,0
XI	2,0	2,3	20,3	24,6	0,9
XII	1,9	2,2	19,6	24,2	0,9
I – III	**2,1**	**2,5**	**23,6**	**33,7**	**1,3**
IV – VI	**2,2**	**2,5**	**22,3**	**30,0**	**1,3**
VII – IX	**2,1**	**2,5**	**21,1**	**24,0**	**1,2**
X – XII	**1,9**	**2,3**	**20,2**	**24,4**	**0,9**
SUPERFOSFAT GRANULOWANY ok. 20% P_2O_5 (1 dt) *GRANULATED SUPERPHOSPHATE, NUTRITIVE CONTENTabout 20% P_2O_5 (dt)*					
2015					
I – III	**1,3**	**1,8**	**15,3**	**21,8**	**0,77**
IV – VI	**1,4**	**1,8**	**15,2**	**21,5**	**0,83**
VII – IX	**1,4**	**1,8**	**16,1**	**21,0**	**0,87**
X – XII	**1,4**	**1,7**	15,7	**23,6**	**0,84**
2016					
I	1,4	1,7	15,4	23,7	0,84
II	1,5	1,7	15,8	22,9	0,86
III	1,5	1,7	16,8	22,1	0,87
IV	1,5	1,7	15,8	22,9	0,92
V	1,5	1,8	15,7	21,2	0,95
VI	1,5	1,8	15,6	19,5	0,96
VII	1,5	1,8	15,9	17,9	0,94
VIII	1,6	1,9	15,6	17,8	0,90
IX	1,5	1,8	15,2	17,4	0,82
X	1,5	1,8	16,0	18,6	0,78
XI	1,5	1,7	15,5	18,7	0,71
XII	1,4	1,7	14,7	18,2	0,67
I – III	**1,4**	**1,7**	**16,1**	**22,9**	**0,86**
IV – VI	**1,5**	**1,7**	**15,5**	**20,8**	**0,93**
VII – IX	**1,6**	**1,9**	**15,6**	**17,7**	**0,89**
X – XII	**1,5**	**1,8**	15,8	**19,1**	**0,74**

TABL. 60. **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)**
RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SELETED AGRICULTURAL PRODUCTS BY MONTHS (cont.)

OKRESY *PERIODS*	Ceny środków produkcji wyrażone w *Prices of means of production expressed in*				
	dt zbóż (bez ziarna siewnego) *dt cereals (excluding sowing seed)*		kg żywca rzeźnego *kg animals for slaughter*		hl mleka krowiego
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*	wołowego *cattle*	wieprzowego *pigs*	*hl cows' milk*
MIESZANKA PASZOWA DLA TUCZNIKÓW (1 dt) *COMPOUND FEEDINGSTUFFS FOR PORKERS (dt)*					
2015					
I – III	**1,9**	**2,6**	**22,5**	**32,0**	**1,1**
IV – VI	**2,1**	**2,6**	**22,2**	**31,3**	**1,2**
VII – IX	**2,1**	**2,6**	**23,2**	**30,3**	**1,2**
X – XII	**2,0**	**2,5**	**22,5**	**33,8**	**1,2**
2016					
I	2,0	2,4	22,4	34,4	1,2
II	2,1	2,5	23,2	33,7	1,3
III	2,2	2,5	24,9	32,6	1,3
IV	2,2	2,5	23,0	33,4	1,3
V	2,2	2,5	22,4	30,4	1,4
VI	2,2	2,5	22,5	28,2	1,4
VII	2,2	2,6	23,0	25,9	1,4
VIII	2,3	2,8	22,6	25,9	1,3
IX	2,2	2,7	22,5	25,8	1,2
X	2,2	2,7	23,4	27,3	1,1
XI	2,2	2,6	22,9	27,7	1,1
XII	2,2	2,6	22,3	27,6	1,0
I – III	**2,1**	**2,5**	**23,5**	**33,5**	**1,3**
IV – VI	**2,2**	**2,5**	**22,6**	**30,4**	**1,4**
VII – IX	**2,3**	**2,7**	**22,7**	**25,8**	**1,3**
X – XII	**2,2**	**2,6**	**22,9**	**27,5**	**1,1**
MIESZANKA PASZOWA DLA BYDŁA (1 dt) *COMPOUND FEEDINGSTUFFS FOR CATTLE (dt)*					
2015					
I – III	**2,4**	**3,2**	**27,4**	**38,9**	**1,4**
IV – VI	**2,5**	**3,2**	**27,1**	**38,3**	**1,5**
VII – IX	**2,5**	**3,2**	**28,3**	**37,0**	**1,5**
X – XII	**2,5**	**3,0**	**27,3**	**41,1**	**1,5**
2016					
I	2,5	3,0	27,4	42,2	1,49
II	2,6	3,0	27,9	40,6	1,52
III	2,7	3,1	30,4	39,8	1,58
IV	2,7	3,1	28,1	40,6	1,63
V	2,7	3,1	27,4	37,0	1,66
VI	2,6	3,1	27,2	34,0	1,66
VII	2,7	3,2	27,7	31,2	1,63
VIII	2,8	3,4	27,2	31,1	1,58
IX	2,7	3,3	27,2	31,2	1,48
X	2,7	3,2	28,2	33,0	1,38
XI	2,7	3,1	27,9	33,8	1,28
XII	2,6	3,0	26,6	32,9	1,22
I – III	**2,6**	**3,0**	**28,6**	**40,8**	**1,53**
IV – VI	**2,7**	**3,1**	**27,5**	**37,0**	**1,65**
VII – IX	**2,7**	**3,3**	**27,4**	**31,2**	**1,56**
X – XII	**2,7**	**3,1**	**27,6**	**33,2**	**1,29**

TABL. 61. **WSKAŹNIKI CEN PRODUKTÓW ROLNYCH SPRZEDAWANYCH ORAZ CEN TOWARÓW I USŁUG ZAKUPYWANYCH PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W ROLNICTWIE[a]**
PRICE INDICES OF SOLD AGRICULTURAL PRODUCTS AND GOODS AND SERVICES PURCHASED BY PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016		
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				2005= =100	2010= =100
Produkty rolne sprzedawane ..... *Sold agricultural products*	112,1	100,3	96,7	97,9	143,4	109,9
roślinne *crop*	129,2	95,0	104,3	94,3	155,1	99,6
zwierzęce *animal*	102,0	104,1	92,0	100,3	136,8	117,8
Towary i usługi zakupywane ..... *Purchased goods and services*	101,8	101,2	97,8	98,8	138,4	112,1
na cele: *for:*						
konsumpcyjne ..... *consumption*	102,2	100,9	99,1	99,4	121,9	108,0
bieżącej produkcji rolniczej ..... *current agricultural production*	101,8	101,2	97,3	98,5	141,7	113,4
inwestycyjne..... *investment*	101,2	101,8	100,7	101,0	131,5	111,6
Wskaźniki relacji cen („nożyce cen"): Index of price relations („price gap"):						
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych *sold agricultural products to purchased goods and services*	**110,1**	**99,1**	**98,8**	**99,0**	**103,5**	**97,8**
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjne ..... *sold agricultural products to goods and services purchased for current agricultural production and investment purposes*	110,2	99,1	99,1	99,1	101,4	97,1

a Patrz uwagi ogólne pkt 11 str. 15. *a See general notes item 11 on page 20.*

TABL. 62. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG**
PRICE INDICES OF GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016		
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*				2005= =100	2010= =100
	O G Ó Ł E M *T O T A L*					
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**102,7**	**100,7**	**98,8**	**99,4**	**125,5**	**108,1**
Towary i usługi konsumpcyjne ..... ***Consumer goods and services***	**102,6**	**100,9**	**99,1**	**99,4**	**123,1**	**107,6**
w tym żywność i napoje bezalkoholowe *of which food and non-alcoholic beverages*	102,7	102,0	98,3	100,8	131,6	110,1
Towary i usługi niekonsumpcyjne ... ***Non-consumer goods and services***	**103,0**	**100,0**	**98,1**	**99,6**	**134,7**	**110,5**
Towary ..... *Goods*	103,8	99,1	95,0	97,5	126,7	106,6
Usługi ..... *Services*	102,2	100,9	100,7	101,2	140,8	113,1

TABL. 62. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
PRICE INDICES OF GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	2010	2013	2015	2016	
	rok poprzedni = 100 *previous year = 100*			2005= =100	2010= =100
OGÓŁEM (dok.) *TOTAL (cont.)*					
Gospodarstwa rolników *Households of farmers*					
Towary i usługi konsumpcyjne ..... ***Consumer goods and services***	**102,4**	**100,3**	**98,4**	**99,1**	**119,7**	**106,0**
w tym żywność i napoje bezalkoholowe ..... *of which food and non-alcoholic beverages*	102,2	101,5	98,3	100,9	132,3	111,0

TABL. 63. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES BY MONTHS

OKRESY *PERIODS*	Ogółem *Total*	gospodarstwa rolników *hauseholds of farmers*	Ogółem *Total*	gospodarstwa rolników *hauseholds of farmers*
	okres poprzedni = 100 *previous period = 100*		analogiczny okres poprzedniego roku = 100 *corresponding period of previous year = 100*	
2015				
I – III	**99,5**	**99,0**	**98,5**	**97,9**
IV – VI	**100,5**	**100,5**	**99,1**	**98,5**
VII – IX	**99,6**	**99,5**	**99,3**	**98,6**
X – XII	**99,7**	**99,7**	**99,4**	**98,7**
2016				
I	99,5	99,4	99,1	98,6
II	99,9	99,7	99,2	98,6
III	100,1	100,1	99,1	98,5
IV	100,3	100,3	98,9	98,4
V	100,1	100,2	99,1	98,6
VI	100,2	100,1	99,2	98,8
VII	99,7	99,7	99,1	98,6
VIII	99,8	99,8	99,2	98,9
IX	100,0	100,3	99,5	99,4
X	100,5	100,6	99,8	99,9
XI	100,1	100,1	100,0	100,1
XII	100,7	100,6	100,8	101,1
I – III	**99,3**	**99,0**	**99,1**	**98,6**
IV – VI	**100,5**	**100,5**	**99,1**	**98,6**
VII – IX	**99,7**	**99,8**	**99,2**	**98,9**
X – XII	**100,7**	**101,1**	**100,2**	**100,3**

DZIAŁ III. PODSTAWOWE DANE O ROLNICTWIE W PRZEKROJU WOJEWÓDZKIM W 2016
CHAPTER III. BASIC AGRICULTURE DATA BY VOIVODSHIPS IN 2016

TABL.64. **PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH W OBROCIE PRYWATNYM**
AVERAGE PRICES OF ARABLE LAND IN PRIVATE TURNOVER

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Grunty orne / *Arable land*			
	ogółem *total*	dobre (pszenno-buraczane) *fertile*	średnie (żytnio-ziemniaczane) *medium fertile*	słabe (piaszczyste) *barren*
	ZA ha W zł / *PER ha IN zl*			
P O L S K A / ***P O L A N D***	**39 706**	**52012**	**40 341**	**27 771**
Dolnośląskie	36 076	47 803	35 621	26 984
Kujawsko-pomorskie	53 916	66 320	52 950	36 454
Lubelskie	28 391	40 689	27 616	18 888
Lubuskie	27 707	38 565	28 888	24 255
Łódzkie	36 367	51 091	37 826	26 454
Małopolskie	30 480	37 542	28 087	20 979
Mazowieckie	37 189	57 467	38 456	26 507
Opolskie	45 997	65 402	42 921	28 388
Podkarpackie	23 231	29 237	22 842	17 275
Podlaskie	37 170	54 121	38 910	29 143
Pomorskie	39 220	55 621	39 528	31 917
Śląskie	33 565	52 660	33 853	22 677
Świętokrzyskie	26 521	35 415	23 783	17 280
Warmińsko-mazurskie	39 427	46 783	42 291	30 966
Wielkopolskie	54 085	67 852	56 639	37 126
Zachodniopomorskie	28 241	35 076	29 067	22 506
W PRZELICZENIU NA ŻYTO[a] W zł NA 1 dt / *IN TERMS OF RYE[a] IN zl PER dt*				
P O L S K A / ***P O L A N D***	**669,2**	**876,7**	**679,9**	**468,1**
Dolnośląskie	589,0	780,5	581,6	440,6
Kujawsko-pomorskie	908,0	1 116,9	891,7	613,9
Lubelskie	521,6	747,5	507,4	347,0
Lubuskie	489,3	681,0	510,1	428,3
Łódzkie	625,0	878,0	650,0	454,6
Małopolskie	452,2	556,9	416,7	311,2
Mazowieckie	674,8	1 042,8	697,8	481,0
Opolskie	608,7	865,6	568,0	375,7
Podkarpackie	388,0	488,3	381,5	288,5
Podlaskie	702,6	1 023,1	735,5	550,9
Pomorskie	752,3	1 067,0	758,3	612,3
Śląskie	464,8	729,2	468,7	314,0
Świętokrzyskie	489,0	653,1	438,6	318,6
Warmińsko-mazurskie	611,8	726,0	656,3	480,5
Wielkopolskie	922,0	1 156,7	965,5	632,9
Zachodniopomorskie	418,6	519,9	430,8	333,6

a Według średnich rocznych cen na targowiskach.
a By average annual prices on marketplaces.

TABL.65. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA**
AGRICULTURE AREA ACCORDING TO THE HOLDER RESIDENCE
Stan w czerwcu
As of June

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*	Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej *Agricultural land in good agricultural condition*								Pozostałe *Others*
		razem *total*	zasiewy *sown area*	grunty ugorowane *fallow land*	uprawy trwałe permanent crops: razem *total*	uprawy trwałe permanent crops: w tym sady *of which orchards*	ogrody przydomowe *kitchen gardens*	łąki trwałe *permanent meadows*	pastwiska trwałe *permanent pastures*	
	w tys. ha *in thous. ha*									
OGÓŁEM *TOTAL*										
P O L S K A ..... *POLAND*	**14543,3**	**14405,6**	**10640,0**	**165,6**	**393,5**	**376,5**	**31,1**	**2698,0**	**477,5**	**137,6**
Dolnośląskie.....	901,2	894,0	744,0	8,0	6,3	5,6	1,3	114,9	19,3	7,3
Kujawsko-pomorskie	1030,6	1026,7	916,9	7,1	7,8	7,2	1,5	80,2	13,3	3,9
Lubelskie.....	1428,6	1417,1	1074,4	16,3	83,1	81,8	7,0	214,5	21,7	11,5
Lubuskie.....	399,9	395,7	287,8	7,7	4,1	3,4	0,4	83,8	11,9	4,2
Łódzkie.....	961,6	952,2	746,4	10,7	44,6	43,8	2,0	134,4	14,1	9,4
Małopolskie	559,3	550,3	299,7	6,5	11,2	10,8	3,9	196,8	32,1	9,0
Mazowieckie.....	1920,1	1901,8	1207,4	29,4	121,9	120,0	2,6	464,6	75,9	18,3
Opolskie	510,0	508,4	463,5	2,0	1,1	0,7	0,5	37,1	4,1	1,6
Podkarpackie	588,3	573,7	308,4	16,5	13,3	11,5	5,7	200,1	29,7	14,6
Podlaskie.....	1094,0	1087,2	688,3	5,6	6,0	5,8	1,0	330,6	55,7	6,8
Pomorskie	724,7	715,2	572,5	7,2	5,3	3,8	0,6	104,7	25,0	9,5
Śląskie	368,8	362,6	261,1	8,8	2,8	2,3	0,8	77,8	11,4	6,2
Świętokrzyskie.....	490,9	482,7	321,1	9,9	44,7	44,5	1,4	96,4	9,3	8,2
Warmińsko-mazurskie	1023,0	1014,4	668,8	7,2	6,6	6,2	0,6	213,1	118,1	8,6
Wielkopolskie	1691,9	1684,5	1426,6	8,8	18,6	16,5	1,2	213,3	16,1	7,4
Zachodniopomorskie	850,4	839,0	653,0	14,0	16,0	12,6	0,5	135,6	19,9	11,4
W ODSETKACH *IN PERCENT*										
P O L S K A ..... *POLAND*	**100,0**	**99,1**	**73,2**	**1,1**	**2,7**	**2,6**	**0,2**	**18,6**	**3,3**	**0,9**
Dolnośląskie.....	100,0	99,2	82,6	0,9	0,7	0,6	0,1	12,8	2,1	0,8
Kujawsko-pomorskie	100,0	99,6	89,0	0,7	0,8	0,7	0,1	7,8	1,3	0,4
Lubelskie.....	100,0	99,2	75,2	1,1	5,8	5,7	0,5	15,0	1,5	0,8
Lubuskie.....	100,0	98,9	72,0	1,9	1,0	0,8	0,1	21,0	3,0	1,1
Łódzkie.....	100,0	99,0	77,6	1,1	4,6	4,6	0,2	14,0	1,5	1,0
Małopolskie	100,0	98,4	53,6	1,2	2,0	1,9	0,7	35,2	5,7	1,6
Mazowieckie.....	100,0	99,0	62,9	1,5	6,3	6,2	0,1	24,2	4,0	1,0
Opolskie	100,0	99,7	90,9	0,4	0,2	0,1	0,1	7,3	0,8	0,3
Podkarpackie	100,0	97,5	52,4	2,8	2,3	2,0	1,0	34,0	5,0	2,5
Podlaskie.....	100,0	99,4	62,9	0,5	0,5	0,5	0,1	30,2	5,1	0,6
Pomorskie	100,0	98,7	79,0	1,0	0,7	0,5	0,1	14,4	3,4	1,3
Śląskie	100,0	98,3	70,8	2,4	0,7	0,6	0,2	21,1	3,1	1,7
Świętokrzyskie.....	100,0	98,3	65,4	2,0	9,1	9,1	0,3	19,6	1,9	1,7
Warmińsko-mazurskie	100,0	99,2	65,4	0,7	0,6	0,6	0,1	20,8	11,5	0,8
Wielkopolskie	100,0	99,6	84,3	0,5	1,1	1,0	0,1	12,6	1,0	0,4
Zachodniopomorskie	100,0	98,7	76,8	1,6	1,9	1,5	0,1	16,0	2,3	1,3

TABL.65. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA (dok.)**
AGRICULTURE AREA ACCORDING TO THE HOLDER RESIDENCE (cont.)
Stan w czerwcu
As of June

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*	Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej *Agricultural land in good agricultural condition*								Pozostałe *Others*
		razem *total*	zasiewy *sown area*	grunty ugorowane *fallow land*	uprawy trwałe *permanent crops*		ogrody przydomowe *kitchen gardens*	łąki trwałe *permanent meadows*	pastwiska trwałe *permanent pastures*	
					razem *total*	w tym sady *of which orchards*				
	w tys. ha *in thous. ha*									
	POLSKA = 100 *POLAND = 100*									
P O L S K A ***POLAND***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Dolnośląskie	6,2	6,2	7,0	4,9	1,6	1,5	4,2	4,3	4,0	5,3
Kujawsko-pomorskie	7,1	7,1	8,6	4,3	2,0	1,9	4,8	3,0	2,8	2,8
Lubelskie	9,8	9,8	10,1	9,9	21,1	21,7	22,5	7,9	4,5	8,3
Lubuskie	2,8	2,7	2,7	4,6	1,0	0,9	1,3	3,1	2,5	3,1
Łódzkie	6,6	6,6	7,0	6,5	11,3	11,6	6,3	5,0	3,0	6,8
Małopolskie	3,8	3,8	2,8	3,9	2,8	2,9	12,7	7,3	6,7	6,5
Mazowieckie	13,2	13,2	11,3	17,8	31,0	31,9	8,3	17,2	15,9	13,3
Opolskie	3,5	3,5	4,4	1,2	0,3	0,2	1,7	1,4	0,9	1,2
Podkarpackie	4,0	4,0	2,9	9,9	3,4	3,1	18,3	7,4	6,2	10,6
Podlaskie	7,5	7,5	6,5	3,4	1,5	1,5	3,3	12,3	11,7	4,9
Pomorskie	5,0	5,0	5,4	4,4	1,3	1,0	1,9	3,9	5,2	6,9
Śląskie	2,5	2,5	2,5	5,3	0,7	0,6	2,6	2,9	2,4	4,5
Świętokrzyskie	3,4	3,4	3,0	6,0	11,4	11,8	4,5	3,6	1,9	5,9
Warmińsko-mazurskie	7,0	7,0	6,3	4,4	1,7	1,6	1,9	7,9	24,7	6,2
Wielkopolskie	11,6	11,7	13,4	5,3	4,7	4,4	3,8	7,9	3,4	5,4
Zachodniopomorskie	5,8	5,8	6,1	8,4	4,1	3,4	1,8	5,0	4,2	8,3

TABL. 66. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
SOWN AREA
Stan w czerwcu *As of June*

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*	Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *Basic cereals with cereal mixed*	Ziemniaki *Potatoes*	Buraki cukrowe *Sugar beets*	Rzepak i rzepik *Rape and turnip rape*
	W TYSIĄCACH HEKTARÓW *IN THOUSAND HECTARES*				
P O L S K A ***P O L A N D***	**10640,0**	**6698,3**	**300,7**	**203,4**	**822,6**
Dolnośląskie	744,0	435,1	27,9	18,5	118,2
Kujawsko-pomorskie	916,9	529,8	19,5	43,0	83,1
Lubelskie	1074,4	741,1	20,3	35,8	69,9
Lubuskie	287,8	169,8	4,6	1,5	33,8
Łódzkie	746,4	536,1	34,6	5,8	15,7
Małopolskie	299,7	189,3	22,3	1,2	7,9
Mazowieckie	1207,4	808,1	35,0	12,6	32,7
Opolskie	463,5	281,3	9,2	14,6	75,5
Podkarpackie	308,4	192,4	22,3	3,7	19,7
Podlaskie	688,3	399,2	8,4	0,1	13,6
Pomorskie	572,5	371,2	19,1	9,3	64,8
Śląskie	261,1	178,4	8,1	2,0	21,0
Świętokrzyskie	321,1	219,1	13,6	3,6	7,7
Warmińsko-mazurskie	668,8	387,9	8,3	2,8	55,8
Wielkopolskie	1426,6	880,5	32,9	39,3	103,9
Zachodniopomorskie	653,0	379,1	14,8	9,8	99,0

TABL. 66. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW (dok.)**
SOWN AREA (cont.)
Stan w czerwcu
As of June

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*	Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *Basic cereals with cereal mixed*	Ziemniaki *Potatoes*	Buraki cukrowe *Sugar beets*	Rzepak i rzepik *Rape and turnip rape*
		W ODSETKACH *IN PERCENT*			
P O L S K A ***P O L A N D***	**100,0**	**63,0**	**2,8**	**1,9**	**7,7**
Dolnośląskie	100,0	58,5	3,8	2,5	15,9
Kujawsko-pomorskie	100,0	57,8	2,1	4,7	9,1
Lubelskie	100,0	69,0	1,9	3,3	6,5
Lubuskie	100,0	59,0	1,6	0,5	11,7
Łódzkie	100,0	71,8	4,6	0,8	2,1
Małopolskie	100,0	63,2	7,4	0,4	2,6
Mazowieckie	100,0	66,9	2,9	1,0	2,7
Opolskie	100,0	60,7	2,0	3,2	16,3
Podkarpackie	100,0	62,4	7,2	1,2	6,4
Podlaskie	100,0	58,0	1,2	0,0	2,0
Pomorskie	100,0	64,8	3,3	1,6	11,3
Śląskie	100,0	68,3	3,1	0,8	8,0
Świętokrzyskie	100,0	68,2	4,2	1,1	2,4
Warmińsko-mazurskie	100,0	58,0	1,2	0,4	8,4
Wielkopolskie	100,0	61,7	2,3	2,8	7,3
Zachodniopomorskie	100,0	58,0	2,3	1,5	15,2
		POLSKA = 100 *POLAND = 100*			
P O L S K A ***P O L A N D***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Dolnośląskie	7,0	6,5	9,3	9,1	14,4
Kujawsko-pomorskie	8,6	7,9	6,5	21,1	10,1
Lubelskie	10,1	11,1	6,7	17,6	8,5
Lubuskie	2,7	2,5	1,5	0,7	4,1
Łódzkie	7,0	8,0	11,5	2,9	1,9
Małopolskie	2,8	2,8	7,4	0,6	1,0
Mazowieckie	11,3	12,1	11,6	6,2	4,0
Opolskie	4,4	4,2	3,1	7,2	9,2
Podkarpackie	2,9	2,9	7,4	1,8	2,4
Podlaskie	6,5	6,0	2,8	0,0	1,7
Pomorskie	5,4	5,5	6,3	4,6	7,9
Śląskie	2,5	2,7	2,7	1,0	2,6
Świętokrzyskie	3,0	3,3	4,5	1,8	0,9
Warmińsko-mazurskie	6,3	5,8	2,8	1,4	6,8
Wielkopolskie	13,4	13,1	10,9	19,3	12,6
Zachodniopomorskie	6,1	5,7	4,9	4,8	12,0

TABL. 67. **PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
YIELDS OF MAIN CROPS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Zboża *Cereals*	W tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *Of which basic cereals with cereal mixed*			Ziemniaki *Potatoes*	Buraki cukrowe *Sugar beets*	Rzepak i rzepik *Rape and turnip rape*
		razem *total*	w tym *of which*				
			pszenica *wheat*	żyto *rye*			
	Z ha w dt *FROM 1 ha in dt*						
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**40,3**	**37,8**	**45,8**	**28,4**	**287**	**665**	**27,0**
Dolnośląskie	51,8	49,4	53,5	34,2	275	588	30,4
Kujawsko-pomorskie.	43,1	39,0	43,3	29,6	310	629	25,3
Lubelskie	41,3	40,9	49,8	30,1	300	629	25,6
Lubuskie	42,2	40,5	46,0	30,7	318	698	27,4
Łódzkie	33,9	31,6	35,5	25,4	300	565	24,3
Małopolskie	40,0	35,6	39,2	27,1	236	702	31,0
Mazowieckie	31,1	29,4	35,2	24,1	289	688	21,7
Opolskie	59,9	55,2	60,1	39,8	358	706	31,9
Podkarpackie	37,5	32,7	35,4	25,4	252	788	24,9
Podlaskie	29,4	27,8	32,4	22,8	221	663	25,8
Pomorskie	39,4	39,7	49,1	29,7	304	743	28,3
Śląskie	44,0	40,0	47,8	30,5	285	635	30,3
Świętokrzyskie	30,3	29,8	33,4	21,8	258	741	25,2
Warmińsko-mazurskie	37,3	37,2	42,1	27,9	260	599	23,1
Wielkopolskie	44,0	39,0	46,8	29,8	294	700	27,3
Zachodniopomorskie	43,0	43,6	48,4	36,2	340	799	24,3
	POLSKA = 100[a] *POLAND = 100[a]*						
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Dolnośląskie	128,5	130,7	116,8	120,4	95,8	88,4	112,6
Kujawsko-pomorskie.	106,9	103,2	94,5	104,2	108,0	94,6	93,7
Lubelskie	102,5	108,2	108,7	106,0	104,5	94,6	94,8
Lubuskie	104,7	107,1	100,4	108,1	110,8	105,0	101,5
Łódzkie	84,1	83,6	77,5	89,4	104,5	85,0	90,0
Małopolskie	99,3	94,2	85,6	95,4	82,2	105,6	114,8
Mazowieckie	77,2	77,8	76,9	84,9	100,7	103,5	80,4
Opolskie	148,6	146,0	131,2	140,1	124,7	106,2	118,1
Podkarpackie	93,1	86,5	77,3	89,4	87,8	118,5	92,2
Podlaskie	73,0	73,5	70,7	80,3	77,0	99,7	95,6
Pomorskie	97,8	105,0	107,2	104,6	105,9	111,7	104,8
Śląskie	109,2	105,8	104,4	107,4	99,3	95,5	112,2
Świętokrzyskie	75,2	78,8	72,9	76,8	89,9	111,4	93,3
Warmińsko-mazurskie	92,6	98,4	91,9	98,2	90,6	90,1	85,6
Wielkopolskie	109,2	103,2	102,2	104,9	102,4	105,3	101,1
Zachodniopomorskie	106,7	115,3	105,7	127,5	118,5	120,2	90,0

a Relacja do średniej krajowej.
a Relation to national average.

TABL. 68. **ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
HARVESTS OF MAIN CROPS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Zboża *Cereals*	W tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *Of which basic cereals with cereal mixed*			Ziemniaki *Potatoes*	Buraki cukrowe *Sugar beets*	Rzepak i rzepik *Rape and turnip rape*
		razem *total*	w tym *of which*				
			pszenica *wheat*	żyto *rye*			
	W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*						
POLSKA ..... ***POLAND***	**29849,2**	**25344,2**	**10827,9**	**2199,6**	**8624,0**	**13523,8**	**2219,3**
Dolnośląskie.....	2694,8	2150,6	1515,5	68,5	767,0	1086,5	359,1
Lubelskie.....	3274,1	3031,5	1547,4	112,5	607,8	2247,9	179,2
Lubuskie.....	813,6	688,1	245,5	94,2	147,4	101,2	92,4
Łódzkie.....	1922,9	1691,4	384,8	252,6	1040,1	330,1	38,3
Małopolskie.....	863,6	673,2	361,0	11,5	524,4	86,5	24,6
Mazowieckie	2686,2	2377,7	544,2	325,8	1011,7	867,2	71,0
Opolskie.....	2011,8	1553,0	980,6	44,2	328,8	1031,2	241,2
Podkarpackie	860,1	629,1	336,4	20,9	563,0	288,4	49,1
Podlaskie	1234,6	1111,8	160,7	96,9	184,9	4,8	35,1
Pomorskie.....	1530,7	1473,9	745,0	145,0	579,3	689,2	183,3
Śląskie	873,9	713,6	320,5	59,1	229,8	127,0	63,5
Świętokrzyskie	706,6	653,1	251,8	27,1	350,6	264,9	19,3
Wielkopolskie.....	4504,1	3436,5	1020,1	460,7	968,0	2750,2	283,3
Zachodniopomorskie	1718,9	1653,2	805,5	221,5	501,7	779,5	240,9
	POLSKA = 100 *POLAND = 100*						
POLSKA ..... ***POLAND***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Dolnośląskie.....	9,0	8,5	14,0	3,1	8,9	8,0	16,2
Lubelskie.....	11,0	12,0	14,3	5,1	7,0	16,6	8,1
Lubuskie.....	2,7	2,7	2,3	4,3	1,7	0,7	4,2
Łódzkie.....	6,4	6,7	3,6	11,5	12,1	2,4	1,7
Małopolskie.....	2,9	2,7	3,3	0,5	6,1	0,6	1,1
Mazowieckie	9,0	9,4	5,0	14,8	11,7	6,4	3,2
Opolskie.....	6,7	6,1	9,1	2,0	3,8	7,6	10,9
Podkarpackie	2,9	2,5	3,1	0,9	6,5	2,1	2,2
Podlaskie	4,1	4,4	1,5	4,4	2,1	0,0	1,6
Pomorskie.....	5,1	5,8	6,9	6,6	6,7	5,1	8,3
Śląskie	2,9	2,8	3,0	2,7	2,7	0,9	2,9
Świętokrzyskie	2,4	2,6	2,3	1,2	4,1	2,0	0,9
Wielkopolskie.....	15,1	13,6	9,4	20,9	11,2	20,3	12,8
Zachodniopomorskie	5,8	6,5	7,4	10,1	5,8	5,8	10,9

TABL. 69. **UDZIAŁ GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH W PRODUKCJI ROŚLINNEJ OGÓŁEM**
SHARE OF PRIVATE FARMS IN CROP PRODUCTION

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Użytki rolne *Agricultural land*		Powierzchnia zasiewów *Sown area*			Zbiory *Production*	
	razem *total*	w dobrej kulturze rolnej *area in good agricultural condition*	razem *total*	w tym *of which*		zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi *basic cereals with cereal mixed*	ziemniaki *potatoes*
				zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *basic cereals with cereal mixed*	ziemniaki *potatoes*		
	w % ogółem *in % of total*						
POLSKA ..... ***POLAND***	**91,4**	**91,5**	**90,4**	**92,2**	**95,0**	**88,9**	**93,2**
Dolnośląskie	83,6	83,7	82,1	84,5	92,5	80,3	88,8
Kujawsko-pomorskie	90,5	90,6	90,6	113,4	93,9	91,6	92,9
Lubelskie	96,7	96,7	97,4	136,7	99,8	97,1	99,8
Lubuskie	86,3	86,8	85,5	19,9	97,6	85,6	97,6
Łódzkie	98,0	98,0	98,4	312,1	97,9	98,6	97,5
Małopolskie	96,5	96,7	96,2	34,2	99,9	95,2	99,9
Mazowieckie	97,7	97,7	97,9	420,3	98,6	97,6	98,5
Opolskie	75,7	75,8	74,5	27,4	76,2	73,9	75,9
Podkarpackie	95,4	95,6	96,7	66,5	99,9	95,8	99,9
Podlaskie	98,2	98,3	98,5	204,4	99,3	97,9	99,1
Pomorskie	85,8	86,3	84,5	81,0	79,3	82,8	69,1
Śląskie	92,9	93,1	92,1	45,0	99,3	90,6	98,8
Świętokrzyskie	98,5	98,6	99,0	121,7	100,0	98,6	100,0
Warmińsko-mazurskie	90,7	90,9	89,3	159,3	93,6	88,0	92,3
Wielkopolskie	86,7	86,7	86,0	203,9	92,8	86,8	89,8
Zachodniopomorskie	77,6	77,7	74,9	32,3	92,9	70,2	93,5

TABL. 70. **POGŁOWIE BYDŁA**
CATTLE STOCKS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*				W tym krowy *Of which cows*			
	w tys. szt. *in thous. heads*	2015= =100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych w szt *per 100 ha of agricultural land in heads*	w tys. szt. *in thous. heads*	2015= =100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych w szt *per 100 ha of agricultural land in heads*
STAN W CZERWCU *AS OF JUNE*								
POLSKA ..... ***POLAND***	**5 939,0**	**99,6**	**100,0**	**40.8**	**2 332,2**	**95,4**	**100,0**	**16,0**
Dolnośląskie	103,2	95,6	1,7	11,4	41,1	97,5	1,8	4,6
Kujawsko-pomorskie	501,5	101,2	8,4	48,7	160,0	96,6	6,9	15,5
Lubelskie	361,8	98,8	6,1	25,3	138,9	93,1	6,0	9,7
Lubuskie	75,3	102,1	1,3	18,9	28,1	101,0	1,2	7,0
Łódzkie	456,2	99,1	7,7	47,5	182,9	95,2	7,8	19,0
Małopolskie	181,2	104,4	3,1	32,4	85,9	99,0	3,7	15,4
Mazowieckie	1 070,7	94,3	18,0	55,8	478,8	93,6	20,5	24,9
Opolskie	121,6	104,4	2,0	23,8	42,6	100,2	1,8	8,4
Podkarpackie	89,5	93,7	1,5	15,2	50,0	91,1	2,1	8,5
Podlaskie	947,0	99,8	15,9	86,6	437,5	95,4	18,8	40,0
Pomorskie	205,6	100,6	3,5	28,4	68,0	93,5	2,9	9,4
Śląskie	122,8	100,4	2,1	33,3	45,5	97,8	1,9	12,3
Świętokrzyskie	166,4	99,7	2,8	33,9	58,2	90,0	2,5	11,9
Warmińsko-mazurskie	442,5	100,5	7,5	43,3	193,1	98,0	8,3	18,9
Wielkopolskie	996,6	104,8	16,8	58,9	282,8	96,7	12,1	16,7
Zachodniopomorskie	97,3	95,3	1,6	11,4	38,9	96,8	1,7	4,6

TABL. 70. **POGŁOWIE BYDŁA (dok.)**
CATTLE STOCKS (cont.)

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*				W tym krowy *Of which cows*			
	w tys. szt. *in thous. heads*	2015= =100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych[a] w szt *per 100 ha of agricultural land[a] in heads*	w tys. szt. *in thous. heads*	2015= =100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych[a] w szt. *per 100 ha of agricultural land[a] in heads*
STAN W GRUDNIU *AS OF DECEMBER*								
P O L S K A	**5970.2**	**103.6**	**100,0**	**41,1**	**2303.5**	**100.0**	**100,0**	**15,8**
P O L A N D								
Dolnośląskie.....	102.5	98.0	1.7	11,4	40.4	98.4	1.8	4,5
Kujawsko-pomorskie.	492.6	105.6	8.3	47,8	155.5	103.3	6.8	15,1
Lubelskie.....	371.8	102.5	6.2	26,0	136.7	98.9	5.9	9,6
Lubuskie.....	73.0	100.3	1.2	18,3	27.5	97.9	1.2	6,9
Łódzkie.....	473.2	105.0	7.9	49,2	183.1	101.2	8.0	19,0
Małopolskie	178.1	105.0	3.0	31,9	86.7	104.4	3.8	15,5
Mazowieckie	1098.5	100.6	18.4	57,2	481.7	97.8	20.9	25,1
Opolskie	122.9	105.2	2.1	24,1	41.8	102.3	1.8	8,2
Podkarpackie	84.4	94.5	1.4	14,3	47.2	93.3	2.0	8,0
Podlaskie	959.8	100.8	16.1	87,7	436.3	97.7	18.9	39,9
Pomorskie	209.4	108.0	3.5	28,9	66.4	98.7	2.9	9,2
Śląskie	122.7	105.5	2.1	33,3	44.8	105.3	1.9	12,1
Świętokrzyskie	166.5	102.8	2.8	33,9	56.7	93.6	2.5	11,6
Warmińsko-mazurskie	419.1	103.3	7.0	41,0	186.9	103.7	8.1	18,3
Wielkopolskie	1003.3	110.0	16.8	59,3	274.3	105.1	11.9	16,2
Zachodniopomorskie	92.5	96.4	1.5	10,9	37.5	96.9	1.6	4,4

a Stan w czerwcu. a *As of June.*

TABL. 71. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ**
PIGS STOCKS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*				W tym lochy na chów *Of which breeding sows*			
	w tys. szt. *in thous. heads*	2015= =100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych[a] w szt *per 100 ha of agricultural land[a] in heads*	w tys. szt. *in thous. heads*	2015= =100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych[a] w szt. *per 100 ha of agricultural land[a] in heads*
STAN W MARCU *AS OF MARCH*								
P O L S K A	**10464.9**	**90.9**	**100,0**	**72,0**	**831.7**	**86.5**	**100,0**	**5,7**
P O L A N D								
Dolnośląskie.....	196.8	96.7	1.9	21,8	29.1	106.2	3.5	3,2
Kujawsko-pomorskie.	1170.3	87.4	11.2	113,6	103.7	81.9	12.5	10,1
Lubelskie.....	532.8	95.7	5.1	37,3	45.0	89.0	5.4	3,2
Lubuskie.....	136.6	85.2	1.3	34,2	10.0	82.7	1.2	2,5
Łódzkie.....	936.2	92.1	8.9	97,4	68.9	88.5	8.3	7,2
Małopolskie	162.9	92.9	1.6	29,1	20.0	87.4	2.4	3,6
Mazowieckie	865.3	86.5	8.3	45,1	60.7	81.6	7.3	3,2
Opolskie	377.1	88.8	3.6	73,9	31.7	81.4	3.8	6,2
Podkarpackie	160.3	94.1	1.5	27,3	15.7	91.2	1.9	2,7
Podlaskie	302.9	89.8	2.9	27,7	24.7	86.6	3	2,3
Pomorskie	755.3	95.4	7.2	104,2	65.7	88.1	7.9	9,1
Śląskie	232.7	93.7	2.2	63,1	21.0	98.0	2.5	5,7
Świętokrzyskie	202.3	88.9	1.9	41,2	23.6	89.8	2.8	4,8
Warmińsko-mazurskie	437.0	86.1	4.2	42,7	44.1	87.3	5.3	4,3
Wielkopolskie	3724.4	91.6	35.6	220,1	239.6	84.2	28.8	14,2
Zachodniopomorskie	272.0	94.5	2.6	32,0	28.2	99.6	3.4	3,3

a Stan w czerwcu. *a As of June.*

TABL. 71. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ (dok.)**
PIGS STOCKS (cont.)

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*				W tym lochy na chów *Of which breeding sows*			
	w tys. szt. *in thous. heads*	2015=100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych[a] w szt *per 100 ha of agricultural land[a] in heads*	w tys. szt. *in thous. heads*	2015=100	w odsetkach *in percent*	na 100 ha użytków rolnych[a] w szt. *per 100 ha of agricultural land[a] in heads*
STAN W CZERWCU *AS OF JUNE*								
POLSKA ***POLAND***	**10865.3**	**93.3**	**100,0**	**74,7**	**853.7**	**90.1**	**100,0**	**5,9**
Dolnośląskie	196.9	93.6	1.8	21,8	29.1	94.4	3.4	3,2
Kujawsko-pomorskie	1154.9	87.2	10.6	112,1	105.5	84.7	12.3	10,2
Lubelskie	558.4	97.2	5.1	39,1	45.3	88.3	5.3	3,2
Lubuskie	147.5	102.6	1.4	37,0	10.8	105.4	1.3	2,7
Łódzkie	1079.6	105.0	9.9	112,3	72.6	99.1	8.5	7,6
Małopolskie	178.7	94.1	1.7	32,0	21.4	90.3	2.5	3,8
Mazowieckie	917.9	94.3	8.5	47,8	60.4	84.2	7.1	3,1
Opolskie	378.7	91.8	3.5	74,3	32.5	86.1	3.8	6,4
Podkarpackie	171.5	102.8	1.6	29,1	17.0	98.9	2.0	2,9
Podlaskie	307.9	91.3	2.8	28,1	25.9	93.8	3.0	2,4
Pomorskie	749.5	98.4	6.9	103,4	66.2	90.0	7.8	9,1
Śląskie	248.0	98.6	2.3	67,2	21.2	92.4	2.5	5,7
Świętokrzyskie	210.8	91.3	1.9	42,9	22.2	85.0	2.6	4,5
Warmińsko-mazurskie	454.5	86.5	4.2	44,4	40.3	82.3	4.7	3,9
Wielkopolskie	3836.2	91.0	35.3	226,7	255.7	91.4	30.0	15,1
Zachodniopomorskie	274.5	93.1	2.5	32,3	27.6	99.7	3.2	3,2
STAN W GRUDNIU *AS OF DECEMBER*								
POLSKA ***POLAND***	**1106,7**	**104,9**	**100,0**	**76,4**	**859,0**	**105,5**	**100,0**	**5,9**
Dolnośląskie	196.0	98.0	1,8	21,7	28.5	98.0	3.3	3,2
Kujawsko-pomorskie	1197.4	103.3	10,8	116,2	107.5	106.3	12.5	10,4
Lubelskie	550.2	105.1	5,0	38,5	43.6	95.9	5.1	3,1
Lubuskie	153.2	105.9	1,4	38,4	11.0	99.2	1.3	2,8
Łódzkie	1119.8	123.9	10,1	116,5	70.2	115.2	8.2	7,3
Małopolskie	168.7	98.2	1,5	30,2	19.6	98.4	2.3	3,5
Mazowieckie	934.4	104.4	8,4	48,7	64.5	107.4	7.5	3,4
Opolskie	391.0	103.6	3,5	76,7	33.3	110.7	3.9	6,5
Podkarpackie	166.8	104.5	1,5	28,4	16.1	110.2	1.9	2,7
Podlaskie	320.6	97.0	2,9	29,3	24.8	98.9	2.9	2,3
Pomorskie	746.3	104.7	6,7	103,0	66.8	99.7	7.8	9,2
Śląskie	243.6	131.7	2,2	66,0	21.9	135.8	2.5	5,9
Świętokrzyskie	209.5	102.0	1,9	42,7	23.0	104.2	2.7	4,7
Warmińsko-mazurskie	466.9	103.2	4,2	45,6	43.7	102.8	5.1	4,3
Wielkopolskie	3959.3	101.8	35,6	234,0	257.3	106.8	30.0	15,2
Zachodniopomorskie	283.0	101.3	2,5	33,3	27.1	95.4	3.2	3,2

a Stan w czerwcu.
a As of June.

TABL. 72. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
PROCUREMENT VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS (current prices)

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*			Produkty roślinne *Crop products*			Produkty zwierzęce *Animal products*		
	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*
P O L S K A	**58446,1**	**102,5**	**4019**	**18838,4**	**101,3**	**1295**	**39607,7**	**103,0**	**2724**
P O L A N D									
Dolnośląskie.....	2550,3	92,3	2830	1892,2	92,2	2100	658,1	92,7	730
Kujawsko-pomorskie	4984,2	104,1	4836	1707,1	93,2	1656	3277,1	110,9	3180
Lubelskie.....	4134,4	102,2	2894	2115,8	99,3	1481	2018,6	105,5	1413
Lubuskie.....	1348,5	96,3	3372	486,5	97,2	1216	862,0	95,9	2155
Łódzkie.....	4077,5	99,2	4240	810,7	87,7	843	3266,8	102,5	3397
Małopolskie	1121,9	99,3	2006	341,7	88,3	611	780,2	105,0	1395
Mazowieckie	10493,4	110,5	5465	3216,6	130,8	1675	7276,8	103,4	3790
Opolskie	2011,0	104,9	3943	1184,5	110,2	2323	826,5	98,1	1621
Podkarpackie	936,0	104,7	1591	380,7	98,8	647	555,3	109,2	944
Podlaskie	4329,3	103,5	3957	210,9	106,9	193	4118,4	103,4	3765
Pomorskie	3190,4	108,8	4402	1033,2	109,4	1426	2157,2	108,6	2977
Śląskie	1351,8	103,2	3665	373,7	105,3	1013	978,1	102,5	2652
Świętokrzyskie	1239,8	98,9	2526	304,7	77,2	621	935,1	108,9	1905
Warmińsko-mazurskie	3646,2	95,0	3564	640,3	81,3	626	3006,9	98,5	2938
Wielkopolskie	10773,1	100,4	6368	2879,8	96,6	1702	7893,3	101,8	4665
Zachodniopomorskie	2258,3	100,4	2656	1259,9	105,5	1481	998,4	94,6	1174

a Stan w czerwcu.
a As of June.

TABL. 73. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH W I i II PÓŁROCZU (ceny bieżące)**
PROCUREMENT VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN THE FIRST AND IN THE SECOND HALF-YEAR (current prices)

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	I półrocze *The first half-year*			II półrocze *The second half-year*		
	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*
	OGÓŁEM *TOTAL*					
P O L S K A	**24093,1**	**97,9**	**1657**	**34353,1**	**105,9**	**2362**
P O L A N D						
Dolnośląskie.....	832,8	87,4	924	1717,5	95,0	1906
Kujawsko-pomorskie	2039,1	96,3	1979	2945,0	110,3	2858
Lubelskie.....	1418,3	95,8	993	2716,1	105,9	1901
Lubuskie.....	592,1	105,7	1481	756,4	90,1	1891
Łódzkie.....	1864,9	100,3	1939	2212,7	98,2	2301
Małopolskie	522,8	101,2	935	599,1	97,7	1071
Mazowieckie	4393,2	98,0	2288	6100,2	121,6	3177
Opolskie	658,5	93,0	1291	1352,5	111,8	2652
Podkarpackie	329,6	94,6	560	606,4	111,2	1031
Podlaskie	2013,0	100,1	1840	2316,3	106,7	2117
Pomorskie	1276,1	102,6	1761	1914,3	113,4	2642
Śląskie	582,9	92,7	1580	768,9	112,9	2085
Świętokrzyskie	533,9	95,5	1088	705,9	101,7	1438
Warmińsko-mazurskie	1661,6	98,7	1624	1984,6	92,1	1940
Wielkopolskie	4597,4	97,4	2717	6175,7	102,7	3650
Zachodniopomorskie	776,9	104,0	914	1481,5	98,5	1742

a Stan w czerwcu.
a As of June.

TABL. 73. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH W I i II PÓŁROCZU (ceny bieżące) (dok.)**
PROCUREMENT VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN THE FIRST AND IN THE SECOND HALF-YEAR (current prices) (cont.)

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	I półrocze *The first half-year*			II półrocze *The second half-year*		
	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*	w mln zł *in mln zl*	2015= =100	na 1 ha użytków rolnych[a] w zł *per 1 ha of agricultural land[a] in zl*
PRODUKTY ROŚLINNE *CROP PRODUCTS*						
P O L S K A ***P O L A N D***	**5364,8**	**94,1**	**369**	**13473,6**	**104,5**	**926**
Dolnośląskie	517,3	89,6	574	1374,9	93,3	1526
Kujawsko-pomorskie	472,8	88,1	459	1234,3	95,3	1198
Lubelskie	479,4	91,6	336	1636,4	101,8	1145
Lubuskie	150,1	103,9	375	336,4	94,4	841
Łódzkie	297,1	88,8	309	513,6	87,1	534
Małopolskie	123,9	103,1	222	217,8	81,7	390
Mazowieckie	981,7	92,3	511	2234,9	160,1	1164
Opolskie	250,0	89,6	490	934,5	117,4	1833
Podkarpackie	86,9	89,0	148	293,8	102,1	499
Podlaskie	41,1	87,9	38	169,8	112,9	155
Pomorskie	287,0	109,0	396	746,1	109,6	1030
Śląskie	116,5	90,9	316	257,3	113,5	698
Świętokrzyskie	103,2	71,5	210	201,5	80,4	411
Warmińsko-mazurskie	222,6	99,4	218	417,7	74,1	408
Wielkopolskie	935,6	98,3	553	1944,2	95,8	1149
Zachodniopomorskie.	299,4	112,3	352	960,4	103,5	1129
PRODUKTY ZWIERZĘCE *ANIMAL PRODUCTS*						
P O L S K A ***P O L A N D***	**18728,3**	**101,0**	**1288**	**20879,5**	**106,9**	**1436**
Dolnośląskie	315,5	119,0	350	342,6	102,4	380
Kujawsko-pomorskie	1566,3	100,9	1520	1710,7	124,5	1660
Lubelskie	938,9	101,9	657	1079,7	112,7	756
Lubuskie	442,0	94,1	1105	420,0	86,9	1050
Łódzkie	1567,7	97,2	1630	1699,1	102,2	1767
Małopolskie	398,9	99,4	713	381,3	110,0	682
Mazowieckie	3411,5	100,2	1777	3865,2	106,8	2013
Opolskie	408,5	105,1	801	418,0	101,1	820
Podkarpackie	242,7	103,3	412	312,6	121,3	531
Podlaskie	1971,9	99,6	1802	2146,5	106,2	1962
Pomorskie	989,1	99,1	1365	1168,1	116,0	1612
Śląskie	466,4	107,3	1265	511,6	112,6	1387
Świętokrzyskie	430,7	96,3	877	504,4	113,7	1027
Warmińsko-mazurskie	1439,1	101,5	1407	1566,9	98,4	1532
Wielkopolskie	3661,8	102,9	2164	4231,5	106,2	2501
Zachodniopomorskie.	477,4	100,6	561	521,0	90,5	613

a Stan w czerwcu.
a As of June.

TABL. 74. **SKUP ZBÓŻ**
PROCUREMENT OF CEREALS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tonach *in tonnes*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100
			OGÓŁEM *TOTAL*				
P O L S K A ***P O L A N D***	**12776044**	**100,0**	**106,4**	**4243525**	**98,6**	**8532519**	**110,8**
Dolnośląskie	1972364	15,4	98,2	644797	102,1	1327567	96,3
Kujawsko-pomorskie	1261875	9,9	106,9	445855	94,5	816020	115,3
Lubelskie	795717	6,2	102,2	312291	95,8	483426	106,8
Lubuskie	428415	3,4	94,1	133856	89,0	294559	96,6
Łódzkie	403324	3,2	103,6	160903	94,6	242421	110,6
Małopolskie	121806	1,0	84,0	36734	76,2	85072	87,9
Mazowieckie	775728	6,1	103,1	290068	89,5	485660	113,4
Opolskie	1116044	8,7	109,8	377755	107,6	738289	111,0
Podkarpackie	319274	2,5	103,7	89940	85,7	229334	112,9
Podlaskie	152325	1,2	98,5	51083	86,2	101242	106,1
Pomorskie	984266	7,7	133,0	253410	122,5	730856	137,1
Śląskie	214093	1,7	98,3	76593	91,8	137500	102,4
Świętokrzyskie	108310	0,8	97,0	53531	92,7	54779	101,6
Warmińsko-mazurskie	693825	5,4	99,1	261481	110,9	432344	93,1
Wielkopolskie	2058161	16,1	108,4	641913	87,0	1416248	122,0
Zachodniopomorskie	1370517	10,7	119,4	413315	119,5	957202	119,4
			W tym zboża podstawowe[a] *Of which basic cereals*[a]				
P O L S K A ***P O L A N D***	**10299916**	**100,0**	**104,1**	**3771015**	**105,7**	**6528901**	**103,2**
Dolnośląskie	1694486	16,5	101,5	582027	110,6	1112459	97,3
Kujawsko-pomorskie	962057	9,3	100,3	390219	99,0	571838	101,2
Lubelskie	672884	6,5	98,2	281683	98,9	391201	97,7
Lubuskie	356750	3,5	93,9	121261	96,5	235489	92,6
Łódzkie	306342	3,0	93,6	145287	95,7	161055	91,7
Małopolskie	74143	0,7	90,6	25397	73,3	48746	103,4
Mazowieckie	571120	5,5	96,8	249618	96,4	321502	97,2
Opolskie	916869	8,9	114,2	346337	115,7	570532	113,3
Podkarpackie	146302	1,4	82,7	57795	89,1	88507	79,0
Podlaskie	123516	1,2	93,9	45279	94,7	78237	93,4
Pomorskie	957071	9,3	133,4	251271	127,2	705800	135,7
Śląskie	164919	1,6	90,7	67566	93,7	97353	88,8
Świętokrzyskie	93651	0,9	104,8	48351	105,6	45300	103,9
Warmińsko-mazurskie	641079	6,2	98,2	246256	118,3	394823	88,8
Wielkopolskie	1302423	12,6	96,7	515439	95,5	786984	97,5
Zachodniopomorskie	1316304	12,8	119,3	397229	125,1	919075	116,9

a Łącznie z mieszankami zbożowymi.
a Including cereal mixed.

TABL. 75. **SKUP ZBÓŻ W ROKU GOSPODARCZYM 2015/16**
PROCUREMENT OF CEREALS IN 2015/16 FARMING YEAR

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Zboża *Cereals*			w tym zboża[a] podstawowe *of which basic cereals*		
	w tonach *in tonnes*	w % zbiorów *in % of production*	2014/15= =100	w tonach *in tonnes*	w % zbiorów *in % of production*	2014/15= =100
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**11943651**	**42,7**	**95,2**	**10098464**	**40,8**	**99,4**
Dolnośląskie.....	2022675	82,1	103,2	1725369	85,8	106,9
Kujawsko-pomorskie	1153857	47,3	98,2	955397	47,1	98,3
Lubelskie.....	765141	25,3	96,9	682085	24,0	105,1
Lubuskie.....	438764	67,6	89,9	375573	67,1	100,2
Łódzkie.....	380093	21,1	89,5	320891	19,1	92,1
Małopolskie	133528	16,9	132,0	72536	11,1	111,1
Mazowieckie	718259	27,7	90,2	580468	24,9	103,2
Opolskie	1042921	64,3	98,8	849896	62,0	100,2
Podkarpackie	293009	36,2	105,9	169841	25,8	104,7
Podlaskie	146473	12,5	80,7	129045	11,9	97,1
Pomorskie	786636	47,6	100,0	771235	48,2	100,4
Śląskie	210861	28,3	92,4	177256	27,6	98,2
Świętokrzyskie	107443	15,0	95,5	91944	13,6	104,6
Warmińsko-mazurskie	725745	49,7	86,3	690835	49,4	92,4
Wielkopolskie	1803191	42,5	91,9	1322709	38,4	99,8
Zachodniopomorskie	1215055	66,8	88,3	1183384	67,3	89,9

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. *a Including cereal mixed.*

TABL. 76. **SKUP ZIEMNIAKÓW**
PROCUREMENT OF POTATOES

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tonach *in tonnes*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**1881809**	**100,0**	**123,0**	**404930**	**96,9**	**1476879**	**132,8**
Dolnośląskie.....	195143	10,4	114,7	43794	84,7	151349	127,7
Kujawsko-pomorskie..	222462	11,8	139,9	33559	119,7	188903	144,2
Lubelskie.....	36752	2,0	140,6	1850	82,1	34902	146,1
Lubuskie.....	21024	1,1	151,4	3238	69,3	17786	192,9
Łódzkie.....	115759	6,2	118,8	36458	94,3	79301	134,8
Małopolskie	17071	0,9	112,5	9422	131,0	7649	95,9
Mazowieckie	55993	3,0	117,1	21400	105,7	34593	125,5
Opolskie	46021	2,4	88,7	12972	41,7	33049	159,4
Podkarpackie	37901	2,0	120,3	2012	158,8	35889	118,7
Podlaskie	223469	11,9	162,3	1651	63,8	221818	164,2
Pomorskie	244182	13,0	105,6	135673	107,5	108509	103,3
Śląskie	8811	0,5	140,5	2701	220,0	6110	121,1
Świętokrzyskie	6333	0,3	96,1	4688	156,2	1645	45,8
Warmińsko-mazurskie	16627	0,9	114,7	5264	86,0	11363	135,7
Wielkopolskie	477081	25,4	118,2	76495	97,7	400586	123,1
Zachodniopomorskie	157180	8,4	134,0	13753	89,3	143427	140,8

TABL. 77. **SKUP BYDŁA**[a]
PROCUREMENT OF CATTLE[a]

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tonach *in tonnes*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100
P O L S K A ***P O L A N D***	**817950**	**100,0**	**98,3**	**402103**	**103,2**	**415847**	**94,0**
Dolnośląskie	14242	1,7	77,5	7207	67,6	7035	91,1
Kujawsko-pomorskie	74289	9,1	111,4	36034	103,7	38255	119,7
Lubelskie	38429	4,7	99,1	19383	104,0	19046	94,6
Lubuskie	5322	0,7	102,3	2615	98,3	2707	106,4
Łódzkie	92216	11,3	93,5	45904	109,6	46312	81,7
Małopolskie	23570	2,9	65,6	12177	58,9	11393	74,7
Mazowieckie	154553	18,9	105,6	69186	113,2	85367	100,1
Opolskie	9709	1,2	110,3	5072	126,1	4637	97,1
Podkarpackie	9339	1,1	125,1	4504	132,5	4835	118,9
Podlaskie	85136	10,4	101,3	44076	111,0	41060	92,6
Pomorskie	23802	2,9	98,1	10396	93,6	13406	101,8
Śląskie	23032	2,8	106,3	10754	95,5	12278	117,9
Świętokrzyskie	37761	4,6	109,6	19001	128,1	18760	95,6
Warmińsko-mazurskie	34800	4,3	84,3	18207	98,4	16593	72,9
Wielkopolskie	184205	22,5	96,4	94054	102,1	90151	91,1
Zachodniopomorskie	7545	0,9	83,9	3533	81,7	4012	86,0

a Bez cieląt; w wadze żywej.
a Excluding calves; in live weight.

TABL. 78. **SKUP TRZODY CHLEWNEJ**[a]
PROCUREMENT OF PIGS[a]

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tonach *in tonnes*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100
P O L S K A ***P O L A N D***	**2314969**	**100,0**	**102,9**	**1122437**	**100,7**	**1192532**	**105,0**
Dolnośląskie	12952	0,6	84,3	7247	68,2	5705	120,3
Kujawsko-pomorskie	302439	13,1	117,8	152408	108,0	150031	129,8
Lubelskie	134997	5,8	102,4	67234	104,0	67763	100,8
Lubuskie	31466	1,4	106,1	16849	110,8	14617	101,2
Łódzkie	265847	11,5	104,3	131581	110,6	134266	98,8
Małopolskie	48042	2,1	115,2	23500	108,0	24542	123,0
Mazowieckie	213192	9,2	94,6	99878	86,0	113314	103,8
Opolskie	59692	2,6	86,7	32433	93,5	27259	79,8
Podkarpackie	40270	1,7	104,5	20599	110,2	19671	99,1
Podlaskie	71341	3,1	90,4	36431	98,1	34910	83,6
Pomorskie	252631	10,9	113,5	118429	109,4	134202	117,3
Śląskie	45921	2,0	85,6	23181	82,3	22740	89,3
Świętokrzyskie	56080	2,4	105,2	27320	106,4	28760	104,0
Warmińsko-mazurskie	118099	5,1	99,3	54754	95,0	63345	103,3
Wielkopolskie	613268	26,5	100,5	285857	97,6	327411	103,3
Zachodniopomorskie	48732	2,1	97,5	24736	108,8	23996	88,1

a W wadze żywej
a In live weight.

TABL. 79. **SKUP DROBIU**[a]
PROCUREMENT OF POULTRY[a]

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tonach *in tonnes*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100
P O L S K A ***P O L A N D***	**2949389**	**100,0**	**110,0**	**1417226**	**109,8**	**1532163**	**110,2**
Dolnośląskie	77737	2,6	104,8	36673	98,6	41064	111,1
Kujawsko-pomorskie	163276	5,5	114,0	76769	110,3	86507	117,5
Lubelskie	115980	3,9	111,5	50738	96,2	65242	127,2
Lubuskie	125368	4,3	104,6	63464	117,0	61904	94,4
Łódzkie	184654	6,3	103,7	93683	105,7	90971	101,7
Małopolskie	47921	1,6	127,5	20656	106,5	27265	150,0
Mazowieckie	750869	25,5	115,4	360941	115,2	389928	115,6
Opolskie	57300	1,9	106,8	28155	102,0	29145	111,8
Podkarpackie	40927	1,4	120,0	15883	87,4	25044	157,1
Podlaskie	153972	5,2	121,7	72590	122,1	81382	121,4
Pomorskie	130846	4,4	100,2	64698	98,7	66148	101,7
Śląskie	103154	3,5	107,5	50248	99,3	52906	116,7
Świętokrzyskie	63313	2,1	106,7	27355	90,5	35958	123,5
Warmińsko-mazurskie	253066	8,6	107,1	122585	112,4	130481	102,5
Wielkopolskie	520853	17,7	110,4	254537	114,4	266316	106,8
Zachodniopomorskie	160153	5,4	97,3	78251	108,6	81902	88,4

a W wadze żywej.
a In live weight.

TABL. 80. **SKUP ŻYWCA RZEŹNEGO**[a]
PROCUREMENT OF ANIMALS FOR SLAUGHTER[a]

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tonach *in tonnes*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100	w tonach *in tonnes*	2015= =100
P O L S K A ***P O L A N D***	**4308389**	**100,0**	**105,5**	**2083305**	**105,0**	**2225084**	**106,0**
Dolnośląskie	72034	1,7	98,1	35054	88,0	36980	110,2
Kujawsko-pomorskie	388598	9,0	115,7	191284	107,9	197314	124,4
Lubelskie	208036	4,8	105,0	98768	100,7	109268	109,2
Lubuskie	115155	2,7	104,9	58999	115,2	56156	96,0
Łódzkie	385114	8,9	102,4	192430	108,5	192684	97,0
Małopolskie	84585	2,0	107,1	39846	94,7	44739	121,2
Mazowieckie	776133	18,0	108,8	368705	107,1	407428	110,3
Opolskie	91783	2,1	95,8	47597	98,2	44186	93,3
Podkarpackie	66359	1,5	111,6	30148	100,6	36211	122,9
Podlaskie	208792	4,8	106,7	102787	111,3	106005	102,5
Pomorskie	301240	7,0	108,4	143204	105,1	158036	111,5
Śląskie	120701	2,8	99,8	59170	93,2	61531	107,2
Świętokrzyskie	108308	2,5	106,7	50616	102,9	57692	110,2
Warmińsko-mazurskie	287504	6,7	102,7	138001	105,4	149503	100,3
Wielkopolskie	939869	21,8	103,6	450723	104,0	489146	103,2
Zachodniopomorskie	154178	3,6	97,0	75973	107,8	78205	88,3

a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).
a Beef, veal, pork, mutton, horse and poultry – in post-slaughter warm weight.

TABL. 81. **SKUP MLEKA KROWIEGO**
PROCUREMENT OF COWS' MILK

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	2016			I półrocze *The first half-year*		II półrocze *The second half-year*	
	w tys. litrów *in thous. litres*	w odsetkach *in percent*	2015= =100	w tys. litrów *in thous. litres*	2015= =100	w tys. litrów *in thous. litres*	2015= =100
P O L S K A	**10809554**	**100,0**	**102,3**	**5484190**	**105,1**	**5325364**	**99,6**
P O L A N D							
Dolnośląskie	163962	1,5	99,8	81536	98,9	82426	100,7
Kujawsko-pomorskie	783857	7,3	100,2	398839	101,4	385018	99,0
Lubelskie	543773	5,0	99,8	279070	101,3	264703	98,4
Lubuskie	81743	0,8	96,9	41850	98,6	39893	95,2
Łódzkie	797604	7,4	100,8	406498	102,9	391106	98,7
Małopolskie	135498	1,3	101,6	65902	101,0	69596	102,2
Mazowieckie	2307795	21,3	103,0	1169528	106,2	1138267	99,8
Opolskie	249745	2,3	101,0	127787	102,2	121958	99,7
Podkarpackie	113070	1,0	97,8	54192	95,7	58878	99,9
Podlaskie	2253199	20,8	104,5	1134332	107,2	1118867	102,0
Pomorskie	318380	2,9	102,4	164422	110,5	153958	95,0
Śląskie	221237	2,0	107,4	111060	108,5	110177	106,2
Świętokrzyskie	174083	1,6	102,5	87922	105,0	86161	100,0
Warmińsko-mazurskie	868837	8,0	102,3	428626	104,0	440211	100,6
Wielkopolskie	1651209	15,3	102,1	858164	107,1	793045	97,1
Zachodniopomorskie	145562	1,3	95,0	74462	96,5	71100	93,5

TABL. 82. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH[a] ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK W ROKU GOSPODARCZYM 2015/16**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL[a] AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT IN 2015/16 FARMING YEAR

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*	azotowe *nitrogenous*	fosforowe *phosphatic*	potasowe potassic	Nawozy wapniowe *Lime fertilizers*
	W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*				
P O L S K A	**1895,4**	**1043,0**	**325,9**	**562,5**	**995,1**
P O L A N D					
Dolnośląskie	148,7	83,1	24,8	40,7	77,6
Kujawsko-pomorskie	184,8	104,6	30,8	49,4	80,8
Lubelskie	188,6	94,1	37,3	57,2	61,5
Lubuskie	43,4	25,4	6,4	11,5	19,5
Łódzkie	131,3	72,4	22,5	36,4	41,2
Małopolskie	43,4	21,5	8,4	13,5	9,2
Mazowieckie	214,9	116,8	38,3	59,8	76,3
Opolskie	103,6	58,7	17,5	27,4	69,7
Podkarpackie	41,3	20,4	8,4	12,6	12,6
Podlaskie	104,1	55,4	20,3	28,4	18,1
Pomorskie	103,2	60,7	16,0	26,4	44,7
Śląskie	45,4	24,6	8,2	12,5	18,6
Świętokrzyskie	47,4	23,9	9,3	14,2	10,5
Warmińsko-mazurskie	107,3	67,0	15,6	24,6	46,5
Wielkopolskie	276,0	148,1	44,6	83,4	353,1
Zachodniopomorskie	112,1	66,2	17,5	28,4	55,2

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including mixed fertilizers.

TABL. 82. **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH[a] ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK W ROKU GOSPODARCZYM 2015/16 (dok.)**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL[a] *AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT IN* 2015/16 *FARMING YEAR (cont.)*

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ogółem *Total*	azotowe *nitrogenous*	fosforowe *phosphatic*	potasowe potassic	Nawozy wapniowe *Lime fertilizers*
			2014/2015 = 100		
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**105,8**	**103,9**	**107,3**	**108,6**	**175,3**
Dolnośląskie.....	102,8	102,2	103,3	103,6	154,0
Kujawsko-pomorskie..	94,4	95,1	93,9	93,6	112,4
Lubelskie.....	102,6	97,4	106,6	109,4	176,2
Lubuskie.....	105,9	105,4	108,5	104,5	171,1
Łódzkie.....	106,4	106,5	110,8	103,7	132,5
Małopolskie	92,1	93,1	90,3	91,8	180,4
Mazowieckie	127,5	123,9	133,9	131,1	221,8
Opolskie	104,4	104,4	104,2	104,2	148,9
Podkarpackie	101,7	101,5	105,0	101,6	111,5
Podlaskie	111,0	102,2	116,7	127,9	83,8
Pomorskie	107,8	106,7	115,1	105,6	125,9
Śląskie	111,0	110,3	113,9	108,7	235,4
Świętokrzyskie	80,9	78,9	82,3	83,0	105,0
Warmińsko-mazurskie	110,3	109,5	106,8	113,4	159,2
Wielkopolskie	102,5	98,6	100,0	111,9	303,6
Zachodniopomorskie	121,3	121,0	124,1	12,1	111,3
		NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W kg *PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg*			
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**130,3**	**71,7**	**22,4**	**36,2**	**68,4**
Dolnośląskie.....	165,0	92,2	27,6	45,2	86,1
Kujawsko-pomorskie..	179,3	101,5	29,9	47,9	78,4
Lubelskie.....	132,0	65,9	26,1	40,1	43,0
Lubuskie.....	108,5	63,6	16,1	28,9	48,7
Łódzkie.....	136,5	75,3	23,4	37,8	42,8
Małopolskie	77,5	38,4	15,0	24,1	16,4
Mazowieckie	111,9	60,8	19,9	31,1	39,7
Opolskie	203,2	115,1	34,3	53,8	136,6
Podkarpackie	70,2	34,7	14,2	21,3	21,5
Podlaskie	95,1	50,6	18,6	25,9	16,6
Pomorskie	142,4	83,8	22,1	36,5	61,7
Śląskie	123,0	66,7	22,3	34,0	50,5
Świętokrzyskie	96,6	48,8	18,9	29,0	21,3
Warmińsko-mazurskie	104,8	65,5	15,3	24,1	45,5
Wielkopolskie	163,1	87,5	26,3	49,3	208,7
Zachodniopomorskie	131,9	77,8	20,6	33,4	64,9

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including mixed fertilizers.

TABL.83. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ziarno zbóż (bez siewnego) *Cereal grain (excluding sowing seed)*		Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) *Potatoes (excluding edible early kinds)*	Żywiec rzeźny *Animals for slaughter*		Mleko krowie za 1hl *Cows' milk per hl*
	pszenicy *wheat*	żyta rye		bydło (bez cieląt) *cattle (excluding calves)*	trzoda chlewna *pigs*	
	za 1 dt *per dt*			za 1 kg wagi żywej *per kg live weight*		
	W ZŁOTYCH *IN ZLOTY*					
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**62,02**	**51,73**	**52,27**	**5,91**	**4,68**	**110,76**
Dolnośląskie.....	59,89	49,21	47,75	6,03	4,69	111,66
Kujawsko-pomorskie	64,63	52,85	59,30	6,11	4,64	104,49
Lubelskie.....	58,86	48,01	58,28	6,81	4,68	111,95
Lubuskie.....	62,34	52,63	57,94	5,96	4,54	113,27
Łódzkie.....	61,72	52,11	44,22	5,92	4,60	100,71
Małopolskie	58,30	47,27	46,97	6,16	4,51	103,04
Mazowieckie	62,93	50,79	56,05	5,30	4,70	109,51
Opolskie	59,90	48,44	48,53	5,91	4,66	111,81
Podkarpackie	56,83	46,26	35,85	5,88	4,53	106,68
Podlaskie	61,26	50,74	28,77	5,60	4,56	118,94
Pomorskie	63,96	52,28	52,37	6,16	4,71	106,44
Śląskie	61,40	51,39	54,06	5,91	4,59	110,35
Świętokrzyskie	58,69	44,62	53,07	6,58	4,65	102,20
Warmińsko-mazurskie	63,21	50,53	63,41	5,73	4,79	114,41
Wielkopolskie	63,59	51,51	59,75	6,13	4,73	109,34
Zachodniopomorskie	64,37	52,68	63,62	6,00	4,83	108,79
	ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*					
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**90,7**	**97,0**	**100,5**	**99,2**	**97,1**	**80,8**
Dolnośląskie.....	76,8	89,7	81,8	106,7	86,5	82,7
Kujawsko-pomorskie	81,9	98,1	76,9	97,6	82,1	79,2
Lubelskie.....	73,2	83,4	101,4	100,3	88,1	83,5
Lubuskie.....	82,0	99,9	80,5	101,5	82,7	79,8
Łódzkie.....	74,2	86,5	79,4	95,6	87,1	80,6
Małopolskie	73,6	80,9	65,8	91,9	87,1	87,3
Mazowieckie	75,5	90,1	89,0	86,0	86,9	81,1
Opolskie	74,2	90,5	81,8	101,4	90,1	83,4
Podkarpackie	75,0	85,4	76,8	97,4	86,5	86,7
Podlaskie	74,9	93,2	57,5	94,0	86,4	83,2
Pomorskie	78,5	93,1	93,9	99,5	87,9	77,1
Śląskie	78,1	83,6	77,8	97,2	89,8	83,6
Świętokrzyskie	71,2	70,8	115,2	100,2	89,1	79,8
Warmińsko-mazurskie	80,2	90,8	120,5	95,8	89,4	82,3
Wielkopolskie	78,4	95,4	77,3	98,4	87,1	81,0
Zachodniopomorskie	82,4	94,3	81,9	104,5	88,8	77,2

TABL.84. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVARAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WOJEWÓDZTWA *VOIVODSHIPS*	Ziarno zbóż *Cereal grain*		Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) *Potatoes (excluding edible early kinds)*	Zwierzęta gospodarskie *Livestock*		Żywiec rzeźny trzoda chlewna za 1 kg *Animals for slaughter Pigs per kg*
	pszenicy *wheat*	żyta *rye*		krowa dojna *dairy cow*	prosię na chów *piglet*	
	za 1 dt *per dt*			za 1 szt. *per head*		
	W ZŁOTYCH *IN ZLOTY*					
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**75,11**	**59,33**	**96,02**	**3378**	**154,62**	**4,61**
Dolnośląskie.....	79,07	61,25	108,16	.	.	.
Kujawsko-pomorskie....	76,12	59,38	95,85	.	135,92	.
Lubelskie.....	66,00	54,43	90,70	.	137,01	.
Lubuskie.....	80,08	56,63	99,73	.	130,00	.
Łódzkie.....	73,45	58,19	89,29	3663	145,62	4,28
Małopolskie	75,38	67,41	85,70	2907	180,14	4,64
Mazowieckie	75,11	55,11	98,16	2716	128,53	4,65
Opolskie	82,00	75,56	105,20	.	.	.
Podkarpackie	76,40	59,87	93,30	.	166,02	5,17
Podlaskie	72,82	52,90	103,77	3397	149,55	4,01
Pomorskie	75,55	52,13	96,31	.	.	.
Śląskie	83,15	72,22	99,94	.	234,74	.
Świętokrzyskie	67,36	54,23	75,05	3066	161,52	4,86
Warmińsko-mazurskie .	85,63	64,44	109,06	.	158,54	4,48
Wielkopolskie	79,75	58,66	98,03	.	146,94	.
Zachodniopomorskie....	79,22	67,47	106,17	.	.	.
	ROK POPRZEDNI = 100 *PREVIOUS YEAR = 100*					
P O L S K A ..... ***P O L A N D***	**99,4**	**101,1**	**117,0**	**99,6**	**100,4**	**101,5**
Dolnośląskie.....	100,7	87,5	122,9	.	.	
Kujawsko-pomorskie....	103,8	113,4	108,7	.	99,4	.
.Lubelskie.....	98,7	103,4	118,2	.	93,1	.
Lubuskie.....	100,2	101,7	118,8	.	.	.
Łódzkie.....	97,9	101,6	128,1	102,3	98,1	114,1
Małopolskie	97,8	94,7	115,0	110,6	104,6	96,5
Mazowieckie	99,6	102,7	115,9	95,9	94,9	106,7
Opolskie	106,3	121,4	122,8	.	.	.
Podkarpackie	99,3	100,4	114,5	.	100,1	.
Podlaskie	98,8	102,8	119,0	100,6	100,0	99,0
Pomorskie	103,3	95,2	106,5	.	.	.
Śląskie	99,1	104,7	123,2	.	104,5	.
Świętokrzyskie	99,3	98,5	125,7	105,9	98,1	98,8
Warmińsko-mazurskie .	99,8	91,3	109,7	.	104,8	84,2
Wielkopolskie	99,8	99,8	119,2	.	102,1	.
Zachodniopomorskie....	98,9	92,7	113,2	.	.	.

ANEKS
ANNEX
BILANSE PRODUKTÓW ROŚLINNYCH W ROKU GOSPODARCZYM 2015/16
CROP PRODUCTS BALANCE SHEETS IN 2015/16 CROP YEAR

TABL. 1. **BILANS ZBÓŻ**
CEREALS BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Zboża ogółem *Cereals total*	Pszenica miękka *Soft wheat*	Żyto *Rye*	Jęczmień *Barley*	Owies i mieszanki zbożowe *Oats and mixed grains*	Pszenżyto *Triticale*	Kukurydza *Maize*	Zboża pozostałe *Other cereals*
	w tys. t *in thous. t*							
Produkcja *Production*	28003	10958	2013	2961	3470	5339	3156	106
Import *Import*	2293	984	16	369	35	9	813	67
w tym z krajów UE *of which from EU*	1814	943	11	365	34	9	406	46
Zasoby / Zużycie *Ressources / Uses*	31939	12020	2187	3436	4236	5549	4302	209
Eksport *Export*	6302	3976	510	279	90	517	736	194
w tym do krajów UE *of which to EU*	3814	1638	484	213	90	517	702	170
Zapasy początkowe *Initial stocks*	1643	78	158	106	731	201	333	36
Zapasy końcowe *Final stocks*	892	104	58	142	156	290	137	5
Różnica zapasów *Change in stock*	-751	26	-100	36	-575	89	-196	-31
Zużycie krajowe *Domestic uses*	24745	7940	1619	3015	3990	4742	3429	10
Nasiona *Seeds*	1602	595	174	245	300	265	20	3
Straty *Losses*	908	330	70	89	121	187	111	0
Spasanie *Animal feed*	15250	2795	235	1821	3549	4120	2726	4
Zużycie przemysłowe *Industrial uses*	2140	270	400	745	5	170	550	0
Spożycie *Human consumption*	4845	3950	740	115	15	0	22	3

TABL. 2. **BILANS NASION I OWOCÓW ROŚLIN OLEISTYCH**
OLEAGINOUS SEEDS AND FRUIT BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Rzepak i rzepik *Rape and turnip rape*	Słonecznik *Sunflower*	Soja *Sojabeans*	Len *Flax*	Orzeszki ziemne *Groundnut*	Pozostałe *Others*
	w tys. t *in thous. t*						
Produkcja *Production*	2763	2701	2	10	6	-	44
Import *Import*	496	236	62	61	46	46	45
w tym z krajów UE *of which from EU*	215	150	40	9	1	0	15
Zasoby / Zużycie *Ressources / Uses*	3260	2938	64	71	52	46	89
Eksport *Export*	917	875	10	2	21	1	8
w tym do krajów UE *of which to EU*	914	875	9	2	20	1	7
Różnica zapasów *Change in stocks*	8	7	0	0	0	0	1
Zużycie krajowe *Domestic Uss*	2334	2055	54	69	31	45	80
Nasiona *Seeds*	7	6	0	0	-	-	1
Straty *Losses*	81	81	0	0	-	0	0
Spasanie *Animal feed*	7	0	0	7	-	-	0
Zużycie przemysłowe *Industrial uses*	142	114	0	-	28	-	0
Przetwórstwo *Processing*	1852	1852	0	-	-	-	0
Spożycie *Human consumption*	245	2	54	62	3	45	79

TABL. 3. **BILANS TŁUSZCZÓW I OLEJÓW ROŚLINNYCH**
VEGETABLE FATS AND OILS BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Tłuszcz i olej *Fat and oil*									
	ogółem *total*	rzepakowy i rzepikowy *rape and agrimony*	słonecznikowy *sunflower*	sojowy *sojabeans*	lniany *flax*	kukurydziany *maize-kernels*	palmowy *palm*	z ziaren palmowych *cabbage palm*	kokosowy *copra*	pozostały *others*
	w tys. t *in thous. t*									
Produkcja ..... *Production*	1081	1079	1	1	-	-	-	-	-	-
Import ..... *Import*	707	144	61	102	3	1	225	12	16	143
w tym z krajów UE .. *of which from EU*	593	115	41	54	3	1	223	12	16	128
Zasoby / Zużycie ..... *Ressources / Uses*	1814	1244	62	103	3	2	225	12	16	147
Eksport ..... *Export*	639	510	8	1	0	2	2	0	0	116
w tym do krajów UE *of which to EU*	628	503	8	0	0	2	2	0	0	113
Różnica zapasów ..... *Change in stocks*	-16	-11	2	0	0	-1	-	-	-	-26
Zużycie krajowe ..... *Domestic uses*	1165	724	52	102	3	0	223	12	16	33
Straty ..... *Losses*	0	0	-	0	0	-	0	0	0	0
Spasanie ..... *Animal feed*	52	32	-	15	0	-	0	-	-	5
Zużycie przemysłowe .... *Industrial uses*	460	400	-	15	-	-	30	0	8	7
Przetwórstwo ..... *Processing*	375	105	36	56	-	-	163	10	5	0
Spożycie ..... *Human consumption*	278	187	16	16	3	0	30	2	3	21

TABL. 4. **BILANS MAKUCHÓW**
OILCAKES BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Makuchy *Oilcakes*						
	ogółem *total*	rzepakowe i rzepikowe *rape and turnip rape*	słonecznikowe *sunflower*	sojowe *sojabeans*	lniane *flax*	z orzeszków ziemnych *groundnut*	z ziaren palmowych *cabbage palm*
	w tys. t *in thous. t*						
Produkcja ..... *Production*	1337	1337	-	-	-	-	-
Import ..... *Import*	3142	48	377	2331	5	0	381
w tym z krajów UE ..... *of which from EU*	146	20	4	112	4	-	6
Zasoby / Zużycie ..... *Ressources / Uses*	4489	1388	377	2331	5	0	388
Eksport ..... *Export*	673	636	16	21	0	-	0
w tym do krajów UE ..... *of which to EU*	670	636	16	18	0	-	0
Różnica zapasów ..... *Change in stocks*	2	9	-	-	-	-	-7
Zużycie krajowe ..... *Domestic uses*	3804	740	361	2310	5	0	388
Straty ..... *Losses*	0	0	-	-	-	-	-
Spasanie ..... *Animal feed*	3804	740	361	2310	5	0	388

TABL. 5. **BILANS BURAKÓW CUKROWYCH, CUKRU I MIODU**[a]
SUGAR BEET, SUGAR AND HONEY BALANCE SHEET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Buraki cukrowe *Sugar beet*	Cukier (biały) *Sugar (in white)*	Miód *Honey*
	w tys. t *in thous. t*		
Produkcja *Production*	9365	1867	19
Import *Import*	0	433	24
w tym z krajów UE *of which from EU*	0	276	3
Zasoby / Zużycie *Ressources / Uses*	9365	2657	43
Eksport *Export*	0	924	12
w tym do krajów UE *of which to EU*	0	633	12
Zapasy początkowe *Initial stocks*	-	357	-
Zapasy końcowe *Final stocks*	-	388	-
Różnica zapasów *Change in stocks*	-	31	-
Zużycie krajowe *Domestic uses*	9365	1345	31
Straty *Losses*	1	0	0
Spasanie *Animal feed*	0	15	-
Zużycie przemysłowe *Industrial uses*	-	65	-
Przetwórstwo *Processing*	9364	-	-
Spożycie *Human consumption*	-	1265	31

a Od 1 października 2015 do 30 września 2016 r.
a From 1 of October 2015 to 30 of September 2016.

TABL. 6. **BILANS OWOCÓW, WARZYW I ORZECHÓW**
FRUIT, VEGETABLES AND NUTS BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Warzywa *Vegetables*	Owoce świeże *Fresh fruit*	Orzechy *Nuts*	Owoce cytrusowe *Citrus fruit*	Owoce suszone *Dried fruit*
	w tys. t *in thous. t*				
Produkcja *Production*	4795	4100	12	-	13
Import *Import*	536	1053	38	1185	35
Zasoby / Zużycie *Ressources / Uses*	5331	5153	50	1185	48
Eksport *Export*	603	1104	5	498	7
Zużycie krajowe *Domestic uses*	4728	4049	45	687	41
Straty *Losses*	575	432	0	-	0
Spasanie *Animal feed*	48	-	-	-	-
Zużycie przemysłowe *Industrial uses*	-	110	-	-	-
Spożycie *Human consumption*	4105	3507	45	687	41

TABL. 7. **BILANS ZIEMNIAKÓW**
POTATOES BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ziemniaki *Potatoes*		
	ogółem *total*	wczesne *early*	pozostałe *others*
	w tys. t *in thous. t*		
Produkcja *Production*	6314	959	5355
Import *Import*	409	49	360
w tym z krajów UE *of which from EU*	395	45	350
Zasoby / Zużycie *Ressources / Uses*	6723	1008	5715
Eksport *Export*	729	2	727
w tym do krajów UE *of which to EU*	430	2	428
Zużycie krajowe *Domestic uses*	5994	1006	4988
Sadzeniaki *Seeds*	775	185	590
Straty *Losses*	413	38	375
Spasanie *Animal feed*	1377	30	1347
Zużycie przemysłowe *Industrial uses*	52	-	52
Przetwórstwo *Processing*	485	-	485
Spożycie *Human consumption*	2892	753	2139

TABL. 8. **BILANS NASION ROŚLIN STRĄCZKOWYCH**
DRIED PULSES BALANCE SHEET

WYSZCZEGÓLNIENIE *SPECIFICATION*	Ogółem *Total*	Groch *Peas*	Bób I bobik *Broad-beans and horse-bean*	Łubin *Lupine seed*	Pozostałe *Others*
	w tys. t *in thous. t*				
Produkcja *Production*	665	114	85	291	175
Import *Import*	16	4	0	0	12
w tym z krajów UE *of which from UE*	5	3	0	0	2
Zasoby / Zużycie *Ressources / Uses*	681	118	85	291	187
Eksport *Export*	49	12	18	6	13
w tym do krajów UE *of which to UE*	29	6	7	6	10
Zużycie krajowe *Domestic uses*	632	106	67	285	174
Nasiona *Seeds*	54	15	12	15	12
Straty *Losses*	14	2	2	6	4
Spasanie *Animal feed*	415	17	23	264	111
Spożycie *Human consumption*	149	72	30	0	47

Wykaz skrótów stosowanych w publikacji
Abbreviations used in the publication

SKRÓTY
ABBREVIATIONS

tys. *thous.*	= tysiąc *= thousand*
mln	= milion *million*
zł *zl*	= złoty *= zloty*
szt. *pcs*	= sztuka *= piece*
kg	= kilogram *= kilogram*
dt	= decytona *= deciton*
t	= tona *= tonne*
mm	= milimetr *= millimetre*
ha	= hektar *= hectare*
l	= litr *= litre*
hl	= hektolitr *= hectolitre*
^{0}C	= stopień Celsjusza *= centigrade*
h	= godzina *= hour*
r.	= rok
cd. *cont.*	= ciąg dalszy *= continued*
dok. *cont.*	= dokończenie *= continued*
tabl.	= tablica *= table*
wyk.	= wykres *= figure*
PSR	= Powszechny Spis Rolny *= Agricultural Census*
UE *EU*	= Unia Europejska *= European Union*

ZNAKI UMOWNE
SYMBOLS

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło. *magnitude zero.*
Zero: (0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. *magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;*
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. *magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.*
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. *data not available or not reliable.*
Znak x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. *not applicable.*
„W tym” *„Of which”*	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. *- indicates that not all elements of the sum are given.*

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła.
When publishing the CSO data – please indicate the source.